

Przykładowe skonsolidowane sprawozdanie finansowe wg MSSF

*Bądź na bieżąco.
Odwiedź
www.pwc.pl/mssf*

Grupa KASZUBY S.A. – Przykładowe skonsolidowane sprawozdanie finansowe

Wstęp

Niniejsza publikacja przedstawia przykładowe skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonych przez Unię Europejską (MSSF) fikcyjnej grupy kapitałowej zajmującej się produkcją, handlem hurtowym i detalicznym (Grupa KASZUBY S.A.).

Grupa KASZUBY S.A. sporządzała już skonsolidowane sprawozdania finansowe według MSSF, w związku z czym, w jej przypadku nie ma zastosowania MSSF 1 - „Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy”. Wytyczne dotyczące sporządzania sprawozdania finansowego według MSSF po raz pierwszy dostępne są na stronie internetowej www.pwc.com/ifrs.

Niniejsza publikacja opiera się na wymogach standardów i interpretacji MSSF, które obowiązują w Unii Europejskiej w odniesieniu do rocznych okresów obrotowych rozpoczynających się 1 stycznia 2015 r.

Komentarz PwC, zaznaczony na szaro, dołączono celem wyjaśnienia szczegółowych zasad prezentacji szeregu trudniejszych zagadnień. Komentarze dotyczą prezentacji: bilansu, sprawozdania z wyniku, sprawozdania z całkowitych dochodów; sprawozdania ze zmian w kapitale własnym, sprawozdania z przepływów pieniężnych, podsumowania najważniejszych zasad rachunkowości, oraz zarządzania ryzykiem finansowym.

Opracowując naszą publikację, staraliśmy się stworzyć możliwie realistyczne sprawozdanie finansowe jednostki gospodarczej. Niemniej, na potrzeby ilustracyjne ujawniamy informacje, które dla wielu jednostek mogą okazać się mało istotne. Określenie ilości i zakresu ujawnianych informacji jest kwestią wymagającą indywidualnego osądu dla danej jednostki gospodarczej, jednakże w każdym przypadku zamieszczenie ujawnień dotyczących kwestii nieistotnych nie jest wymagane. Niektóre rodzaje transakcji nie zostały uwzględnione, ponieważ nie mają zastosowania do działalności Grupy. Przykładowe wymogi informacyjne (jeżeli były istotne), dotyczące niektórych spośród tych dodatkowych zagadnień zamieszczono w Załączniku III. Przyszłe wymogi MSSF przedstawione są w tabeli w Załączniku IV.

Podanych przykładów ujawnianych informacji nie należy traktować jako jedynej możliwej do przyjęcia formy prezentacji. Za treść i formę sprawozdania finansowego jednostki sprawozdawczej odpowiada jej zarząd. Może on preferować i zastosować inne formy prezentacji niż proponowane w tej publikacji, które są w równym stopniu do przyjęcia, pod warunkiem, że spełniają konkretne wymogi informacyjne MSSF.

Niniejsze przykładowe sprawozdanie finansowe nie zastąpi lektury samych standardów czy interpretacji ani osądu zawodowego zastosowanego do oceny, czy osiągnięto cel rzetelnej prezentacji. Nie obejmuje ono wszystkich możliwych informacji, których ujawnienia wymaga MSSF. Dla osiągnięcia celu rzetelnej prezentacji zgodnie z MSSF może być wymagane ujawnienie innych szczególnych informacji. Zachęcamy czytelników do zapoznania się z naszą publikacją MSSF „Lista kontrolna informacji do ujawnienia”.

Skróty

- MSSF1p37 = Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej [numer], numer paragrafu.
- 7p22 = Międzynarodowy Standard Rachunkowości [numer], numer paragrafu.
- SKI-15p5 = Stały Komitet ds. Interpretacji [numer], numer paragrafu.
- DU = Dobrowolne ujawnienie. Ujawnienie jest zalecane, ale niewymagane, stąd jest uznawane za najlepszą praktykę.

Spis treści

	Strona	
Sprawozdanie finansowe		
Skonsolidowane sprawozdanie z wyniku	1	
Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	2	
Skonsolidowany bilans	10	
Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	14	
Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	17	
Informacja dodatkowa do skonsolidowanego sprawozdania finansowego:		
1	Informacje ogólne..... 20	
2	Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości	20
2.1	Podstawa sporządzenia	20
2.1.1	Zmiany zasad rachunkowości i informacji do ujawnienia	21
2.2	Konsolidacja	22
2.3	Sprawozdawczość dotycząca segmentów operacyjnych	24
2.4	Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych	24
2.5	Rzeczowe aktywa trwałe	25
2.6	Wartości niematerialne	26
2.7	Utrata wartości aktywów niefinansowych	27
2.8	Aktywa trwałe (lub grupy do zbycia) przeznaczone do sprzedaży	27
2.9	Aktywa finansowe..... 27	
2.9.1	Klasyfikacja..... 27	
2.9.2	Ujmowanie i wycena..... 28	
2.10	Kompensowanie instrumentów finansowych	28
2.11	Utrata wartości aktywów finansowych..... 29	
2.12	Pochodne instrumenty finansowe oraz działalność zabezpieczająca	30
2.13	Zapasy..... 31	
2.14	Należności handlowe	32
2.15	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty..... 32	
2.16	Kapitał podstawowy..... 32	
2.17	Zobowiązania handlowe..... 32	
2.18	Kredyty i pożyczki..... 32	
2.19	Koszty finansowania zewnętrznego	33
2.20	Złożone instrumenty finansowe..... 33	
2.21	Podatek dochodowy bieżący i odroczony	33
2.22	Świadczenia pracownicze	34
2.23	Płatności oparte na akcjach	36
2.24	Rezerwy	37
2.25	Ujmowanie przychodów	37
2.26	Przychody z tytułu odsetek	38
2.27	Przychody z tytułu dywidend	38
2.28	Leasing	38
2.29	Wypłata dywidend	39
2.30	Pozycje wyjątkowe	39
3	Zarządzanie ryzykiem finansowym	42
3.1	Czynniki ryzyka finansowego	42

Spis treści

3.2	Zarządzanie ryzykiem kapitałowym.....	48
3.3	Szacowanie wartości godziwej.....	48
3.4	Kompensata aktywów i zobowiązań finansowych.....	52
4	Ważne oszacowania i osądy księgowe.....	62
4.1	Ważne oszacowania i założenia.....	62
4.2	Ważne osądy przy stosowaniu zasad rachunkowości przyjętych przez jednostkę.....	64
5	Informacje dotyczące segmentów działalności.....	65
6	Pozycje wyjątkowe.....	70
7	Pozostałe przychody.....	71
8	Pozostałe (straty)/zyski – netto.....	71
9	Koszty według rodzaju.....	71
10	Koszty świadczeń pracowniczych.....	72
11	Przychody i koszty finansowe.....	72
12	Inwestycje.....	73
12.1	Inwestycje w jednostki stowarzyszone.....	73
12.2	Inwestycja we wspólne przedsięwzięcie.....	76
12.3	Główne jednostki zależne.....	79
13	Podatek dochodowy.....	82
14	Zysk na jedną akcję.....	85
15	Zyski/(straty) kursowe netto.....	86
16	Rzeczowe aktywa trwałe.....	86
17	Wartości niematerialne.....	92
18	Instrumenty finansowe.....	96
18.1	Instrumenty finansowe według kategorii.....	96
18.2	Jakość kredytowa aktywów finansowych.....	98
19	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.....	99
20	Pochodne instrumenty finansowe.....	100
21	Należności handlowe oraz pozostałe należności.....	101
22	Zapasy.....	103
23	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik.....	104
24	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty.....	104
25	Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży i działalność zaniechana.....	104
26	Kapitał podstawowy i nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej (agio).....	106
27	Płatność oparta na akcjach.....	107
28	Zyski zatrzymane.....	108
29	Pozostałe kapitały rezerwowe.....	109
30	Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania.....	112
31	Kredyty i pożyczki.....	112
32	Odroczony podatek dochodowy.....	115
33	Zobowiązania z tytułu świadczeń po okresie zatrudnienia.....	116
33.1	Programy określonych świadczeń emerytalnych.....	117
33.2	Świadczenia zdrowotne po okresie zatrudnienia.....	121
33.3	Świadczenia po okresie zatrudnienia (emerytalne i zdrowotne).....	122
34	Dywidenda na akcję.....	124
35	Rezerwy na pozostałe zobowiązania i obciążenia.....	125
36	Środki pieniężne z działalności operacyjnej.....	127
37	Pozycje warunkowe.....	127
38	Przyszłe zobowiązania umowne.....	128
39	Połączenia przedsięwzięć.....	128
40	Transakcje z udziałowcami niekontrolującymi.....	131
41	Podmioty powiązane.....	132
42	Zdarzenia po dniu bilansowym.....	135

Raport niezależnego biegłego rewidenta dla akcjonariuszy KASZUBY S.A.	137
Załączniki	
Załącznik I - Analiza operacyjno-finansowa; Komentarz Zarządu	139
Załącznik II - Alternatywna prezentacja podstawowych części sprawozdania	141
Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych – metoda bezpośrednia	141
Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów – pojedyncze sprawozdanie, przedstawiające koszty według funkcji.....	142
Załącznik III – Obszary nieprzedstawione w sprawozdaniu finansowym Grupy Kaszuby S.A.	144
1. Aktywa biologiczne.....	144
2. Umowy o usługę budowlaną	148
3. Aktywa z tytułu poszukiwania ropy naftowej i gazu ziemnego.....	150
4. Leasing: Rachunkowość leasingodawcy.....	153
5. Dotacje państwowe	155
6. Ujmowanie przychodów: wieloelementowe umowy sprzedaży	155
7. Programy lojalnościowe dla klientów	155
8. Umowy dotyczące opcji sprzedaży	156
9. Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych - zbycie lub częściowe zbycie działalności prowadzonej za granicą.....	156
10. Płatności w formie akcji – modyfikacja i anulowanie.....	156
Załącznik IV – Nowe i zmienione standardy i interpretacje.....	158

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

Skonsolidowane sprawozdanie z wyniku

1p10(b)		Nota	Rok obrotowy zakończony 31 grudnia	
			2015	2014
1p113, 1p38				
Działalność kontynuowana:				
1p82(a)	Przychody ze sprzedaży	5	211,034	112,360
1p99, 1p103	Koszt własny sprzedaży	6	(77,366)	(46,682)
1p103	Zysk brutto		133,668	65,678
1p99, 1p103	Koszty sprzedaży		(52,529)	(21,213)
1p99, 1p103	Koszty administracyjne		(30,105)	(10,511)
1p99, 1p103	Pozostałe przychody	7	2,750	1,259
1p85	Pozostałe (straty)/zyski – netto	8	(90)	63
DU	Zysk operacyjny		53,694	35,276
1p85	Przychody finansowe	11	1,730	1,609
1p82(b)	Koszty finansowe	11	(8,173)	(12,197)
1p85	Koszty finansowe - netto	11	(6,443)	(10,588)
1p82(c)	Udział w zyskach inwestycji wycenianych metodą praw własności	12	1,682	1,022
1p85	Zysk przed opodatkowaniem		48,933	25,710
1p82(d), 12p77	Podatek dochodowy	13	(14,611)	(8,670)
1p85	Zysk roku obrotowego z działalności kontynuowanej		34,322	17,040
MSSF5p33(a) Działalność zaniechana:				
	Zysk roku obrotowego z działalności zaniechanej (przypadający na akcjonariuszy spółki)	25	100	120
1p81A(a)	Zysk roku obrotowego		34,422	17,160
Zysk roku obrotowego przypadający na:				
1p81B(a)(ii)	– akcjonariuszy jednostki dominującej		31,874	16,304
1p81B(a)(i), MSSF12p12(e)	– udziały niedające kontroli	12	2,548	856
			34,422	17,160
Zysk na akcję z działalności kontynuowanej i zaniechanej przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej w ciągu roku (w PLN na jedną akcję)				
Podstawowy				
33p66	Z działalności kontynuowanej	14	1.35	0.79
33p68	Z działalności zaniechanej		0.01	0.01
33p66			1.36	0.80
Rozwodniony				
33p66	Z działalności kontynuowanej	14	1.21	0.74
33p68	Z działalności zaniechanej		0.01	0.01
33p66			1.22	0.75

Noty przedstawione na stronach 20-136 stanowią integralną część niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

		Rok obrotowy zakończony 31 grudnia		
		Nota	2015	2014
Zysk roku obrotowego			34,422	17,160
Pozostałe całkowite dochody:				
Pozycje nie podlegające przeklasyfikowaniu do wyniku				
1p82A				
16p39	Zyski z wyceny gruntów i budynków	29	755	759
19p120(c)	Wycena zobowiązań z tytułu świadczeń po okresie zatrudnienia	28,33	83	(637)
			838	122
Pozycje podlegające przeklasyfikowaniu do wyniku w późniejszym terminie				
1p82A				
MSSF7p20(a)(ii)	Zmiana wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	29	362	912
MSSF3p42	Przeklasyfikowanie wyceny posiadanego poprzednio udziału w Grupie ABC	7,29,39	(850)	-
1p85	Wpływ zmiany stawki podatkowej w Polsce na wysokość podatku odroczonego	28,32	(10)	-
MSSF7p23(c)	Zabezpieczenia przepływów pieniężnych	29	64	(3)
1p85	Zabezpieczenia inwestycji netto	29	(45)	40
21p52(b)	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	29	2,401	(922)
1p82A	Udział w pozostałych całkowitych dochodach inwestycji wycenianych metodą praw własności	29	(86)	91
			1,836	118
Pozostałe całkowite dochody za rok obrotowy, po opodatkowaniu		13	2,674	240
1p81A(c)	Całkowite dochody za rok obrotowy, ogółem		37,096	17,400
Przypadające na:				
1p81B(b)(ii)	– akcjonariuszy jednostki dominującej		34,296	16,584
1p81B(b)(i)	– udziały niedające kontroli	12	2,800	816
Całkowite dochody za rok obrotowy, ogółem			37,096	17,400
Całkowite dochody ogółem przypadające na akcjonariuszy jednostki dominującej:				
	- Z działalności kontynuowanej		34,196	16,464
MSSF5p33(d)	- Z działalności zaniechanej	25	100	120
			34,296	16,584

Pozycje w zestawieniu powyżej ujawniono w kwotach po opodatkowaniu. Podatek dochodowy obciążający każdy składnik pozostałych całkowitych dochodów wykazano w nocie 13.

Noty przedstawione na stronach 20-136 stanowią integralną część niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

Komentarz PwC – sprawozdanie z wyniku oraz sprawozdanie z całkowitych dochodów

Poniższy komentarz wyjaśnia pewne kluczowe wymagania zawarte w MSR 1, „Prezentacja sprawozdań finansowych” oraz pozostałe wymagania wpływające na sprawozdanie z wyniku/sprawozdanie z całkowitych dochodów.

- 1p10A** 1. Jednostki mają możliwość wyboru prezentacji sprawozdania z wyniku i pozostałych całkowitych dochodów:
- (a) Jednostka może przedstawiać pojedyncze sprawozdanie z wyniku i pozostałych całkowitych dochodów, prezentując zysk (stratę) roku obrotowego (wynik) i pozostałe całkowite dochody w dwóch sekcjach. Sekcje powinny zostać zaprezentowane łącznie, przy czym sekcja dotycząca wyniku przedstawiana jest jako pierwsza, a bezpośrednio po niej przedstawiana jest sekcja dotycząca pozostałych całkowitych dochodów; lub
 - (b) Jednostka może prezentować część dotyczącą wyniku w odrębnym sprawozdaniu z wyniku. W takim przypadku, odrębne sprawozdanie z wyniku powinno bezpośrednio poprzedzać sprawozdanie z całkowitych dochodów rozpoczynające się od wyniku.
- Podstawowa różnica między tymi dwiema opcjami polega na tym, że w opcji (a) wynik netto za rok ujmuje się jako sumę częściową a nie wartość końcową i sprawozdanie kończy się na całkowitych dochodach za rok obrotowy.
- 1p81A** 2. Sprawozdanie z wyniku i pozostałych całkowitych dochodów powinno zawierać:
- (a) wynik
 - (b) pozostałe całkowite dochody
 - (c) całkowite dochody za okres, będące sumą (a) oraz (b)
- 1p81B** 3. Następujące pozycje wykazuje się jako alokacje za dany okres:
- (a) wynik przypadający na:
 - (i) udziały niedające kontroli; oraz
 - (ii) właścicieli jednostki dominującej
 - (b) całkowite dochody za okres przypadające na:
 - (i) udziały niedające kontroli; oraz
 - (ii) właścicieli jednostki dominującej
- MSSF5p33(d)** (c) kwota całkowitych dochodów przypadających na właścicieli jednostki dominującej z tytułu:
- (i) działalności kontynuowanej; oraz
 - (ii) działalności zaniechanej.
- 1p82** 4. Część sprawozdania z całkowitych dochodów dotycząca wyniku lub sprawozdanie z wyniku obejmuje przynajmniej następujące pozycje:
- (a) przychody;
 - (b) koszty finansowe;
 - (c) udział w wyniku jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć wycenianych metodą praw własności;
 - (d) obciążenie podatkowe;
 - (e) łączną kwotę stanowiącą sumy działalności zaniechanych.
- 1p82A** 5. Część dotycząca pozostałych całkowitych dochodów powinna prezentować pozycje sklasyfikowane według rodzaju (w tym udział w pozostałych całkowitych dochodach jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć wycenianych metodą praw własności) pogrupowane zgodnie z innymi MSSF na pozycje, które:

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

<p>1p85</p>	<p>(a) nie podlegają przeklasyfikowaniu do wyniku finansowego; oraz</p> <p>(b) po spełnieniu określonych warunków podlegają przeklasyfikowaniu do wyniku finansowego.</p> <p>6. W sprawozdaniu z całkowitych dochodów oraz w sprawozdaniu z wyniku (jeżeli podlega sporządzeniu) prezentuje się dodatkowe pozycje, nagłówki i sumy częściowe, jeżeli taka prezentacja jest istotna dla zrozumienia wyników finansowych jednostki.</p> <p>7. Dodatkowe podtytuły należy stosować z umiarem. Elastyczność przewidziana w MSR 1 może być wykorzystywana jedynie do zapewnienia lepszego zrozumienia przez użytkowników danych zgodnych ze stosowanymi zasadami rachunkowości. Nie może natomiast prowadzić do odejścia od tych zasad. Poniżej przedstawiono ogólne zasady, które jednostki powinny stosować przy prezentacji dodatkowych pozycji, nagłówków, sum częściowych i alternatywnych miar wyników:</p> <p>(a) Dane wynikające z wymogów MSSF należy podawać w sposób co najmniej tak samo widoczny jak dane według alternatywnych metod.</p> <p>(b) Dodatkowe pozycje, sumy częściowe i kolumny można stosować tylko wówczas, gdy nie prowadzą one do odejścia od danych według MSSF poprzez wprowadzenie pewnej subiektywności lub zbytnej szczegółowości sprawozdania z wyniku.</p> <p>(c) Każda dodatkowa pozycja lub kolumna powinna zawierać wszelkie przychody bądź koszty dotyczące tak wstawionej pozycji lub kolumny.</p> <p>(d) Każda dodatkowa pozycja lub kolumna powinna zawierać jedynie przychody bądź koszty będące przychodami lub kosztami samej jednostki.</p> <p>(e) Pozycje mogą podlegać wyodrębnieniu (na przykład w drodze zastosowania kolumn lub sum częściowych), jeżeli mają inny charakter bądź funkcję od pozostałych pozycji zawartych w sprawozdaniu z wyniku.</p> <p>(f) Jednostka nie powinna mieszać układu rodzajowego kosztów z kalkulacyjnym, jeżeli koszty w obu układach prezentacji się zająbiają.</p> <p>(g) Określenia użyte w dodatkowych pozycjach i sumach częściowych powinny zostać zdefiniowane, jeżeli nie są terminami uznanymi w MSSF.</p> <p>(h) Dodatkowe pozycje, kolumny i sumy częściowe powinny podlegać ujęciu tylko wówczas, gdy stosuje się je wewnętrznie dla celów zarządzania przedsiębiorstwem.</p> <p>(i) Indywidualnie dozwolone są różnorodne formy prezentacji, jednak należy zwrócić uwagę na łączny efekt przedłożenia takich informacji, tzn. należy zapewnić, że całościowy przekaz płynący ze sprawozdania z wyniku nie został zniekształcony ani zagubiony.</p> <p>(j) Metoda prezentacji zasadniczo z roku na rok powinna pozostawać zgodna i spójna.</p> <p>(k) Metoda prezentacji powinna być zgodna z wytycznymi lokalnych organów nadzorujących.</p> <p>8. EBIT (zysk przed uwzględnieniem odsetek i podatków) może stanowić właściwy podtytuł do wykazania w sprawozdaniu z wyniku. Taka pozycja zwykle zawiera rozróżnienie między zyskiem przed opodatkowaniem z działalności operacyjnej oraz zyskiem przed opodatkowaniem z działalności finansowej.</p> <p>9. Z kolei sumę częściową w postaci EBITDA (zysk przed uwzględnieniem odsetek, podatków i amortyzacji) można dołączyć jako sumę częściową pod warunkiem, że jednostka prezentuje koszty wg rodzajów i pod warunkiem, że taka suma częściowa nie stanowi odejścia od danych sporządzonych według MSSF poprzez twierdzenie, że EBITDA jest „realnym” zyskiem lub poprzez zbytne uszczegółowienie sprawozdania z wyniku powodujące, że czytelnik nie może szybko określić wyników jednostki zgodnych z MSSF.</p>
--------------------	--

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

Jeżeli jednostka prezentuje swe koszty w układzie kalkulacyjnym, nie będzie wówczas możliwe ujęcie amortyzacji jako odrębnej pozycji podczas ustalania zysku operacyjnego, ponieważ amortyzacja stanowi koszt rodzajowy, nie zaś koszt poszczególnych segmentów funkcjonalnych przedsiębiorstwa. W takim przypadku EBITDA można przedstawić wyłącznie w drodze przypisu, w notach lub w przeglądowych informacjach na temat działalności operacyjnej.

Istotne pozycje przychodów i kosztów

1p97

10. Jeżeli poszczególne pozycje przychodów i kosztów mają charakter istotny, wówczas ich charakter i kwotę wykazuje się odrębnie w sprawozdaniu z wyniku bądź w notach. W przypadku Grupy KASZUBY S.A. takich ujawnień dokonano w nocie 6. Niektóre jednostki wykazują te pozycje bezpośrednio w sprawozdaniu z wyniku poprzez zamieszczenie dodatkowych kolumn lub tabel. Więcej na ten temat można znaleźć w publikacji PwC (dostępna w angielskiej wersji językowej 'IFRS Manual of accounting').

1p85,97

11. MSR 1 nie wskazuje szczegółowych nazw dla rodzajów pozycji, które należy odrębnie wykazywać. Jeżeli jednostka prezentuje odrębną kategorię pozycji „jednorazowych”, „istotnych” lub „nadzwyczajnych” w sprawozdaniu z wyniku lub w notach, nota zawierająca informacje o stosowanych zasadach rachunkowości powinna wówczas wprowadzać definicję wybranego terminu. Prezentacja i definicje takich pozycji powinny wówczas z roku na rok mieć charakter spójny.

Układ rodzajowy a układ kalkulacyjny

12. Jeżeli jednostka klasyfikuje swe koszty wg rodzaju, wówczas musi zapewnić, że każda kategoria kosztów obejmuje wszelkie pozycje należące do takiej kategorii. Istotne koszty restrukturyzacji mogą na przykład obejmować odprawy (koszty świadczeń pracowniczych), odpisy zapasów (zmiany stanu zapasów) oraz korekty z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych. Nie jest dozwolone ujmowanie kosztów restrukturyzacji jako odrębnej pozycji w analizie kosztów wg rodzajów, jeżeli pozycja taka pokrywa się częściowo z innymi pozycjami.

13. Jednostki, które prezentują koszty w układzie kalkulacyjnym, uwzględniają istotne koszty w ramach funkcji, której dotyczą. Wówczas istotne pozycje można ująć w przypisach bądź w notach do sprawozdania finansowego.

Zysk operacyjny

1BC56

14. Jednostka może zdecydować się na prezentację sumy częściowej w postaci wyniku na działalności operacyjnej. Takie podejście jest dozwolone, jednak, należy zapewnić, że wykazana kwota jest reprezentatywna dla działalności, którą zwykle uznaje się za 'operacyjną'. Pozycje o czysto operacyjnym charakterze (na przykład odpisy zapasów, koszty restrukturyzacji i przeniesienia działalności) nie podlegają wyłączeniu tylko dlatego, że występują nieregularnie lub ich kwota odbiega od zwykłych wartości. Nie można także wyłączyć kosztów argumentując, że nie wiążą się z przepływami pieniężnymi (na przykład amortyzacja). Zasadniczo, zysk operacyjny stanowi sumę częściową po uwzględnieniu pozostałych kosztów, tzn. z wyłączeniem kosztów finansowych i udziału w zyskach inwestycji wycenianych metodą praw własności, choć w pewnych okolicznościach może być właściwe uwzględnienie w zysku operacyjnym udziału w zyskach inwestycji ujmowanych metodą praw własności (patrz paragraf 16 poniżej).

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

Zmiana kolejności prezentacji poszczególnych pozycji

1p86

15. Pozycje oraz opisy takich pozycji podlegają ujęciu w innej kolejności, jeżeli jest to niezbędne dla wyjaśnienia różnorodnych elementów składających się na wyniki przedsiębiorstwa. Zastrzega się jednak, że jednostki mają obowiązek dokonać rzetelnej prezentacji i nie powinny dokonywać żadnych zmian, jeżeli nie istnieją ku temu uzasadnione przyczyny.

16. Udział w zysku jednostek stowarzyszonych zwykle ujmuje się po kosztach finansowych – taka prezentacja stanowi podkreślenie faktu, że udział w zyskach jednostek stowarzyszonych jest wynikiem działalności inwestycyjnej grupy, a nie elementem jej działalności operacyjnej. Jednak jeżeli grupa prowadzi znaczącą część swej działalności gospodarczej za pośrednictwem jednostek stowarzyszonych (lub wspólnych przedsięwzięć) i działalność ta jest strategicznie ważnym elementem działalności gospodarczej grupy, właściwe może okazać się przedstawienie kosztów finansowych po udziale w zysku jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć. W takim przypadku Zarząd może nawet wstawić sumę częściową w postaci „zysku przed uwzględnieniem kosztów finansowych” lub uwzględnić udział w zysku jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć w ramach kategorii zysku operacyjnego (jeśli taka kategoria jest ujawniana). Nie byłoby jednak poprawne ujęcie udziału w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach w ramach pozycji „przychodów” (a co za tym idzie w kategorii „zysk brutto”).

MSSF7p20

17. Przychodów finansowych nie można kompensować z kosztami finansowymi; wchodzi one w skład „pozostałych przychodów/pozostałych zysków” lub są ujmowane odrębnie w sprawozdaniu z wyniku. Jeżeli przychód finansowy jest uboczny, dozwolone jest prezentowanie przychodów finansowych bezpośrednio przed kosztami finansowymi oraz wykazanie w sprawozdaniu z wyniku sumy częściowej w postaci „kosztów finansowych netto”. Jeżeli przychody z tytułu odsetek są jednym z głównych segmentów działalności jednostki, ujmuje się je jako przychody.

Działalność zaniechana

1p82(ea),
MSSF5p33(a)
(b)

18. Jak wskazano w punkcie 4(e) powyżej, jednostki prezentują pojedynczą kwotę w sprawozdaniu z całkowitych dochodów (bądź odrębnym sprawozdaniu z wyniku), stanowiącą sumę działalności zaniechanej. Par. 33 MSSF 5 „Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży i działalność zaniechana” wymaga także analizy takiej pojedynczej wartości. Analiza może znaleźć się w notach lub w sprawozdaniu z całkowitych dochodów (odrębnym sprawozdaniu z wyniku). Jeżeli jest zawarta w sprawozdaniu z wyniku, powinna zostać przedstawiona w części dotyczącej działalności zaniechanej, tzn. odrębnie od działalności kontynuowanej. Analiza nie jest wymagana dla grup do zbycia, którymi są nowo przejęte jednostki zależne spełniające w momencie zakupu kryteria klasyfikacji jako przeznaczone do sprzedaży.

Zysk na akcję

33p66

19. MSR 33 „Zysk na akcję” zobowiązuje jednostkę do prezentacji w sprawozdaniu z całkowitych dochodów podstawowego i rozwodnionego zysku na akcję (EPS) w zakresie wyniku finansowego z działalności kontynuowanej przypadającego na akcjonariuszy jednostki dominującej oraz w zakresie wyniku netto przypadającego na akcjonariuszy jednostki dominującej w zakresie każdej kategorii akcji zwykłych. Podstawowy i rozwodniony EPS wykazuje się w sposób tak samo widoczny we wszystkich prezentowanych okresach.

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

33p67A	20. Jeżeli jednostka przygotowuje odrębne sprawozdanie z wyniku, podstawowy i rozwodniony zysk na akcję wykazuje się na końcu tego sprawozdania.
33p73	21. Zysk na akcję na bazie alternatywnych miar wyników może być ujawniony w sprawozdaniu, jeżeli Zarząd uzna to za niezbędne, ale powinien być zaprezentowany jedynie w notach do sprawozdania finansowego. Należy ujawnić podstawę, na której został ustalony licznik oraz czy kwoty na akcję są wykazywane przed czy po opodatkowaniu.
33p67	22. Jeżeli rozwodniony EPS prezentuje się dla przynajmniej jednego okresu, należy go wykazać dla wszystkich okresów nawet wówczas, gdy odpowiada on podstawowemu EPS. Jeżeli podstawowy i rozwodniony EPS są równe, prezentacji obu pozycji można dokonać w jednym wierszu sprawozdania z całkowitych dochodów.
33p68	23. Jednostka, która ujmuje działalność zaniechaną, wykazuje podstawowe i rozwodnione wartości przypadające na akcję dla działalności zaniechanej w sprawozdaniu z całkowitych dochodów lub w notach do sprawozdania finansowego.
33p69,41,43	24. Podstawowy i rozwodniony EPS prezentuje się nawet wówczas, gdy odpowiednie wartości są ujemne (tzn. gdy występuje strata na akcję). Zastrzega się jednak, że potencjalne akcje zwykłe mają charakter rozwadniający, tylko wtedy gdy ich zamiana prowadziłaby do zwiększenia straty na akcję. Jeżeli strata uległaby zmniejszeniu, akcje mają charakter antyrozwadniający.
33p4	25. Jeżeli jednostka sporządza skonsolidowane sprawozdania finansowe i jednostkowe sprawozdanie finansowe zgodnie z MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdanie finansowe”, zakres informacji wymaganych przez MSR 33 prezentuje się wyłącznie na podstawie danych skonsolidowanych. Jednostka, która postanawia wykazywać EPS na podstawie swego jednostkowego sprawozdania finansowego, ujmuje takie informacje jedynie w swym jednostkowym sprawozdaniu z całkowitych dochodów.
Składniki pozostałych całkowitych dochodów	
1p7	26. Składnikami pozostałych całkowitych dochodów są pozycje przychodów i kosztów (w tym korekty reklasyfikacyjne), które MSSF wymagają lub zezwalają na niewykazywanie w wyniku finansowym. Obejmują one między innymi: zmiany stanu nadwyżki z tytułu przeszacowania rzeczowych aktywów trwałych lub wartości niematerialnych; aktualizację wyceny zobowiązań z tytułu określonych świadczeń po okresie zatrudnienia; zyski i straty z przeliczenia sprawozdań finansowych sporządzonych dla działalności prowadzonej za granicą; zyski i straty z aktualizacji wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży; oraz efektywna część zysku i straty na instrumentach zabezpieczających w ramach transakcji zabezpieczających przepływy pieniężne.
1p91, 1p90	27. Jednostki mogą prezentować składniki pozostałych całkowitych dochodów po uwzględnieniu lub przed uwzględnieniem odpowiednich skutków podatkowych. Jeśli jednostka zdecyduje się prezentować te pozycje po uwzględnieniu podatków, wówczas kwota podatku dochodowego dotycząca każdego składnika pozostałych całkowitych dochodów, w tym korekt reklasyfikacyjnych, podlega ujawnieniu w notach.
1p92,94	28. Jednostka prezentuje odrębnie wszelkie korekty reklasyfikacyjne dotyczące składników pozostałych całkowitych dochodów w sprawozdaniu z całkowitych dochodów bądź w notach.

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

1p7,95	29. Korekty rekłasyfikacyjne to kwoty przeniesione do wyniku finansowego bieżącego okresu, które wykazano w pozostałych całkowitych dochodach w bieżącym lub poprzednich okresach. Wynikają one na przykład ze zbycia działalności za granicą, usunięcia z bilansu aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży oraz kiedy zabezpieczona planowana transakcja ma wpływ na wynik.
1p82A	30. Składniki pozostałych dochodów całkowitych, sklasyfikowane według rodzaju (w tym udział w pozostałych całkowitych dochodach jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć wycenianych metodą praw własności), powinny być dzielone na te, które podlegają przeniesieniu do wyniku finansowego w momencie spełnienia odpowiednich warunków oraz te, które nigdy nie podlegają przeniesieniu do wyniku finansowego. Jednocześnie gdy jednostka prezentuje składniki pozostałych dochodów całkowitych przed opodatkowaniem i osobną łączną kwotę wpływu podatkowego, podatek powinien być zaalokowany pomiędzy składniki, które podlegają przeniesieniu do wyniku finansowego i te, które nie podlegają przeniesieniu.
1p107	31. Kwotę dywidend wykazanych jako wypłaty z zysku na rzecz właścicieli w ciągu okresu oraz stosowną kwotę na akcję ujmuje się w zestawieniu ze zmian w kapitale własnym lub w notach. Dywidend nie można prezentować w sprawozdaniu z całkowitych dochodów ani w sprawozdaniu z wyniku.
	Spójność
1p45	32. Należy zachować te same zasady prezentacji i klasyfikacji pozycji sprawozdania finansowego w kolejnych okresach, chyba że: (a) oczywiste jest, w następstwie istotnej zmiany charakteru działalności jednostki lub przeglądu jej sprawozdania finansowego, że inne zasady prezentacji lub klasyfikacji byłyby bardziej właściwe z uwzględnieniem kryteriów doboru i zastosowania zasad rachunkowości zawartych w MSR 8 „Zasady rachunkowości, zmiany szacunków księgowych i błędy”; lub (b) MSSF wymagają zmiany prezentacji.
	Istotność i agregowanie
1p29	33. Każda istotna kategoria podobnych pozycji jest odrębnie prezentowana w sprawozdaniu finansowym. Należy ujmować odrębnie pozycje o różnym charakterze bądź funkcji, chyba że są one nieistotne.
	Kompensowanie
1p32	34. Nie można kompensować aktywów i zobowiązań ani przychodów i kosztów, chyba, że jest to wymagane lub dozwolone zapisami MSSF. Przykładowe przychody i koszty wymagające kompensaty lub mogące podlegać kompensacie:
1p34(a)	(a) Zyski i straty na zbyciu aktywów trwałych, w tym inwestycji i aktywów operacyjnych, ujmuje się poprzez pomniejszenie przychodów ze zbycia o wartość księgową składnika aktywów i towarzyszących kosztów sprzedaży.
1p34(b)	(b) Koszty związane z rezerwą wykazywaną zgodnie z MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe” i podlegające zwrotowi na mocy uzgodnień umownych zawartych ze stroną trzecią (na przykład zobowiązania gwarancyjne dostawcy) można kompensować z przedmiotowym zwrotem.
1p35	(c) Zyski i straty z szeregu podobnych transakcji wykazuje się w ujęciu netto (na przykład zyski i straty kursowe lub zyski i straty na instrumentach finansowych przeznaczonych do obrotu). Jednak takie zyski i straty ujmuje się odrębnie, jeżeli mają one charakter istotny.

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

Podsumowanie

35. Wymagane ujawnienia dotyczące składników pozostałych całkowitych dochodów można podsumować następująco:

Pozycja	Odniesienie	Wymóg wg przepisów standardu	Prezentacja w sprawozdaniu finansowym Grupy KASZUBY S.A.
<p>Każdy składnik pozostałych całkowitych dochodów wykazany w ciągu okresu, klasyfikowany wg rodzaju oraz pogrupowany na pozycje, które:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nie podlegają przeklasyfikowaniu do wyniku finansowego w późniejszym terminie; oraz – podlegają przeklasyfikowaniu do wyniku finansowego w późniejszym terminie. 	MSR1p82A	Sprawozdanie z całkowitych dochodów	Sprawozdanie z całkowitych dochodów
Korekty reklasyfikacyjne w ciągu okresu dotyczące składników pozostałych całkowitych dochodów	MSR1p92	Sprawozdanie z całkowitych dochodów lub noty	Nota 29
Podatek dotyczący każdego składnika pozostałych całkowitych dochodów, w tym korekt reklasyfikacyjnych	MSR1p90	Sprawozdanie z całkowitych dochodów lub noty	Nota 13
<p>Uzgodnienie dla każdego składnika kapitału własnego, z odrębną prezentacją:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Zysku/straty – Pozostałych całkowitych dochodów – Transakcji z właścicielami 	MSR1p106(d)	Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym
Dla każdego składnika kapitału własnego, analiza poszczególnych pozycji pozostałych całkowitych dochodów	MSR1p106A	Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym lub noty	Nota 29

Skonsolidowany bilans

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

Skonsolidowany bilans

		Na dzień 31 grudnia		
		Nota	2015	2014
1p10(a), 1p38, 1p113	Aktywa			
1p60, 1p66	Aktywa trwałe			
1p54(a)	Rzeczowe aktywa trwałe	16	155,341	100,233
1p54(c)	Wartości niematerialne	17	26,272	20,700
1p54(e), 28p38	Inwestycje	12	18,649	17,053
1p54(o), 1p56	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	32	3,546	3,383
1p54(d), MSSF7p8(d)	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	19	17,420	14,910
1p54(d), MSSF7p8(a)	Pochodne instrumenty finansowe	20	395	245
1p54(h), MSSF7p8(c)	Należności handlowe oraz pozostałe należności	21	2,322	1,352
			223,945	157,876
1p60, 1p66	Aktywa obrotowe			
1p54(g)	Zapasy	22	24,700	18,182
1p54(h), MSSF7p8(c)	Należności handlowe oraz pozostałe należności	21	19,765	18,330
1p54(d), MSSF7p8(d)	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	19	1,950	-
1p54(d), MSSF7p8(a)	Pochodne instrumenty finansowe	20	1,069	951
1p54(d), MSSF7p8(a)	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik	23	11,820	7,972
1p54(i), MSR7p8	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty (z wyłączeniem kredytów w rachunku bieżącym)	24	17,928	34,062
			77,232	79,497
MSSF5p38, 1p54(j)	Aktywa grupy do zbycia zaklasyfikowanej jako przeznaczona do sprzedaży	25	3,333	-
			80,565	79,497
Aktywa razem			304,510	237,373

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

	Nota	Na dzień 31 grudnia		
		2015	2014	
Kapitał i zobowiązania				
1p54(r)	Kapitał własny przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej			
1p78(e), 1p54(r)	Kapitał akcyjny	26	25,300	21,000
1p78(e), 1p55	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej	26	17,144	10,494
1p78(e), 1p55	Pozostałe kapitały rezerwowe	29	11,612	7,194
1p78(e), 1p55	Zyski zatrzymane	28	74,650	51,985
			128,706	90,673
1p54(q)	Udziały niedające kontroli	12	7,888	1,766
	Razem kapitał własny		136,594	92,439
Zobowiązania				
1p60, 1p69	Zobowiązania długoterminowe			
1p54(m), MSSF7p8(f),(g)	Kredyty, pożyczki i inne zadłużenie finansowe	31	115,121	96,346
1p54(m), MSSF7p8(e)	Pochodne instrumenty finansowe	20	135	129
1p54(o), 1p56	Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego	32	12,370	9,053
1p78(d)	Zobowiązania z tytułu świadczeń po okresie zatrudnienia	33	5,116	2,611
1p54(l), 1p78(d)	Rezerwy na pozostałe zobowiązania i obciążenia	35	316	274
			133,058	108,413
1p60, 1p69	Zobowiązania krótkoterminowe			
1p54(k), MSSF7p8(f)	Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania	30	16,670	12,478
1p54(n)	Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		2,566	2,771
1p54(m), MSSF7p8(f)	Kredyty, pożyczki i inne zadłużenie finansowe	31	11,716	18,258
1p54(m), MSSF7p8(e)	Pochodne instrumenty finansowe	20	460	618
1p54(l)	Rezerwy na pozostałe zobowiązania i obciążenia	35	3,226	2,396
			34,638	36,521
MSSF5p38, 1p54(p)	Zobowiązania grupy do zbycia zaklasyfikowanej jako przeznaczona do sprzedaży	25	220	-
			34,858	36,521
	Razem zobowiązania		167,916	144,934
	Razem kapitał i zobowiązania		304,510	237,373

Noty przedstawione na stronach 20-136 stanowią integralną część niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

10p17 Sprawozdanie finansowe zawarte na stronach 1-136 zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd w dniu 24 lutego 2016 r. i podpisane w jego imieniu.

CD Suede

Dyrektor Wykonawczy

G Wallace

Dyrektor Finansowy

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

Komentarz PwC- bilans

Poniższy komentarz wyjaśnia pewne kluczowe wymagania zawarte w MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” wpływające na bilans/sprawozdanie z sytuacji finansowej.

- 1p10** 1. MSR 1 odwołuje się do bilansu jako do sprawozdania z sytuacji finansowej. Ta nowa nazwa nie ma charakteru obowiązkowego, więc Grupa KASZUBY S.A. postanowiła pozostać przy lepiej znanej nazwie „bilans”.
- 1p54, 55** 2. Par. 54 MSR 1 wskazuje pozycje, które, jako minimum, wymagają prezentacji w bilansie. Dodatkowe pozycje, nagłówki i sumy częściowe wykazuje się w bilansie, jeżeli taka prezentacja jest istotna dla zrozumienia sytuacji finansowej jednostki.
- 1p77, 78** 3. Jednostka ujawnia, w bilansie bądź w notach, dalsze podklasyfikacje wykazanych pozycji uporządkowane w sposób właściwy dla działalności jednostki. Szczegółowy zakres takich podklasyfikacji zależy od wymagań MSSF oraz od wielkości, charakteru i funkcji odpowiednich kwot.

Rozróżnienie na trwale/długoterminowe i obrotowe/krótkoterminowe

- 1p60** 4. Jednostka wykazuje aktywa obrotowe i trwale oraz zobowiązania długo- i krótkoterminowe w ramach odrębnych klasyfikacji w swym bilansie, chyba że prezentacja oparta na płynności dostarcza rzetelnych i bardziej przydatnych informacji. W takim przypadku wszystkie aktywa i zobowiązania prezentuje się łącznie w porządku według ich płynności.
- 1p61** 5. Bez względu na przyjętą metodę prezentacji, jednostka ujawnia dla każdego składnika aktywów i zobowiązań obejmującego kwoty oczekujące zapłaty lub rozliczenia (a) w ciągu nie więcej niż dwunastu miesięcy od końca okresu sprawozdawczego; oraz (b) w ciągu ponad dwunastu miesięcy od końca okresu sprawozdawczego, kwotę podlegającą uzyskaniu lub rozliczeniu po upływie 12 miesięcy.
- 1p66-70** 6. Aktywa obrotowe obejmują aktywa (takie jak zapasy oraz należności handlowe), które podlegają sprzedaży, zużyciu lub zbyciu w ramach zwykłego cyklu działalności operacyjnej nawet wówczas, gdy nie należy oczekiwać ich zbycia w ciągu 12 miesięcy od końca okresu sprawozdawczego. Niektóre zobowiązania krótkoterminowe, takie jak zobowiązania handlowe oraz pewne rezerwy na koszty pracownicze i pozostałe koszty operacyjne, stanowią część kapitału obrotowego wykorzystywanego w zwykłym cyklu działalności operacyjnej jednostki. Takie pozycje operacyjne klasyfikuje się jako zobowiązania krótkoterminowe nawet wówczas, gdy podlegają rozliczeniu w okresie ponad 12 miesięcy od końca okresu sprawozdawczego.
- 1p68** 7. Cykl działalności operacyjnej jednostki to czas od nabycia aktywów dla celów przetwarzania do chwili ich zbycia w zamian za środki pieniężne lub ekwiwalenty pieniężne. Jeżeli zwykły cykl działalności operacyjnej jednostki nie jest możliwy do jasnego zdefiniowania, zakłada się wówczas, że trwa on 12 miesięcy.

Spójność

- 1p45** 8. Należy zachować te same zasady prezentacji i klasyfikacji pozycji sprawozdania finansowego w kolejnych okresach, chyba że:
- (a) oczywiste jest, w następstwie istotnej zmiany charakteru działalności jednostki lub przeglądu jej sprawozdania finansowego, że inne zasady prezentacji lub klasyfikacji byłyby bardziej właściwe zgodnie z kryteriami doboru i zastosowania zasad rachunkowości zawartymi w MSR 8 „Zasady rachunkowości, zmiany szacunków księgowych i błędy”; lub
 - (b) MSSF wymagają zmiany prezentacji.

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

Istotność i agregowanie	
1p29	9. Każda istotna kategoria podobnych pozycji jest odrębnie prezentowana w sprawozdaniu finansowym. Należy ujmować odrębnie pozycje o różnym charakterze bądź funkcji, chyba że są one nieistotne.
Aktywa i zobowiązania z tytułu podatku bieżącego i odroczonego	
1p54, 56	10. Aktywa i zobowiązania z tytułu bieżącego i odroczonego podatku dochodowego prezentuje się odrębnie od siebie oraz odrębnie od pozostałych aktywów i zobowiązań. Jeżeli w bilansie dokonuje się rozróżnienia między aktywami trwałymi i obrotowymi oraz zobowiązaniami krótko- i długoterminowymi, aktywa i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego zalicza się do odpowiednio trwałych i długoterminowych.
Kompensowanie	
1p32	11. Jednostka nie dokonuje kompensaty aktywów i zobowiązań, chyba że jest to wymagane lub dozwolone zapisami MSSF. Wycena aktywów po potrąceniu korekt wyceny, np. z tytułu przestarzałych zapasów oraz rezerwy na należności wątpliwe w przypadku należności, nie stanowi kompensaty.
W pewnych okolicznościach wymagane są trzy bilanse	
1p40A-40D	12. Jeżeli jednostka zastosowała zasadę rachunkowości z mocą wsteczną, przekształciła dane wstecznie lub dokonała zmiany klasyfikacji pozycji w swym sprawozdaniu finansowym, ma obowiązek przygotować trzeci bilans na początek poprzednio prezentowanego okresu. Jeżeli jednak wsteczna zmiana zasad lub przeszacowanie nie mają wpływu na takie wcześniejsze sprawozdanie z sytuacji finansowej, uważamy, że wystarczające byłoby dla tej jednostki po prostu ujawnienie tego faktu.

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

1p10(c), 1p108, 1p109, 1p113	Przypadające na akcjonariuszy jednostki dominującej							Razem kapitał własny
	Nota	Kapitał akcyj- ny	Nadwyżka ze sprze- daży akcji powyżej wartości nomi- nalnej	Pozostałe kapitały rezer- wowe	Zyski zatrzy- mane	Razem	Udziały niedające kontroli	
	Stan na 1 stycznia 2014 r.							89,413
1p106(d)(i)		-	-	-	16,304	16,304	856	17,160
1p106(d)(ii)		-	-	830	(550)	280	(40)	240
1p106(a)		-	-	830	15,754	16,584	816	17,400
MSSF2p50								
	28	-	-	-	822	822	-	822
	28	-	-	-	20	20	-	20
	26	1,000	70	-	-	1,070	-	1,070
1p106(d)(iii)	34	-	-	-	(15,736)	(15,736)	(550)	(16,286)
1p106(d)(iii)		1,000	70	-	(14,894)	(13,824)	(550)	(14,374)
	Stan na 31 grudnia 2014 r.							92,439
		21,000	10,494	7,194	51,985	90,673	1,766	92,439
1p106(d)(i)		-	-	-	31,874	31,874	2,548	34,422
1p106(d)(ii)		-	-	2,249	173	2,422	252	2,674
1p106(a)		-	-	2,249	32,047	34,296	2,800	37,096
MSSF2p50								
	28	-	-	-	690	690	-	690
	28	-	-	-	30	30	-	30
	26	750	200	-	-	950	-	950
	29	-	-	(2,564)	-	(2,564)	-	(2,564)
	26	3,550	6,450	-	-	10,000	-	10,000
	29	-	-	5,433	-	5,433	-	5,433
1p106(d)(iii)	34	-	-	-	(10,102)	(10,102)	(1,920)	(12,022)
1p106(d)(iii)		4,300	6,650	2,869	(9,382)	4,437	(1,920)	2,517
1p106(d)(iii)	39	-	-	-	-	-	4,542	4,542

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

		Przypadające na akcjonariuszy jednostki dominującej							
		Kapitał akcyjny	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej (agio)	Pozostałe kapitały rezerwowe	Zyski zatrzymane	Razem	Udziały niebędące kontrolą	Razem kapitał własny	
		Nota							
1p106(d)(iii)	Nabycie udziałów niebędących kontrolą w Grupie XYZ	40	-	-	(800)	-	(800)	(300)	(1,100)
1p106(d)(iii)	Sprzedaż udziałów w spółce Red Limited do udziałowców niekontrolujących	40	-	-	100	-	100	1,000	1,100
1p106(d)(iii)	Łączne zmiany udziałów w jednostkach zależnych nieskutkujące utratą kontroli		-	-	(700)	-	(700)	5,242	4,542
1p106(d)(iii)	Razem transakcje z właścicielami, ujęte bezpośrednio w kapitale		4,300	6,650	2,169	(9,382)	3,737	3,322	7,059
Stan na 31 grudnia 2015 r.			25,300	17,144	11,612	74,650	128,706	7,888	136,594

Noty przedstawione na stronach 20 do 136 stanowią integralną część niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

Komentarz PwC- sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

Poniższy komentarz wyjaśnia pewne kluczowe wymagania zawarte w MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” oraz pozostałe wymagania wpływające na sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym.

Dywidendy

- 1p107** 1. Kwota dywidend wykazanych jako wypłaty z zysku na rzecz właścicieli w ciągu okresu oraz stosowna kwota na akcję są prezentowane w sprawozdaniu ze zmian w kapitale własnym lub w notach. Dywidendy nie mogą być prezentowane w sprawozdaniu z całkowitych dochodów lub sprawozdaniu z wyniku.

Ujawnienia

- 1p106** 2. Informacje wymagane do ujawnienia w sprawozdaniu ze zmian w kapitale własnym obejmują:
- (a) Całkowite dochody za okres, z odrębnym ujęciem kwot ogółem przypadających na właścicieli jednostki dominującej oraz na udziały niedające kontroli.
 - (b) Dla każdego składnika kapitału własnego, skutki wstecznego zastosowania lub retrospektywnego przekształcenia danych ujętego zgodnie z MSR 8.
 - (c) Dla każdego składnika kapitału własnego, uzgodnienie między wartością księgową na początek i na koniec okresu, z odrębną prezentacją zmian wynikających z:
 - (i) wyniku ;
 - (ii) pozostałych całkowitych dochodów; oraz
 - (iii) transakcji z właścicielami występującymi w charakterze właścicieli, z odrębnym ujawnieniem wkładów i wypłat z zysku na rzecz właścicieli oraz zmian udziału w jednostkach zależnych nieskutkujących utratą kontroli.
3. Analiza poszczególnych składników pozostałych całkowitych dochodów w odniesieniu do każdej z pozycji kapitału własnego może być prezentowana w sprawozdaniu ze zmian w kapitale własnym lub ujawniana w notach.

Pozostałe kapitały rezerwowe

4. Pozycje kapitałów rezerwowych mogą być ujęte w jednej pozycji „pozostałych kapitałów rezerwowych” w sprawozdaniu ze zmian w kapitale własnym jeżeli mają zbliżoną charakterystykę i mogą być uznawane za składnik kapitałów. Jeżeli poszczególne pozycje kapitałów nie są wykazane w sprawozdaniu ze zmian w kapitale własnym, analiza taka powinna być przedstawiona w notach.

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

1p10(d), 7p10, 18(b), 1p38, 1p113	Nota	Rok obrotowy zakończony 31 grudnia	
		2015	2014
		Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej	
	36	74,751	41,703
7p35		(14,909)	(10,526)
		59,842	31,177
		Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej	
7p39	39	(3,750)	-
7p16(a)	16	(9,505)	(6,042)
7p16(b)	36	6,354	2,979
7p16(a)	17	(3,050)	(700)
7p16(c)	19	(4,887)	(1,150)
		151	-
7p16(e)	41	(1,343)	(112)
7p16(f)	41	63	98
7p31		1,054	1,193
7p31		1,130	1,120
		(13,783)	(2,614)
		Przepływy pieniężne z działalności finansowej	
7p17(a)	26	950	1,070
7p17(b)		(2,564)	-
7p17(c)	31	50,000	-
7p17(c)	31	-	30,000
7p17(c)		8,500	18,000
7p17(d)		(93,993)	(34,674)
7p31		(7,835)	(14,773)
7p31	34	(10,102)	(15,736)
7p31		(1,950)	(1,950)
		(1,100)	-
		1,100	-
7p31		(1,920)	(550)
		(58,914)	(18,613)
		(Zmniejszenie)/Zwiększenie netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	
		(12,855)	9,950
7p28	24	27,598	17,587
		535	61
7p28	24	15,278	27,598

Noty przedstawione na stronach 20 do 136 stanowią integralną część niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

Komentarz PwC - sprawozdanie z przepływów pieniężnych

Poniższy komentarz zawiera wyjaśnienie pewnych kluczowych wymagań MSR 7 „Sprawozdanie z przepływów pieniężnych”.

Sprawozdawczość przepływów pieniężnych

Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej

- 7p18** 1. Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej wykazuje się przy zastosowaniu:
- (a) metody bezpośredniej, w której wykazuje się główne kategorie wpływów pieniężnych brutto i rozchodów pieniężnych brutto; lub
 - (b) metody pośredniej, w której wynik podlega korekcie o wpływ transakcji o charakterze niepieniężnym, wszelkich rozliczeń w czasie przeszłych bądź przyszłych wpływów pieniężnych lub rozchodów pieniężnych oraz pozycji przychodów bądź kosztów związanych z przepływami pieniężnymi z działalności inwestycyjnej lub finansowej.

- 7p20** 2. W załączniku II znajduje się przykładowe sprawozdanie z przepływów pieniężnych przygotowane przy użyciu metody bezpośredniej.

Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej i finansowej

- 7p21** 3. Główne kategorie wpływów pieniężnych brutto i rozchodów pieniężnych brutto wynikające z działalności inwestycyjnej oraz finansowej wykazuje się odrębnie, z wyjątkiem zakresu, w jakim przepływy pieniężne, o których mowa w par. 22 i 24 MSR 7, prezentuje się w ujęciu netto.

Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych przeznaczonych do wynajmu

- 7p14** 4. Przepływy pieniężne ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych zwykle wykazuje się jako przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej. Natomiast rozchody pieniężne na wytworzenie lub nabycie aktywów, które będą następnie przeznaczone do wynajmu, a potem do sprzedaży, są przepływami pieniężnymi z działalności operacyjnej. Wpływy pieniężne z czynszów, a następnie sprzedaży takich aktywów są więc też przepływami pieniężnymi z działalności operacyjnej.

Sprawozdawczość w ujęciu netto

- 7p22, 23** 5. Przepływy pieniężne wynikające z następujących rodzajów działalności operacyjnej, inwestycyjnej bądź finansowej można wykazywać w kwotach netto:
- (a) wpływy i rozchody pieniężne w imieniu klientów, jeżeli przepływy pieniężne dotyczą raczej działalności klienta, a nie działalności jednostki (na przykład, czynsze pobierane w imieniu właścicieli nieruchomości, a następnie im przekazywane); oraz
 - (b) wpływy i rozchody pieniężne dotyczące pozycji, którymi obrót jest szybki, kwoty są wysokie, a terminy zapadalności krótkie (na przykład wypłaty i spłata kwoty głównej w przypadku klientów korzystających z kart kredytowych).

- 7p24** 6. Przepływy pieniężne z każdego z następujących rodzajów działalności instytucji finansowej można ujmować w kwotach netto:
- (a) wpływy i rozchody pieniężne w związku z przyjmowaniem i wypłatą depozytów o stałym terminie zapadalności;
 - (b) otwieranie depozytów w innych instytucjach finansowych oraz wypłata depozytów z innych instytucji finansowych; oraz
 - (c) wypłacone zaliczki oraz udzielone klientom pożyczki gotówkowe oraz spłata (zwrot) tychże zaliczek i pożyczek.

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

	<i>Odsetki i dywidendy</i>
7p31	7. Wszelkie przepływy pieniężne z tytułu odsetek i dywidend otrzymanych i zapłaconych wymagają odrębnej prezentacji. Każdą taką pozycję klasyfikuje się w sposób spójny z okresu na okres jako wynikającą z działalności operacyjnej, inwestycyjnej bądź finansowej.
7p33	8. W przypadku instytucji finansowej odsetki zapłacone oraz odsetki i dywidendy otrzymane zwykle uznaje się za przepływy pieniężne z działalności operacyjnej. Należy stwierdzić jednak, że brak jest konsensusu co do klasyfikacji takich przepływów pieniężnych w jednostkach z innych branż. Odsetki zapłacone oraz odsetki i dywidendy otrzymane można klasyfikować jako przepływy pieniężne z działalności operacyjnej, ponieważ wchodzą one w zakres ustalania wyniku finansowego netto. Alternatywnie, odsetki zapłacone oraz odsetki i dywidendy otrzymane można uznawać odpowiednio za przepływy pieniężne z działalności finansowej i przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej, ponieważ są kosztami pozyskania zasobów finansowych bądź stanowią zwrot z inwestycji.
7p34	9. Dywidendy zapłacone można klasyfikować jako przepływy pieniężne z działalności finansowej, ponieważ składają się one na koszt pozyskania zasobów finansowych. Alternatywnie można je uznawać za przepływy pieniężne z działalności operacyjnej, żeby pomóc czytelnikom określić zdolność jednostki do wypłaty dywidend z przepływów środków pieniężnych z działalności operacyjnej.
	<i>Podatek dochodowy</i>
7p35	10. Przepływy pieniężne z tytułu podatków dochodowych ujawnia się odrębnie i klasyfikuje zwykle jako przepływy pieniężne z działalności operacyjnej, chyba że można je w sposób szczegółowy powiązać z działalnością finansową lub inwestycyjną.
	<i>Wpływ zmian kursów walutowych</i>
7p28	11. Niezrealizowane zyski i straty wynikające ze zmian kursów walutowych nie stanowią przepływów pieniężnych. Jednak wpływ zmian kursów walutowych na środki pieniężne i ekwiwalenty pieniężne utrzymywane lub należne w walutach obcych ujmuje się w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych w celu uzgodnienia salda środków pieniężnych i ekwiwalentów pieniężnych na początek i koniec okresu. Taką kwotę prezentuje się odrębnie od przepływów pieniężnych z działalności operacyjnej, inwestycyjnej i finansowej. Obejmuje ona też ewentualne różnice powstałe w związku z wykazywaniem przepływów pieniężnych wg kursów wymiany na koniec okresu.
	Dodatkowe zalecane ujawnienia
7p50	12. Dodatkowe informacje mogą być istotne dla użytkowników dla zrozumienia sytuacji finansowej i płynności jednostki. Zachęca się do ujawniania takich informacji, wraz z odpowiednim komentarzem zarządu. Przedmiotowe informacje mogą obejmować:
7p50(a)	(a) Kwota niewykorzystanej linii kredytowych, jakie mogą być dostępne dla celów przyszłej działalności operacyjnej oraz dla zaspokojenia zobowiązań inwestycyjnych, ze wskazaniem wszelkich ograniczeń co do wykorzystania takich linii kredytowych.
7p50(c)	(b) Łączna kwota przepływów pieniężnych reprezentujących wzrost zdolności operacyjnych odrębnie od przepływów pieniężnych niezbędnych dla utrzymania zdolności operacyjnych.
7p50(d)	(c) Kwota przepływów pieniężnych wynikających z działalności operacyjnej, inwestycyjnej i finansowej każdego segmentu sprawozdawczego (patrz odpowiednio MSSF 8 „Segmenty operacyjne”).

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

Informacja dodatkowa do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

1 Informacje ogólne

- 1p138(b)-(c)**
1p51(a)(b) Grupa KASZUBY S.A. („Spółka”) oraz jej jednostki zależne (razem dalej zwane „Grupą”) wytwarzają oraz prowadzą dystrybucję i sprzedaż butów za pośrednictwem sieci niezależnych placówek detalicznych. Grupa posiada zakłady produkcyjne na całym świecie, a sprzedaje głównie w Polsce, Stanach Zjednoczonych, Europie i Rosji. W ciągu roku grupa przejęła kontrolę nad Grupą ABC, przedsiębiorstwem handlu detalicznego zajmującym się sprzedażą obuwia i wyrobów skórzanych, działającym w Stanach Zjednoczonych oraz w większości krajów Europy Zachodniej.
- 1p138(a)** KASZUBY S.A. jest spółką akcyjną notowaną na giełdzie EuroMoney. Spółka została założona oraz posiada swoją siedzibę w Polsce. Adres siedziby: Nowe Miasto, Polska .

2 Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości

Komentarz PwC

Poniższa informacja dodatkowa zawiera przedstawienie różnych możliwych do zastosowania zasad rachunkowości. Zarząd powinien wybrać i zamieścić tylko te zasady, które mają bezpośrednie zastosowanie do działalności gospodarczej jednostki oraz unikać zamieszczania informacji zbyt ogólnych.

- 1p112(a),**
1p117(b),
1p119 Główne zasady rachunkowości zastosowane przy sporządzaniu niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego zostały przedstawione poniżej. Zasady te stosowane były we wszystkich prezentowanych latach w sposób ciągły, o ile nie podano inaczej.

2.1 Podstawa sporządzenia

- 1p116,**
1p117(a) Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy KASZUBY S.A. sporządzone zostało zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej przyjętymi do stosowania w Unii Europejskiej (MSSF). Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone według zasady kosztu historycznego, za wyjątkiem aktualizacji wyceny gruntów i budynków, aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży oraz aktywów i zobowiązań finansowych (w tym instrumentów pochodnych) wycenianych w wartości godziwej przez wynik.

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga użycia pewnych znaczących szacunków księgowych. Wymaga również od Zarządu dokonywania własnych ocen w ramach stosowania przyjętych przez Grupę zasad rachunkowości. Zagadnienia, które wymagają dokonywania istotnych ocen, bądź cechują się szczególną złożonością, bądź obszary, w przypadku których poczynione założenia i szacunki mają istotny wpływ na skonsolidowane sprawozdanie finansowe, przedstawiono w nocie 4.

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

2.1.1 Zmiany zasad rachunkowości i informacji do ujawnienia

8p28

(a) Nowe standardy, zmiany i interpretacje przyjęte przez grupę kapitałową

W roku obrotowym rozpoczętym 1 stycznia 2015 r. Grupa zastosowała następujące nowe i zmienione standardy: KIMSF 21 „Opłaty publiczne” oraz Ulepszenia 2013. Zmiany te nie miały wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.

(b) Nowe standardy, zmiany i interpretacje jeszcze niezastosowane

8p30,31

Szereg nowych standardów i zmian do standardów oraz interpretacji obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się po 1 stycznia 2015 r., i nie zostały one jeszcze zastosowane przy sporządzaniu niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Nie przewiduje się, aby którekolwiek z nich miały istotny wpływ na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy, z wyjątkiem wymienionych poniżej:

MSSF 9, „Instrumenty finansowe” zajmuje się klasyfikacją, wyceną i ujmowaniem aktywów i zobowiązań finansowych. Kompletna wersja MSSF 9 została opublikowana w lipcu 2014 r. Standard zastępuje wytyczne określone w MSR 39 odnoszące się do klasyfikacji i wyceny instrumentów finansowych. MSSF 9 zachowuje, jednakże upraszcza mieszany model wyceny oraz określa trzy podstawowe kategorie wyceny aktywów finansowych: wyceniane według zamortyzowanego kosztu, wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody oraz wyceniane w wartości godziwej przez wynik. Podstawa klasyfikacji zależy od modelu biznesowego jednostki oraz cech umownych przepływów pieniężnych z aktywów finansowych. Wymagane jest, aby inwestycje w instrumenty kapitałowe były wyceniane w wartości godziwej przez wynik z nieodwołalną możliwością przedstawienia zmian w wartości godziwej w pozostałych całkowitych dochodach w momencie początkowego ujęcia, bez możliwości późniejszego przeklasyfikowania. Pojawia się nowy model oczekiwanych strat kredytowych, który zastępuje model poniesionej straty z tytułu utraty wartości stosowany w MSR 39. W przypadku zobowiązań finansowych nie dokonano zmian w zakresie klasyfikacji i wyceny, za wyjątkiem sposobu ujmowania zmian z tytułu własnego ryzyka kredytowego w pozostałych całkowitych dochodach dla zobowiązań wycenianych w wartości godziwej przez wynik. MSSF 9 łagodzi wymogi w zakresie efektywności zabezpieczenia poprzez zastąpienie precyzyjnego testu efektywności zabezpieczenia. Wymaga on ekonomicznej relacji pomiędzy pozycją zabezpieczaną a instrumentem zabezpieczającym, a w przypadku współczynnika zabezpieczenia, by był taki sam, jak ten, który jednostka faktycznie stosuje dla celów zarządzania ryzykiem. Bieżąca dokumentacja jest nadal wymagana, lecz jej zakres jest odmienny od tej przygotowywanej zgodnie z MSR 39. Standard wchodzi w życie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 r. lub później. Możliwe jest wcześniejsze zastosowanie. Grupa nie oceniła jeszcze pełnych skutków zastosowania MSSF 9.

MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” dotyczy ujmowania przychodów i ustanawia zasady raportowania informacji użytecznych dla użytkowników sprawozdań finansowych odnośnie charakteru, kwoty, rozłożenia w czasie i niepewności wystąpienia przychodów i przepływów pieniężnych z tytułu umów spółki z klientami. Przychody ujmuje się w momencie, gdy klient przejmuje kontrolę nad towarem lub usługą i tym samym ma możliwość bezpośredniego wykorzystania i czerpania korzyści z danego towaru lub usługi. Standard zastępuje MSR 18 „Przychody”, MSR 11 „Umowy o usługę budowlaną” i związane z nimi interpretacje. Standard wchodzi w życie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 r. lub później i możliwe jest jego wcześniejsze zastosowanie. Grupa jest w trakcie oceny wpływu MSSF 15.

Nie występują żadne inne standardy MSSF ani interpretacje KIMSF, które nie weszły jeszcze w życie, a które mogłyby zgodnie z przewidywaniami mieć istotny wpływ na Grupę.

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

1p119

2.2 Konsolidacja

(a) Jednostki zależne

MSSF10p7,
MSSF10p20,
MSSF10p25

Jednostki zależne to wszystkie jednostki gospodarcze (w tym jednostki strukturyzowane), nad którymi Grupa sprawuje kontrolę. Grupa sprawuje kontrolę nad jednostką, wówczas gdy jest narażona, lub ma prawo do zmiennych zwrotów ze swojego zaangażowania w tę jednostkę oraz ma możliwość wywierania wpływu na te zwroty poprzez sprawowanie władzy nad tą jednostką. Jednostki zależne podlegają pełnej konsolidacji od dnia przeniesienia kontroli do grupy. Konsolidacji zaprzestaje się od dnia zaprzestania sprawowania kontroli.

MSSF3p5,
MSSF3p37,
MSSF3p39,
MSSF3p18,
MSSF3p19

Grupa ujmuje połączenia przedsięwzięć metodą nabycia. Zapłata przekazana za nabycie jednostki zależnej stanowi wartość godziwą przekazanych aktywów, zobowiązań zaciągniętych wobec poprzednich właścicieli jednostki przejmowanej oraz udziałów kapitałowych wyemitowanych przez grupę. Przekazana zapłata obejmuje wartość godziwą składnika aktywów lub zobowiązania wynikających z ustaleń dotyczących zapłaty warunkowej. Możliwe do zidentyfikowania nabyte aktywa i zobowiązania oraz zobowiązania warunkowe przejęte w ramach połączenia przedsięwzięć wycenia się w ujęciu początkowym w ich wartościach godziwych na dzień przejęcia. Grupa ujmuje na dzień przejęcia wszelkie udziały niedające kontroli w jednostce przejmowanej albo według wartości godziwej, albo według wartości proporcjonalnego udziału (odpowiadającego udziałowi niedającemu kontroli) w możliwych do zidentyfikowania ujętych aktywach netto jednostki przejmowanej.

MSSF3p53

Koszty powiązane z przejęciem jednostki gospodarczej ujmowane są jako koszty okresu.

MSSF3p42

W przypadku połączenia przedsięwzięć realizowanego etapami, jednostka przejmująca ponownie wycenia wartość bilansową wykazaną na dzień przejęcia uprzednio należących do niej udziałów kapitałowych w jednostce przejmowanej do wartości godziwej na dzień przejęcia i ujmuje powstały zysk lub stratę w wyniku.

MSSF3p58

Ewentualną zapłatę warunkową, która ma być przekazana przez grupę, ujmuje się w wartości godziwej na dzień przejęcia. Późniejsze zmiany wartości godziwej zapłaty warunkowej, która jest sklasyfikowana jako składnik aktywów lub zobowiązanie, ujmuje się zgodnie z MSR 39, albo w wyniku, albo w pozostałych całkowitych dochodach. Zapłata warunkowa, którą klasyfikuje się jako część kapitału własnego, nie podlega ponownej wycenie, a jej późniejsze uregulowanie rozlicza się w ramach kapitału własnego.

Wewnątrzgrupowe transakcje i rozrachunki oraz niezrealizowane zyski na transakcjach między jednostkami grupy są eliminowane. Niezrealizowane straty również są eliminowane. Tam gdzie było to konieczne, kwoty zaraportowane przez jednostki zależne zostaną dostosowane tak, aby były zgodne z zasadami rachunkowości grupy.

(b) Zmiany udziału własnościowego w jednostkach zależnych, które nie skutkują utratą kontroli

MSSF10p23

Transakcje z udziałowcami niekontrolującymi, które nie powodują utraty kontroli, wykazuje się jako transakcje kapitałowe – tj. jako transakcje z właścicielami, działającymi w ramach uprawnień właścicieli kapitału. Różnicę pomiędzy wartością godziwą przekazanej zapłaty a nabytym udziałem w wartości bilansowej aktywów netto jednostki zależnej wykazuje się w kapitale własnym. Zyski lub straty ze zbycia udziałów niekontrolujących również wykazuje się w kapitale własnym.

(c) Zbycie jednostek zależnych

MSSF10p25,
MSSF10pB98,
MSSF10pB99

W momencie utraty kontroli przez grupę ewentualny zachowany udział w jednostce podlega wycenie do wartości godziwej na dzień utraty kontroli, przy czym zmiana wartości bilansowej jest ujmowana w wyniku finansowym. Wartość godziwa stanowi początkową wartość bilansową dla potrzeb późniejszego wykazywania zatrzymanego udziału jako jednostki stowarzyszonej, wspólnego przedsięwzięcia lub składnika aktywów finansowych. Dodatkowo, wszelkie kwoty uprzednio ujmowane w pozostałych całkowitych dochodach w odniesieniu do

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

danej jednostki wykazuje się tak, jak gdyby grupa bezpośrednio zbyła odnośne aktywa lub zobowiązania. Może to oznaczać, że kwoty uprzednio ujmowane w pozostałych całkowitych dochodach przeklasyfikowuje się do wyniku finansowego.

1p119 (d) *Jednostki stowarzyszone*

28p5,28p10 Jednostki stowarzyszone to wszelkie jednostki, na które grupa kapitałowa wywiera znaczący wpływ, lecz których nie kontroluje, co zwykle towarzyszy posiadaniu od 20% do 50% praw głosu. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych ujmuje się metodą praw własności. Zgodnie z tą metodą inwestycja w jednostce stowarzyszonej jest początkowo ujmowana w cenie nabycia, a wartość bilansowa jest powiększana lub pomniejszana w celu ujęcia udziału inwestora w wyniku jednostki po dacie nabycia udziału. Inwestycja grupy w jednostkach stowarzyszonych obejmuje określoną w dniu nabycia wartość firmy.

28p25 W przypadku zmniejszenia udziału własnościowego w jednostce stowarzyszonej, ale zachowania znaczącego wpływu, odpowiedniemu przeklasyfikowaniu do wyniku podlega jedynie proporcjonalna część kwot uprzednio ujmowanych w pozostałych całkowitych dochodach.

28p38,28p39 Udział grupy w wyniku finansowym po przejęciu wykazuje się w sprawozdaniu z wyniku, zaś jej udział w pozostałych całkowitych dochodach po przejęciu wykazuje się w pozostałych całkowitych dochodach wraz z odpowiednią korektą wartości bilansowej inwestycji. Gdy udział grupy w stratach jednostki stowarzyszonej staje się równy lub większy od jej udziału w tej jednostce stowarzyszonej, obejmującego ewentualne inne niezabezpieczone należności, grupa przestaje ujmować dalsze straty, chyba że wzięła na siebie obowiązki prawne lub zwyczajowo oczekiwane lub dokonała płatności w imieniu danej jednostki stowarzyszonej.

28p40,28p42 Na każdy dzień sprawozdawczy grupa ustala, czy występują obiektywne dowody na to, że nastąpiła utrata wartości inwestycji w jednostce stowarzyszonej. Jeżeli utrata wartości miała miejsce, grupa oblicza kwotę utraty wartości jako różnicę pomiędzy wartością odzyskiwalną jednostki stowarzyszonej a jej wartością bilansową i wykazuje tę kwotę obok „udziału w zysku/(stracie) jednostki stowarzyszonej” w sprawozdaniu z wyniku.

28p28,28p35 Zyski i straty wynikające z „oddolnych” i „odgórných” transakcji pomiędzy grupą a jednostką stowarzyszoną ujmuje się w sprawozdaniu finansowym grupy jedynie w stopniu odzwierciedlającym udziały niepowiązanych inwestorów w jednostce stowarzyszonej. Niezrealizowane straty również są eliminowane, chyba że transakcja dostarcza dowodów na wystąpienie utraty wartości przekazywanego składnika aktywów. Zasady rachunkowości stosowane przez jednostki stowarzyszone zostały, tam gdzie było to konieczne, zmienione dla zapewnienia zgodności z zasadami rachunkowości stosowanymi przez grupę.

Zyski i straty z tytułu rozwodnienia powstałe na inwestycjach w jednostki stowarzyszone ujmuje się w sprawozdaniu z wyniku.

(e) *Wspólne porozumienia umowne*

Inwestycje we wspólne porozumienia umowne są klasyfikowane albo jako wspólna działalność albo jako wspólne przedsięwzięcia w zależności od praw i obowiązków umownych każdego inwestora. Grupa KASZUBY S.A. oceniła charakter swoich wspólnych porozumień umownych i ustaliła, że są to wspólne przedsięwzięcia. Wspólne przedsięwzięcia są wyceniane metodą praw własności.

28p10 Zgodnie z metodą praw własności, udziały we wspólnych przedsięwzięciach są początkowo ujmowane wg kosztu i następnie korygowane, tak aby ująć udział Grupy w wyniku oraz w zmianach pozostałych całkowitych dochodów, dotyczących okresu po nabyciu. Gdy udział Grupy w stratach wspólnego przedsięwzięcia jest równy albo przekracza jej udziały we wspólnym przedsięwzięciu (zawierające wszystkie długoterminowe udziały, które, w istocie, tworzą część inwestycji netto Grupy we wspólnych przedsięwzięciach), Grupa nie ujmuje kolejnych strat, chyba że zaciągnęła zobowiązania lub dokonała płatności w imieniu wspólnych przedsięwzięć.

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

MSSF11 pC2-3 28p28	Niezrealizowane zyski na transakcjach pomiędzy Grupą oraz jej wspólnymi przedsięwzięciami są eliminowane w stopniu odzwierciedlającym udziały Grupy we wspólnych przedsięwzięciach. Niezrealizowane straty są również eliminowane, chyba że transakcja dostarcza dowodów na wystąpienie utraty wartości przeniesionego składnika aktywów. Tam gdzie było to konieczne, zasady rachunkowości stosowane przez wspólne przedsięwzięcia zostały zmienione dla zapewnienia zgodności z zasadami rachunkowości stosowanymi przez Grupę.
1p119 MSSF8p5(b)	2.3 Sprawozdawczość dotycząca segmentów operacyjnych Segmenty operacyjne są przedstawiane w sposób spójny ze sprawozdawczością wewnętrzną dostarczaną głównemu decydentowi operacyjnemu. Główny decydent operacyjny, odpowiedzialny za alokację zasobów i ocenę wyników segmentów operacyjnych, został określony jako komitet sterujący podejmujący decyzje strategiczne.
1p119 1p119	2.4 Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych <i>(a) Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji</i>
21p17, 21p9, 18,1p51(d)	Pozycje zawarte w sprawozdaniach finansowych poszczególnych jednostek Grupy wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym dana jednostka prowadzi działalność („waluta funkcjonalna”). Skonsolidowane sprawozdanie finansowe prezentowane jest w polskich złotych (PLN), które są walutą prezentacji Grupy.
1p119 21p21, 28, 21p32, 39p95(a), 39p102(a)	<i>(b) Transakcje i salda</i> Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na walutę funkcjonalną według kursu obowiązującego w dniu transakcji lub wyceny, kiedy pozycje podlegają przeszacowaniu. Zyski i straty kursowe z tytułu rozliczenia tych transakcji oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmuje się w sprawozdaniu z wyniku, o ile nie odracza się ich w pozostałych całkowitych dochodach, gdy kwalifikują się do uznania za zabezpieczenie przepływów pieniężnych i udziałów w aktywach netto. Zyski i straty na różnicach kursowych odnoszące się do zobowiązań z tyt. pożyczek i kredytów oraz środków pieniężnych i ich ekwiwalentów przedstawiane są w sprawozdaniu z wyniku w pozycji „przychód lub koszt finansowy”. Wszystkie pozostałe zyski lub straty z tytułu różnic kursowych prezentowane są w sprawozdaniu z wyniku w pozycji „pozostałe (straty)/zyski – netto”.
39AG83	Zmiany wartości godziwej pieniężnych papierów wartościowych wyrażonych w walucie obcej, zaklasyfikowanych do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, dzieli się na różnice kursowe wynikające ze zmian zamortyzowanego kosztu papieru wartościowego oraz z pozostałych zmian wartości bilansowej papierów wartościowych. Różnice kursowe dotyczące zmian zamortyzowanego kosztu ujmuje się w wyniku finansowym, natomiast pozostałe zmiany w wartości bilansowej ujmuje się w pozostałych całkowitych dochodach.
21p30	Różnice kursowe z przeliczenia niepieniężnych aktywów lub zobowiązań finansowych, takich jak instrumenty kapitałowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik, są ujmowane w wyniku finansowym jako część zysku lub straty z tytułu wartości godziwej. Różnice kursowe z tytułu wyceny takich niepieniężnych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej, jak instrumenty kapitałowe zaklasyfikowane do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, ujmuje się w pozostałych całkowitych dochodach.
1p119 21p39	<i>(c) Spółki wchodzące w skład Grupy</i> Wyniki i bilanse wszystkich jednostek Grupy (z których żadna nie prowadzi działalności w warunkach hiperinflacji), których waluty funkcjonalne różnią się od waluty prezentacji, przelicza się na walutę prezentacji w następujący sposób:
21p39(a)	(a) aktywa i zobowiązania w każdym prezentowanym bilansie przelicza się według kursu zamknięcia obowiązującego na ten dzień bilansowy;
21p39(b)	(b) przychody i koszty w każdym sprawozdaniu z wyniku przelicza się według kursów średnich (chyba że kurs średni nie stanowi zadowalającego przybliżenia skumulowanego

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

	wpływu kursów z dnia transakcji - w takim przypadku przychody i koszty przelicza się według kursów z dnia transakcji); oraz								
1p79(b), 21p39(c)	(c) wszelkie wynikające stąd różnice kursowe ujmuje się w pozostałych dochodach całkowitych.								
21p47	Wartość firmy i korekty do poziomu wartości godziwej, które powstają przy nabyciu jednostki zagranicznej, traktuje się jako aktywa i zobowiązania jednostki zagranicznej oraz przelicza według kursu zamknięcia na dzień bilansowy. Powstałe różnice kursowe ujmuje się w pozostałych całkowitych dochodach.								
1p119	2.5 Rzeczowe aktywa trwałe								
16p73(a), 16p35(b), 16p15, 16p17, 39p98(b)	Grunty i budynki obejmują przede wszystkim zakłady produkcyjne, punkty sprzedaży detalicznej i biura. Wykazuje się je w wartości godziwej – bazując na przeprowadzanych wycenach dokonywanych przez niezależnych rzeczoznawców majątkowych – którą pomniejsza się w przypadku budynków o późniejsze umorzenie. Wyceny dokonywane są na tyle regularnie, aby wartość godziwa składnika aktywów objętego aktualizacją wyceny, nie różniła się istotnie od jego wartości bilansowej. Umorzenie na dzień aktualizacji wyceny jest eliminowane poprzez pomniejszenie wartości bilansowej brutto danego składnika aktywów, natomiast jego wartość netto jest przeszacowywana do poziomu wynikającego z aktualizacji wyceny. Wszelkie pozostałe rzeczowe aktywa trwałe wykazuje się według kosztu historycznego pomniejszonego o umorzenie. Koszt historyczny uwzględnia wydatki bezpośrednio związane z nabyciem danych aktywów. Koszt może również uwzględniać przeniesione z kapitału własnego kwoty z tytułu zysków/strat na transakcjach kwalifikujących się jako zabezpieczenia przepływów pieniężnych, dotyczących zakupów rzeczowych aktywów trwałych w walutach obcych.								
16p12, 16p13	Późniejsze nakłady uwzględnia się w wartości bilansowej danego środka trwałego lub ujmuje jako odrębny środek trwały (tam, gdzie jest to właściwe) tylko wówczas, gdy jest prawdopodobne, że z tytułu tej pozycji nastąpi wpływ korzyści ekonomicznych do Grupy, zaś koszt danej pozycji można wiarygodnie zmierzyć. Wartość bilansową wymienionej części usuwa się z bilansu. Wszelkie pozostałe wydatki na naprawę i konserwację odnoszone są do wyniku finansowego w okresie obrotowym, w którym je poniesiono.								
16p39, 1p79(b), 16p40, 16p41	Zwiększenia wartości bilansowej z tytułu aktualizacji wyceny gruntów i budynków są odnoszone do pozycji pozostałych całkowitych dochodów i wykazywane jako pozostałe kapitały rezerwowe w kapitale własnym. Zmniejszenia kompensujące wcześniejsze zwiększenia, które dotyczą tego samego środka trwałego, obciążają pozostałe całkowite dochody oraz pomniejszają kapitał powstały z aktualizacji wyceny. Wszelkie pozostałe zmniejszenia ujmuje się w sprawozdaniu z wyniku. Co roku różnicę pomiędzy kwotą amortyzacji naliczoną od zaktualizowanej wartości bilansowej danego środka trwałego, która została ujęta w sprawozdaniu z wyniku, a amortyzacją naliczoną od pierwotnej wartości początkowej tego środka trwałego przenosi się z pozostałego kapitału rezerwowego, powstałego na skutek aktualizacji wyceny, do zysków zatrzymanych.								
16p73(b), 50, 16p73(c)	Grunty nie podlegają amortyzacji. Amortyzację innych środków trwałych nalicza się metodą liniową w celu rozłożenia ich wartości początkowej lub wartości przeszacowanej, pomniejszonych o wartość końcową, przez szacowane okresy ich użytkowania, które dla poszczególnych grup środków trwałych wynoszą: <table border="0" style="margin-left: 20px;"> <tr> <td>Budynki</td> <td>25 - 40 lat</td> </tr> <tr> <td>Maszyny</td> <td>10 - 15 lat</td> </tr> <tr> <td>Pojazdy</td> <td>3 - 5 lat</td> </tr> <tr> <td>Meble, wyposażenie stałe i sprzęt</td> <td>3 - 8 lat</td> </tr> </table>	Budynki	25 - 40 lat	Maszyny	10 - 15 lat	Pojazdy	3 - 5 lat	Meble, wyposażenie stałe i sprzęt	3 - 8 lat
Budynki	25 - 40 lat								
Maszyny	10 - 15 lat								
Pojazdy	3 - 5 lat								
Meble, wyposażenie stałe i sprzęt	3 - 8 lat								
16p51	Weryfikacji wartości końcowej i okresów użytkowania środków trwałych i ewentualnej ich zmiany dokonuje się na każdy dzień bilansowy.								
36p59	W przypadku, gdy wartość bilansowa środka trwałego przewyższa jego oszacowaną wartość odzyskiwalną, jego wartość bilansową spisuje się natychmiast do poziomu wartości								

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

odzyskiwalnej (nota 2.7).

- 16p68, 71** Zyski i straty z tytułu zbycia środków trwałych ustala się drogą porównania wpływów ze sprzedaży z ich wartością bilansową i ujmuje w sprawozdaniu z wyniku, w pozycji „Pozostałe (straty)/zyski – netto”.
- 16p41, 1p79(b)** W przypadku zbycia przeszacowanych środków trwałych, kwotę aktualizacji ujętą w pozostałych kapitałach rezerwowych przenosi się do zysków zatrzymanych.

2.6 Wartości niematerialne

- 1p119** (a) *Wartość firmy*
- MSSF3p32, MSSF3pB63(a)** Wartość firmy powstaje w związku z nabyciem jednostek zależnych i stanowi nadwyżkę przekazanej zapłaty, kwoty udziałów niedających kontroli w jednostce przejmowanej i wartości godziwej na dzień przejęcia poprzednio posiadanego udziału w kapitale jednostki przejmowanej ponad wartość godziwą możliwych do zidentyfikowania przejmowanych aktywów netto. Jeżeli suma przekazanej zapłaty, rozpoznanych udziałów niedających kontroli i poprzednio posiadanego udziału wycenianego w wartości godziwej jest mniejsza niż wartość godziwa aktywów netto przejmowanej jednostki zależnej, w przypadku okazynego nabycia, różnica jest ujmowana bezpośrednio w sprawozdaniu z wyników.
- 36p80** W celu przeprowadzenia testu pod kątem możliwej utraty wartości, wartość firmy przejęta w wyniku połączenia jednostek gospodarczych jest alokowana do ośrodków wypracowujących środki pieniężne. Alokacji dokonuje się dla tych ośrodków bądź grup ośrodków wypracowujących środki pieniężne, które według oczekiwań będą czerpać korzyści z połączenia, dzięki któremu ta wartość firmy powstała. Każdy ośrodek lub grupa ośrodków, do której alokowano wartość firmy reprezentuje najniższy poziom w jednostce, na którym wartość firmy jest monitorowana dla wewnętrznych celów zarządczych. Wartość firmy jest monitorowana na poziomie segmentu operacyjnego.
- 36p10(b), 38p108** Wartość firmy jest testowana co roku pod kątem utraty wartości (lub części jej jeśli wystąpią przesłanki, które wskazują na możliwość wystąpienia utraty wartości). Wartość bilansowa ośrodka wypracowującego środki pieniężne zawierającego wartość firmy jest porównywana z jego wartością odzyskiwalną, która odpowiada wartości użytkowej lub wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Odpisy z tytułu utraty wartości firmy są ujmowane jako koszt okresu i nie są odwracane w kolejnym okresie.
- 1p119** (b) *Znaki towarowe i licencje*
- 38p74, 38p97, 38p118(a),(b)** Znaki towarowe i licencje nabyte oddzielnie wykazuje się według kosztu historycznego. Znaki towarowe i licencje nabyte w ramach połączenia przedsięwzięć ujmowane są według wartości godziwej na dzień nabycia. Znaki towarowe i licencje posiadają określone okresy użytkowania i wykazywane są w bilansie według ceny nabycia, pomniejszonej o dotychczasowe umorzenie. Amortyzację nalicza się metodą liniową w celu rozłożenia kosztu znaków towarowych i licencji przez szacowany okres ich użytkowania (15–20 lat).
- 38p4, 38p118(a), (b)** Nakłady na nabyte licencje na oprogramowanie komputerowe są kapitalizowane w wysokości kosztów poniesionych na ich nabycie oraz ponoszonych na doprowadzenie tego oprogramowania do użytkowania. Licencje na oprogramowanie są amortyzowane przez szacowany okres ich użytkowania od 3 do 5 lat.
- 1p119** (c) *Oprogramowanie komputerowe*
- 38p57** Koszty związane z utrzymaniem programów komputerowych spisywane są w koszty z chwilą poniesienia. Koszty prac rozwojowych bezpośrednio związane z zaprojektowaniem i testowaniem dających się zidentyfikować i unikatowych programów komputerowych kontrolowanych przez Grupę ujmuje się jako wartości niematerialne, jeśli spełniają następujące kryteria:
- możliwość, z technicznego punktu widzenia, ukończenia oprogramowania tak, aby nadawało się do użytkowania;

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

	<ul style="list-style-type: none"> – kierownictwo ma zamiar ukończenia oprogramowania oraz jego użytkowania lub sprzedaży; – zdolność do użytkowania lub sprzedaży oprogramowania; – może zostać wykazany sposób, w jaki oprogramowanie będzie wytwarzać prawdopodobne przyszłe korzyści ekonomiczne; – dostępność stosownych środków technicznych, finansowych i innych, które mają służyć ukończeniu prac rozwojowych oraz użytkowaniu lub sprzedaży oprogramowania; oraz – możliwość wiarygodnego ustalenia nakładów poniesionych w czasie prac rozwojowych, które można przyporządkować oprogramowaniu.
38p66	Koszty, które mogą zostać przyporządkowane bezpośrednio i są aktywowane jako oprogramowanie, obejmują koszty zatrudnienia związane z pracami rozwojowymi dotyczącymi oprogramowania oraz stosowną część odpowiednich kosztów pośrednich.
38p68, 71	Pozostałe nakłady na prace rozwojowe, niespełniające tych kryteriów, ujmowane są jako koszt w chwili poniesienia. Koszty prac rozwojowych uprzednio ujęte jako koszt nie są w następnym okresie ujmowane jako aktywa.
38p97, 38p118(a),(b)	Aktywowane koszty związane z tworzeniem oprogramowania amortyzowane są przez szacowany okres użytkowania, który nie przekracza 3 lat.
1p119	2.7 Utrata wartości aktywów niefinansowych
36p9,36p10	Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania lub wartości niematerialne nie gotowe do użytkowania, nie podlegają amortyzacji, lecz corocznie są testowane pod kątem możliwej utraty wartości. Aktywa podlegające amortyzacji analizuje się pod kątem utraty wartości, ilekroć jakieś zdarzenia lub zmiany okoliczności wskazują na możliwość niezrealizowania ich wartości bilansowej. Stratę z tytułu utraty wartości ujmuje się w wysokości kwoty, o jaką wartość bilansowa danego składnika aktywów przewyższa jego wartość odzyskiwalną. Wartość odzyskiwalna stanowi wyższą z dwóch kwot: wartości godziwej aktywów, pomniejszonej o koszty zbycia, lub wartości użytkowej. Dla potrzeb analizy pod kątem utraty wartości aktywa grupuje się na najniższym poziomie, w odniesieniu do którego występują w dużym stopniu niezależne wpływy pieniężne (ośrodki wypracowujące środki pieniężne). Wcześniej stwierdzona utrata wartości aktywów niefinansowych (innych niż wartość firmy), oceniana jest na każdy dzień bilansowy pod kątem występowania przesłanek wskazujących na możliwość odwrócenia dokonanej odpisu.
1p119	2.8 Aktywa trwale (lub grupy do zbycia) przeznaczone do sprzedaży
MSSF5p6, 15	Aktywa trwale (lub grupy do zbycia) są klasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży, jeśli ich wartość bilansowa zostanie odzyskana przede wszystkim w drodze transakcji sprzedaży, a sprzedaż uważana jest za wysoce prawdopodobną. Ujmowane są one w niższej z następujących dwóch kwot: ich wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży.
1p119	2.9 Aktywa finansowe
	2.9.1 Klasyfikacja
MSSF7p21, 39p9	Grupa zalicza swoje aktywa finansowe do następujących kategorii: wyceniane w wartości godziwej przez wynik, pożyczki i należności oraz aktywa finansowe dostępne do sprzedaży. Klasyfikacja opiera się na kryterium celu nabycia aktywów finansowych. Zarząd określa klasyfikację swoich aktywów finansowych przy ich początkowym ujęciu.
	(a) <i>Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik</i>
39p9	Kategoria ta obejmuje aktywa finansowe przeznaczone do obrotu. Składnik aktywów finansowych zalicza się do tej kategorii, jeżeli nabyty został przede wszystkim w celu sprzedaży w krótkim terminie. Instrumenty pochodne również zalicza się do przeznaczonych do obrotu, o ile nie są przedmiotem rachunkowości zabezpieczeń. Aktywa z tej kategorii

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

zalicza się do aktywów obrotowych, jeśli ich realizacja jest przewidywana w ciągu 12 miesięcy. W przeciwnym przypadku są one klasyfikowane jako aktywa trwałe.

(b) Pożyczki i należności

39p9, 1p66, 68 Pożyczki i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. Zalicza się je do aktywów obrotowych, za wyjątkiem tych, których termin wymagalności przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego. Te są zaliczane do aktywów trwałych. Pożyczki i należności Grupy zaliczane są do „Należności handlowych i pozostałych należności” oraz do „Środków pieniężnych i ich ekwiwalentów” w bilansie (noty 2.14 i 2.15).

(c) Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

39p9, 1p66, 68, MSSF7 Zał. B5(b) Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży to niestanowiące instrumentów pochodnych instrumenty finansowe przeznaczone do tej kategorii albo niezaliczone do żadnej z pozostałych. Zalicza się je do aktywów trwałych, o ile Zarząd nie zamierza ich zbyć w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego lub ich termin wymagalności nie przypada w tym okresie.

2.9.2 Ujmowanie i wycena

39p38, MSSF7 Zał. B5, 39p43, 39p16, 39p46 Regularne transakcje zakupu i sprzedaży aktywów finansowych ujmuje się na dzień przeprowadzenia transakcji – tj. na dzień, w którym Grupa zobowiązuje się zakupić lub sprzedać dany składnik aktywów. Inwestycje ujmuje się początkowo w wartości godziwej powiększonej o koszty transakcyjne, z wyjątkiem wszystkich aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik. Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik są początkowo ujmowane w wartości godziwej, natomiast koszty transakcyjne odnoszone są do sprawozdania z wyniku. Aktywa finansowe wyłącza się z ksiąg rachunkowych, gdy prawa do uzyskiwania przepływów pieniężnych z ich tytułu wygasły lub zostały przeniesione, a Grupa dokonała przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i korzyści z tytułu ich własności. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży oraz aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik wykazuje się po początkowym ujęciu w wartości godziwej. Pożyczki i należności po początkowym ujęciu wykazuje się według zamortyzowanego kosztu, metodą efektywnej stopy procentowej.

39p55(a), MSSF7 Zał. B5(e) Zyski i straty z tytułu zmian wartości godziwej aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik wykazuje się w sprawozdaniu z wyniku, w pozycji „Pozostałe (straty)/zyski – netto”, w okresie, w którym powstały. Przychody z tytułu dywidend z aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik wykazuje się w sprawozdaniu z wyniku w ramach pozostałych przychodów w momencie uzyskania przez Grupę prawa do otrzymania płatności.

39p55(b), MSSF7 Zał. B5(e), 39AG83, 1p79(b) Zmiany wartości godziwej pieniężnych oraz niepieniężnych papierów wartościowych zaklasyfikowanych do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży ujmuje się w pozostałych całkowitych dochodach.

39p67 W razie sprzedaży papierów wartościowych zaliczonych do kategorii dostępnych do sprzedaży lub w przypadku utraty przez nie wartości – łączne dotychczasowe korekty do poziomu aktualnej wartości godziwej ujęte w kapitale wykazuje się w sprawozdaniu z wyniku jako „Zyski i straty na inwestycjach w papiery wartościowe”.

Odsetki z papierów wartościowych zaliczonych do kategorii dostępnych do sprzedaży, naliczone metodą efektywnej stopy procentowej, ujmuje się w sprawozdaniu z wyniku w przychodach finansowych. Dywidendy z tytułu dostępnych do sprzedaży instrumentów kapitałowych ujmuje się w sprawozdaniu z wyniku w pozostałych przychodach w momencie nabycia przez Grupę prawa do otrzymania płatności.

2.10 Kompensowanie instrumentów finansowych

32p42, AG38B Aktywa i zobowiązania finansowe podlegają kompensacie, a kwota netto wykazywana jest

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

w bilansie, jeżeli występuje prawnie egzekwowalny tytuł prawny do dokonania kompensaty ujmowanych kwot oraz jeżeli istnieje zamiar dokonania rozliczenia w kwocie netto bądź jednoczesnej realizacji składnika aktywów i spłaty zobowiązania. Prawnienie egzekwowalny tytuł prawny nie może być uwarunkowany wystąpieniem określonego zdarzenia w przyszłości i musi być egzekwowalny w zwykłym trybie prowadzenia działalności oraz w przypadku niewywiązania się z płatności, niewypłacalności lub upadłości jednostki i wszystkich kontrahentów.

2.11 Utrata wartości aktywów finansowych

(a) Aktywa wykazywane wg zamortyzowanego kosztu

39p58,39p59

Grupa przeprowadza ocenę na koniec każdego okresu sprawozdawczego, czy istnieją obiektywne przesłanki wskazujące na wystąpienie utraty wartości składnika bądź grupy aktywów finansowych. Składnik aktywów finansowych lub grupa aktywów finansowych utraciły wartość, a strata z tytułu utraty wartości została poniesiona wtedy i tylko wtedy, gdy istnieją obiektywne dowody utraty wartości wynikające z jednego lub większej liczby zdarzeń mających miejsce po początkowym ujęciu składnika aktywów („zdarzenia powodujące stratę”), a zdarzenie (lub zdarzenia) powodujące stratę ma wpływ na oczekiwane przyszłe przepływy pieniężne wynikające ze składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych, których wiarygodne oszacowanie jest możliwe.

MSSF7B5(f)

Kryteria, które grupa stosuje w celu weryfikacji istnienia obiektywnych przesłanek wystąpienia straty z tytułu utraty wartości, obejmują: poważne trudności finansowe emitenta lub dłużnika (grupy emitentów lub dłużników); brak lub zaległości w spłacie odsetek lub kapitału; wysokie prawdopodobieństwo upadłości lub innej reorganizacji finansowej pożyczkobiorcy; możliwe do zaobserwowania dane wskazujące na wymierny spadek szacunkowych przyszłych przepływów pieniężnych, takie jak zmiana zaległości spłaty lub zmiana warunków gospodarczych, z którymi jest powiązany brak spłaty.

MSSF7p16,
39AG84

W przypadku kategorii pożyczek i należności, wysokość straty określa się jako różnicę między wartością bilansową składnika aktywów a wartością bieżącą szacunkowych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem dotychczas nieponiesionych przyszłych strat kredytowych) zdyskontowaną wg pierwotnej efektywnej stopy procentowej dla danego składnika aktywów finansowych. Wartość księgową składnika aktywów obniża się, a kwota straty zostaje ujęta w skonsolidowanym sprawozdaniu z wyniku. Jeżeli pożyczka lub inwestycja utrzymywana do terminu zapadalności oprocentowana jest wg zmiennej stopy procentowej, stopą dyskontową dla celów określenia wysokości straty z tytułu utraty wartości jest bieżąca efektywna stopa procentowa przewidziana w umowie. W ramach praktycznego rozwiązania grupa może dokonywać weryfikacji pod kątem utraty wartości na podstawie wartości godziwej instrumentu ustalonej przy zastosowaniu możliwej do zaobserwowania ceny rynkowej.

MSSF7
Zał.B5(d),
39p65

Jeżeli, w późniejszym okresie, wysokość straty z tytułu utraty wartości ulegnie zmniejszeniu, a takie zmniejszenie można obiektywnie powiązać ze zdarzeniem mającym miejsce po wykazaniu utraty wartości (takim jak np. poprawa ratingu kredytowego dłużnika), odwrócenie uprzednio rozpoznanej straty z tytułu utraty wartości ujmuje się w skonsolidowanym sprawozdaniu z wyniku.

(b) Aktywa klasyfikowane jako dostępne do sprzedaży

Grupa przeprowadza ocenę na koniec każdego okresu sprawozdawczego, czy istnieją obiektywne przesłanki wskazujące na wystąpienie utraty wartości składnika bądź grupy aktywów finansowych.

39p67, 68, 70

W przypadku dłużnych papierów wartościowych, jeżeli takie przesłanki występują, wówczas łączna strata – określona jako różnica między ceną nabycia a bieżącą wartością godziwą, pomniejszona o wszelkie straty z tytułu utraty wartości takiego składnika aktywów finansowych wcześniej ujęte w wyniku – podlega wyksięgowaniu z kapitału własnego i ujęciu w wyniku

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

finansowym. Jeżeli, w późniejszym okresie, wartość godziwa instrumentu dłużnego zaklasyfikowanego do kategorii dostępnych do sprzedaży wzrośnie, a taki wzrost można obiektywnie powiązać ze zdarzeniem mającym miejsce po ujęciu straty z tytułu utraty wartości w wyniku finansowym, strata z tytułu utraty wartości podlega odwróceniu w skonsolidowanym sprawozdaniu z wyniku.

39p67, 68, 69 W przypadku inwestycji kapitałowych, znaczący lub przedłużający się spadek wartości godziwej papieru wartościowego poniżej jego ceny nabycia także stanowi dowód utraty wartości aktywów. Jeżeli takie przesłanki występują, wówczas łączna strata – określona jako różnica między ceną nabycia a bieżącą wartością godziwą, pomniejszona o wszelkie straty z tytułu utraty wartości takiego składnika aktywów finansowych wcześniej ujęte w wyniku – podlega wyksięgowaniu z kapitału własnego i ujęciu w wyniku. Straty z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu z wyniku nie podlegają odwróceniu przez skonsolidowane sprawozdanie z wyniku.

1p119

2.12 Pochodne instrumenty finansowe oraz działalność zabezpieczająca

**MSSF7p21,
MSSF7p22**

Pochodne instrumenty finansowe ujmuje się początkowo w wartości godziwej na dzień zawarcia kontraktu, a następnie aktualizuje się ich wycenę do poziomu aktualnej wartości godziwej. Metoda ujmowania powstających przy tym zysków lub strat zależy od tego, czy instrument pochodny uznany został za instrument zabezpieczający, czy też nie. Jeżeli tak, to metoda ujmowania zysków lub strat zależy również od charakteru pozycji zabezpieczanej. Grupa wyznacza niektóre instrumenty pochodne jako:

- (a) zabezpieczenia wartości godziwej ujętych aktywów lub zobowiązań, lub uprawdopodobnionych przyszłych zobowiązań (zabezpieczenie wartości godziwej);
- (b) zabezpieczenia określonego ryzyka związanego z ujętymi aktywami, zobowiązaniami lub wysoce prawdopodobnymi planowanymi transakcjami (zabezpieczenie przepływów pieniężnych); albo
- (c) zabezpieczenia udziałów w aktywach netto jednostek prowadzących działalność za granicą (zabezpieczenie udziałów w aktywach netto).

39p88

Przy zawieraniu transakcji Grupa dokumentuje związek pomiędzy instrumentami zabezpieczającymi a pozycjami zabezpieczanymi, a także cele zarządzania ryzykiem i strategię związaną z zawieraniem różnych transakcji zabezpieczających. Grupa dokumentuje również – zarówno na dzień rozpoczęcia zabezpieczenia, jak i na bieżąco – swoją ocenę tego, czy instrumenty pochodne wykorzystywane w transakcjach zabezpieczających są wysoce skuteczne w kompensowaniu zmian wartości godziwej lub przepływów pieniężnych zabezpieczanych pozycji.

**MSSF7p23,
MSSF7p24**

Wartość godziwa różnych instrumentów pochodnych wykorzystywanych przez Grupę w celach zabezpieczających ujawniona jest w nocie 20. Zmiany stanu kapitału z wyceny instrumentów zabezpieczających w ramach pozostałych całkowitych dochodów przedstawione są w nocie 29. Całkowita wartość godziwa zabezpieczających instrumentów pochodnych zaliczana jest do aktywów trwałych lub zobowiązań długoterminowych, jeśli czas pozostały do terminu zapadalności dla zabezpieczonej pozycji przekracza 12 miesięcy, albo do aktywów obrotowych lub zobowiązań krótkoterminowych, jeśli czas pozostały do terminu zapadalności dla zabezpieczanej pozycji nie przekracza 12 miesięcy. Instrumenty pochodne przeznaczone do obrotu zalicza się do aktywów obrotowych lub zobowiązań krótkoterminowych.

39p89

(a) Zabezpieczenia wartości godziwej

Zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych, które zostały wyznaczone i kwalifikują się jako zabezpieczenia wartości godziwej, ujmuje się w sprawozdaniu z wyniku wraz z wszelkimi zmianami wartości godziwej zabezpieczanego składnika aktywów lub zobowiązania, które odnoszą się do ryzyka, przed którym Grupa się zabezpiecza. Grupa stosuje rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej w celu zabezpieczenia przed ryzykiem stałej stopy procentowej w odniesieniu do kredytów i pożyczek. Zyski i straty dotyczące efektywnej części swapów odsetkowych zabezpieczających kredyty i pożyczki o stałym oprocentowaniu ujmuje się w sprawozdaniu z wyniku w pozycji „koszty finansowe”. Zyski i straty dotyczące

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

	nieefektywnej części ujmuje się w sprawozdaniu z wyniku w pozycji „Pozostałe zyski/ (straty) – netto”. Zmiany w wartości godziwej zabezpieczanych pożyczek i kredytów o stałym oprocentowaniu, odnoszące się do ryzyka zmiany stopy procentowej, ujmowane są w sprawozdaniu z wyniku w pozycji „koszty finansowe”.
39p92	Jeżeli zabezpieczenie nie kwalifikuje się już do stosowania rachunkowości zabezpieczeń, korekta wartości bilansowej zabezpieczonego instrumentu, wobec którego stosowana jest metoda efektywnej stopy procentowej, podlega amortyzacji przez wynik przez okres do osiągnięcia terminu wymagalności.
39p95	<i>(b) Zabezpieczenia przepływów pieniężnych</i>
1p79(b)	Efektywną część zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych wyznaczonych i kwalifikujących się jako zabezpieczenia przepływów pieniężnych ujmuje się w pozostałych całkowitych dochodach. Zyski lub straty z tytułu części nieefektywnej ujmuje się od razu w sprawozdaniu z wyniku w pozycji „pozostałe zyski/(straty) – netto”.
39p99, 39p100, 39p98(b)	Kwoty nagromadzone w kapitale własnym reklasyfikuje się do wyniku finansowego w okresach, w których pozycja zabezpieczana wpłynęła na wynik (np. wówczas, gdy wystąpiła zabezpieczana planowana transakcja sprzedaży). Zyski i straty dotyczące efektywnej części swapów odsetkowych zabezpieczających kredyty i pożyczki o zmiennym oprocentowaniu ujmuje się w sprawozdaniu z wyniku w pozycji „przychody/koszty finansowe”. Jeżeli jednak planowana transakcja, która jest zabezpieczana, powoduje powstanie niefinansowego składnika aktywów (np. zapasów lub środków trwałych), uprzednio ujęte w kapitale własnym zyski i straty wyłącza się z kapitału własnego i uwzględnia w początkowej wycenie takiego składnika aktywów. Aktywowaną kwotę ostatecznie ujmuje się w wartości sprzedanych produktów (w przypadku zapasów) lub w amortyzacji (w przypadku środków trwałych).
39p101	Gdy następuje wygaśnięcie lub sprzedaż instrumentu zabezpieczającego lub zabezpieczenie nie kwalifikuje się już do stosowania rachunkowości zabezpieczeń, ewentualne zyski lub straty nagromadzone do tego dnia w kapitale własnym pozostają w nim. Ujmuje się je w wyniku finansowym wówczas, gdy planowana transakcja zostanie ostatecznie ujęta w sprawozdaniu z wyniku. Jeżeli nie przewiduje się już wystąpienia planowanej transakcji, nagromadzone zyski lub straty, które wykazywane były w kapitale własnym, przenosi się od razu do sprawozdania z wyniku do pozycji „pozostałe zyski/(straty) – netto”.
39p102(a)(b)	<i>(c) Zabezpieczenie udziałów w aktywach netto</i> Zabezpieczenia udziałów w aktywach netto jednostek prowadzących działalność za granicą rozlicza się podobnie jak zabezpieczenia przepływów pieniężnych.
1p79(b)	Wszelkie zyski lub straty na instrumencie zabezpieczającym, dotyczące efektywnej części zabezpieczenia, ujmuje się w pozostałych całkowitych dochodach. Zyski lub straty z tytułu części nieefektywnej ujmuje się od razu w sprawozdaniu z wyniku. Zyski i straty nagromadzone w kapitale własnym przenosi się do sprawozdania z wyniku z chwilą częściowego lub całkowitego zbycia albo sprzedaży jednostki prowadzącej działalność za granicą.
1p119	2.13 Zapasy
2p36(a), 9,2p10, 25,23p6, 7,2p28, 30,39p98(b)	Zapasy wykazywane są w cenie nabycia lub w koszcie wytworzenia, nie wyższym jednak od cen sprzedaży netto. Wartość rozchodu ustala się z zastosowaniem metody „pierwsze przyszło – pierwsze wyszło” („FIFO”). Koszt wyrobów gotowych i produkcji w toku obejmuje koszty projektowe, surowce, robociznę bezpośrednią, inne koszty bezpośrednie i odnośne ogólne koszty produkcji (oparte na normalnych zdolnościach produkcyjnych), nie obejmuje natomiast kosztów finansowania zewnętrznego. Cena sprzedaży netto to oszacowana cena sprzedaży w normalnym toku działalności, pomniejszona o odnośne zmienne koszty sprzedaży. Koszty zapasów obejmują przeniesione z kapitału własnego zyski/straty na transakcjach kwalifikujących się jako zabezpieczenie przepływów pieniężnych dotyczących zakupów surowców.

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

Komentarz PwC

Zarząd może zdecydować się na pozostawienie takich zysków w kapitale własnym do czasu, gdy przejęty składnik aktywów ma wpływ na wynik. Wówczas zarząd powinien dokonać reklasyfikacji zysków do wyniku finansowego.

1p119	2.14 Należności handlowe
MSSF7p21	Należności handlowe stanowią kwoty należne od klientów za towary sprzedane lub usługi wykonane w toku zwykłej działalności gospodarczej przedsiębiorstwa. Jeżeli spłaty należności można oczekiwać w ciągu jednego roku (lub w zwykłym cyklu działalności gospodarczej przedsiębiorstwa, jeżeli jest dłuższy), należności klasyfikuje się jako aktywa obrotowe. W przeciwnym wypadku, wykazuje się jako aktywa trwałe.
39p43, 39p46(a), 39p59, MSSF7 Zał.Bp5(f), MSSF7 Zał.Bp5(d)	Należności handlowe ujmuje się początkowo w wartości godziwej, a następnie wycenia się je według zamortyzowanego kosztu, metodą efektywnej stopy procentowej, pomniejszając je przy tym o odpisy z tytułu utraty wartości.
1p119	2.15 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty
MSSF7p21, 7p46	W skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w kasie, depozyty bankowe płatne na żądanie, inne krótkoterminowe inwestycje o wysokim stopniu płynności i o pierwotnym terminie wymagalności do trzech miesięcy, a także kredyty w rachunku bieżącym. Kredyty w rachunku bieżącym są prezentowane w skonsolidowanym bilansie jako składnik kredytów i pożyczek w ramach zobowiązań krótkoterminowych.
1p119	2.16 Kapitał podstawowy
MSSF7p21, 32p18(a)	Akcje zwykle zalicza się do kapitału własnego. Akcje uprzywilejowane, podlegające obowiązkowo wykupowi, zalicza się do zobowiązań (nota 2.18).
32p37	Koszty krańcowe bezpośrednio związane z emisją nowych akcji zwykłych lub opcji wykazuje się w kapitale własnym jako pomniejszenie, po opodatkowaniu, wpływów z emisji.
32p33	Jeśli którakolwiek jednostka Grupy nabywa akcje Spółki wchodzące w skład kapitału podstawowego (jej akcje własne), wówczas kwota zapłaty, obejmująca bezpośrednio związane z nabyciem koszty krańcowe (pomniejszone o podatek dochodowy), pomniejsza kapitał własny przypadający na właścicieli Spółki do czasu umorzenia akcji lub ich ponownej emisji. Jeśli takie akcje zwykle zostaną później ponownie wyemitowane, wszelką otrzymaną za nie zapłatę (po pomniejszeniu o wszelkie bezpośrednio z nią związane krańcowe koszty transakcyjne oraz odnośne skutki podatkowe) uwzględnia się w kapitale własnym przypadającym na właścicieli Spółki.
1p119	2.17 Zobowiązania handlowe
	Zobowiązania handlowe stanowią zobowiązania do zapłaty za towary i usługi nabyte w toku zwykłej działalności gospodarczej przedsiębiorstwa od dostawców. Zobowiązania handlowe klasyfikuje się jako zobowiązania krótkoterminowe, jeżeli termin zapłaty przypada w ciągu jednego roku (lub w zwykłym cyklu działalności gospodarczej przedsiębiorstwa, jeżeli jest dłuższy). W przeciwnym wypadku zobowiązania wykazuje się jako długoterminowe.
MSSF7p21, 39p43	Zobowiązania handlowe w początkowym ujęciu wykazuje się w wartości godziwej, zaś w okresie późniejszym wykazuje się je według zamortyzowanego kosztu, stosując metodę efektywnej stopy procentowej.
1p119	2.18 Kredyty i pożyczki
MSSF7p21	Kredyty i pożyczki ujmuje się początkowo w wartości godziwej, pomniejszonej o poniesione koszty transakcyjne. Kredyty i pożyczki są następnie wykazywane według zamortyzowanego

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

	kosztu; wszelkie różnice pomiędzy otrzymaną kwotą (pomniejszoną o koszty transakcyjne) a wartością wykupu ujmuje się metodą efektywnej stopy procentowej w sprawozdaniu z wyniku przez okres obowiązywania odnośnych umów.
39p43,39p47	Opłaty zapłacone z tytułu udostępnienia kredytu ujmuje się jako koszty transakcyjne kredytu w takim zakresie, w jakim jest prawdopodobne, że kredyt zostanie wykorzystany w całości lub w części. W tym przypadku opłaty odracza się do czasu wykorzystania kredytu. W takim zakresie, w jakim brak jest dowodów na prawdopodobieństwo wykorzystania całości lub części kredytu, opłata jest kapitalizowana jako zaliczka na poczet usług w zakresie płynności i amortyzowana w okresie kredytowania, do którego się odnosi.
32p18(a), 32p35	Akcje uprzywilejowane podlegające obowiązkowo wykupowi w określonym terminie zalicza się do zobowiązań. Dywidendy z tych akcji ujmuje się w sprawozdaniu z wyniku jako koszty odsetek.
1p119	2.19 Koszty finansowania zewnętrznego
23p8	Koszty finansowania zewnętrznego (zarówno finansowania ogólnego jak i specyficznego), które można bezpośrednio przyporządkować do nabycia, budowy lub wytworzenia dostosowywanego składnika aktywów tj. takiego, który wymaga znacznego czasu niezbędnego do przygotowania go do zamierzonego użytkowania lub sprzedaży, są aktywowane jako część ceny nabycia lub kosztu wytworzenia do momentu, gdy zasadniczo wszystkie działania niezbędne do przygotowania dostosowywanego składnika aktywów do zamierzonego użytkowania lub sprzedaży zostaną zakończone.
23p12	Przychody z tytułu tymczasowego zainwestowania środków pożyczonych specjalnie w celu sfinansowania pozyskania dostosowywanego składnika aktywów pomniejszają koszty finansowania zewnętrznego, które podlegają aktywowaniu. Pozostałe koszty finansowania zewnętrznego ujmowane są jako koszty okresu, w którym zostały poniesione.
1p119	2.20 Złożone instrumenty finansowe
32p28	Złożone instrumenty finansowe emitowane przez grupę obejmują obligacje zamienne, które mogą podlegać konwersji na kapitał akcyjny wedle wyboru ich posiadacza, przy czym liczba akcji podlegających emisji nie jest uzależniona od zmian ich wartości godziwej.
32AG31	Element zobowiązaniowy złożonego instrumentu finansowego wykazuje się początkowo wg wartości godziwej podobnego zobowiązania, z którym nie jest związana opcja konwersji na akcje. Element kapitałowy wykazuje się początkowo w wysokości różnicy między wartością godziwą złożonego instrumentu finansowego jako całości a wartością godziwą elementu zobowiązaniowego. Wszelkie możliwe do bezpośredniego przypisania koszty transakcyjne uwzględnia się w wycenie elementu zobowiązaniowego i kapitałowego w odpowiedniej proporcji do ich początkowych wartości bilansowych.
32p36	Po pierwszym ujęciu, element zobowiązaniowy złożonego instrumentu finansowego wykazuje się wg zamortyzowanego kosztu metodą efektywnej stopy procentowej. Element kapitałowy złożonego instrumentu finansowego nie podlega wycenie po pierwszym ujęciu aż do czasu konwersji lub wygaśnięcia.
1p69, 71	Pożyczki klasyfikuje się jako zobowiązania krótkoterminowe, chyba że grupa posiada bezwarunkowe prawo do odroczenia zaspokojenia zobowiązania przez co najmniej 12 miesięcy po zakończeniu okresu sprawozdawczego.
1p119	2.21 Podatek dochodowy bieżący i odroczony
12p58, 12p61A	Podatek dochodowy za okres sprawozdawczy obejmuje podatek bieżący i odroczony. Podatek ujmuje się w sprawozdaniu z wyniku, z wyłączeniem zakresu, w którym odnosi się on bezpośrednio do pozycji ujętych w pozostałych całkowitych dochodach lub kapitale własnym. W tym przypadku podatek również ujmowany jest odpowiednio w pozostałych całkowitych

Informacja dodatkowa do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

- dochodach lub kapitale własnym.
- 12p12,12p46** Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego jest obliczane na podstawie obowiązujących przepisów podatkowych lub faktycznie wprowadzonych w dacie bilansu w krajach, gdzie spółka i jej jednostki zależne działają i generują przychody podlegające opodatkowaniu. Zarząd dokonuje okresowego przeglądu kalkulacji zobowiązań podatkowych w odniesieniu do sytuacji, w których odnośne przepisy podatkowe podlegają interpretacji, tworząc ewentualne rezerwy na kwoty, należne organom podatkowym.
- 12p24, 12p15, 12p47** Odroczone podatek dochodowy wynikający z różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową ujmowany jest w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Jeżeli jednak zobowiązanie z tytułu odroczonego podatku dochodowego powstało z tytułu początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów lub zobowiązania w ramach transakcji innej niż połączenie przedsięwzięć, które nie wpływa w momencie przeprowadzenia transakcji ani na wynik, ani na dochód podatkowy (stratę podatkową), nie wykazuje się go. Odroczone podatek dochodowy ustala się przy zastosowaniu obowiązujących prawnie lub faktycznie na dzień bilansowy stawek (i przepisów) podatkowych, które zgodnie z oczekiwaniami będą obowiązywać w momencie realizacji odnośnych aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego lub uregulowania zobowiązania z tego tytułu.
- 12p24,12p34** Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się tylko wtedy, gdy jest prawdopodobne, że w przyszłości osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który umożliwi wykorzystanie różnic przejściowych.
- 12p39** Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmowane są w odniesieniu do dodatnich różnic przejściowych powstających z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych, jednostkach stowarzyszonych oraz wspólnych przedsięwzięciach, z wyjątkiem zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku których rozłożenie w czasie odwracania się różnic przejściowych jest kontrolowane przez grupę oraz prawdopodobne jest, że w możliwej do przewidzenia przyszłości różnice te nie ulegną odwróceniu. Na ogół grupa nie jest w stanie kontrolować odwracania się różnic przejściowych dotyczących jednostek stowarzyszonych. Jest to możliwe jedynie wówczas, gdy została zawarta umowa dająca grupie uprawnienia do kontrolowania odwracania się nierozpoznanych różnic przejściowych.
- 12p44** Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmowane są w odniesieniu do ujemnych różnic przejściowych powstających z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych, jednostkach stowarzyszonych oraz wspólnych przedsięwzięciach, wyłącznie w zakresie, w którym prawdopodobne jest, że różnice przejściowe zostaną w przyszłości odwrócone oraz zostanie osiągnięty wystarczający dochód do opodatkowania, który umożliwi wykorzystanie różnic przejściowych.
- 12p74** Aktywa i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlegają kompensacie, jeżeli występuje możliwość wyegzekwowania tytułu prawnego do dokonania kompensaty aktywów z tytułu bieżącego podatku dochodowego z zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku dochodowego oraz jeżeli aktywa i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego dotyczą podatków dochodowych naliczonych przez te same władze podatkowe od jednostki podlegającej opodatkowaniu lub różnych jednostek podlegających opodatkowaniu w przypadku, gdy istnieje zamiar rozliczenia sald w kwotach netto.
- 1p119** **2.22 Świadczenia pracownicze**
- Grupa prowadzi szereg programów świadczeń po okresie zatrudnienia, w tym zarówno programy określonych świadczeń emerytalnych, programy określonych składek emerytalnych jak i programy opieki medycznej po okresie zatrudnienia.
- (a) *Zobowiązania emerytalne*
- 19p26, 19p27, 19p28** Program określonych składek jest programem świadczeń emerytalnych, w ramach którego Grupa odprowadza składki o ustalonej wysokości do odrębnej jednostki. Grupa nie ma

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

- prawnego ani zwyczajowo oczekiwanego obowiązku wpłacania dodatkowych składek, jeżeli fundusz nie posiada wystarczających środków, aby wypłacić wszystkim pracownikom świadczenia przysługujące im za pracę wykonywaną w okresie bieżącym i okresach poprzedzających. Program określonych świadczeń to program emerytalny, który nie stanowi programu określonych składek.
- 19p30** Program określonych świadczeń to zazwyczaj program, w którym określa się kwotę świadczeń emerytalnych, jakie pracownik będzie otrzymywał po przejściu na emeryturę. Ich wysokość zależy zwykle od co najmniej jednego czynnika, w tym: wieku, stażu pracy i wynagrodzenia.
- 19p57, 19p58, 19p59, 19p60, 19p67, 19p68, 19p83** Ujęte w bilansie zobowiązanie z tytułu programów określonych świadczeń emerytalnych równe jest wartości bieżącej zobowiązania z tytułu określonych świadczeń na koniec okresu sprawozdawczego, pomniejszonej o wartość godziwą aktywów programu. Wysokość zobowiązania z tytułu określonych świadczeń wyliczają corocznie niezależni aktuariusze metodą prognozowanych świadczeń jednostkowych. Wartość bieżącą zobowiązania z tego tytułu ustala się poprzez dyskontowanie szacowanych przyszłych wydatków pieniężnych – przy zastosowaniu stóp procentowych wysokiej jakości obligacji korporacyjnych, wyrażonych w walucie przyszłej wypłaty świadczeń, o terminach zapadalności zbliżonych do terminów regulowania odnośnego zobowiązania emerytalnego. W krajach, w których nie istnieje rozwinięty rynek dla takich obligacji, stosuje się rynkowe stopy obligacji rządowych.
- Koszt bieżącego zatrudnienia programu określonych świadczeń ujmowany w sprawozdaniu z wyniku jako koszt świadczeń pracowniczych, za wyjątkiem gdy jest uwzględniony jako koszt wytworzenia składnika aktywów, odzwierciedla wzrost zobowiązania z tytułu określonych świadczeń wynikający z pracy wykonywanej przez pracowników w okresie bieżącym, ograniczenia i rozliczenia zmian świadczenia.
- 19p103** Koszty przeszłego zatrudnienia ujmuje się od razu w wyniku finansowym.
- Koszt odsetek netto jest obliczany poprzez stosowanie stopy dyskonta do wartości netto zobowiązania z tytułu określonych świadczeń i wartości godziwej aktywów programu. Koszty ten uwzględniany jest w koszcie świadczeń pracowniczych w sprawozdaniu z wyniku.
- 19p57(d)** Zyski i straty aktuarialne powstające z tytułu korekt założeń aktuarialnych ex post oraz zmian założeń aktuarialnych są odnoszone do kapitału własnego przez pozostałe całkowite dochody w okresie, w którym powstały.
- 19p51** Z tytułu programów określonych składek Grupa odprowadza składki do państwowych lub prywatnych programów ubezpieczeń emerytalnych – obowiązkowo, na podstawie umowy, lub dobrowolnie. Z chwilą uiszczenia składek Grupa nie ma dalszych obowiązków w zakresie dokonywania płatności. Składki ujmuje się jako koszty świadczeń pracowniczych, gdy przypadają do zapłaty. Przedpłaty składek aktywuje się, jeżeli istnieje możliwość otrzymania zwrotu w formie pieniężnej lub pomniejszenia przyszłych płatności.
- (b) Inne zobowiązania po okresie zatrudnienia*
- 19p155** Niektóre spółki Grupy oferują swoim emerytowanym pracownikom świadczenia zdrowotne po okresie zatrudnienia. Nabywanie uprawnień do tych świadczeń zależy zwykle od kontynuowania stosunku pracy aż do osiągnięcia wieku emerytalnego i od pewnego minimalnego stażu pracy. Przewidywane koszty tych świadczeń zarachowywane są przez okres zatrudnienia przy zastosowaniu metod księgowych zbliżonych do tych, jakie stosuje się w odniesieniu do programów określonych świadczeń emerytalnych. Zyski i straty aktuarialne powstające z tytułu korekt założeń aktuarialnych ex post oraz zmian założeń aktuarialnych są odnoszone do kapitału własnego przez pozostałe całkowite dochody w okresie, w którym powstały. Wycenę odnośnych zobowiązań przeprowadzają corocznie niezależni wykwalifikowani aktuariusze.
- (c) Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy*
- 19p159** Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy przypadają do zapłaty w razie rozwiązania przez Grupę stosunku pracy przed normalnym terminem odejścia pracownika na emeryturę

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

lub ilekroć pracownik zaakceptuje dobrowolnie rozwiązanie z nim stosunku pracy w zamian za te świadczenia. Grupa ujmuje świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy na wcześniejszą z następujących dat: (a) kiedy Grupa nie może już wycofać oferty tych świadczeń, lub (b) gdy jednostka ujmuje koszty z tytułu restrukturyzacji, wchodzące w zakres MSR 37 i obejmujące płatność świadczeń z tytułu rozwiązania stosunku pracy. W przypadku złożenia oferty zachęcającej do dobrowolnego rozwiązania stosunku pracy, świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy są wyceniane na podstawie liczby pracowników, którzy zaakceptowali ofertę. Świadczenia przypadające do zapłaty powyżej 12 miesięcy od końca okresu sprawozdawczego dyskontuje się do poziomu wartości bieżącej.

(d) *Programy udziału w zyskach i programy premiiowe*

19p19 Grupa ujmuje zobowiązania i koszty z tytułu nagród i premii oraz programów udziału w zyskach według wzoru uwzględniającego zysk przypadający na akcjonariuszy Spółki, po wprowadzeniu pewnych korekt. Grupa ujmuje z tego tytułu rezerwy, jeżeli podlega obowiązkowi wynikającemu z umowy lub jeżeli dotychczasowa praktyka zrodziła zwyczajowo oczekiwany obowiązek.

1p119 **2.23 Płatności oparte na akcjach**

MSSF2p15(b)
MSSF2p19 Grupa prowadzi szereg programów świadczeń opartych na akcjach rozliczanych w instrumentach kapitałowych, w ramach których jednostka otrzymuje usługi pracowników w zamian za instrumenty kapitałowe (opcje) grupy. Wartość godziwa usług pracowników otrzymanych w zamian za przyznanie opcji wykazywana jest jako koszt. Całkowita kwota podlegająca ujęciu w kosztach zostaje określona przez odniesienie do wartości godziwej przyznanych opcji:

MSSF2p21 – z uwzględnieniem wszelkich warunków rynkowych (na przykład ceny akcji jednostki);

MSSF2p20 – bez uwzględnienia wpływu wszelkich związanych ze stażem pracy oraz warunków nierynkowych nabywania uprawnień (na przykład rentowności sprzedaży, celów związanych ze wzrostem sprzedaży oraz wskazanego okresu obowiązkowego zatrudnienia pracownika w jednostce); oraz

MSSF2p21A – z uwzględnieniem wpływu wszelkich warunków niezwiązanych z nabywaniem uprawnień (na przykład obowiązującego pracowników wymogu utrzymywania uzyskanych instrumentów przez określony czas).

MSSF2p15,
MSSF2p20 Na koniec każdego okresu sprawozdawczego jednostka dokonuje rewizji poczynionych szacunków oczekiwanej liczby opcji, do których uprawnienia zostaną nabyte w następstwie spełnienia warunków nabywania uprawnień mających charakter nierynkowy. Jednostka prezentuje wpływ ewentualnej rewizji pierwotnych szacunków w sprawozdaniu z wyniku, wraz z odpowiednią korektą kapitału własnego.

Dodatkowo, w pewnych okolicznościach pracownicy mogą świadczyć usługi przed datą przyznania im opcji na akcje. W takim wypadku wartość godziwa z dnia przyznania opcji na akcje jest szacowana w celu ujęcia kosztów w okresie od rozpoczęcia świadczenia usług przez pracowników do daty faktycznego przyznania im opcji.

Z chwilą wykonania opcji, jednostka emituje nowe akcje. Środki uzyskane po potrąceniu wszelkich kosztów możliwych do bezpośredniego przypisania do transakcji zwiększają kapitał akcyjny (wartość nominalna) i nadwyżkę ceny emisyjnej akcji ponad ich wartość nominalną.

Przyznanie przez spółkę opcji na swe instrumenty kapitałowe pracownikom jednostek zależnych grupy traktuje się jako wkład kapitałowy. Wartość godziwa otrzymanych usług pracowników, mierzona przez odniesienie do wartości godziwej z daty przyznania, podlega wykazywaniu przez okres nabywania uprawnień w postaci zwiększenia salda inwestycji w jednostki zależne wraz z odpowiednim wzrostem kapitału własnego w księgach jednostki dominującej.

Składki na ubezpieczenie społeczne płatne w związku z przyznaniem opcji na akcje uznaje się za integralną część samego przyznanego świadczenia, a koszty traktuje się jak transakcję rozliczaną w formie pieniężnej.

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

1p119	2.24 Rezerwy
37p14, 37p72, 37p63	Rezerwy na rekultywację środowiska, rezerwy restrukturyzacyjne oraz rezerwy na roszczenia prawne ujmuje się wówczas, gdy Grupa ma prawny lub zwyczajowo oczekiwany obowiązek wynikający ze zdarzeń przeszłych i jest prawdopodobne, że wymagany będzie wypływ zasobów w celu wywiązania się z tego obowiązku, zaś jego wielkość wiarygodnie oszacowano. Rezerwy restrukturyzacyjne obejmują kary za rozwiązanie umów leasingowych oraz odprawy dla zwalnianych pracowników. Nie tworzy się rezerw na przyszłe straty operacyjne.
37p24	Jeżeli występuje szereg podobnych obowiązków, prawdopodobieństwo wypływu zasobów w celu wywiązania się z nich ustala się w odniesieniu do danej kategorii obowiązków jako całości. Rezerwę ujmuje się nawet wówczas, gdy istnieje niskie prawdopodobieństwo wypływu zasobów w odniesieniu do pojedynczej pozycji danej kategorii obowiązków.
37p45	Kwoty rezerw wykazuje się w bieżącej wartości nakładów, które – jak się oczekuje – będą niezbędne do wypełnienia obowiązku. Stosuje się wówczas stopę procentową przed opodatkowaniem, która odzwierciedla bieżącą ocenę rynku odnośnie do wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko związane konkretnie z danym składnikiem zobowiązań. Zwiększenie rezerw związane z upływem czasu jest rozpoznawane jako koszty odsetkowe.
1p119	2.25 Ujmowanie przychodów
18p35(a)	Przychody ze sprzedaży wykazuje się w wartości godziwej otrzymanej lub należnej zapłaty z tytułu sprzedaży towarów i usług w zwykłym toku działalności Grupy. Przychody prezentowane są po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług, zwroty, rabaty i opusty. Grupa ujmuje przychody, kiedy kwotę przychodów można wiarygodnie zmierzyć i gdy prawdopodobne jest, że jednostka uzyska w przyszłości korzyści ekonomiczne oraz gdy spełnione zostały konkretne opisane niżej kryteria dla każdego rodzaju działalności Grupy. Grupa opiera swoje szacunki na wynikach historycznych, uwzględniając rodzaj klienta, rodzaj transakcji oraz szczegóły konkretnych umów.
18p14	<p><i>(a) Przychody ze sprzedaży produktów – sprzedaż hurtowa</i></p> <p>Grupa produkuje i sprzedaje szereg produktów obuwniczych na rynku hurtowym. Przychody ze sprzedaży produktów ujmuje się w momencie dostawy przez jednostkę Grupy produktów do hurtowni; przy czym hurtownia posiada pełną kontrolę nad kanałem i ceną sprzedaży oraz nie istnieje niewypełnione zobowiązanie, które mogłoby wywierać wpływ na akceptację produktów przez hurtownię. Niektórzy klienci hurtowi posiadają prawo do zwrotu, jeżeli produkty nie zostaną zaakceptowane przez ich klientów. Przychody są korygowane o wartość oczekiwanych zwrotów. Dostawa następuje dopiero w momencie, gdy produkty zostaną przewiezione do konkretnej lokalizacji. Ryzyko zesterzenia się produktu i strat z nim związanych zostaje przeniesione na sprzedawcę hurtowego, jeśli hurtownik przyjął produkty zgodnie z umową sprzedaży lub gdy upłynął termin zgłaszania zastrzeżeń, lub też wówczas, gdy Grupa posiada obiektywne dowody na to, że spełnione zostały wszystkie kryteria przyjęcia dostawy.</p> <p>Produkty obuwnicze często sprzedaje się z opustami ilościowymi; dodatkowo klientom hurtowym przysługuje prawo zwrotu towarów wadliwych. Przychody ze sprzedaży wykazuje się na podstawie cen określonych w umowach sprzedaży, po pomniejszeniu o szacowane w momencie sprzedaży opusty ilościowe i zwroty. W celu oszacowania wielkości zwrotów i opustów oraz utworzenia na nie rezerwy wykorzystuje się dotychczasowe doświadczenie. Opusty ilościowe oszacowuje się na podstawie przewidywalnych rocznych zakupów. Sprzedaży dokonuje się z terminem płatności równym 60 dni, co jest zgodne z praktyką rynkową i nie jest uznawane za element finansowania.</p>
18p14	<p><i>(b) Przychody ze sprzedaży produktów i towarów – sprzedaż detaliczna</i></p> <p>Grupa prowadzi sieć sklepów sprzedających obuwie i inne produkty skórzane. Przychody ze</p>

Informacja dodatkowa do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

sprzedaży produktów i towarów ujmuje się w momencie sprzedaży klientowi. Sprzedaż detaliczna odbywa się najczęściej za gotówkę lub przy użyciu kart płatniczych.

Polityką Grupy jest sprzedaż produktów klientom detalicznym z prawem do zwrotu w terminie 28 dni. W celu oszacowania wielkości zwrotów oraz utworzenia na nie rezerwy w momencie sprzedaży wykorzystuje się dotychczasowe doświadczenie. Przychody są korygowane o wartość oczekiwanych zwrotów. Grupa nie posiada żadnych programów lojalnościowych.

18p14 (c) Przychody ze sprzedaży przez Internet

Przychody ze sprzedaży produktów i towarów przez Internet są ujmowane w momencie przekazania wszystkich ryzyk i korzyści związanych ze sprzedawanym zapasem na kupującego, co następuje z chwilą wysyłki. Płatności są regulowane przy pomocy kart płatniczych i kredytowych.

Rezerwa na oczekiwane zwroty kalkulowana jest z wykorzystaniem wskaźnika poziomu zwrotów opartego na danych historycznych.

18p20 (d) Przychody ze sprzedaży usług

Grupa sprzedaje usługi projektowe i transportowe innym producentom obuwia. Przychody ze sprzedaży usług ujmowane są w okresie, w którym usługi zostały wykonane, z wykorzystaniem metody stopnia zaawansowania. Stopień zaawansowania mierzy się na podstawie udziału procentowego wykonanych usług w łącznej wartości usług do wykonania.

18p30(b) (e) Tantiemy

Tantiemy ujmuje się według zasady memoriałowej, zgodnie z treścią ekonomiczną odnośnych umów.

18p30(a) 2.26 Przychody z tytułu odsetek

39p63 Przychody z tytułu odsetek ujmuje się metodą efektywnej stopy procentowej. Gdy pożyczka czy należność traci na wartości, Grupa obniża jej wartość bilansową do poziomu wartości odzyskiwalnej, równej oszacowanym przyszłym przepływom pieniężnym zdyskontowanym według pierwotnej efektywnej stopy procentowej instrumentu i kontynuuje rozliczanie dyskonta w korespondencji z przychodami z tytułu odsetek. Przychody z tytułu odsetek od udzielonych pożyczek i należności, które utraciły wartość, ujmuje się według pierwotnej efektywnej stopy procentowej.

1p119 2.27 Przychody z tytułu dywidend

18p30(c) Przychody z tytułu dywidend ujmuje się w momencie nabycia prawa do otrzymania płatności.

1p119 2.28 Leasing

17p33, SIC-15p5 Leasing, w którym znacząca część ryzyka i pożytków z tytułu własności pozostaje udziałem leasingodawcy (finansującego), stanowi leasing operacyjny. Opłaty leasingowe uiszczane w ramach leasingu operacyjnego, po pomniejszeniu o ewentualne specjalne oferty promocyjne uzyskane od leasingodawcy (finansującego), ujmuje się w sprawozdaniu z wyniku metodą liniową przez okres trwania leasingu.

17p27 Grupa korzysta z leasingu pewnych rzeczowych aktywów trwałych. Leasing rzeczowych aktywów trwałych, gdzie grupa ponosi zasadniczo wszystkie ryzyka i czerpie zasadniczo wszystkie korzyści związane z prawem własności, klasyfikowany jest jako leasing finansowy. Leasing finansowy jest aktywowany z chwilą rozpoczęcia leasingu według niższej z dwóch kwot: wartości godziwej aktywa objętego leasingiem i aktualnej wartości minimalnych opłat z tytułu leasingu.

17p20, 17p27 Każda opłata z tytułu leasingu jest alokowana między zobowiązanie i koszty finansowe. Odpowiednie zobowiązania z tytułu najmu, bez uwzględnienia kosztów finansowych, ujmowane są w pozostałych zobowiązaniach długoterminowych. Składnik odsetkowy kosztu finansowego odnoszony jest na sprawozdanie z wyniku przez okres leasingu, by uzyskać stałą okresową stopę procentową dla pozostałego salda zobowiązania w każdym okresie. Rzeczowe aktywa trwale używane w ramach leasingu finansowego podlegają amortyzacji

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

przez krótszy z dwóch okresów: okres użytkowania składnika majątku lub okres leasingu.

1p119

2.29 Wypłata dywidend

10p12

Płatności dywidend na rzecz akcjonariuszy Spółki ujmuje się jako zobowiązanie w sprawozdaniu finansowym Grupy w okresie, w którym nastąpiło ich zatwierdzenie przez akcjonariuszy Spółki.

1p119

2.30 Pozycje wyjątkowe

Pozycje wyjątkowe są ujawniane w sprawozdaniu finansowym oddzielnie wtedy, gdy jest to niezbędne dla zrozumienia sytuacji finansowej i wyników Grupy. Są to znaczące pozycje przychodów lub kosztów, które zostały wykazane oddzielnie z uwagi na istotność kwot lub charakteru zdarzenia.

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

Komentarz PwC – Podsumowanie podstawowych zasad rachunkowości

Oświadczenie o zgodności z MSSF

- 1p16**
1. Jednostka, której sprawozdanie finansowe i noty odpowiadają wymogom MSSF, dołącza w notach wyraźne i bezwarunkowe oświadczenie o tej zgodności. Sprawozdanie finansowe i noty nie mogą być określane jako zgodne z MSSF, o ile nie spełniają one wszystkich wymogów zawartych w MSSF.
 2. Jeżeli jednostka może dokonać wyraźnego i bezwarunkowego oświadczenia o zgodności tylko w zakresie:
 - (a) jednostkowego sprawozdania finansowego jednostki dominującej; lub
 - (b) skonsolidowanego sprawozdania finansowego,wówczas dokładnie zaznacza, którego sprawozdania finansowego dotyczy oświadczenie w sprawie zgodności.

Podsumowanie zasad rachunkowości

- 1p117(a)**
- 1p117(b)**
- 1p116**
- 1p119**
3. Podsumowanie podstawowych zasad rachunkowości obejmuje:
 - (a) zasadę (lub zasady) wyceny zastosowane przy sporządzeniu sprawozdania finansowego; oraz
 - (b) pozostałe stosowane zasady rachunkowości istotne dla zrozumienia sprawozdania finansowego.
 4. Podsumowanie można prezentować w postaci odrębnego składnika sprawozdania finansowego.
 5. Podejmując decyzję o ujawnieniu konkretnej zasady rachunkowości, kierownictwo bierze pod uwagę, czy informacja taka pomogłaby użytkownikom w zrozumieniu sposobu, w jaki transakcje, inne zdarzenia i warunki są odzwierciedlone w działalności jednostki i jej sytuacji finansowej. Niektóre MSSF szczegółowo wymagają ujawnienia konkretnych zasad rachunkowości, w tym zasad przyjętych w wyniku wyboru dokonanego przez kierownictwo spośród różnych zasad, które są dozwolone. Na przykład, MSR 16 „Rzeczowe aktywa trwałe” wymaga ujawnienia zasad wyceny dla klas rzeczowych aktywów trwałych.

Zmiany zasad rachunkowości

Zastosowanie MSSF po raz pierwszy

- 8p28**
6. Jeżeli pierwsze zastosowanie standardu MSSF:
 - (a) ma wpływ na bieżący okres lub którykolwiek z wcześniejszych okresów;
 - (b) miałyby taki wpływ, z wyjątkiem sytuacji, gdy w praktyce niemożliwe jest określenie wielkości stosownej korekty; lub
 - (c) może mieć wpływ na przyszłe okresy, jednostka ujawnia wówczas:
 - (i) nazwę standardu lub interpretacji;
 - (ii) w stosownych przypadkach, że zmiana zasady rachunkowości dokonuje się zgodnie z przepisami przejściowymi;
 - (iii) charakter zmiany zasady rachunkowości;
 - (iv) w stosownych przypadkach, opis przepisów przejściowych;
 - (v) w stosownych przypadkach, opis przepisów przejściowych, które mogą mieć wpływ na przyszłe okresy;
 - (vi) kwotę korekty dotyczącą bieżącego okresu i każdego prezentowanego w sprawozdaniu okresu poprzedniego, jeśli w praktyce wykonalne jest jej ustalenie:
 - w odniesieniu do każdej pozycji sprawozdania finansowego,

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

	<ul style="list-style-type: none">■ która wpływa na podstawowy i rozwodniony zysk na jedną akcję, jeśli jednostka podlega wymogom MSR 33 „Zysk przypadający na jedną akcję”; <p>(vii) kwotę korekty dotyczącą okresów wcześniejszych niż okresy prezentowane, jeśli jest to wykonalne w praktyce; oraz</p> <p>(viii) jeżeli retrospektywne zastosowanie wymagane zapisami par. 19(a) lub (b) MSR 8 „Zasady rachunkowości, zmiany szacunków księgowych i błędy” jest niewykonalne w praktyce dla danego wcześniejszego okresu lub dla okresów poprzedzających okresy prezentowane, należy przedstawić opis okoliczności, które o tym zdecydowały oraz informacje o tym, w jaki sposób i od kiedy wprowadzono zmianę zasady rachunkowości.</p> <p>Sprawozdania finansowe za kolejne okresy nie muszą zawierać powtórnej prezentacji powyższych informacji.</p> <p><i>Dobrowolna zmiana zasady rachunkowości</i></p>
8p29	<p>7. Jeżeli dobrowolna zmiana zasady rachunkowości:</p> <ul style="list-style-type: none">(a) ma wpływ na bieżący okres lub którykolwiek z wcześniejszych okresów;(b) miałyby wpływ na taki okres, z wyjątkiem sytuacji, gdy niewykonalne w praktyce jest ustalenie kwoty korekty; lub(c) może mieć wpływ na przyszłe okresy, jednostka ujawnia wówczas:<ul style="list-style-type: none">(i) charakter zmiany zasady rachunkowości;(ii) powody, dla których zastosowanie nowej zasady rachunkowości przyczyni się do przekazywania bardziej przydatnych i wiarygodnych informacji;(iii) jeżeli jest to możliwe – kwotę korekty dotyczącą bieżącego okresu i każdego prezentowanego w sprawozdaniu za poprzedni okres w odniesieniu do:<ul style="list-style-type: none">■ każdej pozycji sprawozdania finansowego, na którą ma wpływ; oraz■ podstawowego i rozwodnionego zysku na jedną akcję, jeśli jednostka podlega wymogom MSR 33;(iv) kwotę korekty za poprzedzające okresy ujęte w sprawozdaniu finansowym w zakresie w jakim jest to wykonalne w praktyce; oraz(v) jeśli retrospektywne przekształcenie jest niewykonalne w praktyce dla danego wcześniejszego okresu lub okresów poprzedzających okresy prezentowane, należy przedstawić opis okoliczności, które o tym zdecydowały oraz informacje o tym, w jaki sposób i od kiedy wprowadzono zmianę zasad rachunkowości. <p>Sprawozdania finansowe za kolejne okresy nie muszą zawierać powtórnej prezentacji powyższych informacji.</p> <p><i>Zmiana w ciągu okresów śródrocznych</i></p>
1p112(c)	<p>8. Nie ma już bezwzględnego wymogu ujawniania wpływu finansowego zmiany zasady rachunkowości dokonanej w ciągu ostatniego okresu śródrocznego na informacje finansowe za wcześniejszy okres śródroczny bieżącego rocznego okresu sprawozdawczego. Jeżeli jednak wpływ na wcześniejsze śródroczne okresy sprawozdawcze jest znaczący, jednostka powinna rozważyć wskazanie tego faktu wraz z prezentacją przedmiotowego wpływu finansowego.</p> <p>Wydane, lecz jeszcze nieobowiązujące MSSF</p>
8p30	<p>9. Jeżeli jednostka nie zastosowała nowego MSSF, który został już wydany, lecz jeszcze nie jest obowiązujący, wówczas ujawnia:</p> <ul style="list-style-type: none">(a) informację o takim fakcie; oraz(b) znane lub wiarygodnie oszacowane informacje potrzebne do oceny ewentualnego wpływu zastosowania nowego standardu lub interpretacji na sprawozdanie finansowe jednostki na okres, w którym będą one zastosowane po raz pierwszy.

Informacja dodatkowa do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

8p31	<p>10. Jednostka ujawnia:</p> <ul style="list-style-type: none">(a) tytuł nowego standardu lub interpretacji;(b) charakter przyszłej zmiany lub zmian zasady rachunkowości;(c) termin, począwszy od którego zastosowanie standardu lub interpretacji jest obowiązkowe;(d) planowany termin pierwszego zastosowania; oraz(e) dodatkowo:<ul style="list-style-type: none">(i) omówienie wpływu, jaki pierwsze zastosowanie MSSF będzie prawdopodobnie mieć na sprawozdanie finansowe jednostki; lub(ii) jeżeli taki wpływ nie jest znany lub nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie, odpowiednią informację w tym zakresie. <p>11. Ujawnianie informacji zgodnie z powyższym paragrafem nie jest konieczne w odniesieniu do standardów i interpretacji, które wyraźnie nie dotyczą działalności jednostki (na przykład standardy dotyczące norm branżowych) lub nie przewiduje się, aby miały istotny wpływ na jednostkę. Natomiast ujawnienia takie są wymagane w odniesieniu do wydarzeń, które są, lub mogą być istotne dla jednostki. Zarząd będzie zobowiązany do dokonania oceny, czy dany standard wywrze istotny wpływ na jednostkę. Ocena istotności powinna uwzględniać wpływ zarówno na poprzednie transakcje i sytuację finansową, jak i przyszłe transakcje w sposób racjonalny możliwe do przewidzenia. W zakresie uregulowań wprowadzających nowe opcjonalne rozwiązania, które mogą mieć wpływ na jednostkę, zarząd powinien ujawnić swoje oczekiwania, dotyczące tego, czy jednostka skorzysta z takich opcji.</p>
-------------	---

3 Zarządzanie ryzykiem finansowym

3.1 Czynniki ryzyka finansowego

MSSF7p31	<p>Działalność prowadzona przez Grupę naraża ją na wiele różnych rodzajów ryzyka finansowego: ryzyko rynkowe (w tym: ryzyko zmiany kursu walut, ryzyko zmiany wartości godziwej lub ryzyko przepływów pieniężnych w wyniku zmian stóp procentowych oraz ryzyko cenowe), ryzyko kredytowe oraz ryzyko płynności. Ogólny program Grupy dotyczący zarządzania ryzykiem skupia się na nieprzewidywalności rynków finansowych, starając się minimalizować potencjalne niekorzystne wpływy na wyniki finansowe Grupy. Grupa wykorzystuje pochodne instrumenty finansowe w celu zabezpieczenia się przed niektórymi zagrożeniami.</p> <p>Ryzykiem zarządza scentralizowany departament skarbu Grupy, który realizuje politykę zatwierdzoną przez Zarząd. Departament skarbu Grupy identyfikuje i ocenia zagrożenia finansowe, a także zabezpiecza Grupę przed nimi w ścisłej współpracy z jednostkami operacyjnymi. Zarząd ustala na piśmie ogólne zasady zarządzania ryzykiem oraz politykę dotyczącą konkretnych dziedzin, takich jak ryzyko zmiany kursu walut, ryzyko zmiany stopy procentowej, ryzyko kredytowe, stosowanie instrumentów pochodnych i innych niepochodnych instrumentów finansowych oraz inwestowanie nadwyżek płynności.</p> <ul style="list-style-type: none">(a) <i>Ryzyko rynkowe</i><ul style="list-style-type: none">(i) Ryzyko zmiany kursu walut
MSSF7p33(a)	<p>Grupa prowadzi działalność międzynarodową i narażona jest na ryzyko zmiany kursów różnych walut, w szczególności dolara amerykańskiego i euro. Ryzyko zmiany kursu walut wynika z przyszłych transakcji handlowych, ujętych aktywów i zobowiązań oraz udziałów w aktywach netto jednostek prowadzących działalność za granicą.</p>

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

- MSSF7p33(b),
MSSF7p22(c)** Zarząd ustalił zasadę, zgodnie z którą spółki należące do Grupy muszą zarządzać swoim ryzykiem kursowym w odniesieniu do waluty funkcjonalnej, zabezpieczając swoje pozycje walutowe za pomocą kontraktów zawieranych z departamentem skarbowym Grupy. Dla potrzeb zarządzania ryzykiem zmiany kursu walut, wynikającym z przyszłych transakcji handlowych oraz ujętych aktywów i zobowiązań, jednostki Grupy stosują kontrakty terminowe zawierane przez departament skarbu Grupy. Ryzyko zmiany kursu walut powstaje wówczas, gdy przyszłe transakcje handlowe, ujęte aktywa i zobowiązania wyrażone są w innej walucie niż waluta funkcjonalna jednostki.
- MSSF7p22(c)** Polityka departamentu skarbowego Grupy w dziedzinie zarządzania ryzykiem polega na zabezpieczaniu od 75% do 100% przewidywanych przepływów pieniężnych (głównie sprzedaż na eksport i zakup zapasów) w każdej z głównych walut przez okres następujących 12 miesięcy. Około 90% (2014 r.: 95%) prognozowanych przychodów ze sprzedaży w każdej z głównych walut kwalifikuje się jako „wysoce prawdopodobne” planowane transakcje dla potrzeb rachunkowości zabezpieczeń.
- MSSF7
p33(a)(b),
MSSF7p22(c)** Grupa posiada szereg inwestycji w jednostkach prowadzących działalność za granicą, których aktywa netto narażone są na ryzyko zmiany kursu walut. Ryzykiem zmiany kursu walut, związanym z aktywami netto jednostek Grupy prowadzących działalność zagraniczną, zarządza się przede wszystkim za pomocą kredytów i pożyczek wyrażonych w odpowiednich walutach obcych.
- MSSF7p40,
MSSF7IG36** Gdyby polski złoty osłabił/wzmocnił się o 11% w stosunku do dolara amerykańskiego, przy niezmiennych pozostałych zmiennych, to na dzień 31 grudnia 2015 r. ponownie przeliczony zysk netto za rok byłby o 362 PLN (2014 r.: 51 PLN) wyższy/nniższy, głównie w rezultacie dodatnich/ujemnych różnic kursowych z przeliczenia – wyrażonych w dolarach amerykańskich – należności handlowych, aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik, dłużnych papierów wartościowych zaliczanych do dostępnych do sprzedaży oraz ujemnych/dodatnich różnic kursowych z przeliczenia kredytów i pożyczek wyrażonych w dolarach amerykańskich. W 2015 roku zysk jest bardziej wrażliwy na zmiany kursu polski złoty/dolar amerykański niż w 2014 roku w związku ze zwiększoną ilością kredytów i pożyczek wyrażonych w dolarach amerykańskich. Analogicznie, wpływ na kapitały byłby 6,850 PLN (2014 r.: 6,650 PLN) wyższy/nniższy w związku ze wzrostem zabezpieczenia przepływów pieniężnych w dolarach amerykańskich.
- Gdyby polski złoty osłabił/wzmocnił się o 4% w stosunku do euro przy niezmiennych pozostałych zmiennych, na dzień 31 grudnia 2015 r. ponownie przeliczony zysk netto za rok byłby o 135 PLN (2014 r.: 172 PLN) wyższy/nniższy, głównie w rezultacie dodatnich/ujemnych różnic kursowych z przeliczenia – wyrażonych w funtach brytyjskich – należności handlowych, aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik, dłużnych papierów wartościowych zaliczanych do dostępnych do sprzedaży oraz ujemnych/dodatnich różnic kursowych z przeliczenia kredytów i pożyczek wyrażonych w euro.
- (ii) Ryzyko cenowe
- MSSF7p33(a)
(b)** Grupa narażona jest na ryzyko cenowe dotyczące kapitałowych papierów wartościowych z tytułu inwestycji posiadanych przez Grupę i sklasyfikowanych w skonsolidowanym bilansie jako dostępne do sprzedaży lub wyceniane w wartości godziwej przez wynik. Grupa nie jest narażona na ryzyko cenowe dotyczące towarów masowych. Grupa dywersyfikuje swój portfel dla potrzeb zarządzania ryzykiem cenowym związanym z inwestycjami w kapitałowe papiery wartościowe. Dywersyfikacji portfela dokonuje się zgodnie z ustalonymi przez Grupę limitami.

Informacja dodatkowa do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

Inwestycje kapitałowe Grupy w kapitały innych podmiotów znajdujące się w publicznym obrocie są ujęte w jednym z następujących trzech indeksów giełdowych: indeks giełdowy DAX, Dow Jones lub FTSE100 UK.

**MSSF7p40,
MSSF7IG36**

Poniższa tabela przedstawia wpływ zwyżek/spadków trzech indeksów giełdowych na zysk netto Grupy za rok oraz na jej kapitał własny. Analiza opiera się na założeniu, że indeksy giełdowe wzrosły/spadły o 5%, pozostałe zmienne zaś nie uległy zmianie, przy czym wszystkie instrumenty kapitałowe Grupy podlegały zmianom, zgodnie z historyczną korelacją z indeksem:

Wskaźnik	Wpływ na zysk netto w PLN		Wpływ na inne składniki kapitału własnego w PLN	
	Rok 2015	Rok 2014	Rok 2015	Rok 2014
DAX	200	120	290	290
Dow Jones	150	120	200	70
FTSE 100 UK	60	30	160	150

Zysk netto za rok wzrósłby/spadłby w wyniku zysków/strat z kapitałowych papierów wartościowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik. Inne składniki kapitału własnego wzrosłyby/ spadłyby w wyniku zysków/strat z kapitałowych papierów wartościowych zaliczanych do dostępnych do sprzedaży.

- (iii) Ryzyko zmiany przepływów pieniężnych oraz wartości godziwej w wyniku zmiany stóp procentowych

**MSSF7
p33(a)(b),
p22(c)**

W przypadku Grupy ryzyko zmiany stóp procentowych związane jest z długoterminowymi kredytami i pożyczkami. Kredyty i pożyczki o zmiennym oprocentowaniu narażają Grupę na ryzyko zmiany przepływów pieniężnych w wyniku zmiany stóp procentowych, jest ono jednak częściowo niwelowane przez depozyty środków pieniężnych o zmiennym oprocentowaniu. Na ryzyko zmiany wartości godziwej w wyniku zmiany stóp procentowych narażają Grupę kredyty i pożyczki o stałym oprocentowaniu. Polityką Grupy jest utrzymywanie ok. 60% swoich kredytów i pożyczek w postaci instrumentów o stałym oprocentowaniu. W latach 2015 i 2014 kredyty i pożyczki Grupy o zmiennym oprocentowaniu były wyrażone w polskich złotych i w euro.

**MSSF7p22(b)
(c)**

Grupa dynamicznie analizuje stopień narażenia na ryzyko zmiany stóp procentowych. Przeprowadza się symulację różnych scenariuszy, biorąc pod uwagę refinansowanie, odnawianie istniejących pozycji, finansowanie alternatywne i zabezpieczenia. Na podstawie tych scenariuszy Grupa oblicza wpływ określonych zmian stóp procentowych na wynik. W każdej symulacji stosuje się jednakowe zmiany stóp procentowych we wszystkich walutach. Scenariusze te tworzy się tylko dla zobowiązań, które stanowią największe oprocentowane pozycje.

Na podstawie przeprowadzonych symulacji stwierdzono, że ponownie przeliczony wpływ zmiany w wysokości 0.1% na zysk netto stanowiłby maksymalny wzrost o 41 PLN (2014 r.: 37 PLN) lub, odpowiednio, spadek o 34 PLN (2014 r.: 29 PLN). Symulację przeprowadza się w odstępach kwartalnych w celu sprawdzenia, czy maksymalna potencjalna strata mieści się w limicie określonym przez Zarząd.

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

MSSF7p22(b)
(c) Na podstawie różnych scenariuszy Grupa zarządza swoim ryzykiem zmiany przepływów pieniężnych w wyniku zmiany stopy procentowej przy wykorzystaniu swapów odsetkowych zamieniających oprocentowanie zmienne na stałe. Skutkiem ekonomicznym stosowania tego rodzaju swapów jest przekształcanie kredytów i pożyczek o zmiennym oprocentowaniu w instrumenty o oprocentowaniu stałym. Ogólnie rzecz biorąc, Grupa zaciąga długoterminowe kredyty i pożyczki o zmiennym oprocentowaniu i zamienia je na instrumenty o oprocentowaniu stałym, które jest niższe, niż w przypadku zaciągnięcia bezpośrednio pożyczki lub kredytu o stałym oprocentowaniu. Na mocy porozumień dotyczących swapów odsetkowych Grupa zobowiązuje się, wraz z innymi stronami, do wymiany w określonych odstępach czasu (przeważnie kwartalnych) różnicy pomiędzy stałymi a zmiennymi stopami procentowymi, ustalonymi na podstawie uzgodnionej bazowej kwoty głównej.

MSSF7p22(b)
(c) Okazjonalnie grupa zwiera także swapy procentowe zamiany stopy stałej na zmienną w celu zabezpieczenia ryzyka zmian wartości godziwej pod wpływem zmian stopy procentowej powstałego, gdy jednostka pożyczka innemu podmiotowi po stopie stałej powyżej 60% prognozy docelowego.

MSSF7p40,
MSSF7IG36 Gdyby stopy procentowe kredytów i pożyczek wyrażonych w polskich złotych na dzień 31 grudnia 2015 r. były 10 punktów bazowych wyższe/niższe przy niezmiennych pozostałych zmiennych, obliczony zysk netto za rok byłyby o 22 PLN (2014 r.: 21 PLN) niższy/wyższy, głównie w rezultacie wyższych/niższych kosztów odsetek od kredytów i pożyczek o zmiennym oprocentowaniu. Pozostałe składniki kapitału własnego byłyby o 5 PLN (2014 r.: 3 PLN) niższe/wyższe, głównie w rezultacie spadku/wzrostu wartości godziwej aktywów finansowych o oprocentowaniu stałym zaliczanych do dostępnych do sprzedaży.

Gdyby stopy procentowe kredytów i pożyczek wyrażonych w euro na dzień 31 grudnia 2015 r. były o 0.5% wyższe/niższe przy niezmiennych pozostałych zmiennych, ponownie przeliczony zysk netto za rok byłyby o 57 PLN (2014 r.: 38 PLN) niższy/wyższy, głównie w rezultacie wyższych/niższych kosztów odsetek od kredytów o zmiennym oprocentowaniu. Pozostałe składniki kapitału własnego byłyby o 6 PLN (2014 r.: 4 PLN) niższe/wyższe, głównie w rezultacie spadku/wzrostu wartości godziwej aktywów finansowych o oprocentowaniu stałym zaliczanych do dostępnych do sprzedaży.

(b) Ryzyko kredytowe

MSSF7p
33(a)(b),
MSSF7p34(a) Ryzykiem kredytowym zarządza się na szczeblu całej Grupy poza ryzykiem związanym z saldami należności. Każda lokalna jednostka odpowiedzialna jest za zarządzanie i przeanalizowanie ryzyka kredytowego nowego klienta zanim zaoferowane mu zostaną standardowe warunki płatności i dostawy. Ryzyko kredytowe powstaje w przypadku środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, pochodnych instrumentów finansowych oraz depozytów w bankach i instytucjach finansowych, a także zaangażowań kredytowych w odniesieniu do klientów hurtowych i detalicznych – co obejmuje również nierozliczone należności i zobowiązania do zawarcia transakcji. W przypadku banków i instytucji finansowych akceptuje się tylko jednostki, które uzyskały co najmniej rating „A” w wyniku przeglądu przeprowadzonego przez niezależną agencję ratingową. Jeżeli klienci hurtowi posiadają niezależny rating, korzysta się z niego. W przeciwnym wypadku, kontrola ryzyka ocenia wiarygodność kredytową klienta, uwzględniając jego pozycję finansową, doświadczenia z przeszłości i inne czynniki. Indywidualne limity ryzyka określa się na podstawie wewnętrznych i zewnętrznych ratingów, zgodnie z limitami określonymi przez Zarząd. Wykorzystanie limitów kredytowych podlega regularnej kontroli. Sprzedaż klientom detalicznym odbywa się za gotówkę lub za pomocą uznanych kart kredytowych. Dalsze informacje dotyczące ryzyka kredytowego zawarto w notach 18(b) oraz 21.

W okresie sprawozdawczym nie przekroczono limitów kredytowych i kierownictwo nie przewiduje żadnych strat z tytułu niewywiązania się tych kontrahentów ze zobowiązań.

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

(c) Ryzyko płynności

- MSSF7p33(a), (b), MSSF7p34(a)** Prognozowanie przepływów pieniężnych realizowane jest w ramach jednostek operacyjnych grupy oraz podlega agregacji przez dział finansowy Grupy. Dział finansowy Grupy monitoruje kroczące prognozy wymogów dotyczący płynności właściwych dla Grupy w celu zagwarantowania, że posiada ona wystarczające środki pieniężne dla zaspokojenia potrzeb operacyjnych przy jednoczesnym utrzymaniu wystarczającej rezerwy w postaci niewypłaconych gwarantowanych linii kredytowych (nota 31) zawsze tak, żeby Grupa nie dopuszczała się naruszenia (w stosownych przypadkach) limitów lub warunków zaciągniętych zobowiązań kredytowych w zakresie wszelkich posiadanych linii kredytowych. Takie prognozowanie uwzględnia plany grupy w zakresie zapotrzebowania na finansowanie zewnętrzne, konieczność przestrzegania warunków zaciągniętych zobowiązań, zgodności z wewnętrznymi i docelowymi wskaźnikami bilansowymi oraz, jeżeli znajdują zastosowanie, przestrzeganie zewnętrznych wymogów regulacyjnych bądź prawnych, na przykład ograniczenia dewizowe.
- MSSF7p33(a), (b), MSSF7p39(c), MSSF7B11E** Nadwyżka środków pieniężnych utrzymywana przez jednostki operacyjne powyżej salda wymaganego dla celów zarządzania kapitałem obrotowym przekazywana jest do departamentu skarbu Grupy. Departament skarbu Grupy inwestuje nadwyżkę środków pieniężnych w oprocentowane rachunki bieżące, depozyty terminowe, depozyty rynku pieniężnego i zbywalne papiery wartościowe, wybierając instrumenty o odpowiedniej zapadalności bądź wystarczającej płynności w celu zapewnienia wystarczającej rezerwy określonej w ramach powyższych prognoz. Na dzień sprawozdawczy Grupa posiadała fundusze rynku pieniężnego o wartości 6,312 PLN (2014 r.: 934 PLN) oraz pozostałe płynne aktywa o wartości 321 PLN (2014 r.: 1,400 PLN), które zgodnie z oczekiwaniami powinny na bieżąco generować wpływy pieniężne dla potrzeby zarządzania ryzykiem płynności.
- MSSF7p39(a), (b)** W tabeli poniżej ujęto analizę zobowiązań finansowych Grupy innych niż instrumenty pochodne oraz zobowiązań finansowych z tytułu instrumentów pochodnych rozliczanych w kwotach netto wg terminów zapadalności odpowiednio do pozostałego na dzień bilansowy okresu do umownego terminu zapadalności. Zobowiązania finansowe z tytułu instrumentów pochodnych uwzględnia się w analizie, jeżeli ich umowne terminy zapadalności są istotne dla zrozumienia terminów wpływów i rozchodów środków pieniężnych. Na kwoty ujawnione w tabeli składają się umowne niezdykontowane przepływy pieniężne.

Komentarz PwC

- MSSF7p39(a), (b)** Kwoty zawarte w tabeli odpowiadają umownym niezdykontowanym przepływom pieniężnym, z wyjątkiem instrumentów pochodnych przeznaczonych do obrotu, ujętym w ich wartości godziwej (patrz poniżej). W związku z tym kwoty te nie podlegają uzgodnieniu z kwotami ujawnionymi w bilansie, z wyjątkiem zobowiązań krótkoterminowych, w przypadku których nie stosuje się dyskonta. Jednostki, jeżeli chcą, mogą dodać kolumnę uzgadniającą oraz ostateczną kwotę ujętą w bilansie.

Informacja dodatkowa do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

Na dzień 31 grudnia 2015 r.	Poniżej 3 miesiące	Od 3 miesiące do 1 roku	Od 1 roku do 2 lat	Od 2 do 5 lat	Powyżej 5 lat
Zaciągnięte kredyty i pożyczki (bez zobowiązań z tytułu leasingu finansowego)	2,112	11,384	25,002	71,457	38,050
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	639	2,110	1,573	4,719	2,063
Przeznaczone do obrotu i rozliczane w kwotach netto finansowe instrumenty pochodne (swapy na stopę procentową)	280	-	10	116	41
Zobowiązania handlowe i pozostałe zobowiązania	12,543	3,125	-	-	-
Umowy gwarancji finansowych	21	-	-	-	-
Na dzień 31 grudnia 2014 r.					
Zaciągnięte kredyty i pożyczki (bez zobowiązań z tytułu leasingu finansowego)	4,061	12,197	11,575	58,679	38,103
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	697	2,506	1,790	5,370	2,891
Przeznaczone do obrotu i rozliczane w kwotach netto finansowe instrumenty pochodne (swapy na stopę procentową)	317	-	15	81	50
Zobowiązania handlowe i pozostałe zobowiązania	9,214	2,304	-	-	-
Umowy gwarancji finansowych	10	-	-	-	-

Komentarz PwC

**MSSF7p39(a),
(b)**

Przedstawione powyżej przedziały czasowe nie są wymagane przez standard, lecz wynikają z wyboru dokonanego przez zarząd odpowiednio do sposobu zarządzania jednostką. Odpowiednie przedziały czasowe niezbędne są, żeby zapewnić pożądaną szczegółowość pozwalającą odbiorcy na zrozumienie płynności jednostki.

Wiekowanie dotyczy jedynie instrumentów finansowych, w związku z czym zobowiązania niefinansowe, takie jak zobowiązania z tytułu podatku i przychody przyszłych okresów, nie wchodzą w jego zakres.

MSSF7B10A(a)

Z kwoty 71,457 PLN ujawnionej w 2015 r. jako zaciągnięte kredyty i pożyczki w przedziale zapadalności „Od 2 do 5 lat” spółka zamierza spłacić 40,000 PLN w pierwszym kwartale 2016 r. (2014 r.: zero).

MSSF7p39(b)

Należące do portfela przeznaczonego do obrotu instrumenty pochodne Grupy o ujemnej wartości godziwej uwzględniono wg ich wartości godziwej 268 PLN (2014 r.: 298 PLN) w przedziale zapadalności „poniżej 3 miesiące”. Uczyniono tak, ponieważ umowne terminy zapadalności nie są istotne dla zrozumienia terminów rozchodów i wpływów środków pieniężnych. Umowami tymi zarządza się w ujęciu netto wg wartości godziwej, nie zaś wg terminów zapadalności. Rozliczane w kwotach netto instrumenty pochodne obejmują swapy na stopę procentową wykorzystywane przez grupę do zarządzania ryzykiem stopy procentowej Grupy.

MSSF7p39(b)

Wszelkie nieprzeznaczone do obrotu finansowe instrumenty pochodne Grupy rozliczane w kwotach brutto dotyczą transakcji zabezpieczających i podlegają rozliczeniu w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego. Takie umowy wymagają niezdyktowanych umownych wpływów pieniężnych w kwocie 78,756 PLN (2014 r.: 83,077 PLN) oraz niezdyktowanych umownych wpływów pieniężnych w kwocie 78,241 PLN (2014 r.: 83,366 PLN).

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

1p134, 1p135,
IG10

3.2 Zarządzanie ryzykiem kapitałowym

Celem Grupy w zarządzaniu ryzykiem kapitałowym jest ochrona zdolności Grupy do kontynuowania działalności tak, aby możliwe było realizowanie zwrotu dla akcjonariuszy oraz korzyści dla innych zainteresowanych stron, a także utrzymanie optymalnej struktury kapitału w celu obniżenia jego kosztu.

Aby utrzymać lub skorygować strukturę kapitału, Grupa może zmieniać kwotę deklarowanych dywidend do wypłacenia akcjonariuszom, zwracać kapitał akcjonariuszom, emitować nowe akcje lub sprzedawać aktywa w celu obniżenia zadłużenia.

Tak jak inne jednostki w branży, Grupa monitoruje kapitał za pomocą wskaźnika zadłużenia. Wskaźnik ten oblicza się jako stosunek zadłużenia netto do łącznej wartości kapitału. Zadłużenie netto oblicza się jako sumę zadłużenia finansowego (obejmujących bieżące i długoterminowe kredyty i pożyczki oraz inne zadłużenie finansowe wykazane w skonsolidowanym bilansie) pomniejszoną o środki pieniężne i ich ekwiwalenty. Łączną wartość kapitału oblicza się jako kapitał własny wykazany w skonsolidowanym bilansie wraz z zadłużeniem netto.

W roku 2015 strategią Grupy, która pozostała niezmienną od roku 2014, było utrzymywanie wskaźnika zadłużenia na poziomie od 40% do 50% oraz ratingu kredytowego BB. Rating kredytowy BB obowiązywał przez cały okres sprawozdawczy. Wskaźniki zadłużenia na dzień 31 grudnia 2015 r. i na 31 grudnia 2014 r. przedstawiały się następująco:

	2015	2014
Kredyty ogółem (nota 31)	126,837	114,604
Minus: środki pieniężne i ich ekwiwalenty (nota 24)	(17,928)	(34,062)
Zadłużenie netto	108,909	80,542
Kapitał własny razem	136,594	92,439
Kapitał ogółem	245,503	172,981
Wskaźnik zadłużenia	44%	47%

Spadek wskaźnika zadłużenia w trakcie 2015 r. wynikał głównie z emisji akcji stanowiących część zapłaty za nabycie jednostki zależnej (noty 26 i 39).

3.3 Szacowanie wartości godziwej

W tabeli poniżej przedstawiono instrumenty finansowe wyceniane wg wartości godziwej w podziale na poszczególne metody wyceny. Poszczególne poziomy zdefiniowano w sposób następujący:

- MSSF13p76** ■ Ceny notowane (nieskorygowane) z aktywnych rynków dla identycznych aktywów bądź zobowiązań (poziom 1).
- MSSF13p81** ■ Dane wejściowe inne niż notowania objęte zakresem poziomu 1 możliwe do stwierdzenia lub zaobserwowania dla składnika aktywów bądź zobowiązań, bezpośrednio (tzn. w postaci cen) lub pośrednio (tzn. na podstawie wycen opartych na cenach) (poziom 2).
- MSSF13p86** ■ Dane wejściowe dla wyceny składnika aktywów bądź zobowiązań, które nie są oparte na możliwych do zaobserwowania danych rynkowych (tzn. dane niemożliwe do zaobserwowania) (poziom 3).

Informacja dodatkowa do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

MSSF13p93(b) Tabela poniżej przedstawia aktywa i zobowiązania finansowe Grupy podlegające wycenie według wartości godziwej na dzień 31 grudnia 2015 r. Ujawnienia dotyczące gruntów i budynków, które wyceniane są w wartości godziwej przedstawia nota 16, natomiast ujawnienia dotyczące grup do zbycia przeznaczonych do sprzedaży, które wyceniane są w wartości godziwej przedstawione zostały w nocie 25.

Aktywa	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik				
Instrumenty pochodne przeznaczone do obrotu				
- Kontrakty walutowe	-	250	111	361
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu				
- Branża nieruchomości	8,522	-	-	8,522
- Branża handlu detalicznego	3,298	-	-	3,298
Zabezpieczające instrumenty pochodne				
- Kontrakty na stopę procentową	-	408	-	408
- Kontrakty walutowe	-	695	-	695
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży				
Kapitałowe papiery wartościowe				
- Branża nieruchomości	5,369	-	-	5,369
- Branża handlu detalicznego	2,366	-	-	2,366
Inwestycje dłużne				
- Obligacje	210	-	-	210
- Akcje uprzywilejowane	11,078	-	-	11,078
- Dłużne papiery wartościowe ze stałą stopą procentową	-	347	-	347
Razem aktywa	30,843	1,700	111	32,654
Zobowiązania				
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik				
Instrumenty pochodne przeznaczone do obrotu				
- Kontrakty walutowe	-	268	-	268
Wynagrodzenie warunkowe				
	-	-	1,500	1,500
Zabezpieczające instrumenty pochodne				
- Kontrakty na stopę procentową	-	147	-	147
- Kontrakty walutowe	-	180	-	180
Razem zobowiązania	-	595	1,500	2,095

Informacja dodatkowa do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

Tabela poniżej przedstawia aktywa i zobowiązania Grupy podlegające wycenie według wartości godziwej na dzień 31 grudnia 2014 r.

Aktywa	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik				
Instrumenty pochodne przeznaczone do obrotu				
- Kontrakty walutowe	-	321	-	321
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu				
- Branża nieruchomości	4,348	-	-	4,348
- Branża handlu detalicznego	3,624	-	-	3,624
Zabezpieczające instrumenty pochodne				
- Kontrakty na stopę procentową	-	269	-	269
- Kontrakty walutowe	-	606	-	606
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży				
Kapitałowe papiery wartościowe				
- Branża nieruchomości	2,087	-	-	2,087
- Branża handlu detalicznego	1,559	-	-	1,559
Inwestycje dłużne				
- Akcje uprzywilejowane	11,000	-	-	11,000
- Dłużne papiery wartościowe ze stałą stopą procentową	-	264	-	264
Razem aktywa	22,618	1,460	-	24,078
Zobowiązania				
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik				
Instrumenty pochodne przeznaczone do obrotu				
- Kontrakty walutowe	-	298	-	298
Zabezpieczające instrumenty pochodne				
- Kontrakty na stopę procentową	-	132	-	132
- Kontrakty walutowe	-	317	-	317
Razem zobowiązania	-	747	-	747

MSSF13p93(c) W trakcie roku nie wystąpiły przeniesienia pomiędzy poziomem 1 i poziomem 2.

(a) *Instrumenty finansowe z poziomu 1*

MSSF13p91 Wartość godziwa instrumentów finansowych stanowiących przedmiot obrotu na aktywnych rynkach wynika z ich notowań na dzień bilansowy. Rynek uznaje się za aktywny, jeżeli notowania są bezpośrednio i regularnie dostępne z giełdy, od dealera, brokera, grupy sektorowej, serwisu cenowego lub agencji regulacyjnej oraz reprezentują faktyczne i regularnie dokonywane transakcje rynkowe realizowane na warunkach rynkowych. Ceną wykorzystywaną dla wyceny aktywów finansowych posiadanych przez Grupę jest bieżący kurs kupna. Takie instrumenty są zaliczone do poziomu 1. Do instrumentów poziomu 1 należą przede wszystkim inwestycje kapitałowe w ramach DAX, FTSE 100 i Dow Jones klasyfikowane jako papiery wartościowe przeznaczone do obrotu lub dostępne do sprzedaży.

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

(b) Instrumenty finansowe z poziomu 2

MSSF13p93(d) Wartość godziwą instrumentów finansowych niestanowiących przedmiotu obrotu na aktywnym rynku (na przykład instrumenty pochodne na rynku pozagiełdowym) określa się przy zastosowaniu odpowiednich technik wyceny. Takie techniki wyceny optymalizują wykorzystanie możliwych do zaobserwowania danych rynkowych tam, gdzie są one dostępne i polegają w jak najmniejszym stopniu na specyficznych szacunkach jednostki. Jeżeli wszystkie istotne dane wejściowe niezbędne dla godziwej wyceny instrumentu można faktycznie zaobserwować, instrument jest wówczas zaliczany do poziomu 2.

Jeżeli jeden lub większa liczba istotnych danych wejściowych nie opiera się na możliwych do zaobserwowania danych rynkowych, instrument zalicza się wówczas do poziomu 3.

Szczegółowe techniki stosowane do wyceny instrumentów finansowych obejmują:

- Notowane ceny rynkowe lub notowania prowadzone przez dealera dla podobnych instrumentów;
- Wartość godziwą swapów na stopy procentowe oblicza się jako wartość bieżącą szacunkowych przyszłych przepływów pieniężnych w oparciu o możliwe do zaobserwowania krzywe dochodowości;
- Wartość godziwą terminowych kontraktów walutowych określa się przy zastosowaniu terminowych kursów wymiany na dzień bilansowy, a wynikowa wartość podlega dyskontowaniu do wartości bieżącej;
- Inne techniki, takie jak analizy zdyskontowanych przepływów pieniężnych, stosuje się do ustalania wartości godziwej pozostałych instrumentów finansowych.

Należy zauważyć, że wszelkie szacunki wartości godziwej są zaliczone do poziomu 2, z wyjątkiem niektórych terminowych kontraktów walutowych, zgodnie z wyjaśnieniami poniżej.

(c) Instrumenty finansowe z poziomu 3

MSSF13p93(e) Tabela poniżej przedstawia zmiany w zakresie instrumentów z poziomu 3 za rok zakończony 31 grudnia 2015 r.

	Wynagrodzenie warunkowe w ramach połączenia przedsięwzięć	Instrumenty pochodne przeznaczone do obrotu wykazywane wg wartości godziwej przez wynik	Razem
Stan na początek roku	-	-	-
Przejęcie Grupy ABC	1,000	-	1,000
Przeniesienia do poziomu 3	-	115	115
Zyski i straty ujęte w wyniku finansowym	500	(4)	496
Stan na koniec roku	1,500	111	1,611
MSSF 13p93(e)(i) Razem zyski i straty za okres obrotowy zawarte w wyniku finansowym dla aktywów utrzymywanych na koniec okresu sprawozdawczego ujęte w pozycji „Pozostałe zyski/straty”	500	(4)	496
MSSF13p93(f) Zmiana w niezrealizowanych zyskach i stratach za okres obrotowy zawarta w wyniku finansowym dla aktywów utrzymywanych na koniec okresu sprawozdawczego	500	(4)	496

Informacja dodatkowa do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

Tabela poniżej przedstawia zmiany w zakresie instrumentów z poziomu 3 za rok zakończony 31 grudnia 2014 r.

	Instrumenty pochodne przeznaczone do obrotu wykazywane wg wartości godzimej przez wynik	Razem
Stan na początek roku	62	62
Rozliczenia	(51)	(51)
Zyski i straty ujęte w wyniku finansowym	(11)	(11)
Stan na koniec roku	-	-
MSSF 13p93(e)(i)	Razem zyski i straty za okres obrotowy zawarte w wyniku finansowym dla aktywów utrzymywanych na koniec okresu sprawozdawczego ujęte w pozycji „Pozostałe zyski/straty”	
	(11)	(11)
MSSF13p93(f)	Zmiana w niezrealizowanych zyskach i stratach za okres obrotowy zawarta w wyniku finansowym dla aktywów utrzymywanych na koniec okresu sprawozdawczego	
	-	-

Ujawnienia dotyczące wynagrodzenia warunkowego przedstawia nota 39.

MSSF13 p93(h)(i) W 2015 r. Grupa dokonała przeniesienia terminowych kontraktów walutowych przeznaczonych do obrotu z poziomu 2 do poziomu 3. Wynikało to z faktu, że druga strona transakcji dotyczącej instrumentu pochodnego miała duże trudności finansowe, które istotnie zwiększyły stopę dyskonta w następstwie wzrostu ryzyka kredytowego dotyczącego tej jednostki, którego ocena nie opiera się na możliwych do zaobserwowania danych wejściowych.

MSSF13 p93(h)(ii) Jeżeli wskaźnik niezdolności do obsługi zobowiązań zmieniłby się o +/- 5%, wpływ na wynik wyniósłby 20 PLN.

3.4 Kompensata aktywów i zobowiązań finansowych

(a) Aktywa finansowe

MSSF7p13c Następujące aktywa finansowe podlegają kompensacie lub są objęte egzekwowalnymi porozumieniami ramowymi oraz podobnymi porozumieniami dotyczącymi kompensowania.

Na dzień 31 grudnia 2015 r.	Wartości brutto ujętych aktywów finansowych	Wartości brutto ujętych zobowiązań finansowych kompensowa- nych w bilansie	Wartości netto aktywów finansowych prezentowa- nych w bilansie	Powiązane wartości niekompensowane w bilansie		Wartość netto
				Instrumenty finansowe	Otrzymane zabezpieczenie gotówkowe	
Pochodne aktywa finansowe	1,939	(475)	1,464	(701)	-	763
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	18,953	(1,025)	17,928	(5,033)	-	12,895
Należności handlowe	18,645	(580)	18,065	(92)	-	17,973
Razem	39,537	(2,080)	37,457	(5,826)	-	31,631

Informacja dodatkowa do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

Na dzień 31 grudnia 2014 r.	Wartości brutto ujętych aktywów finansowych	Wartości brutto ujętych zobowiązań finansowych kompensowa- nych w bilansie	Wartości netto aktywów finansowych prezentowa- nych w bilansie	Instrumenty finansowe	Otrzymane zabezpieczenie gotówkowe	Wartość netto
Pochodne aktywa finansowe	1,801	(605)	1,196	(535)	-	661
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	34,927	(865)	34,062	(2,905)	-	31,157
Należności handlowe	17,172	(70)	17,102	(58)	-	17,044
Razem	53,900	(1,540)	52,360	(3,498)	-	48,862

(b) Zobowiązania finansowe

MSSF7p13C

Następujące zobowiązania finansowe podlegają kompensacie lub są objęte egzekwowalnymi porozumieniami ramowymi oraz podobnymi porozumieniami dotyczącymi kompensowania.

Na dzień 31 grudnia 2015 r.	Wartości brutto ujętych zobowiązań finansowych	Wartości brutto ujętych aktywów finansowych kompensowa- nych w bilansie	Wartości netto zobowiązań finansowych prezentowa- nych w bilansie	Powiązane wartości niekompensowane w bilansie		Wartość netto
				Instrumenty finansowe	Ustanowione zabezpieczenie gotówkowe	
Pochodne zobowiązania finansowe	1,070	(475)	595	(276)	-	319
Kredyty w rachunkach bieżących	3,675	(1,025)	2,650	-	-	2,650
Zobowiązania handlowe	9,563	(580)	8,983	(62)	-	8,921
Razem	14,308	(2,080)	12,228	(338)	-	11,890

Na dzień 31 grudnia 2014 r.	Wartości brutto ujętych zobowiązań finansowych	Wartości brutto ujętych aktywów finansowych kompensowa- nych w bilansie	Wartości netto zobowiązań finansowych prezentowa- nych w bilansie	Instrumenty finansowe	Ustanowione zabezpieczenie gotówkowe	Wartość netto
Pochodne zobowiązania finansowe	1,352	(605)	747	(182)	-	565
Kredyty w rachunkach bieżących	7,329	(865)	6,464	(2,947)	-	3,517
Zobowiązania handlowe	9,565	(70)	9,495	(28)	-	9,467
Razem	18,246	(1,540)	16,706	(3,157)	-	13,549

Informacja dodatkowa do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

MSSF7p13E Dla aktywów i zobowiązań finansowych, które są objęte egzekwowalnym porozumieniem ramowym lub podobnym porozumieniem dotyczącym kompensowania, jak wskazano powyżej, każde porozumienie pomiędzy Grupą a kontrahentem pozwala na rozliczenie w kwocie netto odpowiednich aktywów i zobowiązań finansowych wówczas, gdy obie strony wybierają sposób rozliczenia w kwocie netto. W przypadku braku takiego wyboru, aktywa i zobowiązania finansowe będą rozliczane w kwocie brutto, jednakże każda ze stron porozumienia ramowego dotyczącego kompensowania albo podobnego porozumienia będzie miała możliwość rozliczenia wszystkich takich kwot na bazie netto w przypadku niedotrzymania przez drugą stronę warunków umowy. Zgodnie z warunkami każdej umowy, naruszeniem jest niedokonanie płatności przez drugą stronę porozumienia w ustalonym terminie; niewywiązanie się jednej ze stron porozumienia z któregośkolwiek obowiązku wynikającego z porozumienia (innego niż płatność), jeżeli niedotrzymane warunki nie zostaną spełnione w okresie od 30 do 60 dni, po zgłoszeniu ich niedotrzymania drugiej stronie porozumienia, lub bankructwo.

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

Komentarz PwC – ujawnienia dotyczące kompensowania aktywów i zobowiązań finansowych

Zmiany do MSSF 7, „Ujawnianie informacji – kompensowanie aktywów i zobowiązań finansowych” wprowadzają obowiązek dodatkowych ujawnień, które umożliwią użytkownikom sprawozdań finansowych ocenę wpływu lub potencjalnego wpływu porozumień umożliwiających rozliczanie netto, w tym praw do dokonania kompensaty związanych z ujętymi aktywami finansowymi jednostki oraz ujętymi zobowiązaniami finansowymi jednostki, na jej sytuację finansową. Ujawnienia wynikające z tych zmian są wymagane dla wszystkich ujętych instrumentów finansowych, które są kompensowane zgodnie z paragrafem 42 MSR 32. Ujawnienia te dotyczą również ujętych instrumentów finansowych będących przedmiotem egzekwowalnych porozumień ramowych lub podobnych porozumień dotyczących kompensowania, bez względu na to, czy są kompensowane zgodnie z paragrafem 42 MSR 32 [MSSF7 paragraf 13A, B40]. Zmiany nie wprowadzają definicji „porozumień ramowych dotyczących kompensowania”, jednakże paragraf 50 MSR 32 określa następujące cechy, które powinno posiadać porozumienie ramowe dotyczące kompensowania:

- zakłada rozliczenie w pojedynczej kwocie netto wszystkich objętych porozumieniem instrumentów finansowych w przypadku niewywiązania się z płatności lub rozwiązania któregośkolwiek kontraktu;
- stosowane jest przez instytucje finansowe, służąc ochronie przed poniesieniem strat w przypadku upadłości lub innych zdarzeń, które powodują, że kontrahent nie jest w stanie wywiązać się ze swoich obowiązków;
- nadaje prawo do kompensaty, które staje się wykonalne i wpływa na realizację składnika aktywów finansowych i rozliczenie zobowiązań finansowych tylko w przypadku niewywiązania się z płatności lub wystąpienia innych okoliczności, których nie oczekuje się w zwykłym trybie prowadzenia działalności.

Ze względu na szeroki zakres wymagań dotyczących kompensaty, ujawnienia te są istotne nie tylko dla instytucji finansowych, ale również dla innych jednostek gospodarczych.

Zgodnie z MSSF 7 paragraf B51 i B52, podmioty mogą grupować ujawnienia ilościowe w podziale na rodzaj instrumentu finansowego lub w podziale na kontrahentów. Powyższy przykład ilustruje jedynie ujawnienia według rodzaju instrumentu finansowego. Gdy ujawnienia są wykazywane w podziale na kontrahentów, odrębnie ujawnia się kwoty, które są indywidualnie znaczące w kategoriach łącznej kwoty dla danego kontrahenta, a pozostałe indywidualnie nieznaczące kwoty dla tego kontrahenta są agregowane w jedną pozycję.

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

Komentarz PwC – zarządzanie ryzykiem finansowym

Standard rachunkowości dotyczący prezentacji i ujawniania instrumentów finansowych

MSSF7p3

1. MSSF 7 „Instrumenty finansowe: Ujawnienia” obowiązuje wszystkie jednostki sprawozdawcze i obejmuje wszelkie rodzaje instrumentów finansowych, z następującymi wyjątkami:

- Udziały w jednostkach zależnych, jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach ujmowane zgodnie z MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”, MSR 27 „Jednostkowe sprawozdania finansowe” lub MSR 28 „Inwestycje w jednostki stowarzyszone oraz wspólne przedsięwzięcia”. Jednakże jednostki powinny stosować MSSF 7 do udziałów w jednostce zależnej, jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu, które zgodnie z MSR 27 lub MSR 28 ujmuje się odpowiednio do zapisów MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena”. Jednostki powinny też stosować MSSF 7 do wszystkich instrumentów pochodnych na udziały w jednostkach zależnych, jednostkach stowarzyszonych lub wspólnych przedsięwzięciach, chyba, że instrument pochodny spełnia kryteria definicji instrumentu kapitałowego w rozumieniu MSR 32.
- Prawa i obowiązki pracowników w ramach programów świadczeń pracowniczych, w zakresie, których obowiązuje MSR 19 „Świadczenia pracownicze”.
- Umowy ubezpieczenia w rozumieniu MSSF 4 „Umowy ubezpieczenia”. Jednakże, MSSF 7 obowiązuje w zakresie instrumentów pochodnych wbudowanych w umowy ubezpieczenia, jeżeli MSR 39 wymaga od jednostki odrębnego ich ujęcia. Obowiązuje on też w zakresie umów gwarancji finansowych, jeżeli wydający stosuje MSR 39 podczas wykazywania i wyceny umów.
- Instrumenty finansowe oraz umowy i zobowiązania w ramach transakcji obejmujących płatności w formie akcji, w zakresie których znajduje zastosowanie MSSF 2 „Płatności oparte na akcjach”, z wyjątkiem umów objętych zakresem par. 5-7 MSR 39, które należy ujmować zgodnie z MSSF 7.
- Od dnia 1 stycznia 2009 r. instrumenty finansowe z opcją sprzedaży wymagające klasyfikacji jako instrumenty kapitałowe zgodnie z par. 16A i 16B lub 16C i 16D MSR 32 (zmienionego).

Ujawnienia wymagane od jednostki dominującej

MSSF7

2. W stosownych przypadkach wszelkie obowiązki informacyjne zawarte w MSSF 7 należy zastosować zarówno wobec jednostki dominującej, jak i wobec jednostki skonsolidowanej.

Kategorie instrumentów finansowych

MSSF7p6,
B1-B3

3. Jeżeli MSSF 7 wymaga ujawnień wg kategorii instrumentów finansowych, jednostka grupuje instrumenty finansowe w kategorii właściwe ze względu na charakter przekazywanych informacji oraz uwzględniające specyfikę takich instrumentów finansowych. Jednostka powinna wykazać wystarczające informacje pozwalające na uzgodnienie z pozycjami przedstawionymi w bilansie. Wytyczne w zakresie kategorii instrumentów finansowych oraz poziomu wymaganej szczegółowości ujawnień zawarto w załączniku B do MSSF7.

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

Poziom szczegółowości oraz dobór założeń – informacje przekazywane zarządowi	
MSSF7p34(a)	<p>4. Ujawnienia dotyczące zarządzania ryzykiem finansowym w jednostce powinny odpowiadać informacjom przekazywanym wewnątrznie kluczowemu personelowi zarządzającemu. Jako takie więc, ujawnienia dokonywane przez jednostkę, poziom ich szczegółowości oraz zastosowane pierwotne założenia będą różnić się znacznie w zależności od jednostki. Zakres ujawnień w niniejszym przykładowym sprawozdaniu finansowym stanowi jedynie ilustrację rodzaju informacji, jakie można ujawniać; jednostka powinna starannie rozważyć, co może być właściwe w jej konkretnych okolicznościach.</p> <p style="text-align: center;">Charakter i zakres ryzyka wynikającego z instrumentów finansowych</p>
MSSF7p31, 32	<p>5. Informacje finansowe powinny obejmować dane jakościowe i ilościowe pozwalające czytelnikom na ocenę charakteru i zakresu ryzyka wynikającego z instrumentów finansowych, na które jednostka jest narażona na koniec okresu sprawozdawczego. Na takie ryzyko zwykle składa się między innymi ryzyko kredytowe, ryzyko płynności oraz ryzyko rynkowe.</p> <p style="text-align: center;"><i>Dane jakościowe</i></p>
MSSF7p33	<p>6. Dla każdego rodzaju ryzyka jednostka powinna wskazać:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) stopień narażenia na ryzyko oraz sposób jego powstania; (b) przyjęte przez jednostkę cele, zasady i procesy zarządzania ryzykiem oraz metody stosowane do pomiaru ryzyka; oraz (c) wszelkie zmiany w zakresie (a) lub (b) w stosunku do poprzedniego okresu. <p style="text-align: center;"><i>Dane ilościowe</i></p>
MSSF7 p34(a)(c)	<p>7. Dla każdego rodzaju ryzyka jednostka powinna ujawnić skrócone dane ilościowe co do stopnia narażenia na ryzyko na koniec okresu sprawozdawczego w oparciu o informacje przekazywane wewnątrznie kluczowemu personelowi zarządzającemu oraz co do koncentracji ryzyka. Takie informacje można przedstawić w formie opisowej tak, jak dokonano tego w nocie 31 w niniejszym dokumencie. Jednostki mogą dołączyć dane w postaci tabeli określającej wpływ każdego istotnego ryzyka na każdy rodzaj instrumentów finansowych. Taka tabela może jednocześnie stanowić przydatne narzędzie do przygotowania informacji, które należy ujawnić zgodnie z par. 34 MSSF 7.</p>
MSSF7 p34(b)	<p>8. Jeżeli w ramach skróconych danych ilościowych jeszcze ich nie ujawniono, jednostka powinna też przekazać informacje, o których mowa w par. 9-15 poniżej, chyba że stosowne ryzyko ma charakter nieistotny.</p> <p style="text-align: center;"><i>Ryzyko kredytowe</i></p>
MSSF7p36, 37	<p>9. Dla każdej kategorii instrumentu finansowego jednostka powinna ujawnić następujące informacje:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe oraz wszelkie powiązane z nim posiadane zabezpieczenia; (b) informacje o jakości kredytowej aktywów finansowych, które nie są ani przeterminowane ani nie wykazują utraty wartości; (c) wartość księgową aktywów finansowych, których warunki renegotjowano, a które w przeciwnym wypadku byłyby przeterminowane lub podlegałyby utracie wartości; (d) wiekowanie aktywów finansowych przeterminowanych, lecz niepodlegających utracie wartości; oraz (e) analiza aktywów finansowych, które indywidualnie uznano za podlegające utracie wartości wraz ze wskazaniem czynników uwzględnionych podczas dokonania przedmiotowego ustalenia.

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

	<p><i>Ryzyko płynności</i></p>
MSSF7 p34(a), 39	<p>10. Informacje o ryzyku płynności należy przekazać w następującej formie:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) analiza zapadalności zobowiązań finansowych niepochodnych (w tym wydanych gwarancji finansowych) ze wskazaniem okresów pozostałych do terminu wymagalności; (b) analiza zapadalności zobowiązań finansowych z tytułu instrumentów pochodnych (patrz szczegółowe informacje w par. 12 poniżej); oraz (c) opis, w jaki sposób jednostka zarządza ryzykiem płynności związanym z (a) i (b).
MSSF7B11F	<p>11. Opisując, w jaki sposób odbywa się zarządzanie ryzykiem płynności, jednostka powinna rozważyć omówienie, czy:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) posiada gwarantowane linie kredytowe bądź inne linie kredytowe, do których może mieć dostęp w celu zaspokojenia potrzeb utrzymania płynności; (b) utrzymuje depozyty w bankach centralnych w celu zaspokojenia potrzeb utrzymania płynności; (c) posiada bardzo zróżnicowane źródła finansowania; (d) czy cechuje ją silna koncentracja ryzyka płynności w zakresie posiadanych aktywów bądź źródeł finansowania; (e) posiada procesy kontroli wewnętrznej oraz plany awaryjne na potrzeby zarządzania ryzykiem płynności; (f) posiada instrumenty przewidujące warunki przyspieszonej spłaty (na przykład w następstwie obniżenia się ratingu kredytowego jednostki); (g) posiada instrumenty, które mogą wymagać przekazania zabezpieczenia (na przykład depozyty zabezpieczające w przypadku instrumentów pochodnych); (h) posiada instrumenty uprawniające jednostkę do dokonania wyboru, czy rozlicza swe zobowiązania finansowe w formie pieniężnej (lub przy użyciu innego składnika aktywów finansowych), czy też w drodze przekazania własnych akcji; (i) posiada instrumenty podlegające porozumieniom ramowym dotyczącym kompensowania. <p><i>Analiza zapadalności</i></p>
MSSF7B11B	<p>12. Analiza zapadalności zobowiązań finansowych z tytułu instrumentów pochodnych powinna wskazywać pozostałe umowne terminy zapadalności, jeżeli są one istotne dla zrozumienia terminów wpływów i wypływów środków pieniężnych. Na przykład taka sytuacja będzie mieć miejsce w przypadku swapów na stopy procentowe w ramach transakcji zabezpieczających przepływy pieniężne z aktywów lub zobowiązań finansowych obciążonych zmienną stopą procentową oraz w przypadku wszelkich zobowiązań pożyczkowych. Jeżeli pozostałe umowne terminy zapadalności nie są istotne dla zrozumienia terminów przepływów pieniężnych, można zamiast nich wskazać oczekiwane terminy zapadalności.</p>
MSSF7p39, B11D	<p>13. W przypadku finansowych instrumentów pochodnych, w ramach których następuje zamiana przepływów pieniężnych brutto, a umowne terminy zapadalności są istotne dla zrozumienia, wówczas analiza zapadalności powinna zawierać umowne kwoty podlegające zamianie w ujęciu brutto. Ujawniona kwota powinna odpowiadać kwocie spodziewanej płatności w przyszłych okresach, określonej w drodze odwołania do warunków panujących na koniec okresu sprawozdawczego. MSSF7 nie stwierdza jednak, czy należy zastosować kursy bieżące czy terminowe. Dlatego zalecamy, żeby jednostki wyjaśniały, które podejście wybrano. Takie podejście należy następnie stosować w sposób spójny.</p>
MSSF7B11	<p>14. Określone przedziały czasowe nie są wymagane treścią standardu, lecz wynikają raczej z charakteru wewnętrznej sprawozdawczości dla kluczowego personelu zarządzającego. Jednostka samodzielnie określa właściwą liczbę przedziałów czasowych.</p>

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

MSSF7B11D	<p>15. Jeżeli kwoty ujawnione w tabelach zapadalności są umownymi niezdykontowanymi przepływami pieniężnymi, takie kwoty nie uzgodnią się z kwotami wykazanymi w bilansie dla pożyczek i kredytów, finansowych instrumentów pochodnych oraz zobowiązań handlowych i pozostałych zobowiązań. Jednostki mogą zdecydować o dodaniu kolumny z wartościami księgowymi wynikającymi z bilansu oraz kolumnę uzgadniającą, jednak nie jest to obowiązkowe.</p>
MSSF7B10A	<p>16. Jeżeli wypływy środków pieniężnych mogłyby wystąpić znacząco wcześniej niż wskazano lub w znacząco różnych kwotach od tych wskazanych w informacjach przekazanych przez jednostkę w przedmiocie jej ekspozycji na ryzyko płynności, jednostka powinna podkreślić taki fakt oraz dołączyć informacje ilościowe pozwalające odbiorcom jej sprawozdania finansowego na ocenę zakresu takiego ryzyka. Stosowna informacja nie jest konieczna, jeżeli takie dane znalazły się już w analizie umownych terminów zapadalności.</p> <p><i>Porozumienia o finansowaniu</i></p>
MSSF7p39(c)	<p>17. Gwarantowane linie kredytowe stanowią ważne elementy zarządzania płynnością. W związku z tym jednostki powinny rozważyć przedstawienie informacji o posiadanych niewykorzystanych liniach kredytowych. MSR 7 „Sprawozdanie z przepływów pieniężnych” zaleca także ujawnienie niewykorzystanych linii kredytowych, jakie mogą być dostępne na potrzeby przyszłej działalności operacyjnej oraz na potrzeby rozliczenia zobowiązań inwestycyjnych, wraz ze wskazaniem ograniczeń co do rozporządzania takimi liniami kredytowymi.</p> <p><i>Ryzyko rynkowe</i></p>
MSSF7 p40(a)(b)	<p>18. Jednostki powinny przedstawić analizę wrażliwości dla każdego rodzaju ryzyka rynkowego (ryzyko walutowe, ryzyko stóp procentowych i pozostałe ryzyko cenowe), na które jednostka jest narażona na koniec okresu sprawozdawczego, z jednoczesnym wskazaniem, jaki wpływ na wynik oraz kapitał własny miałyby na uzasadnionych podstawach uznane za możliwe zmiany odpowiednich zmiennych ryzyka, jak i metod oraz założeń zastosowanych podczas sporządzania analizy.</p>
MSSF7 p40(c)	<p>19. Jeżeli nastąpiły zmiany w zakresie metod i założeń w stosunku do okresu poprzedniego, należy zaznaczyć ten fakt wraz z odpowiednim uzasadnieniem dokonanej zmiany.</p> <p><i>Ryzyko walutowe</i></p>
MSSF7B23	<p>20. Ryzyko walutowe może powstać jedynie na instrumentach finansowych denominowanych w walucie innej niż waluta funkcjonalna, w której dokonuje się ich wyceny. Ryzyko wymiany walut nie jest więc uwzględnione w ocenie ekspozycji jednostki na ryzyko walutowe. Ekspozycja na takie ryzyko wymiany walut wynika z pozycji finansowych i niefinansowych utrzymywanych przez jednostkę (na przykład jednostkę zależną) posiadającą walutę funkcjonalną inną niż waluta prezentacyjna grupy. Należy stwierdzić jednak, że wewnątrzgrupowe należności i zobowiązania denominowane w walutach obcych, które nie stanowią części inwestycji netto w działalność zagraniczną, uwzględnia się w analizie wrażliwości dla ryzyka walutowego, ponieważ choć salda podlegają eliminacji w skonsolidowanym bilansie, wpływ aktualizacji ich wartości zgodnie z MSR 21 na wynik nie podlega całkowitemu wyeliminowaniu.</p> <p><i>Ryzyko stopy procentowej</i></p> <p>21. Wrażliwość na zmiany stóp procentowych jest istotna dla aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych o zmiennej stopie oprocentowania ze względu na ryzyko wahań wysokości przyszłych przepływów pieniężnych. Wrażliwość będzie jednak też istotna dla aktywów finansowych i zobowiązań finansowych o stałej stopie oprocentowania, które podlegają przeszacowaniu do wartości godziwej.</p>

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

Ujawnienia dotyczące wartości godziwej

Instrumenty finansowe niewykazywane wg wartości godziwej

- MSSF7p25, 29** 22. Jednostka powinna ujawniać wartość godziwą dla każdej klasy aktywów finansowych i zobowiązań finansowych (patrz par. 3 powyżej) w sposób pozwalający na jej porównanie z wartością księgową. Wartości godziwe nie muszą być jednak prezentowane w następujących przypadkach:
- (a) jeżeli wartość księgową stanowi uzasadnione przybliżenie wartości godziwej;
 - (b) inwestycje w instrumenty kapitałowe (oraz instrumenty pochodne powiązane z takimi instrumentami kapitałowymi), które nie posiadają notowanej ceny rynkowej na aktywnym rynku i które wykazuje się wg kosztu zgodnie z MSR 39, ponieważ ich wartości godziwej nie można w sposób wiarygodny oszacować; oraz
 - (c) kontrakt zawierający uznaniowy element udziału w zyskach (w rozumieniu MSSF 4 „Umowy ubezpieczenia”), w którym wartość godziwa takiego elementu nie może podlegać wiarygodnemu oszacowaniu.

- MSSF13p97** 23. Informacje o wartościach godziwych można przekazać w zbiorczej notce dotyczącej wszystkich instrumentów finansowych lub w indywidualnych notach. Wartości godziwe powinny jednak być odrębnie wykazywane dla każdej klasy instrumentów finansowych (patrz par. 3 powyżej), co oznacza, że każdy wiersz tabeli musiałby być podzielony na poszczególne klasy. Z tego powodu Grupa KASZUBY S.A. postanowiła przekazać stosowne informacje w odpowiednich notach.

Metody i założenia na potrzeby określenia wartości godziwej

- MSSF13p91** 24. Jednostka ujawnia informacje, które pomagają użytkownikom jej sprawozdań finansowych w ocenie:
- (a) w przypadku aktywów i zobowiązań wycenionych według wartości godziwej powtarzalnie lub jednorazowo w sprawozdaniu z sytuacji finansowej po początkowym ujęciu – technik wyceny i danych wejściowych wykorzystanych do wyceny;
 - (b) w przypadku powtarzalnych pomiarów wartości godziwej przy użyciu istotnych niemożliwych do zaobserwowania danych wejściowych (poziom 3) – wpływu wycen na wynik albo na pozostałe całkowite dochody za dany okres.

Instrumenty finansowe wykazywane wg kosztu, jeżeli wartości godziwej nie można w sposób wiarygodny określić

- MSSF7p30** 25. Jeżeli wartości godziwej inwestycji w nienotowane instrumenty kapitałowe, instrumenty pochodne powiązane z takimi instrumentami kapitałowymi lub umowy zawierające uznaniowy element udziału w zyskach (w rozumieniu MSSF 4 „Umowy ubezpieczenia”) nie można w sposób wiarygodny ustalić, jednostka powinna przedstawić:
- (a) wyjaśnienie, że wartości godziwej nie ujawnia się, ponieważ nie można jej w sposób wiarygodny określić;
 - (b) charakterystykę instrumentów finansowych, ich wartość księgową oraz wyjaśnienie, dlaczego wartości godziwej nie można w sposób wiarygodny ustalić;
 - (c) informację o rynku dla tych instrumentów;
 - (d) informacje o tym, czy i jak jednostka zamierza zbyć instrumenty finansowe; oraz
 - (e) jeżeli instrumenty są następnie wyksięgowane, wskazać ten fakt wraz z wyszczególnieniem ich wartości księgowej na dzień wyksięgowania, a także kwotę ujętego zysku lub straty.

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

Wyceny wartości godziwej ujęte w bilansie

MSSF13p93

26. W przypadku wyceny wartości godziwej ujętej w bilansie, jednostka powinna także dla każdej klasy instrumentów finansowych dołączyć następujące informacje:

- (a) poziom w hierarchii wartości godziwej, do której należą poszczególne wyceny wartości godziwej;
- (b) wszelkie istotne przeniesienia między poziomem 1 i poziomem 2 hierarchii wartości godziwej oraz przyczyny takich przeniesień;
- (c) w przypadku wyceny wartości godziwej w ramach poziomu 3 hierarchii wartości godziwej, uzgodnienie między bilansem otwarcia a bilansem zamknięcia, z odrębnym ujawnieniem zmian w ciągu okresu przypadających na następujące pozycje:
 - (i) zyski lub straty ogółem za okres wykazane w wyniku finansowym oraz pozycję (pozycje), w której zostały rozpoznane, łącznie ze wskazaniem, gdzie są ujęte w sprawozdaniu z całkowitych dochodów lub sprawozdaniu z wyniku (odpowiednio);
 - (ii) zyski lub straty ogółem wykazane w pozostałych całkowitych dochodach;
 - (iii) nabycia, sprzedaż, wydania i rozliczenia (każdy rodzaj zmian wymaga odrębnego ujawnienia); oraz
 - (iv) przeniesienia do lub z poziomu 3 oraz uzasadnienie dla takich przeniesień;
- (d) w przypadku powtarzalnych pomiarów wartości godziwej sklasyfikowanych na poziomie 3 hierarchii wartości godziwej, kwotę łącznych zysków lub strat za okres ujętą w wyniku finansowym, która jest przypisywana zmianie niezrealizowanych zysków lub strat związanych z tymi aktywami oraz zobowiązaniami posiadanymi na koniec okresu sprawozdawczego oraz pozycję (pozycje) wyniku finansowego, w której ujęto te niezrealizowane zyski lub straty;
- (e) w przypadku powtarzalnych pomiarów wartości godziwej w ramach poziomu 3:
 - (i) w przypadku wszystkich takich pomiarów – opisowa prezentacja wrażliwości wyceny w wartości godziwej na zmiany nieobserwowalnych danych wejściowych, jeżeli zmiana w tych danych wejściowych na inną kwotę może prowadzić do ustalenia wartości godziwej na wyraźnie wyższym lub niższym poziomie. Jeżeli istnieją powiązania między tymi danymi wejściowymi a innymi nieobserwowalnymi danymi wejściowymi wykorzystywanymi w przy ustalaniu wartości godziwej, jednostka przedstawia również opis tych powiązań i sposobu, w jaki mogą wzmocnić lub złagodzić wpływ zmian nieobserwowalnych danych wejściowych na pomiar wartości godziwej. Aby spełnić ten wymóg dotyczący ujawniania informacji, w opisowej prezentacji wrażliwości na zmiany nieobserwowalnych danych wejściowych należy uwzględnić, co najmniej ujawnione nieobserwowalne dane wejściowe.
 - (ii) w przypadku aktywów finansowych i zobowiązań finansowych, jeżeli zmiana jednego lub większej liczby nieobserwowalnych danych wejściowych w celu odzwierciedlenia racjonalnie możliwych alternatywnych założeń znacznie zmieniałaby wartość godziwą, jednostka stwierdza ten fakt i ujawnia skutek tych zmian. Jednostka ujawnia informacje na temat tego, jak obliczono skutek zmiany w celu odzwierciedlenia racjonalnie możliwego alternatywnego założenia. W tym celu znaczenie ocenia się w odniesieniu do wyniku finansowego oraz łącznych aktywów lub łącznych zobowiązań albo, kiedy zmiany wartości godziwej są ujęte w pozostałych całkowitych dochodach, łącznego kapitału własnego.

MSSF13p93(b)

27. Jednostki powinny dokonywać klasyfikacji wyceny wartości godziwej przy zastosowaniu hierarchii wartości godziwej odzwierciedlającej istotność poszczególnych danych wejściowych wpływających na wycenę. Obowiązują następujące poziomy hierarchii wartości godziwej:

- (a) Poziom 1: ceny notowane (nieskorygowane) z aktywnych rynków dla identycznych aktywów bądź zobowiązań.

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

- (b) Poziom 2: dane wejściowe inne niż notowania możliwe do stwierdzenia lub zaobserwowania dla składnika aktywów bądź zobowiązań, bezpośrednio (tzn. w postaci cen) lub pośrednio (tzn. na podstawie wyliczeń opartych na cenach).
- (c) Poziom 3: dane wejściowe dla składnika aktywów bądź zobowiązań nieoparte na możliwych do zaobserwowania danych rynkowych.

Właściwy poziom określa się na podstawie najniższego poziomu składnika danych wejściowych istotnego dla wyceny wartości godziwej.

Dodatkowe informacje, jeżeli dane ilościowe dotyczące ekspozycji na ryzyko są niereprezentatywne

**MSSF7p35,
p42**

28. Jeżeli dane ilościowe, o których mowa w par. 7, 9, 10 i 14 powyżej, są niereprezentatywne dla ekspozycji jednostki na ryzyko w ciągu okresu, jednostka powinna przedstawić dodatkowe reprezentatywne informacje. Jeżeli analizy wrażliwości są niereprezentatywne dla ryzyka naturalnie związanego z instrumentem finansowym (na przykład, kiedy ekspozycja na koniec roku nie odzwierciedla ekspozycji w trakcie roku), jednostka powinna wskazać ten fakt oraz podać przyczyny, dla których analizy wrażliwości są niereprezentatywne.

4 Ważne oszacowania i osądy księgowe

Oszacowania i osądy księgowe podlegają regularnej ocenie. Wynikają one z dotychczasowych doświadczeń oraz innych czynników, w tym przewidywań dotyczących przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się zasadne.

1p125

4.1 Ważne oszacowania i założenia

Grupa dokonuje oszacowań i przyjmuje założenia dotyczące przyszłości. Uzyskane w ten sposób oszacowania księgowe, z definicji rzadko równać się będą z faktycznymi rezultatami. Oszacowania i założenia, które niosą ze sobą znaczące ryzyko konieczności wprowadzenia istotnej korekty wartości bilansowej aktywów i zobowiązań w trakcie kolejnego roku obrotowego, omówiono poniżej.

(a) Szacowana utrata wartości firmy

Grupa corocznie testuje wartość firmy pod kątem utraty wartości, zgodnie z zasadą rachunkowości przedstawioną w nocie 2.6. Wartość odzyskiwalną ośrodków wypracowujących środki pieniężne ustalono na podstawie wyliczeń wartości użytkowej. Wyliczenia te wymagają stosowania oszacowań (zob. nota 17).

**1p129,
36p134(f)(i)-
(iii)**

Odpis z tytułu utraty wartości w wysokości 4,650 PLN dotyczył ośrodka wypracowującego środki pieniężne z segmentu sprzedaży hurtowej w Steplandii (uwzględnionej w rosyjskim segmencie działalności) na przestrzeni 2015 roku, w wyniku czego wartość bilansowa ośrodka wypracowującego środki pieniężne została odpisana do jego wartości odzyskiwalnej. Jeżeli budżetowana marża brutto wykorzystana do obliczenia wartości użytkowej dla hurtowego ośrodka wypracowującego środki pieniężne w Steplandii byłaby o 10% niższa od oszacowań Zarządu na dzień 31 grudnia 2015 r. (np. 45.5%, zamiast 55.5%), Grupa ujęłaby dalsze obniżenie wartości firmy o 100 PLN i musiałaby obniżyć bilansową wartość rzeczowych aktywów trwałych o 300 PLN.

Gdyby oszacowany koszt kapitału wykorzystywany do ustalenia stopy dyskonta przed opodatkowaniem dla hurtowego ośrodka wypracowującego środki pieniężne w Steplandii okazał się o 1% wyższy od oszacowań Zarządu (np. 14.8%, zamiast 13.8%), Grupa musiałaby ująć dalszą utratę wartości firmy w wysokości 100 PLN i musiałaby obniżyć bilansową wartość rzeczowych aktywów trwałych o 200 PLN.

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

(b) *Podatek dochodowy*

Grupa jest podatnikiem podatku dochodowego w wielu krajach. Ustalanie kwoty rezerwy z tytułu podatku dochodowego w skali ogólnoswiatowej wymaga znaczącej dozy osądu. Istnieje wiele transakcji i kalkulacji, w odniesieniu do których ostateczne ustalenie kwoty podatku jest niepewne. Grupa ujmuje potencjalne zobowiązania wynikające z kontroli skarbowych, opierając się na szacunku potencjalnego dodatkowego wymiaru podatku. Jeśli ostateczne rozliczenia podatkowe odbiegają od początkowo ujętych kwot, występujące różnice wpływają na aktywa i zobowiązania z tytułu bieżącego i odroczonego podatku dochodowego w okresie, w którym następuje ostateczne ustalenie kwoty podatku.

Gdyby faktyczne ostateczne rozliczenia przewidywanych przepływów pieniężnych (w kwestiach podlegających osądowi) odbiegały o 10% od oszacowań Zarządu, Grupa musiałaby:

- zwiększyć swoje zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego o 120 PLN, a zobowiązanie z tytułu odroczonego podatku dochodowego - o 230 PLN, w przypadku zmiany niekorzystnej; albo
- zmniejszyć swoje zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego o 110 PLN, a zobowiązanie z tytułu odroczonego podatku dochodowego - o 215 PLN, w przypadku zmiany korzystnej.

(c) *Wartość godziwa instrumentów pochodnych lub innych instrumentów finansowych*

MSSF13p91

Wartość godziwą instrumentów finansowych, które nie znajdują się w obrocie na aktywnym rynku (np. instrumentów pochodnych w obrocie pozagieldowym), ustala się przy wykorzystaniu technik wyceny. Grupa kieruje się własnym osądem przy wyborze różnych metod i przyjmuje założenia oparte w przeważającej mierze na warunkach rynkowych występujących na każdy dzień sprawozdawczy. Grupa stosuje analizę opartą na zdyskontowanych przepływach pieniężnych w odniesieniu do różnych kontraktów walutowych, które nie znajdują się w obrocie na aktywnym rynku.

Gdyby stopy dyskonta wykorzystane w analizie opartej na zdyskontowanych przepływach pieniężnych odbiegały od oszacowań Zarządu o 10%, szacuje się, że wartość bilansowa kontraktów walutowych byłaby o 12 PLN niższa lub o 15 PLN wyższa.

(d) *Ujmowanie przychodów*

Grupa stosuje metodę procentowego stopnia zaawansowania prac przy rozliczaniu przychodów z umów o określonej cenie na dostawę usług projektowych. Stosowanie tej metody wymaga od Grupy szacowania proporcji dotychczas wykonanych prac do całości usług do wykonania. Gdyby stosunek dotychczas wykonanych prac do całości usług do wykonania odbiegał o 10% w górę lub w dół od oszacowań Zarządu, kwota przychodu ujęta w danym roku byłaby odpowiednio zwiększona o 1,175 PLN, gdyby proporcja wykonania wzrosła, lub zmniejszona o 1,160 PLN, gdyby proporcja wykonania uległa zmniejszeniu.

(e) *Świadczenia emerytalne*

Aktualna wartość zobowiązań emerytalnych zależy od szeregu czynników, które są ustalane metodami aktuarialnymi na podstawie szeregu założeń. Założenia stosowane przy ustalaniu kosztu netto (dochodu) dla emerytur obejmują stopę dyskontową. Wszelkie zmiany tych założeń będą miały wpływ na wartość bilansową zobowiązań emerytalnych.

Grupa ustala właściwą stopę dyskontową na koniec każdego roku. Jest to stopa procentowa, która powinna być stosowana do określania aktualnej wartości szacowanych przyszłych wpływów środków pieniężnych, co do których przewiduje się, że będą niezbędne do uregulowania zobowiązań emerytalnych. Przy ustalaniu właściwej stopy dyskontowej, grupa bierze pod uwagę oprocentowanie wysokiej jakości obligacji korporacyjnych denominowanych w tej walucie, w której wypłacane będą świadczenia, a których termin zapadalności w przybliżeniu odpowiada okresowi danego zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych.

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

Inne kluczowe założenia dotyczące zobowiązań emerytalnych oparte są częściowo na aktualnych warunkach rynkowych. Dodatkowe informacje ujawniono w nocie 33.

1p122

4.2 Ważne osądy przy stosowaniu zasad rachunkowości przyjętych przez jednostkę

(a) Ujmowanie przychodów

W roku 2015 Grupa ujęła przychody w kwocie 950 PLN z tytułu sprzedaży towarów do firmy L&Co z siedzibą w Wielkiej Brytanii. Odbiorca ma prawo zwrócić towary, jeżeli jego klienci będą niezadowoleni. Na podstawie dotychczasowych doświadczeń z podobnych transakcji sprzedaży Grupa uważa, że wskaźnik niezadowolenia nie przekroczy 3%. W związku z tym Grupa ujęła przychody z tytułu tej transakcji wraz z odpowiednią rezerwą na szacowane zwroty. Jeżeli szacunek zmieni się o 1%, przychody zostaną pomniejszone/powiększone o 10 PLN.

(b) Utrata wartości inwestycji w instrumenty kapitałowe zaliczane do kategorii dostępnych do sprzedaży

Ustalając, kiedy nastąpiła utrata wartości składnika inwestycji w instrumenty kapitałowe zaliczone do kategorii dostępnych do sprzedaży, Grupa postępuje zgodnie z wytycznymi MSR 39. Ustalenie tego wymaga dokonania znaczących subiektywnych osądów. Dokonując osądów, Grupa ocenia między innymi czas trwania i stopień, w jakim wartość godziwa inwestycji jest niższa od jej ceny nabycia, a także sytuację finansową i krótkoterminowe perspektywy jednostki dla tej inwestycji, w tym czynniki takie, jak: wyniki branży i sektora, zmiany technologii oraz przepływy pieniężne z działalności operacyjnej i finansowej.

Jeżeli wszystkie spadki wartości godziwej poniżej ceny nabycia zostałyby uznane za znaczące lub długotrwałe, Grupa mogłaby ponieść dodatkową stratę w wysokości 1,300 PLN w swoim sprawozdaniu finansowym za rok 2015, w wyniku przeniesienia do sprawozdania z wyniku skumulowanej korekty wartości godziwej ujętej w kapitale własnym, a dotyczącej utraty wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży.

(c) Konsolidacja jednostek, w których Grupa posiada mniej niż 50%

Zarząd uważa, że Grupa faktycznie sprawuje kontrolę (kontrola de facto) nad spółką Delta Inc., pomimo faktu, iż posiada w niej mniej niż 50% praw głosu. Grupa jest udziałowcem większościowym spółki Delta Inc. z 40% udziałem w kapitale, podczas gdy inni udziałowcy posiadają samodzielnie mniej niż 1% udziałów w kapitale spółki. Nie ma żadnych informacji na temat tego, by inni udziałowcy tworzyli grupę, aby wspólnie skorzystać z prawa głosu.

(d) Udziały w Alpha Limited

Zarząd ocenił stopień wpływu, jaki Grupa wywiera na Alpha Limited i stwierdził, że pomimo tego, że jednostka dominująca posiada mniej niż 20% udziałów w kapitale własnym Alpha Limited, z uwagi na fakt zasiadania w zarządzie Alpha Limited przedstawicieli jednostki dominującej oraz warunków umownych wpływ ten jest znaczący. W rezultacie inwestycja ta została zaklasyfikowana jako jednostka stowarzyszona.

(e) Wspólne porozumienia

Grupa KASZUBY S.A. posiada 50% praw głosu w swoim wspólnym porozumieniu. Grupa sprawuje wspólną kontrolę nad tym porozumieniem zgodnie z postanowieniami zawartymi w umowie, wymagana jest jednomyślna zgoda wszystkich stron porozumienia do przeprowadzenia wszelkich znaczących działań.

Wspólne porozumienie Grupy przyjęło formę spółki z ograniczoną odpowiedzialnością i daje Grupie oraz stronom porozumienia prawa do aktywów netto tej spółki. Dlatego też porozumienie to jest klasyfikowane jako wspólne przedsięwzięcie Grupy.

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

5 Informacje dotyczące segmentów działalności

- MSSF8p22(a)** Strategiczny komitet sterujący to główny decydent operacyjny Grupy. Zarząd ustalił segmenty działalności na podstawie sprawozdań, z którymi zapoznaje się strategiczny komitet sterujący, a które są używane przy alokacji zasobów do segmentów działalności i przeprowadzeniu oceny ich wyników.
- MSSF8p22(a)(aa)(b)** Strategiczny komitet sterujący analizuje działalność zarówno z geograficznego, jak i produktowego punktu widzenia. Z geograficznego punktu widzenia, zarząd uwzględnia wyniki w Polsce, USA, Chinach, Rosji i Europie. Z produktowego punktu widzenia, Zarząd oddzielnie analizuje sprzedaż hurtową i detaliczną w wyżej wymienionych obszarach geograficznych. Grupa prowadzi sprzedaż detaliczną w Polsce i USA. Segment sprzedaży hurtowej czerpie swoje przychody przede wszystkim z produkcji i sprzedaży hurtowej obuwia pod marką własną „Footsy Tootsy”. Segmenty sprzedaży detalicznej zlokalizowane w Polsce i USA czerpią swoje przychody ze sprzedaży obuwia marki własnej i innych znanych marek oraz wyrobów galanterii skórzanej.
- Segmenty sprawozdawcze są tożsame z segmentami operacyjnymi.
- MSSF8p22(a)** Choć segment chiński nie osiąga progów ilościowych dla sprawozdawczych segmentów działalności wymaganych zgodnie z MSSF 8, zarząd doszedł do wniosku, że ten segment powinien być objęty sprawozdawczością, gdyż jest on ściśle monitorowany przez strategiczny komitet sterujący jako region potencjalnego wzrostu, i przewiduje się, że znacząco przyczyni się do osiągnięcia przychodów grupy w przyszłości.
- MSSF8p18** W 2014 r. sprzedaż detaliczna w USA nie kwalifikowała się jako sprawozdawczy segment działalności. Jednak od czasu nabycia Grupy ABC w 2015 r. (nota 39) sprzedaż detaliczna kwalifikuje się jako sprawozdawczy segment działalności, a zatem dane porównawcze zostały przekształcone.
- MSSF8p16** Pozostałe segmenty działalności operacyjnej obejmują głównie sprzedaż usług projektowych oraz usług transportowych na rzecz innych producentów obuwia w Polsce oraz Europie kontynentalnej a także sprzedaż hurtową obuwia w rejonie Ameryki Środkowej. Nie zostały one uwzględnione w ramach sprawozdawczych segmentów działalności, ponieważ nie są objęte raportami przedkładanymi do analizy strategicznemu komitetowi sterującemu.
- MSSF8p28** Strategiczny komitet sterujący ocenia działalność segmentów operacyjnych w oparciu o miarę w postaci skorygowanego wskaźnika EBITDA. Taka podstawa oceny wyłącza działalność zaniechaną oraz wpływ nakładów jednorazowych na segmenty operacyjne, takich jak koszty restrukturyzacji, koszty usług prawnych oraz odpis z tytułu utraty wartości firmy, jeżeli utrata wartości wynika z jednostkowego, jednorazowego zdarzenia. Miara taka wyłącza też wpływ wszelkich płatności opartych na akcjach rozliczanych w instrumentach kapitałowych oraz niezrealizowanych zysków/strat na instrumentach finansowych. Przychody i koszty z tytułu odsetek nie są przypisywane do segmentów, ponieważ ten rodzaj działalności jest regulowany przez centralną funkcję skarbcową zarządzającą saldem środków pieniężnych grupy.
- Przychody**
- MSSF8p27(a)** Sprzedaż między segmentami realizowana jest na warunkach rynkowych. Przychody z transakcji z podmiotami zewnętrznymi, przedstawiane strategicznemu komitetowi sterującemu, są wyceniane w sposób spójny ze sposobem zastosowanym w sprawozdaniu z wyniku.

Informacja dodatkowa do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

	Rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2015 r.			Rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2014 r. - Przekształcony		
	Przychody segmentu razem	Sprzedaż między segmentami	Przychody od podmiotów zewnętrznych	Przychody segmentu razem	Sprzedaż między segmentami	Przychody od podmiotów zewnętrznych
Polska hurt	46,638	(11,403)	35,235	42,284	(11,457)	30,827
Polska detal	43,257	-	43,257	31,682	-	31,682
USA hurt	28,820	(7,364)	21,456	18,990	(6,798)	12,192
USA detal	42,672	-	42,672	2,390	-	2,390
Rosja hurt	26,273	(5,255)	21,018	8,778	(1,756)	7,022
Chiny hurt	5,818	(1,164)	4,654	3,209	(642)	2,567
Europa hurt	40,273	(8,055)	32,218	26,223	(5,245)	20,978
Pozostałe segmenty	13,155	(2,631)	10,524	5,724	(1,022)	4,702
Razem	246,906	(35,872)	211,034	139,280	(26,920)	112,360

MSSF8p28(b) Skorygowany EBITDA

	Rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2015 r.	Rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2014 r. Przekształcony
	Skorygowany EBITDA	Skorygowany EBITDA
Polska hurt	17,298	17,183
Polska detal	9,550	800
USA hurt	9,146	10,369
USA detal	9,686	1,298
Rosja hurt	12,322	3,471
Chiny hurt	2,323	1,506
Europa hurt	16,003	10,755
Pozostałe segmenty	3,504	1,682
Razem skorygowany EBITDA	79,832	47,064
Amortyzacja środków trwałych	(17,754)	(9,662)
Amortyzacja wartości niematerialnych	(800)	(565)
Koszty restrukturyzacji	(1,986)	-
Koszty usług prawnych	(737)	(855)
Utrata wartości firmy	(4,650)	-
Niezrealizowane zyski z instrumentów finansowych	102	101
Opcje na akcje przyznane kadrze zarządzającej oraz pracownikom	(690)	(822)
Koszty finansowe – netto	(6,443)	(10,588)
Pozostałe	2,059	1,037
Zysk przed opodatkowaniem i bez uwzględnienia wyniku na działalności zaniechanej	48,933	25,710

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

MSSF8p23 Pozostałe ujawnienia dotyczące zysków i strat

	Rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2015 r.				
	Amortyzacja	Utrata wartości firmy	Koszty restrukturyzacji	Podatek dochodowy	Udział w zysku jednostek stowarzyszonych
Polska hurt	(3,226)	-	-	(2,550)	-
Polska detal	(3,830)	-	-	(2,780)	-
USA hurt	(1,894)	-	-	(1,395)	-
USA detal	(3,789)	-	-	(3,040)	-
Rosja hurt	(2,454)	(4,650)	(1,986)	(1,591)	-
Chiny hurt	(386)	-	-	(365)	-
Europa hurt	(2,706)	-	-	(2,490)	200
Pozostałe segmenty	(269)	-	-	(400)	15
Razem	(18,554)	(4,650)	(1,986)	(14,611)	215

	Rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2014 r. Przekształcony				
	Amortyzacja	Utrata wartości firmy	Koszty restrukturyzacji	Podatek dochodowy	Udział w zysku jednostek stowarzyszonych
Polska hurt	(3,801)	-	-	(2,772)	-
Polska detal	(201)	-	-	(650)	-
USA hurt	(2,448)	-	-	(1,407)	-
USA detal	(199)	-	-	(489)	-
Rosja hurt	(453)	-	-	(509)	-
Chiny hurt	(286)	-	-	(150)	-
Europa hurt	(2,701)	-	-	(2,201)	155
Pozostałe segmenty	(138)	-	-	(492)	(10)
Razem	(10,227)	-	-	(8,670)	145

Szczegółowe informacje dotyczące utraty wartości firmy w wysokości 4,650 PLN w rosyjskim segmencie działalności w 2015 r. w związku z decyzją o ograniczeniu produkcji, ujęto w nocie 17. Nie wystąpił żaden inny wpływ na wycenę aktywów i zobowiązań Grupy. Szczegółowe informacje dotyczące kosztów restrukturyzacji poniesionych w rosyjskim segmencie hurtowym ujęto w nocie 35. W 2014 r. nie miało miejsca ujęcie odpisu z tytułu utraty wartości ani kosztów restrukturyzacji.

Komentarz PwC

Paragraf 23 MSSF 8 wymaga ujawnienia przychodów i kosztów z tytułu odsetek, jeżeli kwoty te są regularnie przedstawiane głównemu organowi odpowiedzialnemu za podejmowanie decyzji operacyjnych, nawet jeżeli kwoty te nie są ujęte w wyniku segmentu. Ta informacja nie została ujawniona w niniejszym przykładowym sprawozdaniu finansowym z racji tego, że przychody i koszty z tytułu odsetek nie zostały przypisane do segmentów.

MSSF8p27(f) Ze względu na fakt, że działalność w Europie wykorzystuje nadwyżki możliwości niektórych aktywów rosyjskich, które znajdują się geograficznie blisko regionu Europejskiego, część odpisu amortyzacyjnego w wysokości 197 PLN (2014 r.: 50 PLN) dotyczącego aktywów rosyjskich została alokowana do segmentu Europa.

Informacja dodatkowa do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

MSSF8p23, **Aktywa**
24, 28(c)

	Rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2015 r.			Rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2014 r. Przekształcony		
	Aktywa razem	Udziały w jednostkach stowarzyszonych oraz wspólnych przedsięwzięciach	Zwiększenia aktywów trwałych	Aktywa razem	Udziały w jednostkach stowarzyszonych oraz wspólnych przedsięwzięciach	Zwiększenia aktywów trwałych
Polska hurt	46,957	-	1,559	43,320	-	1,327
Polska detal	46,197	-	35,543	9,580	-	47
USA hurt	27,313	-	6,113	32,967	-	1,871
USA detal	45,529	-	35,817	8,550	-	46
Rosja hurt	22,659	-	7,328	5,067	-	602
Chiny hurt	6,226	-	380	20,899	-	971
Europa hurt	47,912	18,649	1,222	40,259	17,053	743
Pozostałe segmenty	22,184	-	278	49,270	-	1,135
Razem	264,977	18,649	88,240	209,912	17,053	6,742
Nieprzypisane						
Podatek odroczony	3,546			3,383		
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	19,370			14,910		
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik	11,820			7,972		
Instrumenty pochodne	1,464			1,196		
Aktywa wchodzące w skład grupy do zbycia zaklasyfikowanej jako przeznaczona do sprzedaży	3,333			-		
Razem aktywa według bilansu	304,510			237,373		

MSSF8p27(c) Kwoty przedstawione strategicznemu komitetowi sterującemu w zakresie łącznych aktywów są wyceniane w sposób spójny ze sposobem zastosowanym w sprawozdaniu finansowym. Aktywa te są alokowane na podstawie działalności segmentu i fizycznej lokalizacji danego składnika majątku.

Investycje w akcje (klasyfikowane jako aktywa finansowe dostępne do sprzedaży lub aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik) posiadane przez grupę nie są uważane za aktywa przypisane do segmentu, lecz są zarządzane przez dział skarbu. Wartość aktywów analizowanych przez głównego decydenta operacyjnego nie obejmuje aktywów przeznaczonych do sprzedaży.

Informacja dodatkowa do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

MSSF8p28(d) **Zobowiązania**

	Rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2015 r.	Rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2014 r.
Polska hurt	7,549	6,857
Polska detal	2,651	2,094
USA hurt	9,110	7,783
USA detal	3,254	3,565
Rosja hurt	5,806	4,086
Chiny hurt	2,583	1,971
Europa hurt	1,241	624
Pozostałe segmenty	4,698	4,148
Razem	36,892	31,128
Nieprzypisane		
Podatek odroczony	12,370	9,053
Kredyty i pożyczki (z wyłączeniem leasingu finansowego)	117,839	104,006
Instrumenty pochodne	595	747
Zobowiązania wchodzące w skład grupy do zbycia zaklasyfikowanej jako przeznaczona do sprzedaży	220	-
Razem zobowiązania według bilansu	167,916	144,934

Kredyty i pożyczki Grupy, z wyłączeniem leasingu finansowego i instrumentów pochodnych nie są uważane za zobowiązania przypisane do segmentu podlegające raportowaniu strategicznemu komitetowi sterującemu, gdyż są zarządzane przez główny dział skarbu.

Komentarz PwC

MSSF8p24(b) Wzrost wartości aktywów trwałych nie uwzględnia instrumentów finansowych, aktywów z tytułu podatku odroczonego, aktywów netto z tytułu określonych świadczeń oraz praw z umów ubezpieczenia.

MSSF8p23, 28(d)

Wartość aktywów i zobowiązań została wykazana dla każdego z segmentów sprawozdawczych, jako że dane te są regularnie prezentowane głównemu decydentowi operacyjnemu. Jeżeli główny decydent operacyjny nie przegląda wartości aktywów lub zobowiązań, nie wymagają one ujawnienia. Dla celów ilustracyjnych, przykładowe sprawozdanie finansowe za 2015 r. wzbogacono o ujawnienia dotyczące zobowiązań.

Informacje ogólne na temat jednostki

MSSF8p32 Zestawienie przychodów wg produktów i usług:

	2015	2014
Analiza przychodów wg kategorii:		
- Sprzedaż towarów	202,884	104,495
- Przychody z tytułu usług	8,000	7,800
- Tantiemy	150	65
Razem	211,034	112,360

Informacja dodatkowa do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

MSSF8p33(a) Przychody od odbiorców zewnętrznych wg krajów, w oparciu o miejsce docelowe odbiorcy:

	2015	2014
Polska	50,697	48,951
USA	46,834	8,403
Rosja	21,148	8,039
Chiny	7,233	3,840
Niemcy	14,365	13,717
Francja	10,655	6,999
Pozostałe kraje europejskie	35,949	14,168
Pozostałe kraje	24,153	8,243
Razem	211,034	112,360

Pozycje przychodów w poszczególnych krajach uwzględnionych w segmencie pozostałych krajów europejskich oraz w segmencie pozostałych krajów nie są istotne.

MSSF8p33(b) Aktywa trwałe inne niż instrumenty finansowe i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego (aktywa z tytułu świadczeń pracowniczych i prawa wynikające z umów ubezpieczeniowych nie występują) wg krajów:

	2015	2014
Polska	61,855	39,567
USA	69,037	34,055
Rosja	7,531	4,269
Chiny	4,523	4,983
Niemcy	19,526	17,459
Włochy	15,179	15,757
Pozostałe kraje europejskie	8,652	7,372
Pozostałe kraje	13,959	14,524
Razem	200,262	137,986

Pozycje aktywów trwałych w poszczególnych krajach uwzględnionych w segmencie pozostałych krajów europejskich oraz w segmencie pozostałych krajów nie są istotne.

MSSF8p34 Przychody w przybliżonej wysokości 32,023 PLN (2014 r.: 28,034 PLN) pochodzą z transakcji z jednym odbiorcą zewnętrznym. Przychody te przypadają na segmenty sprzedaży hurtowej w Europie i Polsce .

6 Pozycje wyjątkowe

Pozycje, które są istotne albo ze względu na kwotę albo ze względu na charakter, lub które występują rzadko są uznawane za pozycje wyjątkowe i wykazywane są w ramach tej linii w sprawozdaniu finansowym, której najbardziej dotyczą. Pozycje wyjątkowe ujęte w trakcie roku w sprawozdaniu z wyniku w ramach pozycji „koszt własny sprzedaży” zostały przedstawione poniżej.

Analiza kwoty wykazanej w niniejszym sprawozdaniu finansowym, jako pozycja wyjątkowa została zamieszczona poniżej.

	2015	2014
Działalność operacyjna:		
– Odpis aktualizujący wartość zapasów	3,117	-

Odpis aktualizujący wartość zapasów w kwocie 3,117 PLN dotyczy artykułów skórzanych, które uległy zniszczeniu w wyniku pożaru. Odpis ten został wykazany w ramach pozycji „koszt własny sprzedaży” w sprawozdaniu z wyniku.

Informacja dodatkowa do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

7 Pozostałe przychody

	2015	2014	
	Zysk na wycenie do wartości godziwej posiadanego udziału w grupie ABC na dzień przejścia kontroli (Nota 39)	850	-
18p35(b)(v)	Przychód z dywidend z aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	1,100	883
18p35(b)(v)	Przychód z dywidend z aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik	800	310
	Przychód z inwestycji	2,750	1,193
	Zwroty z ubezpieczenia	-	66
	Razem	2,750	1,259

Zwroty z ubezpieczenia odnoszą się do nadwyżki dochodu z ubezpieczenia ponad wartość bilansową zniszczonych dóbr.

8 Pozostałe (straty)/zyski – netto

	2015	2014	
Grupa			
MSSF7p20(a)(i)	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik (nota 23):		
	- Straty z tytułu zmian wartości godziwej	(508)	(238)
	- Zyski z tytułu zmian wartości godziwej	593	-
MSSF7p20(a)(i)	Kontrakty walutowe forward:		
	- Przeznaczone do obrotu	86	88
21p52(a)	- (Strata)/zysk z tytułu różnic kursowych netto (nota 15)	(277)	200
MSSF7p24(a)	Nieefektywność zabezpieczeń wartości godziwej (nota 20)	(1)	(1)
MSSF7p24(b)	Nieefektywność zabezpieczeń przepływów pieniężnych (nota 20)	17	14
	Razem	(90)	63

9 Koszty według rodzaju

	2015	2014	
1p104	Zmiana stanu produktów i produkcji w toku	6,950	(2,300)
1p104	Zużycie surowców i materiałów pomocniczych	53,302	31,845
1p104	Koszty świadczeń pracowniczych (nota 10)	40,310	15,577
1p104	Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych oraz odpisy z tytułu utraty wartości (noty 16 i 17)	23,204	10,227
1p104	Koszty transportu	8,584	6,236
1p104	Koszty reklamowe	14,265	6,662
1p104	Płatności z tytułu leasingu operacyjnego (nota 16)	10,604	8,500
1p104	Inne koszty z tytułu restrukturyzacji (nota 35)	1,187	-
1p104	Pozostałe koszty	1,594	1,659
	Łączny koszt własny sprzedaży, koszty sprzedaży oraz koszty administracyjne	160,000	78,406

Informacja dodatkowa do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

10 Koszty świadczeń pracowniczych

		2015	2014
19p171	Koszty wynagrodzeń, w tym koszty restrukturyzacji w kwocie 799 PLN (2014 r.: 0 PLN) oraz koszty świadczeń z tytułu rozwiązania stosunku pracy w kwocie 1,600 PLN (2014 r.: 0 PLN) (noty 35 i 41)	28,363	10,041
	Koszty świadczeń socjalnych	9,369	3,802
MSSF2p51(a)	Opcje na akcje przyznane kadrze zarządzającej oraz pracownikom (noty 27 i 28)	690	822
19p53	Koszty świadczeń emerytalnych - programy określonych składek	756	232
19p141	Koszty świadczeń emerytalnych - programy określonych świadczeń (nota 33)	948	561
19p141	Pozostałe świadczenia po okresie zatrudnienia (nota 33)	184	119
1p104	Łączny koszt świadczeń pracowniczych	40,310	15,577

11 Przychody i koszty finansowe

		2015	2014
MSSF7p20(b)	Koszty odsetek:		
	– kredyty bankowe	(5,317)	(10,646)
	– dywidendy z tytułu podlegających wykupowi akcji uprzywilejowanych (nota 31)	(1,950)	(1,950)
	– obligacje zamienne (nota 31)	(3,083)	-
	– zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	(547)	(646)
37p84(e)	– rezerwy: rozliczenie dyskonta (noty 21 i 35)	(47)	(39)
21p52(a)	Zyski z tytułu różnic kursowych netto z działalności finansowej (nota 15)	2,594	996
	Zyski z tytułu zmian wartości godziwej instrumentów finansowych:		
MSSF7p23(d)	– swapy odsetkowe: zabezpieczenia przepływów pieniężnych, przeniesienie z kapitału własnego	102	88
MSSF7p24(a)(i)	– swapy odsetkowe: zabezpieczenia wartości godziwej	16	31
MSSF7p24(a)(ii)	Korekta wartości godziwej kredytów bankowych związana z ryzykiem stóp procentowych	(16)	(31)
	Razem koszty finansowe	(8,248)	(12,197)
	Pomniejszone o skapitalizowane koszty finansowania zewnętrznego	75	-
	Koszty finansowe	(8,173)	(12,197)
	Przychody finansowe:		
	– przychody odsetkowe z krótkoterminowych depozytów bankowych	550	489
	– przychody odsetkowe z aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	963	984
	– przychody z tytułu odsetek od pożyczek udzielonych jednostkom powiązanym (nota 41)	217	136
MSSF7p20(b)	Przychody finansowe	1,730	1,609
	Koszty finansowe netto	(6,443)	(10,588)

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

12 Inwestycje

Kwoty ujęte w bilansie przedstawiają się następująco:

	2015	2014
Jednostki stowarzyszone	13,373	13,244
Wspólne przedsięwzięcia	5,276	3,809
Stan na dzień 31 grudnia	18,649	17,053

Kwoty ujęte w sprawozdaniu z wyniku przedstawiają się następująco:

	2015	2014
Jednostki stowarzyszone	215	145
Wspólne przedsięwzięcia	1,467	877
Stan na dzień 31 grudnia	1,682	1,022

12.1 Inwestycje w jednostki stowarzyszone

MSSF12p21(a) Poniżej wymieniono jednostki stowarzyszone Grupy na dzień 31 grudnia 2015 r., które, zdaniem kadry zarządzającej, są istotne dla Grupy. Jednostki stowarzyszone wymienione poniżej posiadają kapitał zakładowy składający się wyłącznie z akcji zwykłych, które znajdują się w bezpośrednim posiadaniu Grupy; Kraj założenia lub rejestracji jednostki jest także jej głównym miejscem prowadzenia działalności.

Charakter inwestycji w jednostki stowarzyszone w 2015 i w 2014 roku:

Nazwa jednostki	Miejsce prowadzenia działalności / kraj założenia	Udział własnościowy (%)	Rodzaj powiązania	Metoda wyceny
Alpha Limited	Cypr	18	Adnotacja 1	Praw własności
Beta SA	Grecja	30	Adnotacja 2	Praw własności

Adnotacja 1: Alpha Limited dostarcza produkty i usługi dla branży obuwniczej. Alpha jest partnerem strategicznym dla Grupy, zapewniając dostęp do nowych klientów i rynków w Europie.

Adnotacja 2: Beta SA jest producentem części dla branży obuwniczej i rozprowadza swoje produkty na całym świecie. Beta SA ma strategiczne znaczenie dla rozwoju Grupy na rynku europejskim i zapewnia Grupie dostęp do wiedzy na temat wydajnych procesów produkcyjnych w ramach działalności obuwniczej oraz dostęp do kluczowych trendów w modzie.

MSSF 12p21(b)(iii) Na dzień 31 grudnia 2015 r. wartość godziwa udziałów Grupy w Beta SA, która jest jednostką notowaną na giełdzie Euro Money wynosiła 13,513 PLN (2014 r.: 12,873 PLN), a wartość bilansowa udziałów posiadanych przez Grupę wynosiła 11,997 PLN (2014 r.: 11,240 PLN).

Alpha Limited jest spółką niepubliczną, w związku z czym nie istnieją notowane ceny rynkowe dla jej udziałów.

MSSF12p23(b) Nie występują zobowiązania warunkowe związane z udziałami Grupy w jednostkach stowarzyszonych.

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

Skrócone dane finansowe jednostek stowarzyszonych

Poniżej przedstawiono skrócone informacje finansowe spółek Alpha Limited i Beta SA, które są wyceniane metodą praw własności.

Skrócony bilans

		Alpha Limited		Beta SA		Razem	
		Na dzień 31 grudnia		Na dzień 31 grudnia		Na dzień 31 grudnia	
		2015	2014	2015	2014	2015	2014
Obrotowe/krótkoterminowe							
DU	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1,170	804	5,171	8,296	6,341	9,100
DU	Inne aktywa obrotowe (wyłączając środki pieniężne)	2,433	2,635	7,981	9,722	10,414	12,357
MSSF12p B12(b)(i)	Razem aktywa obrotowe	3,603	3,439	13,152	18,018	16,755	21,457
DU	Zobowiązania finansowe (wyłączając zobowiązania handlowe)	(808)	(558)	(8,375)	(8,050)	(9,183)	(8,608)
DU	Inne zobowiązania krótkoterminowe (włączając zobowiązania handlowe)	(2,817)	(2,635)	(6,017)	(14,255)	(8,834)	(16,890)
MSSF12p B12(b)(iii)	Razem zobowiązania krótkoterminowe	(3,625)	(3,193)	(14,392)	(22,305)	(18,017)	(25,498)
Trwałe/długoterminowe							
MSSF12p B12(b)(ii)	Aktywa	13,340	14,751	53,201	54,143	66,541	68,894
DU	Zobowiązania finansowe	(4,941)	(3,647)	(9,689)	(8,040)	(14,630)	(11,687)
DU	Pozostałe zobowiązania	(733)	(217)	(2,282)	(4,349)	(3,015)	(4,566)
MSSF12p B12(b)(iv)	Razem zobowiązania długoterminowe	(5,674)	(3,864)	(11,971)	(12,389)	(17,645)	(16,253)
DU	Aktywa netto	7,644	11,133	39,990	37,467	47,634	48,600

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

Skrócone sprawozdanie z całkowitych dochodów

	Alpha Limited		Beta SA		Razem		
	Za okres zakończony 31 grudnia		Za okres zakończony 31 grudnia		Za okres zakończony 31 grudnia		
	2015	2014	2015	2014	2015	2014	
MSSF12p B12(b)(v)	Przychody	11,023	15,012	26,158	23,880	37,181	38,892
DU	Amortyzacja	(2,576)	(1,864)	(3,950)	(3,376)	(6,526)	(5,240)
DU	Przychody odsetkowe	-	-	-	-	-	-
DU	Koszty odsetkowe	(1,075)	(735)	(1,094)	(1,303)	(2,169)	(2,038)
MSSF12p B12(b)(vi)	(Strata)/zysk brutto z działalności kontynuowanej	(3,531)	(2,230)	3,443	2,109	(88)	(121)
DU	Podatek dochodowy	175	208	(713)	(412)	(538)	(204)
MSSF12p B12(b)(vi)	(Strata)/zysk netto z działalności kontynuowanej	(3,356)	(2,022)	2,730	1,697	(626)	(325)
MSSF12p B12(b)(vii)	Zysk netto z działalności zaniechanej	-	-	-	-	-	-
MSSF12p B12(b)(viii)	Pozostałe całkowite dochody	-	-	(40)	(47)	(40)	(47)
MSSF12p B12(b)(ix)	Razem całkowite dochody	(3,356)	(2,022)	2,690	1,650	(666)	(372)
MSSF12p B12(a)	Dywidendy otrzymane od jednostek stowarzyszonych	-	-	-	-	-	-

MSSF12pB14 Powyższe informacje odzwierciedlają kwoty prezentowane w sprawozdaniach finansowych jednostek stowarzyszonych (a nie udział Grupy KASZUBY S.A. w tych kwotach), skorygowane o różnice wynikające z zasad rachunkowości stosowanych przez Grupę i jej jednostki stowarzyszone.

Komentarz PwC

Ujawnienie skróconych informacji finansowych wymagane jest dla udziałów grupy w znaczących jednostkach stowarzyszonych; Grupa KASZUBY S.A. ujawniła łączne kwoty i pozostałe linie dobrowolnie.

Niektóre z powyższych pozycji mają wartość zerową i zostały ujawnione wyłącznie dla celów ilustracyjnych.

Informacja dodatkowa do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

Uzgodnienie skróconych informacji finansowych

MSSF12
pB14(b)

Uzgodnienie zaprezentowanych skróconych informacji finansowych do wartości bilansowej udziałów w jednostkach stowarzyszonych

	Alpha Limited		Beta SA		Razem	
Skrócone informacje finansowe	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Aktywa netto na początek okresu						
– 1 stycznia	11,133	12,977	37,467	35,573	48,600	48,550
Zysk/(strata) netto za okres	(3,356)	(2,022)	2,730	1,697	(626)	(325)
Pozostałe całkowite dochody	-	-	(40)	(47)	(40)	(47)
Różnice kursowe	(133)	178	(167)	243	(300)	421
Aktywa netto na koniec okresu	7,644	11,133	39,990	37,466	47,634	48,599
Udziały w jednostkach stowarzyszonych (18%; 30%)	1,376	2,004	11,997	11,240	13,373	13,244
Wartość firmy	-	-	-	-	-	-
Wartość bilansowa	1,376	2,004	11,997	11,240	13,373	13,244

Komentarz PwC

Niektóre z powyższych pozycji mają wartość zerową i zostały ujawnione wyłącznie dla celów ilustracyjnych.

12.2 Inwestycja we wspólne przedsięwzięcie

	2015	2014
Stan na dzień 1 stycznia	3,809	2,932
Udział w zysku	1,467	877
Pozostałe całkowite dochody	-	-
Stan na dzień 31 grudnia	5,276	3,809

MSSF12p21(a)

Wspólne przedsięwzięcie wymienione poniżej posiada kapitał akcyjny składający się wyłącznie z akcji zwykłych, które znajdują się w bezpośrednim posiadaniu Grupy.

Charakter inwestycji we wspólne przedsięwzięcie w 2015 i w 2014 roku:

Nazwa jednostki	Miejsce prowadzenia działalności / kraj założenia	Udział własnościowy (%)	Rodzaj powiązania	Metoda wyceny
Gamma Ltd	Wielka Brytania	50	Adnotacja 1	Praw własności

Adnotacja 1: Gamma Ltd dostarcza produkty i usługi dla branży obuwniczej w Wielkiej Brytanii. Gamma Ltd jest partnerem strategicznym dla Grupy, zapewniając dostęp do nowych technologii i procesów związanych z działalnością obuwniczą Grupy.

MSSF
12p21(b)(iii)

Gamma Ltd jest spółką niepubliczną, w związku z czym nie istnieją notowane ceny rynkowe dla jej udziałów.

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

Komentarz PwC

W sytuacji gdy istnieje cena notowana na rynku dla inwestycji jednostki we wspólne przedsięwzięcie, wartość godziwa takich udziałów powinna być ujawniona.

Zobowiązania umowne i zobowiązania warunkowe z tytułu wspólnego przedsięwzięcia

MSSF12p23(a)	Grupa posiada następujące zobowiązania umowne w odniesieniu do wspólnych przedsięwzięć.		
		2015	2014
	Zobowiązanie umowne do zapewnienia finansowania w razie konieczności	100	100

MSSF12p23(b)	Nie występują żadne zobowiązania warunkowe związane z udziałami Grupy we wspólnym przedsięwzięciu. Gamma Ltd posiada zobowiązanie warunkowe dotyczące nierozwiązanej sprawy sądowej dotyczącej sporu umownego z klientem. Jako że sprawa jest na wczesnym etapie postępowania nie jest możliwe określenie kwoty lub prawdopodobieństwa rozstrzygnięcia sporu na niekorzyść Gamma Ltd.		
---------------------	---	--	--

Skrócone informacje finansowe dotyczące wspólnego przedsięwzięcia

MSSF 12p21(b)(ii)	Poniżej przedstawiono skrócone informacje finansowe spółki Gamma Ltd, która jest wyceniana metodą praw własności.		
--------------------------	---	--	--

Skrócony bilans

		Na dzień 31 grudnia	
		2015	2014
Obrotowe/krótkoterminowe			
MSSF12pB13(a)	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1,180	780
DU	Inne aktywa obrotowe (wyłączając środki pieniężne)	7,368	4,776
MSSF12p B12(b)(i)	Razem aktywa obrotowe	8,548	5,556
MSSF12pB13(b)	Zobowiązania finansowe (wyłączając zobowiązania handlowe)	(1,104)	(1,094)
DU	Inne zobowiązania krótkoterminowe (włączając zobowiązania handlowe)	(890)	(726)
MSSF12p B12(b)(iii)	Razem zobowiązania krótkoterminowe	(1,994)	(1,820)
Trwałe/długoterminowe			
MSSF12p B12(b)(ii)	Aktywa	11,016	9,786
MSSF12pB13(c)	Zobowiązania finansowe	(6,442)	(5,508)
DU	Pozostałe zobowiązania	(576)	(396)
MSSF12p B12(b)(iv)	Razem zobowiązania długoterminowe	(7,018)	(5,904)
DU	Aktywa netto	10,552	7,618

Informacja dodatkowa do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

Skrócone sprawozdanie z całkowitych dochodów

		Za okres zakończony 31 grudnia	
		2015	2014
MSSF12p B12(b)(v)	Przychody	23,620	23,158
MSSF12pB13(d)	Amortyzacja	2,390	1,837
MSSF12pB13(e)	Przychody odsetkowe	206	648
MSSF12pB13(f)	Koszty odsetkowe	(1,760)	(2,302)
MSSF12p B12(b)(vi)	Zysk brutto z działalności kontynuowanej	5,750	5,206
MSSF12pB13(g)	Podatek dochodowy	(2,816)	(3,452)
MSSF12p B12(b)(vi)	Zysk netto z działalności kontynuowanej	2,934	1,754
MSSF12p B12(b)(vii)	Zysk netto z działalności zaniechanej	-	-
MSSF12p B12(b)(viii)	Pozostałe całkowite dochody	-	-
MSSF12p B12(b)(ix)	Razem całkowite dochody	2,934	1,754
MSSF12pB12(a)	Dywidendy otrzymane od wspólnych przedsięwzięć lub od jednostek stowarzyszonych	-	-

MSSF12pB14 Powyższe informacje odzwierciedlają kwoty prezentowane w sprawozdaniu finansowym wspólnego przedsięwzięcia, skorygowane o różnice wynikające z zasad rachunkowości stosowanych przez Grupę i wspólne przedsięwzięcie (a nie udział Grupy KASZUBY S.A. w tych kwotach).

Uzgodnienie skróconych informacji finansowych

MSSF12pB14(b) Uzgodnienie zaprezentowanych skróconych informacji finansowych do wartości bilansowej udziału we wspólnym przedsięwzięciu.

Skrócone informacje finansowe	2015	2014
Aktywa netto na początek okresu – 1 stycznia	7,618	5,864
Zysk/(strata) netto za okres	2,934	1,754
Pozostałe całkowite dochody	-	-
Aktywa netto na koniec okresu	10,552	7,618
Udział we wspólnym przedsięwzięciu @ 50%	5,276	3,809
Wartość firmy	-	-
Wartość bilansowa	5,276	3,809

Komentarz PwC

Niektóre z powyższych pozycji mają wartość zerową i zostały ujawnione wyłącznie dla celów ilustracyjnych.

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

12.3 Główne jednostki zależne

Na dzień 31 grudnia 2015 r. Grupa posiadała następujące jednostki zależne

MSSF12p10(a), 12(a-c)	Nazwa	Kraj założenia oraz miejsce prowadzenia działalności	Charakter działalności	Procent akcji zwykłych bezpośrednio posiadanych przez jednostkę dominującą (%)	Procent akcji zwykłych posiadanych przez grupę (%)	Procent akcji zwykłych posiadanych przez udziałowców niekontrolu- jących (%)	Procent akcji uprzywilejo- wanych posiadanych przez grupę (%)
	Treasury Limited	Polska	Spółka finansująca centralę	100	100	-	-
	A Limited	Polska	Spółka holdingowa średniego szczebla	-	100	-	100
	O Limited	Polska	Produkcja obuwia oraz sprzedaż hurtowa	-	85	15	-
	Shoe Limited	Polska	Sprzedaż detaliczna obuwia i galanterii skórzanej	-	100	-	-
	L Limited	Polska	Spółka logistyczna	100	100	-	-
	D Limited	Polska	Usługi projektowe	100	100	-	-
	Delta Inc.	USA	Sprzedaż detaliczna obuwia i galanterii skórzanej	-	40	60	-
	Grupa ABC	USA	Sprzedaż detaliczna obuwia i galanterii skórzanej	72	72	28	-
	M GbmH	Niemcy	Produkcja obuwia oraz sprzedaż hurtowa	-	100	-	-
	L SARL	Francja	Spółka logistyczna	-	100	-	-
	E GbmH	Niemcy	Usługi projektowe	-	100	-	-
	Grupa C	Chiny	Produkcja obuwia oraz sprzedaż hurtowa	-	100	-	-
	Grupa R	Rosja	Produkcja obuwia oraz sprzedaż hurtowa	-	100	-	-

Wszystkie jednostki zależne zostały objęte konsolidacją. Udział w prawach głosu w jednostce zależnej, posiadany bezpośrednio przez jednostkę dominującą nie różni się od posiadanego udziału w akcjach zwykłych. Jednostka dominująca nie posiada żadnych udziałów w postaci akcji uprzywilejowanych w jednostkach zależnych należących do Grupy.

Informacja dodatkowa do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

MSSF12p12(f) Łączne udziały niekontrolujące za okres wynoszą 7,888 PLN, z czego 5,327 PLN dotyczy Grupy ABC, a 2,466 PLN jest przypisane spółce Delta Inc. Udziały niekontrolujące związane z O Limited nie są istotne.

Istotne ograniczenia

MSSF12p 10(b)(i) Środki pieniężne i depozyty krótkoterminowe w wysokości 1,394 PLN są lokowane w Chinach i podlegają lokalnym przepisom kontroli dewizowej. Te lokalne przepisy kontroli dewizowej dotyczą ograniczenia wywozu kapitału z kraju, w innej formie niż poprzez zwykłe dywidendy.

Skrócone informacje finansowe dotyczące jednostek zależnych z istotnym udziałem niekontrolującym

MSSF12p12(g), B10(b) Poniżej przedstawiono skrócone informacje finansowe dla każdej jednostki zależnej, która posiada udziały niekontrolujące istotne dla Grupy.

Transakcje z udziałowcami niekontrolującymi przedstawia nota 40.

Skrócony bilans

	Delta Inc.		Grupa ABC	
	Na dzień 31 grudnia		Na dzień 31 grudnia	
	2015	2014	2015	2014
Obrotowe/krótkoterminowe				
Aktywa	5,890	4,828	16,935	14,742
Zobowiązania	(3,009)	(2,457)	(4,514)	(3,686)
Razem aktywa obrotowe netto	2,881	2,371	12,421	11,056
Trwałe/długoterminowe				
Aktywa	3,672	2,357	10,008	8,536
Zobowiązania	(2,565)	(1,161)	(3,848)	(1,742)
Razem aktywa trwałe netto	1,107	1,196	6,160	6,794
Aktywa netto	3,988	3,567	18,581	17,850

Skrócone sprawozdanie z wyniku

	Delta Inc.		Grupa ABC	
	Za okres zakończony 31 grudnia		Za okres zakończony 31 grudnia	
	2015	2014	2015	2014
Przychody	19,602	17,883	29,403	26,825
Zysk przed opodatkowaniem	4,218	3,007	6,327	6,611
Obciążenie / uznanie z tytułu podatku dochodowego	(1,692)	(1,411)	(2,838)	(2,667)
Zysk netto z działalności kontynuowanej	2,526	1,596	3,489	3,944
Zysk netto z działalności zaniechanej	-	-	23	19
Pozostałe całkowite dochody	369	(203)	554	495
Razem całkowite dochody	2,895	1,393	4,066	4,458
Razem całkowite dochody przypadające na udziałowców niekontrolujących	1,737	836	1,138	-
Dywidendy wypłacone udziałowcom niekontrolującym	1,770	550	150	-

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

Skrócone sprawozdanie z przepływów pieniężnych

	Delta Inc. 31 grudnia 2015	Grupa ABC 31 grudnia 2015
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej		
Środki pieniężne z działalności operacyjnej	6,854	6,586
Odsetki zapłacone	(134)	(86)
Podatek dochodowy zapłacony	(1,534)	(2,748)
Wpływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	5,186	3,752
Wypływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(1,218)	(1,225)
Wypływy pieniężne netto z działalności finansowej	(3,502)	(478)
Zwiększenie netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów oraz kredytu w rachunku bieżącym		
Stan środków pieniężnych i ich ekwiwalentów oraz kredytu w rachunku bieżącym na początek roku	576	1,576
Zyski/(straty) kursowe z tytułu wyceny środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	(56)	38
Stan środków pieniężnych i ich ekwiwalentów oraz kredytu w rachunku bieżącym na koniec roku	986	3,663

MSSF12pB11

Dane przedstawione powyżej to wartości przed wewnątrzgrupowymi wyłączeniami.

Informacja dodatkowa do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

13 Podatek dochodowy

	2015	2014
	Podatek bieżący:	
12p80(a)	14,082	6,035
12p80(b)	150	-
	Podatek bieżący razem	6,035
	Podatek odroczony (nota 32):	
12p80(c)	476	2,635
12p80(d)	(97)	-
	Podatek odroczony razem	2,635
	Podatek dochodowy	8,670

12p81(c) Podatek dochodowy od zysku przed opodatkowaniem Grupy różni się w następujący sposób od teoretycznej kwoty, którą uzyskano by, stosując średnią ważoną stawkę podatku (mającą zastosowanie do zysków konsolidowanych spółek):

	2015	2014
Zysk przed opodatkowaniem	48,933	25,710
Podatek wyliczony według stawek krajowych, mających zastosowanie do dochodów w poszczególnych krajach	16,148	7,713
Efekty podatkowe następujących pozycji:		
– Wyniki jednostek stowarzyszonych po opodatkowaniu	57	(44)
– Dochody niepodlegające opodatkowaniu	(1,072)	(212)
– Koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów	845	866
– Wykorzystanie uprzednio nierozpoznanych strat podatkowych	(1,450)	-
– Straty podatkowe, z tytułu których nie rozpoznano aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego	30	347
Przeszacowanie podatku odroczonego - zmiana stawki podatkowej w Polsce	(97)	-
Korekta dotycząca lat ubiegłych	150	-
Obciążenie wyniku finansowego z tytułu podatku dochodowego	14,611	8,670

12p81(d) Zastosowana średnia ważona stawka podatku wyniosła 33% (2014 r.: 30%). Wzrost wynika ze zmiany rentowności jednostek zależnych Grupy w poszczególnych krajach, częściowo pomniejszonej o wpływ obniżenia stawki podatkowej w Polsce (patrz poniżej).

12p81(d) W ciągu roku, w wyniku zmiany stawki podatku dochodowego od osób prawnych w Polsce z 30% na 28%, która została ogłoszona 26 czerwca 2015 r., a zaczęła obowiązywać od 1 kwietnia 2016 r., salda podatku odroczonego uległy przeszacowaniu. Podatek odroczony, którego odwrócenie przewidywane jest w roku kończącym się 31 grudnia 2016 r. został wyceniony przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, która będzie miała zastosowanie w Polsce za ten okres obrotowy (28.5%).

1p125,10p22(h) Zapowiedziano dalsze obniżki stawki podatkowej w Polsce. Zmiany, które powinny być wprowadzane osobno każdego roku proponują obniżkę stawki podatkowej o 1% rocznie osiągając poziom 24% do 1 kwietnia 2019 r. W związku z faktem, iż zmiany te nie zostały prawnie umocowane na dzień bilansowy ich wpływ nie został ujęty w niniejszym sprawozdaniu finansowym.

Informacja dodatkowa do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

12p81(a)	Podatek dochodowy (rozliczany w ciężar) / wykazywany bezpośrednio w kapitale własnym w ciągu roku kształtował się następująco:	2015	2014
		<hr/>	
	Bieżący podatek		
	Program opcji na akcje	-	-
	Podatek odroczony		
	Program opcji na akcje	30	20
	Obligacje zamienne - element kapitałowy (nota 29)	(2,328)	-
		(2,298)	20
		<hr/>	

Ponadto odroczony podatek dochodowy w wysokości 49 PLN (2014 r.: 43 PLN) został przeniesiony z pozostałych kapitałów rezerwowych (nota 29) do zysków zatrzymanych (nota 28). Odpowiada to podatkowi odroczonemu z tytułu różnicy między faktyczną amortyzacją budynków a amortyzacją, opartą na koszcie historycznym budynków.

Komentarz PwC

Wpływ zmiany stawki podatku dochodowego w Polsce jest podany dla celów ilustracyjnych. Spółki będą musiały rozważyć wpływ przyszłych obniżek stawek podatkowych w dokonywanych ujawnieniach podatkowych.

Jeśli wpływ zaproponowanych zmian jest istotny, ujawniony powinien zostać wpływ tych zmian w ramach ujawnienia zdarzeń po dniu bilansowym lub jako przyszłe istotne korekty do wartości bilansowych aktywów i zobowiązań. Takie ujawnienie nie musi być dostosowane lub uzgadniane do sprawozdania z wyniku.

Oprócz podatku odroczonego, MSR 12 wymaga ujawnienia podatku bieżącego wykazywanego w pozostałych całkowitych dochodach oraz bezpośrednio w kapitale własnym. W niniejszym sprawozdaniu finansowym brak jest pozycji w zakresie bieżącego podatku ujmowanych bezpośrednio w pozostałych całkowitych dochodach lub w kapitale własnym, jednak wiersz ten dołączono dla celów ilustracyjnych.

Zakłada się, że podstawa opodatkowania obligacji zamiennych nie podlega podziałowi na element dłużny i kapitałowy. Jeżeli podstawa opodatkowania podlegałaby podziałowi, wpłynęłoby to na pozycję w zakresie podatku odroczonego.

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

14 Zysk na jedną akcję

(a) Podstawowy

Podstawowy zysk na jedną akcję wylicza się jako iloraz zysku przypadającego na akcjonariuszy Spółki oraz średniej ważonej liczby akcji zwykłych w ciągu roku, z wyłączeniem akcji zwykłych nabytych przez Spółkę i wykazywanych jako „akcje własne” (nota 26).

		2015	2014
33p70(a)	Zysk z działalności kontynuowanej przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej	31,774	16,184
	Zysk z działalności zaniechanej przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej	100	120
	Razem	31,874	16,304
33p70(b)	Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w tys.)	23,454	20,500

(b) Rozwodniony

Rozwodniony zysk na akcję wylicza się, korygując średnią ważoną liczbę akcji zwykłych w taki sposób, jak gdyby nastąpiła zamiana na potencjalne akcje zwykłe powodujące rozwodnienie. Spółka ma dwie kategorie powodujących rozwodnienie potencjalnych akcji zwykłych: obligacje zamienne i opcje na akcje. Zakłada się, że nastąpiła zamiana obligacji zamiennych na akcje zwykłe, zaś zysk netto koryguje się w taki sposób, aby wyeliminować koszty odsetek, po pomniejszeniu o konsekwencje podatkowe. W odniesieniu do opcji na akcje, wylicza się liczbę akcji, jaka mogłaby zostać nabyta w wartości godziwej (ustalonej jako średnia roczna rynkowa cena akcji Spółki), według wartości pieniężnej praw poboru związanych z istniejącymi opcjami na akcje. Wyliczoną w powyższy sposób liczbę akcji porównuje się z liczbą akcji, jaka zostałyby wyemitowane, gdyby zrealizowano opcje na akcje.

		2015	2014
	Zysk		
33p70(a)	Zysk z działalności kontynuowanej przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej	31,774	16,184
	Koszty odsetek od obligacji zamiennych (po pomniejszeniu o podatek)	2,158	-
	Zysk do ustalenia rozwodnionego zysku na akcję	33,932	16,184
	Zysk z działalności zaniechanej przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej	100	120
		34,032	16,304
	Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w tys.)	23,454	20,500
	Korekty z tytułu:		
	– Teoretycznej zamiany obligacji zamiennych (w tys.)	3,300	-
	– Opcji na akcje (w tys.)	1,213	1,329
33p70(b)	Średnia ważona liczba akcji zwykłych dla potrzeb rozwodnionego zysku na akcję (w tys.)	27,967	21,829

Informacja dodatkowa do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

15 Zyski/(straty) kursowe netto

21p52(a) Różnice kursowe odniesione do sprawozdania z wyniku uwzględnione zostały w następujących pozycjach:

	2015	2014
Pozostałe (straty)/zyski netto (nota 8)	(277)	200
Koszty finansowe netto (nota 11)	2,594	996
Razem	2,317	1,196

16 Rzeczowe aktywa trwałe

	Grunty i budynki	Środki transportu oraz maszyny i urządzenia	Meble, wyposażenie	Środki trwałe w budowie	Razem
1p78(a)					
16p73(d)	Stan na 1 stycznia 2014 r.				
	Koszt lub wartość z wyceny	39,664	71,072	20,025	- 130,761
	Umorzenie	(2,333)	(17,524)	(3,690)	- (23,547)
	Wartość księgową netto	37,331	53,548	16,335	- 107,214
16p73(e)	Rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2014 r.				
	Wartość księgową netto na początek roku	37,331	53,548	16,335	- 107,214
16p73(e)(viii)	Różnice kursowe	(381)	(703)	(423)	- (1,507)
16p73(e)(iv)	Nadwyżka z przeszacowania (nota 29)	1,133	-	-	- 1,133
16p73(e)(i)	Zwiększenia	1,588	2,970	1,484	- 6,042
16p73(e)(ix)	Zmniejszenia (nota 36)	-	(2,607)	(380)	- (2,987)
16p73(e)(vii)	Amortyzacja (nota 9)	(636)	(4,186)	(4,840)	- (9,662)
	Wartość księgową netto na koniec roku	39,035	49,022	12,176	- 100,233
16p73(d)	Stan na 31 grudnia 2014 r.				
	Koszt lub wartość z wyceny	42,004	70,732	20,706	- 133,442
	Umorzenie	(2,969)	(21,710)	(8,530)	- (33,209)
	Wartość księgową netto	39,035	49,022	12,176	- 100,233
	Rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2015 r.				
16p73(e)	Wartość księgową netto na początek roku	39,035	49,022	12,176	- 100,233
16p73(e)(viii)	Różnice kursowe	846	1,280	342	- 2,468
16p73(e)(iv)	Nadwyżka z przeszacowania (nota 29)	1,005	-	-	- 1,005
16p73(e)(iii)	Nabycie jednostki zależnej (nota 39)	49,072	5,513	13,199	- 67,784
16p73(e)(i)	Zwiększenia	4,421	427	2,202	2,455 9,505
16p73(e)(ix)	Zmniejszenia (nota 36)	(2,000)	(3,729)	(608)	- (6,337)
	Przeniesienia	1,245	-	-	(1,245) -
16p73(e)(vii)	Amortyzacja (nota 9)	(3,545)	(4,768)	(9,441)	- (17,754)
MSSF5p38	Przeniesione do grupy do zbycia zaklasyfikowanej jako przeznaczona do sprzedaży	(341)	(1,222)	-	- (1,563)
	Wartość księgową netto na koniec roku	89,738	46,523	17,870	1,210 155,341
16p73(d)	Stan na 31 grudnia 2015 r.				
	Koszt lub wartość z wyceny	96,593	74,223	35,841	1,210 207,867
	Umorzenie	(6,855)	(27,700)	(17,971)	- (52,526)
	Wartość księgową netto	89,738	46,523	17,870	1,210 155,341

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

DU Rzeczowe aktywa trwale przeniesione do grupy do zbycia zaklasyfikowanej jako przeznaczona do sprzedaży wynoszą 1,563 PLN i odnoszą się do aktywów, które są używane przez Shoes Limited (część segmentu hurtowego Polska). Dalsze informacje szczegółowe dotyczące grupy do zbycia przeznaczonej do sprzedaży przedstawiono w nocie 25.

DU, 1p104 Odpis amortyzacyjny w wysokości 8,054 PLN (2014 r.: 5,252 PLN) powiększył koszty własne sprzedaży; w wysokości 5,568 PLN (w 2014 r.: 2,410 PLN) - koszty sprzedaży, a w wysokości 4,132 PLN (2014 r.: 2,000 PLN) - koszty administracyjne.

17p35(c) Opłaty leasingowe w wysokości 1,172 PLN (2014 r.: 895 PLN) i 9,432 PLN (2014 r.: 7,605 PLN), dotyczące odpowiednio leasingu maszyn i nieruchomości, ujęte są w sprawozdaniu z wyniku (nota 9).

Na środki trwale w budowie na 31 grudnia 2015 r. składały się głównie nowe maszyny i urządzenia służące do produkcji butów, które są wytwarzane w Polsce.

23p26 W trakcie roku Grupa aktywowała koszty finansowania zewnętrznego w kwocie 75 PLN (2014 r.: 0 PLN) powiększając wartość dostosowywanego składnika aktywów trwałych. Koszty finansowania zewnętrznego zostały aktywowane przy zastosowaniu średniej ważonej stopy kapitalizacji w wysokości 7.5% obliczonej w oparciu o oprocentowanie pożyczek i kredytów posiadanych przez Grupę.

16p77(e) Gdyby grunty i budynki wykazywane były według kosztu historycznego, ich wartość wynosiłaby:

	2015	2014
Koszt	93,079	37,684
Umorzenie	(6,131)	(2,197)
Wartość księgowa netto	86,948	35,487

16p74(a) Kredyty bankowe zabezpieczone są na gruntach i budynkach do kwoty 37,680 PLN (2014 r.: 51,306 PLN) (nota 31).

17p31(a) Pojazdy i maszyny zakwalifikowane jako leasing finansowy (gdzie Grupa występuje w roli leasingobiorcy), obejmują następujące kwoty:

	2015	2014
Koszt - aktywowany leasing finansowy	13,996	14,074
Umorzenie	(5,150)	(3,926)
Wartość księgowa netto	8,846	10,148

17p31(e) Grupa używa różnych pojazdów i maszyn na podstawie nieodwołalnych umów leasingu finansowego. Okres leasingu waha się od 3 do 15 lat a własność aktywów pozostaje w grupie.

Wartości godziwe gruntów i budynków

16p77(a)-(b) Niezależna wycena gruntów i budynków należących do Grupy została przeprowadzona przez rzeczoznawców w celu określenia ich wartości godziwej na dzień 31 grudnia 2015 r. i 2014 r. Nadwyżkę z przeszacowania pomniejszoną o odroczony podatek dochodowy ujęto w pozostałych całkowitych dochodach i zaprezentowano w pozycji „pozostałe kapitały rezerwowe” w ramach kapitału własnego (nota 29). W tabeli poniżej przedstawiono aktywa niefinansowe wykazywane wg wartości godziwej w podziale na poszczególne metody wyceny. Poszczególne poziomy zdefiniowano w sposób następujący:

- Ceny notowane (nieskorygowane) z aktywnych rynków dla identycznych aktywów bądź zobowiązań (poziom 1).
- Dane wejściowe inne niż notowania objęte zakresem poziomym 1 możliwe do

Informacja dodatkowa do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

zaobserwowania dla składnika aktywów bądź zobowiązań, bezpośrednio (tzn. w postaci cen) lub pośrednio (tzn. na podstawie wycień opartych na cenach) (poziom 2).

- Dane wejściowe dla wyceny składnika aktywów bądź zobowiązań, które nie są oparte na możliwych do zaobserwowania danych rynkowych (tzn. dane niemożliwe do zaobserwowania) (poziom 3).

MSSF13p93(a), (b)	Pomiary wartości godziwej na dzień 31 grudnia 2015 r. za pomocą		
	Inne istotne obserwowalne dane wejściowe (Poziom 2)	Istotne niemożliwe do zaobserwowania dane wejściowe (Poziom 3)	Razem
Powtarzalne pomiary wartości godziwej			
Grunty i budynki			
– Budynki biurowe – Polska	7,428	-	7,428
– Jednostki handlu detalicznego – Polska	19,027	-	19,027
– Jednostki handlu detalicznego – USA	14,200	-	14,200
– Zakłady produkcyjne – Polska	-	25,392	25,392
– Zakłady produkcyjne – Azja i Pacyfik	-	23,691	23,691
	40,655	49,083	89,738

MSSF13p93(a), (b)	Pomiary wartości godziwej na dzień 31 grudnia 2014 r. za pomocą		
	Inne istotne obserwowalne dane wejściowe (Poziom 2)	Istotne niemożliwe do zaobserwowania dane wejściowe (Poziom 3)	Razem
Powtarzalne pomiary wartości godziwej			
Grunty i budynki			
– Budynki biurowe – Polska	5,875	-	5,875
– Jednostki handlu detalicznego – Polska	12,478	-	12,478
– Jednostki handlu detalicznego – USA	1,157	-	1,157
– Zakłady produkcyjne – Polska	-	10,904	10,904
– Zakłady produkcyjne – Azja i Pacyfik	3,321	5,300	8,621
	22,831	16,204	39,035

MSSF13p93(c) W 2015 oraz 2014 roku nie występowały aktywa sklasyfikowane na poziomie 1 oraz nie nastąpiły żadne przeniesienia pomiędzy poziomem 1 i 2.

Techniki wyceny zastosowane do określenia wartości godziwej na poziomie 2

MSSF13p93(d) W ramach poziomu 2 wartość godziwa gruntów i jednostek handlu detalicznego została określona przy użyciu podejścia porównawczego. Ceny sprzedaży porównywalnych gruntów i budynków w bliskim sąsiedztwie zostały skorygowane o wpływ różnic w podstawowych cechach charakterystycznych, takich jak wielkość nieruchomości. Zmienną mającą największy wpływ na wynik wyceny jest cena za metr kwadratowy.

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

MSSF13p93(e) Wycena wartości godziwej przy użyciu istotnych niemożliwych do zaobserwowania danych wejściowych (Poziom 3)

	31 grudnia 2015		31 grudnia 2014	
	Zakłady produkcyjne – Polska	Zakłady produkcyjne – Azja i Pacyfik	Zakłady produkcyjne – Polska	Zakłady produkcyjne – Azja i Pacyfik
Stan na początek roku	10,904	5,300	9,760	5,052
Amortyzacja – ujęta w koszcie własnym sprzedaży	(900)	(234)	(159)	(231)
MSSF13p93(e)(i) Razem zyski i straty zawarte w wyniku finansowym	(900)	(234)	(159)	(231)
Zyski (straty) z przeszacowania	441	279	314	334
Zyski (straty) kursowe	-	363	-	145
MSSF13p93(e)(ii) Razem zyski i straty ujęte w pozostałych całkowitych dochodach	441	642	314	479
MSSF13p93(e)(iii) Nabywanie jednostki zależnej	13,572	12,639	-	-
MSSF13p93(e)(iv) Przeniesienia do/(z) Poziomu 3	-	3,434	-	-
MSSF13p93(e)(iii) Zwiększenia	1,489	1,651	989	-
MSSF13p93(e)(iii) Zmniejszenia	(1,100)	-	-	-
MSSF13p93(e)(iii) Przeniesienia ze środków trwałych w budowie	986	259	-	-
Stan na koniec roku	25,392	23,691	10,904	5,300

W ciągu roku Grupa rozpoczęła przebudowę fabryki w Chinach. Przebudowa ta w znacznym stopniu rozwinie infrastrukturę transportową fabryki. Przewiduje się, że zostanie ona zakończona w 2016 r. Przed przebudową nieruchomość została wyceniona przy użyciu podejścia porównawczego, które wskazało, że wartość godziwa jest zaklasyfikowana do poziomu 2 hierarchii. W związku z przebudową, Grupa musiała zmienić swoją technikę wyceny dotyczącą nieruchomości w budowie. Zmieniona technika wyceny wykorzystuje istotne niemożliwe do zaobserwowania dane wejściowe. W związku z tym wartość godziwa została przeklasyfikowana do poziomu 3 hierarchii.

Zmieniona technika wyceny wykorzystuje podejście porównawcze, aby określić wartość godziwą ukończonej nieruchomości. Wartość godziwa ukończonej nieruchomości została pomniejszona o następujące elementy:

- szacunkowy koszt budowy oraz pozostałe koszty realizacji, które zostałyby poniesione przez uczestnika rynku; oraz
- szacunkowa marża zysku, którą uczestnik rynku będzie potrzebował, aby utrzymać i rozbudowywać nieruchomość do czasu jej ukończenia, w oparciu o stan nieruchomości na dzień 31 grudnia 2015 r.

MSSF13p 93(c),(e)(iv) Polityka Grupy ma na celu ujęcie przeniesienia do oraz przeniesienia z hierarchii poziomów wartości godziwej począwszy od daty zdarzenia lub zmiany okoliczności, które spowodowały przeniesienie.

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

MSSF13 p93g **Proces wyceny w Grupie**

MSSF13IE65 W skład departamentu finansów Grupy wchodzi zespół, który przeprowadza wycenę gruntów i budynków wymaganą do celów sprawozdawczości finansowej, w tym wycenę na poziomie 3 wartości godziwej. Zespół ten raportuje bezpośrednio do Dyrektora Finansowego (CFO) i Komitetu Audytu (KA). Dyskusje na temat procesu wyceny i jego wyników odbywają się pomiędzy Dyrektorem Finansowym, Komitetem Audytu i zespołem ds. wyceny co najmniej raz na kwartał, zgodnie z datami raportowania kwartalnego Grupy.

Co roku, Grupa zatrudnia zewnętrznych, niezależnych i wykwalifikowanych rzeczoznawców, aby ustalić wartość godziwą gruntów i budynków należących do Grupy. Na dzień 31 grudnia 2015 r. wartości godziwe gruntów i budynków zostały ustalone przez XYZ Property Surveyors Limited.

Zewnętrzna wycena gruntów i budynków w ramach poziomu 3 została przeprowadzona przy użyciu podejścia porównawczego, podobnie jak w przypadku gruntów i budynków zaliczanych do poziomu 2. Jednakże, jeżeli chodzi o zakłady produkcyjne, z uwagi na nieliczne podobne do siebie transakcje sprzedaży przeprowadzone na rynku lokalnym, wycena została przeprowadzona przy użyciu niemożliwych do zaobserwowania danych wejściowych. Zewnętrzni rzeczoznawcy w porozumieniu z wewnętrznym zespołem ds. wyceny w Grupie, określili dane wejściowe w oparciu o wielkość, wiek i stan gruntów i budynków, stan lokalnej gospodarki i porównywalne ceny w odpowiedniej gospodarce narodowej.

Grupa przeprowadziła także wycenę gruntów i budynków w Chinach, które znajdują się w trakcie znacznego rozwoju infrastruktury transportowej. Wycena została przeprowadzona przy użyciu skorygowanego podejścia porównawczego. Wartość godziwa ukończonych gruntów i budynków została ustalona na podstawie możliwych do zaobserwowania cen sprzedaży podobnych gruntów i budynków na rynku lokalnym. Szacunkowe koszty realizacji, w tym odpowiednia marża zysku, wymagana przez uczestnika rynku, zostały następnie odjęte w celu oszacowania bieżącej wartości godziwej gruntów i budynków.

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

MSSF13p93(d), (h)(i) Informacje o wycenie wartości godziwej przy użyciu istotnych niemożliwych do zaobserwowania danych wejściowych (Poziom 3)

Opis	Wartość godziwa na dzień 31 grudnia 2015 r.	Technika(i) wyceny	Dane niemożliwe do zaobserwowania	Zakres danych niemożliwych do zaobserwowania (średnia ważona prawdopodobieństwami)	Relacje pomiędzy niemożliwymi do zaobserwowania danymi a wartością godziwą
Zakłady produkcyjne - Polska	25,392	Podejście porównawcze	Cena za metr kwadratowy	350 PLN – 470 PLN (400 PLN)	Im wyższa cena za metr kwadratowy, tym wyższa wartość godziwa
Zakłady produkcyjne - Azja i Pacyfik	19,098	Podejście porównawcze	Cena za metr kwadratowy	235 PLN – 390 PLN (330 PLN)	Im wyższa cena za metr kwadratowy, tym wyższa wartość godziwa
	4,593	Skorygowane podejście porównawcze	Szacowane koszty ukończenia	2,780,000 PLN – 3,220,000 PLN (2,900,000 PLN)	Im wyższe szacowane koszty, tym niższa wartość godziwa
			Szacowana marża zysku wymagana, aby utrzymać i rozbudowywać nieruchomość do czasu jej ukończenia	10% - 15% (14%) wartości nieruchomości	Im wyższa wymagana marża zysku, tym niższa wartość godziwa
Opis	Wartość godziwa na dzień 31 grudnia 2014 r.	Technika(i) wyceny	Dane niemożliwe do zaobserwowania	Zakres danych niemożliwych do zaobserwowania (średnia ważona prawdopodobieństwami)	Relacje pomiędzy niemożliwymi do zaobserwowania danymi a wartością godziwą
Zakłady produkcyjne - Polska	10,904	Podejście porównawcze	Cena za metr kwadratowy	350 PLN – 465 PLN (390 PLN)	Im wyższa cena za metr kwadratowy, tym wyższa wartość godziwa
Zakłady produkcyjne - Azja i Pacyfik	5,300	Podejście porównawcze	Cena za metr kwadratowy	205 PLN – 360 PLN (310 PLN)	Im wyższa cena za metr kwadratowy, tym wyższa wartość godziwa

Komentarz PwC

MSSF13p93 (h)(i)

Jeżeli istnieją powiązania między istotnymi danymi wejściowymi niemożliwymi do zaobserwowania wykorzystanymi przy ustalaniu wartości godziwej, jednostka powinna również przedstawić opis tych powiązań oraz w jaki sposób mogą one wpłynąć na pomiar wartości godziwej. Dla celów niniejszego przykładowego sprawozdania finansowego, nie występowały istotne powiązania pomiędzy danymi niemożliwymi do zaobserwowania.

Informacja dodatkowa do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

17 Wartości niematerialne

		Wartość firmy	Znaki towarowe i licencje	Koszty prac rozwojowych związanych z wewnętrznym opracowaniem oprogramowaniem	Razem
38p118(e)	Koszt				
38p118(c)	Stan na 1 stycznia 2014 r.	12,546	8,301	1,455	22,302
38p118(e)(vii)	Różnice kursowe	(546)	(306)	(45)	(897)
38p118(e)(i)	Zwiększenia	-	700	-	700
	Stan na 31 grudnia 2014 r.	12,000	8,695	1,410	22,105
38p118(e)(vii)	Różnice kursowe	341	96	134	571
38p118(e)(i)	Zwiększenia	-	684	2,366	3,050
MSSF3B67(d)(ii)	Przejęcie jednostki zależnej (nota 39)	4,501	4,000	-	8,501
MSSF5p38	Przeniesione do grupy do zbycia zaklasyfikowanej jako przeznaczona do sprzedaży	(100)	(1,000)	-	(1,100)
	Stan na 31 grudnia 2015 r.	16,742	12,475	3,910	33,127
	Umorzenie i łączne dotychczasowe odpisy z tytułu utraty wartości				
38p118(c)	Stan na 1 stycznia 2014 r.	-	(330)	(510)	(840)
38p118(e)(vi)	Amortyzacja (nota 9)	-	(365)	(200)	(565)
	Stan na 31 grudnia 2014 r.	-	(695)	(710)	(1,405)
38p118(e)(iv)	Odpis z tytułu utraty wartości (nota 9)	(4,650)	-	-	(4,650)
38p118(e)(vi)	Amortyzacja (nota 9)	-	(680)	(120)	(800)
	Stan na 31 grudnia 2015 r.	(4,650)	(1,375)	(830)	(6,855)
	Wartość księgowa netto				
38p118(c)	Koszt	12,000	8,695	1,410	22,105
38p118(c)	Umorzenie i łączne dotychczasowe odpisy z tytułu utraty wartości	-	(695)	(710)	(1,405)
	Stan na 31 grudnia 2014 r.	12,000	8,000	700	20,700
38p118(c)	Koszt	16,742	12,475	3,910	33,127
38p118(c)	Umorzenie i łączne dotychczasowe odpisy z tytułu utraty wartości	(4,650)	(1,375)	(830)	(6,855)
	Stan na 31 grudnia 2015 r.	12,092	11,100	3,080	26,272
36p126(a)	Wartość bilansową rosyjskiego hurtowego segmentu obniżono do poziomu wartości odzyskiwalnej, ujmując odpis z tytułu utraty wartości w odniesieniu do wartości firmy. Odpis ten uwzględniono w koszcie własnym sprzedaży w sprawozdaniu z wyniku.				
38p118(d)	Z ogólnej kwoty amortyzacji w sprawozdaniu wyniku finansowego 40 PLN (2014 r.: 100 PLN) ujęto w koszcie własnym sprzedaży; 680 PLN (2014 r.: 365 PLN) – w kosztach sprzedaży; a 80 PLN (2014 r.: 100 PLN) – w kosztach administracyjnych.				
DU	Znak towarowy przeniesiony do grupy do zbycia zaklasyfikowanej jako przeznaczona do sprzedaży dotyczy znaku towarowego Shoes Limited (część segmentu hurtowego), który grupa uprzednio ujęła z chwilą przejścia jednostki w 2008 r. Kolejna pozycja o wartości księgowej netto w wysokości 100 PLN, przeniesiona do grupy do zbycia przeznaczona do sprzedaży, dotyczy wartości firmy. Dalsze szczegółowe informacje dotyczące grupy do zbycia przeznaczona do sprzedaży przedstawiono w nocie 25.				

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

Testy na utratę wartości dotyczące wartości firmy

36p130(d) Zarząd dokonuje analizy wyników działalności gospodarczej w podziale na obszary geograficzne (rynk) oraz na rodzaje działalności. Główne zidentyfikowane obszary geograficzne to: Polska, USA, Chiny, Rosja oraz Europa. W Polsce oraz w Stanach Zjednoczonych prowadzona jest zarówno działalność detaliczna jak i hurtowa. Na pozostałych rynkach Grupa prowadzi wyłącznie działalność hurtową. Wartość firmy analizowana jest przez Zarząd na poziomie segmentów operacyjnych. Poniżej zamieszczono podsumowanie przypisania wartości firmy do poszczególnych segmentów operacyjnych:

36p134(a)		Stan na początek roku			Odpis z tytułu utraty wartości	Pozostałe korekty	Stan na koniec roku
	2015	obrotowego	Zwiększenia	Zmniejszenia	wartości		obrotowego
	Polska hurt	6,075	-	(100)	-	215	6,190
	Polska detal	15	-	-	-	5	20
	USA hurt	115	-	-	-	15	130
	USA detal	30	3,597	-	-	(55)	3,572
	Europa hurt	770	904	-	-	100	1,774
	Rosja hurt	4,695	-	-	(4,650)	5	50
	Chiny hurt	100	-	-	-	46	146
	Pozostałe segmenty	200	-	-	-	10	210
	Razem	12,000	4,501	(100)	(4,650)	341	12,092
	2014						
	(Przekształcony)	Stan na początek roku obrotowego	Zwiększenia	Zmniejszenia	Odpis z tytułu utraty wartości	Pozostałe korekty	Stan na koniec roku obrotowego
	Polska hurt	6,370	-	-	-	(295)	6,075
	Polska detal	20	-	-	-	(5)	15
	USA hurt	125	-	-	-	(10)	115
	USA detal	131	-	-	-	(101)	30
	Europa hurt	705	-	-	-	65	770
	Rosja hurt	4,750	-	-	-	(55)	4,695
	Chiny hurt	175	-	-	-	(75)	100
	Pozostałe segmenty	270	-	-	-	(70)	200
	Razem	12,546	-	-	-	(546)	12,000

W trakcie 2014 r. sprzedaż detaliczna w USA nie kwalifikowała się jako osobny sprawozdawczy segment operacyjny. Jednak w związku z nabyciem w 2015 roku Grupy ABC (nota 39) sprzedaż detaliczną w USA uznano za osobny segment sprawozdawczy, a dane porównawcze zostały przekształcone.

**36p130(e),
36p134(c),
36p134(d)(iii)**

Wartość odzyskiwalną wszystkich ośrodków wypracowujących środki pieniężne ustalono na podstawie wyliczeń wartości użytkowej. Wyliczenia te wykorzystują projekcje przepływów pieniężnych przed opodatkowaniem przyjęte w pięcioletnich budżetach finansowych zatwierdzonych przez Zarząd. Przepływy pieniężne wykraczające poza okres pięcioletni ekstrapoluje się przy użyciu oszacowanych stóp wzrostu przedstawionych poniżej. Stopa wzrostu nie przewyższa długoterminowej przeciętnej stopy wzrostu dla branży obuwniczej, w której funkcjonuje ośrodek wypracowujący środki pieniężne.

Informacja dodatkowa do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

36p134(d)(i), (iv),(v),130(e) Poniżej przedstawiono główne założenia, długoterminową stopę wzrostu oraz stopę dyskonta zastosowane w wyliczeniach wartości użytkowej każdego z ośrodków wypracowujących środki pieniężne, do którego przypisano znaczącą kwotę wartości firmy. Ponadto dla ośrodków wypracowujących środki pieniężne, dla których ujęto stratę z tytułu utraty wartości, przedstawiono także wartość odzyskiwalną.

2015		Polska hurt	USA detal	Europa hurt	Rosja hurt
36p134(d)(i)	Wolumen sprzedaży (% roczna stopa wzrostu)	2.7%	4.1%	3.2%	1.7%
36p134(d)(i)	Cena sprzedaży (% roczna stopa wzrostu)	1.4%	n/d	1.8%	2.2%
36p134(d)(i)	Marża brutto (% przychodów)	56% - 60%	65% - 68%	58% - 62%	59% - 63%
36p134(d)(i)	Pozostałe koszty operacyjne (tys. PLN)	10,500	18,500	9,200	5,250
36p134(d)(i)	Roczny wydatek kapitałowy (tys. PLN)	n/d	1,200	n/d	n/d
36p134(d)(iv)	Długoterminowa stopa wzrostu	1.8%	2.3%	1.8%	2.0%
36p134(d)(v), 130(g)	Stopa dyskonta przed opodatkowaniem	12.5%	12.5%	12.7%	13.8%
36p134(e)	Wartość odzyskiwalna ośrodka wypracowującego środki pieniężne	n/d	n/d	n/d	22,659

2014		Polska hurt	Europa hurt	Rosja hurt
36p134(d)(i)	Wolumen sprzedaży (% roczna stopa wzrostu)	2.2%	3.0%	1.5%
36p134(d)(i)	Cena sprzedaży (% roczna stopa wzrostu)	1.4%	1.9%	2.3%
36p134(d)(i)	Marża brutto (% przychodów)	55.5% - 59%	59% - 62.5%	61% - 64%
36p134(d)(i)	Pozostałe koszty operacyjne (tys. PLN)	10,300	9,000	5,000
36p134(d)(iv)	Długoterminowa stopa wzrostu	2.0%	2.0%	2.5%
36p134(d)(v), 36p130(g)	Stopa dyskonta przed opodatkowaniem	12.0%	12.1%	13.5%

36p134(d)(ii) Założenia te zastosowano w analizie każdego ośrodka wypracowującego środki pieniężne w ramach segmentów operacyjnych.

36p134(d)(ii) Wolumen sprzedaży to średnia roczna stopa wzrostu sprzedaży w trakcie pięcioletniego okresu prognozowania. Opiera się ona na przeszłych wynikach oraz przewidywaniach Zarządu, co do rozwoju rynku.

36p134(d)(ii) Cena sprzedaży to średnia roczna stopa wzrostu cen sprzedaży w trakcie pięcioletniego okresu prognozowania. Opiera się ona na aktualnych tendencjach rynkowych i uwzględnia długookresowe prognozy dotyczące inflacji dla każdego terytorium.

36p134(d)(ii) Marża brutto to średnia marża liczona jako procent przychodów w trakcie pięcioletniego okresu prognozowania. Opiera się ona na aktualnych poziomach marży sprzedaży oraz kompozycji sprzedaży, z uwzględnieniem korekt dokonanych w celu odzwierciedlenia przyszłych, oczekiwanych podwyżek cen sprzedaży skór, będących kluczowym surowcem. Zarząd nie spodziewa się, że będzie możliwym obciążenie podwyżkami klientów poprzez wzrost ceny sprzedaży. Oczekuje się, że w trakcie pięciu lat ceny skór wzrosną o średnio 4.4% rocznie.

36p134(d)(ii) Pozostałe koszty operacyjne stanowią koszty stałe ośrodków wypracowujących środki pieniężne, które nie zależą w znaczącym stopniu od wolumenu sprzedaży lub od cen. Zarząd prognozuje te koszty na podstawie aktualnej struktury działalności, korygując je o podwyżki inflacyjne, bez uwzględnienia przyszłej restrukturyzacji lub działań zmierzających do oszczędności kosztów. Kwoty przedstawione powyżej to średnie koszty operacyjne w okresie pięcioletniej prognozy.

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

- 36p134(d)(ii), p45** Roczny wydatek kapitałowy to przewidywane koszty pieniężne w segmencie detalicznym USA przeznaczone na remonty sklepów. Wyznaczane są one w oparciu o przeszłe doświadczenia Zarządu Grupy ABC oraz planowane wydatki na remonty w związku z dokonanymi przejęciami. Na skutek tych wydatków w modelu wartości użytkowej nie wzięto pod uwagę przychodu przyrostowego oraz oszczędności kosztów.
- 36p130(a)** Odpis z tytułu utraty wartości powstał w hurtowym ośrodku wypracowującym środki pieniężne w Steplandii (wchodzącym w skład rosyjskiego segmentu operacyjnego) w następstwie decyzji z początku 2015 r. o zmniejszeniu wielkości produkcji przypadającej na tę działalność (nota 35). Wynikało to z redefinicji zasad alokacji wielkości produkcji grupy do wszystkich ośrodków wypracowujących środki pieniężne w celu wykorzystania sprzyjających warunków rynkowych. Wskutek decyzji grupa dokonała ponownej oceny zasad amortyzacji rzeczowych aktywów trwałych w tym kraju oraz uznała, że okresy ich użytkowania nie ulegną zmianie. Utratą wartości nie objęto żadnej kategorii aktywów poza wartością firmy. Stopa dyskonta przed opodatkowaniem stosowana w poprzednich latach dla hurtowego ośrodka wypracowującego środki pieniężne w Steplandii wynosiła 13.5%.
- 36p134(f)** W sprzedaży hurtowej w Europie wartość odzyskiwalna obliczona na podstawie wartości użytkowej przekroczyła wartość księgową o 1,705 PLN. Roczny wskaźnik wzrostu wolumenu sprzedaży na poziomie 1.5%, roczny wskaźnik cen sprzedaży na poziomie 1.2%, marża brutto w wysokości 55%, roczne koszty operacyjne w kwocie 8,900 PLN, spadek długoterminowej stopy wzrostu do 1.6% lub wzrost stopy dyskonta do 14.9%, gdyby zaistniały oddzielnie bez zmiany pozostałych czynników, doprowadziłyby do wyrównania wartości odzyskiwalnej z wartością bilansową.

Komentarz PwC

MSR 36 paragraf 134 wymaga dokonania ujawnień dla ośrodków wypracowujących środki pieniężne, dla których wartość bilansowa wartości firmy lub wartości niematerialnych jest znacząca w porównaniu do łącznej kwoty wartości firmy lub wartości niematerialnych jednostki.

MSR 36 paragraf 134(d)(i) wymaga ujawnienia każdego z istotnych założeń, na których Zarząd oparł swoje prognozy oraz założeń na które wartość odzyskiwalna jest najbardziej wrażliwa, natomiast MSR 36 paragraf 134(f)(iii) wymaga ujawnienia kwot, o które wartości te muszą się zmienić aby wartość odzyskiwalna była równa wartości bilansowej.

Odpowiednie założenia będą się różniły dla każdej jednostki sprawozdawczej w zależności od indywidualnych faktów i okoliczności dotyczących wykazanych ośrodków wypracowujących środki pieniężne. Ujawnienie istotnych założeń zostało rozszerzone w niniejszym przykładowym sprawozdaniu finansowym.

Informacja dodatkowa do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

18 Instrumenty finansowe

18.1 Instrumenty finansowe według kategorii

		31 grudnia 2015					
		Pożyczki i należności	Aktywa wyceniane według wartości godzimej przez wynik	Instrumenty pochodne wykorzystane jako zabezpieczenie	Aktywa dostępne do sprzedaży	Razem	
MSSF7p6	Aktywa według bilansu						
	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	-	-	-	19,370	19,370	
	Pochodne instrumenty finansowe	-	361	1,103	-	1,464	
	Należności handlowe oraz pozostałe należności z wyłączeniem przedpłat	20,837	-	-	-	20,837	
	Aktywa finansowe wyceniane według wartości godzimej przez wynik	-	11,820	-	-	11,820	
	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	17,928	-	-	-	17,928	
	Razem	38,765	12,181	1,103	19,370	71,419	
			Zobowiązania wyceniane według wartości godzimej przez wynik	Instrumenty pochodne wykorzystane jako zabezpieczenie	Inne zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzo- wanego kosztu		Razem
	Zobowiązania według bilansu						
Kredyty i pożyczki (z wyłączeniem zobowiązań z tytułu leasingu finansowego)		-	-	117,839	117,839		
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego		-	-	8,998	8,998		
Pochodne instrumenty finansowe		268	327	-	595		
Zobowiązania handlowe i pozostałe zobowiązania, z wyłączeniem zobowiązań niefinansowych		-	-	15,668	15,668		
Razem		268	327	142,505	143,100		

Informacja dodatkowa do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

	31 grudnia 2014				
	Pożyczki i należności	Aktywa wyceniane według wartości godziwej przez wynik	Instrumenty pochodne wykorzystane jako zabezpieczenie	Aktywa dostępne do sprzedaży	Razem
Aktywa według bilansu					
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	-	-	-	14,910	14,910
Pochodne instrumenty finansowe	-	321	875	-	1,196
Należności handlowe oraz pozostałe należności z wyłączeniem przedpłat	18,576	-	-	-	18,576
Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik	-	7,972	-	-	7,972
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	34,062	-	-	-	34,062
Razem	52,638	8,293	875	14,910	76,716

	Zobowiązania			Inne zobowiązania finansowe	Razem
	wyceniane według wartości godziwej przez wynik	Instrumenty pochodne wykorzystane jako zabezpieczenie	wyceniane według zamortyzo- wanego kosztu	wyceniane według	
Zobowiązania według bilansu					
Kredyty i pożyczki (z wyłączeniem zobowiązań z tytułu leasingu finansowego)	-	-	104,006	-	104,006
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	-	-	10,598	-	10,598
Pochodne instrumenty finansowe	298	449	-	-	747
Zobowiązania handlowe i pozostałe zobowiązania, z wyłączeniem zobowiązań niefinansowych	-	-	11,518	-	11,518
Razem	298	449	126,122	-	126,869

Komentarz PwC

Przedpłaty oraz zobowiązania niefinansowe zostały wyłączone z powyższych ujawnień, gdyż analiza ta jest wymagana tylko dla instrumentów finansowych.

Kategorie zobowiązań ujawnianych w tej nocie są określone w MSR 39. Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego są w większości przypadków poza zakresem MSR 39, jednakże pozostają w zakresie MSSF 7. Stąd też zobowiązania z tytułu leasingu finansowego zostały ujęte jako oddzielna pozycja.

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

18.2 Jakość kredytowa aktywów finansowych

	2015	2014
MSSF7p36(c)	Jakość kredytową aktywów finansowych, które nie są przeterminowane ani nie utraciły wartości, można oszacować poprzez odniesienia do zewnętrznych ratingów kredytowych (jeżeli są dostępne) lub do historycznych informacji o opóźnieniach kontrahenta w spłacie:	
	Należności handlowe	
	Kontrahenci z zewnętrznym ratingiem kredytowym (Moody's)	
A	5,895	5,757
BB	3,200	3,980
BBB	1,500	1,830
	10,595	11,567
	Kontrahenci bez zewnętrznego ratingu kredytowego:	
Grupa 1	750	555
Grupa 2	4,832	3,596
Grupa 3	1,770	1,312
	7,352	5,463
	Należności handlowe bez utraty wartości razem	17,947
	17,947	17,030
	Środki na rachunkach bankowych i depozyty krótkoterminowe	
AAA	8,790	15,890
AA	5,300	7,840
A	3,038	9,832
	17,128	33,562
Środki pieniężne w kasie	800	500
	Razem środki pieniężne i ich ekwiwalenty	17,928
	17,928	34,062
DU	Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	
AA	347	264
	347	264
DU	Pochodne aktywa finansowe	
AAA	1,046	826
AA	418	370
	1,464	1,196
	Pożyczki udzielone podmiotom powiązanim	
Grupa 2	2,501	1,301
Grupa 3	167	87
	2,668	1,388

Grupa 1 – nowi klienci /podmioty powiązane (mniej niż 6 miesięcy).

Grupa 2 – obecni klienci /podmioty powiązane (powyżej 6 miesięcy) bez opóźnień w spłacie w przeszłości.

Grupa 3 – obecni klienci/podmioty powiązane (powyżej 6 miesięcy) z opóźnieniami w spłacie w przeszłości. Wszystkie zaległe kwoty zostały w pełni odzyskane.

Nie było przeterminowanych pożyczek udzielonych podmiotom powiązanim, które nie byłyby jednocześnie objęte odpisem z tytułu utraty wartości.

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

19 Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

	2015	2014
Stan na 1 stycznia	14,910	13,222
Różnice kursowe	646	(435)
Przejęcie jednostki zależnej (nota 39)	473	-
Zwiększenia	4,887	1,150
Zmniejszenia	(106)	-
Przeniesienie z tytułu nabycia kontroli	(1,150)	-
Przeniesienia zysków/(strat) netto z kapitału własnego (nota 29)	(130)	(152)
Przeklasyfikowanie poprzednio posiadanych udziałów w Grupie ABC (nota 29)	(850)	-
1p79(b) Przeniesienia zysków/(strat) netto do kapitału własnego (nota 29)	690	1,125
Stan na 31 grudnia	19,370	14,910
1p66, 1p69 minus: część długoterminowa	(17,420)	(14,910)
1p66, 1p69 Część krótkoterminowa	1,950	-

MSSF7p20(a)(ii) Grupa przesunęła zyski w kwocie 217 PLN (2014 r.: 187 PLN) i straty w kwocie 87 PLN (2014 r.: 35 PLN) z kapitałów własnych do sprawozdania z wyniku. Straty w kwocie 55 PLN (2014 r.: 20 PLN) dotyczyły utraty wartości.

MSSF7p31, 34 Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży obejmują:

	2015	2014
Papiery wartościowe notowane na giełdzie:		
Kapitałowe papiery wartościowe - Wielka Brytania	1,835	1,300
Kapitałowe papiery wartościowe - Europa	2,850	1,086
Kapitałowe papiery wartościowe - USA	3,050	1,260
Obligacje o stałym oprocentowaniu 6.5% i terminie wykupu 27 sierpnia 2017 r.	210	-
Niekumulacyjne, niepodlegające wykupowi akcje uprzywilejowane 9.0%	11,078	11,000
Papiery wartościowe nienotowane na giełdzie:		
Dłużne papiery wartościowe o stałym oprocentowaniu od 6.3% do 6.5% i terminie wykupu pomiędzy lipcem 2016 r. a majem 2018 r.	347	264
Razem	19,370	14,910

MSSF7p34(c) Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są wyrażone w następujących walutach:

	2015	2014
Funt brytyjski	8,335	8,300
Euro	5,850	2,086
Dolar amerykański	4,550	4,260
Inne waluty	635	264
Razem	19,370	14,910

MSSF13p93(b), (d) Wartość godziwa nienotowanych na giełdzie papierów wartościowych opiera się na zdyskontowanych przepływach pieniężnych z uwzględnieniem stopy procentowej wyliczonej na podstawie rynkowej stopy procentowej oraz premii za ryzyko, specyficzne dla nienotowanych na giełdzie papierów wartościowych (2015 r.: 6%; 2014 r.: 5.8%). Wartości godziwe znajdują się w ramach poziomu 2 hierarchii wartości godziwej (patrz nota 3.3).

MSSF7p36(a) Maksymalne narażenie na ryzyko kredytowe na dzień sprawozdawczy równa się wartości bilansowej dłużnych papierów wartościowych zaliczonych do dostępnych do sprzedaży.

MSSF7p36(c) Żaden ze składników aktywów finansowych nie jest przeterminowany ani objęty odpisem z tytułu utraty wartości.

Informacja dodatkowa do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

20 Pochodne instrumenty finansowe

		2015		2014	
		Aktywa	Zobowiązania	Aktywa	Zobowiązania
MSSF7p22(a)(b)	Swapy odsetkowe - zabezpieczenia przepływów pieniężnych	351	110	220	121
MSSF7p22(a)(b)	Swapy odsetkowe - zabezpieczenia wartości godziwej	57	37	49	11
MSSF7p22(a)(b)	Terminowe kontrakty walutowe - zabezpieczenia przepływów pieniężnych	695	180	606	317
	Terminowe kontrakty walutowe - przeznaczone do obrotu	361	268	321	298
	Razem	1,464	595	1,196	747
1p66, 1p69	Minus część długoterminowa:				
	Swapy odsetkowe - zabezpieczenia przepływów pieniężnych	345	100	200	120
	Swapy odsetkowe - zabezpieczenia wartości godziwej	50	35	45	9
		395	135	245	129
1p66, 1p69	Część krótkoterminowa	1,069	460	951	618

Instrumenty pochodne przeznaczone do obrotu zalicza się do aktywów obrotowych lub zobowiązań krótkoterminowych. Całkowitą wartość godziwą zabezpieczających instrumentów pochodnych zalicza się do aktywów trwałych lub zobowiązań długoterminowych, jeśli pozostały termin zapadalności zabezpieczanej pozycji przekracza 12 miesięcy, a do aktywów obrotowych lub zobowiązań krótkoterminowych - jeśli czas pozostały do terminu zapadalności zabezpieczanej pozycji nie przekracza 12 miesięcy.

MSSF7p24 Nieefektywna część z tytułu zabezpieczeń wartości godziwej ujęta w wyniku finansowym stanowi stratę w wysokości 1 PLN (2014 r.: strata 1 PLN) (nota 8). Nieefektywna część z tytułu zabezpieczeń przepływów pieniężnych ujęta w wyniku finansowym stanowi zysk i wynosi 17 PLN (2014 r.: zysk 14 PLN) (nota 8). W przypadku zabezpieczeń inwestycji netto w jednostki zagraniczne nie zidentyfikowano części nieefektywnej dotyczącej zabezpieczenia.

39p91(a), 101(a) Zgodnie ze zmianą przepisów prawa w ciągu roku pochodne instrumenty finansowe Grupy zostały odnowione z kontrahentem centralnym. Nie miało to wpływu na rachunkowość zabezpieczeń Grupy.

(a) *Walutowe kontrakty terminowe*

MSSF7p31 Łączna kwota wartości nominalnych nierozliczonych walutowych kontraktów terminowych na dzień 31 grudnia 2015 r. wynosiła 92,370 PLN (2014 r.: 89,689 PLN).

MSSF7p23(a), 39p100, 1p79(b) W okresie najbliższych 12 miesięcy prognozowane jest wystąpienie w różnych terminach wysoce prawdopodobnych transakcji wyrażonych w walucie obcej, które zostały zabezpieczone. Zyski i straty ujęte w kapitale z wyceny instrumentów zabezpieczających (nota 29), dotyczące terminowych kontraktów walutowych na dzień 31 grudnia 2015 r., ujmują się w sprawozdaniu z wyniku w okresie lub okresach, w których zabezpieczana transakcja wywiera wpływ na sprawozdanie z wyniku. Dzieje się to zazwyczaj w ciągu 12 miesięcy od końca okresu sprawozdawczego, chyba że zysk lub strata są ujęte w wartości początkowej nabytych środków trwałych, w którym to przypadku kwotę tę rozlicza się przez cały okres użytkowania środków trwałych (od 5 do 10 lat).

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

(b) *Swapy na stopę procentową*

- MSSF7p31** Łączna kwota wartości nominalnych nierozliczonych kontraktów swap na stopę procentową na dzień 31 grudnia 2015 r. wynosiła 4,314 PLN (2014 r.: 3,839 PLN).
- MSSF7p23(a), 1p79(b)** Na 31 grudnia 2015 r. oprocentowanie stałe zawierało się w przedziale od 6.9% do 7.4% (2014 r.: od 6.7% do 7.2%), zaś główne stopy zmienne to EURIBOR i LIBOR. Zyski i straty z tytułu swapów na stopę procentową ujęte w kapitale z wyceny instrumentów zabezpieczających w ramach kapitału własnego (nota 29) na dzień 31 grudnia 2015 r. będą ujmowane stopniowo w sprawozdaniu z wyniku w pozycji „koszty finansowe” do momentu spłaty kredytów i pożyczek bankowych (nota 31).

(c) *Zabezpieczenie udziału w aktywach netto jednostki zagranicznej*

- MSSF7p22, 1p79(b)** Część wyrażonej w dolarach amerykańskich pożyczki Grupy w kwocie 321 PLN (2014 r.: 321 PLN) uznana została za zabezpieczenie udziału w aktywach netto amerykańskiej jednostki zależnej Grupy. Wartość godziwa pożyczki na dzień 31 grudnia 2015 r. wynosiła 370 PLN (2014 r.: 279 PLN). Na koniec okresu sprawozdawczego w pozostałych całkowitych dochodach ujęto straty kursowe w wysokości 45 PLN (2014 r.: zyski w kwocie 40 PLN) z tytułu przeliczenia pożyczki na PLN.
- MSSF7p36(a)** Maksymalne narażenie na ryzyko kredytowe na dzień sprawozdawczy dotyczy wartości godziwej instrumentów pochodnych wykazanych w bilansie po stronie aktywów.

21 Należności handlowe oraz pozostałe należności

		2015	2014
MSSF7p36, 1p77	Należności handlowe	18,174	17,172
	Minus: odpis aktualizujący wartość należności handlowych	(109)	(70)
1p78(b)	Należności handlowe - netto	18,065	17,102
1p78(b)	Przedpłaty	1,250	1,106
24p18(b), 1p78(b)	Należności od podmiotów powiązanych (nota 41)	104	86
24p18(b)	Pożyczki udzielone podmiotom powiązanym (nota 41)	2,668	1,388
		22,087	19,682
1p78(b), 1p66	Minus: część długoterminowa: pożyczki udzielone podmiotom powiązanym	(2,322)	(1,352)
1p66	Część krótkoterminowa	19,765	18,330

Wszystkie należności długoterminowe są wymagalne w ciągu pięciu lat od dnia bilansowego.

- MSSF7p25** Wartość godziwa należności handlowych oraz pozostałych należności przedstawia się następująco:

	2015	2014
Należności handlowe	18,065	17,102
Należności od jednostek powiązanych	104	86
Pożyczki udzielone podmiotom powiązanym	2,722	1,398
	20,891	18,586

- MSSF13p93(b), (d), MSSF13p97** Wartości godziwe pożyczek udzielonych podmiotom powiązanym są oparte na przepływach pieniężnych zdyskontowanych przy użyciu stopy opartej na oprocentowaniu kredytów i pożyczek, które wynosi 7.5% (2014 r.: 7.2%). Stopa dyskonta jest równa stopie LIBOR skorygowanej o odpowiedni rating kredytowy. Wartości godziwe znajdują się w ramach poziomu 2 hierarchii wartości godziwej.

Informacja dodatkowa do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

24p18(b)(i)	Efektywne stopy procentowe należności długoterminowych wynosiły:	2015	2014
		Pożyczki udzielone podmiotom powiązanym (nota 41)	6.5-7%

MSSF7p14 Niektóre europejskie jednostki zależne wchodzące w skład Grupy przekazały bankowi w roku obrotowym zakończonym 31 grudnia 2015 r. wierzytelności na kwotę 1,014 PLN w zamian za środki pieniężne. Transakcję tę rozliczono jako otrzymanie kredytu bankowego zabezpieczonego na przekazanych wierzytelnościach (nota 31). W przypadku, gdy jednostki nie wywiążą się z umowy kredytowej, bank ma prawo do otrzymywania przepływów pieniężnych z przekazanych wierzytelności. W przeciwnym razie, jednostki będą ściągały wierzytelności i ustanowią zabezpieczenie na nowych wierzytelnościach.

DU Na dzień 31 grudnia 2015 r. należności handlowe w wysokości 17,670 PLN (2014 r.: 16,823 PLN) były pełnowartościowe.

MSSF7p37(a) Na dzień 31 grudnia 2015 r. należności handlowe w kwocie 277 PLN (2014 r.: 207 PLN) były przeterminowane, ale nie stwierdzono utraty ich wartości. Należności te dotyczą grupy niezależnych klientów, z którymi Grupa nie miała ostatnio przypadków braku spłaty. Analiza wiekowa tych należności handlowych przedstawia się następująco:

	2015	2014
Do 3 miesięcy	177	108
Od 3 do 6 miesięcy	100	99
	277	207

MSSF7p37(b) Na dzień 31 grudnia 2015 r. należności handlowe w kwocie 227 PLN (2014 r.: 142 PLN) utraciły na wartości i utworzono na nie rezerwy w wysokości 109 PLN (2014 r.: 70 PLN). Indywidualne należności, w przypadku których nastąpiła utrata wartości, dotyczą głównie klientów hurtowych, którzy niespodziewanie znaleźli się w trudnej sytuacji gospodarczej. Oceniono, że część tych należności powinna zostać odzyskana. Struktura wiekowa tych należności przedstawia się następująco:

	2015	2014
Od 3 do 6 miesięcy	177	108
Powyżej 6 miesięcy	50	34
	227	142

Wartości bilansowe należności handlowych i pozostałych należności Grupy są wyrażone w następujących walutach:

	2015	2014
Polski złoty	9,846	8,669
Euro	5,987	6,365
Dolar amerykański	6,098	4,500
Pozostałe waluty	156	148
	22,087	19,682

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

MSSF7p16	Zmiany stanu łącznego odpisu aktualizującego wartość należności handlowych Grupy przedstawiały się następująco:		
		2015	2014
	Na dzień 1 stycznia	70	38
MSSF7p20(e)	Utworzenie odpisu na należności	74	61
	Należności spisane w trakcie roku jako nieściągalne	(28)	(23)
	Odwrocenie kwot niewykorzystanych	(10)	(8)
	Rozliczenie dyskonta	3	2
	Na dzień 31 grudnia	109	70

Utworzenie i rozwiązanie odpisu z tytułu utraty wartości należności zostało ujęte w „pozostałych kosztach” w sprawozdaniu z wyniku (nota 9), zaś rozliczenie dyskonta – w „kosztach finansowych” sprawozdania z wyniku (nota 11). Kwoty, którymi obciąża się konto odpisów, są zazwyczaj spisywane, jeżeli nie przewiduje się odzyskania dodatkowych środków pieniężnych.

MSSF7p16 Pozostałe kategorie należności handlowych i pozostałych należności nie zawierają pozycji o obniżonej wartości.

MSSF7p36(a) Maksymalne narażenie na ryzyko kredytowe na dzień sprawozdawczy stanowi wartość księgową każdej kategorii należności wymienionych powyżej. Grupa nie posiada żadnych zabezpieczeń ustanowionych na należnościach.

22 Zapasy

		2015	2014
2p36(b), 1p78(c)	Surowce	7,622	7,612
	Produkcja w toku	1,810	1,796
	Wyroby gotowe	15,268	8,774
		24,700	18,182

2p36(d), p38 Cena nabycia lub koszt wytworzenia zapasów spisana (spisany) w koszty i ujęta (ujęty) w pozycji „Koszt własny sprzedaży” wyniosła (wyniósł) 60,252 PLN (2014 r.: 29,545 PLN).

2p36(f), (g) Grupa odwróciła dokonany w lipcu 2015 r. odpis aktualizujący wartość zapasów w kwocie 603 PLN. Grupa sprzedała po pierwotnym koszcie całość zapasów objętych odpisem aktualizującym niezależnej firmie detalicznej z Australii. Kwotę odwrócenia ujęto w pozycji „Koszt własny sprzedaży” w sprawozdaniu z wyniku.

Komentarz PwC

Tam, gdzie ma to zastosowanie, wymagane jest odrębne ujawnienie wyrobów gotowych wycenianych w wartości godziwej, pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży.

Informacja dodatkowa do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

23 Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik

		2015	2014
MSSF7p8(a), p31, p34(c)	Papiery wartościowe notowane na giełdzie - przeznaczone do obrotu		
	– Kapitałowe papiery wartościowe - Wielka Brytania	5,850	3,560
	– Kapitałowe papiery wartościowe - Europa	4,250	3,540
	– Kapitałowe papiery wartościowe - USA	1,720	872
		11,820	7,972
7p15	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik przedstawiono w części dotyczącej działalności operacyjnej w ramach zmian stanu kapitału obrotowego w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych (nota 36).		
MSSF7p20	Zmiany wartości godziwej aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik wykazuje się w „pozostałych (stratach)/zyskach – netto” w sprawozdaniu z wyniku (nota 8).		
MSSF13p91	Wartość godziwa wszystkich kapitałowych papierów wartościowych opiera się na ich aktualnych cenach zakupu na aktywnym rynku.		

24 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

		2015	2014
	Środki pieniężne w banku i w kasie	8,398	28,648
	Krótkoterminowe depozyty bankowe	9,530	5,414
	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty (bez kredytu w rachunku bieżącym)	17,928	34,062
7p45	Dla potrzeb sprawozdania z przepływów pieniężnych w skład środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych wchodzi następujące pozycje:		
		2015	2014
	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	17,928	34,062
7p8	Kredyt w rachunku bieżącym (nota 31)	(2,650)	(6,464)
	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	15,278	27,598

25 Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży i działalność zaniechana

MSSF5p41 (a)(b)(d)	Aktywa i zobowiązania dotyczące spółki Shoes Limited (część segmentu hurtowego w Polsce) zostały przedstawione jako przeznaczone do sprzedaży po uzyskaniu zgody zarządu grupy i akcjonariuszy w dniu 23 września 2015 r. na sprzedaż spółki Shoes Limited. Zakończenie transakcji przewidywane jest na maj 2016 r.
---------------------------	---

Informacja dodatkowa do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

MSSF5p38	<i>(a) Aktywa wchodzące w skład grupy do zbycia zaklasyfikowanej jako przeznaczona do sprzedaży</i>	2015	2014	
		Rzeczowe aktywa trwałe	1,563	-
		Wartość firmy	100	-
		Pozostałe wartości niematerialne	1,000	-
		Zapasy	442	-
		Pozostałe aktywa obrotowe	228	-
		Razem	3,333	-
MSSF5p38	<i>(b) Zobowiązania wchodzące w skład grupy do zbycia zaklasyfikowanej jako przeznaczona do sprzedaży</i>	2015	2014	
		Zobowiązania handlowe i pozostałe zobowiązania	104	-
		Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	20	-
		Rezerwy	96	-
		Razem	220	-
MSSF13p 93(a),(b),(d)	Zgodnie z MSSF 5, aktywa i zobowiązania przeznaczone do sprzedaży zostały odpisane do wysokości ich wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży w kwocie 3,113 PLN. Jest to jednorazowa wycena do wartości godziwej, która została ustalona przy użyciu danych wejściowych możliwych do zaobserwowania, którymi są ostatnio dostępne ceny sprzedaży podobnych działalności i tym samym zaliczono ją do poziomu 2 hierarchii wartości godziwej. Wartość godziwa Shoes Limited została ustalona jako średnia wartość kalkulacji wskaźnika cen transakcyjnych do rocznych przychodów podobnych firm.			
MSSF5p33(b)	Analiza wyniku działalności zaniechanej oraz wyniku ujętego z tytułu przeszacowania aktywów lub grupy do zbycia przedstawia się następująco:			
	2015	2014		
	Przychody	1,200	1,150	
	Koszty	(960)	(950)	
	Zysk przed opodatkowaniem z działalności zaniechanej	240	200	
12p81(h)(ii)	Podatek	(96)	(80)	
	Zysk po opodatkowaniu z działalności zaniechanej	144	120	
	Zysk/(strata) przed opodatkowaniem ujęty z tytułu przeszacowania aktywów wchodzących w skład grupy do zbycia	(73)	-	
12p81(h)(ii)	Podatek	29	-	
	Zysk/(strata) po opodatkowaniu ujęty z tytułu przeszacowania aktywów wchodzących w skład grupy do zbycia	(44)	-	
	Zysk roku obrotowego z działalności zaniechanej	100	120	
	<i>(c) Przepływy środków pieniężnych</i>			
	2015	2014		
MSSF5p33(c)	Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej	300	190	
MSSF5p33(c)	Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej	(103)	(20)	
MSSF5p33(c)	Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej	(295)	(66)	
	Przepływy środków pieniężnych razem	(98)	104	

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

Komentarz PwC

W niniejszym przykładowym sprawozdaniu finansowym jednostka przedstawia sprawozdanie z przepływów pieniężnych tak, jakby zaniechanie działalności nie miało miejsca, i dokonuje w notach ujawnień wymaganych na podstawie MSSF 5 par. 33. Dopuszczalne byłoby również przedstawienie tych trzech kategorii osobno w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych i zaprezentowanie rozbicia kategorii na poszczególne pozycje w notach lub w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych. Nie byłoby dopuszczalne przedstawienie wszystkich przepływów środków pieniężnych z działalności zaniechanej jako jednej pozycji w części dotyczącej działalności inwestycyjnej lub operacyjnej.

MSSF 5 wymaga odrębnej prezentacji każdego skumulowanego przychodu lub kosztu ujętego w pozostałych całkowitych dochodach odnoszącego się do aktywów trwałych (lub grupy do zbycia) zaklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży. W kapitale własnym nie ujęto żadnych pozycji dotyczących grupy do zbycia zaklasyfikowanej jako przeznaczona do sprzedaży.

Informacje te można ujawnić również w podstawowym sprawozdaniu finansowym.

26 Kapitał podstawowy i nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej (agio)

	Liczba akcji (w tysiącach)	Akcje zwykłe	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej (agio)	Razem	
1p79					
	Stan na 1 stycznia 2014 r.	20,000	20,000	10,424	30,424
	Program opcji na akcje dla pracowników:				
1p106(d)(iii)	– Wpływy z emisji akcji (nota 27)	1,000	1,000	70	1,070
	Stan na 31 grudnia 2014 r.	21,000	21,000	10,494	31,494
	Program opcji na akcje dla pracowników:				
1p106(d)(iii)	– Wpływy z emisji akcji (nota 27)	750	750	200	950
MSSF3pB64(f) (iv)	Przejęcie jednostki zależnej (nota 39)	3,550	3,550	6,450	10,000
1p79(a)	Stan na 31 grudnia 2015 r.	25,300	25,300	17,144	42,444

1p79(a) 18 kwietnia 2015 r. spółka nabyła 875,000 akcji własnych na giełdzie papierów wartościowych EuroMoney. Łączna kwota zapłaty za te akcje, po pomniejszeniu o podatek dochodowy, wyniosła 2,564 PLN. Akcje te wykazuje się jako „akcje własne”. Spółka ma prawo ponownie je wyemitować w terminie późniejszym. Wszystkie akcje wyemitowane przez spółkę zostały w pełni opłacone.

Grupa wyemitowała 3,550,000 akcji w dniu 1 marca 2015 r. (14% wyemitowanych akcji zwykłych ogółem) na rzecz akcjonariuszy Grupy ABC w ramach wynagrodzenia za zakup 70% jej akcji zwykłych. Wyemitowane akcje zwykłe dają te same prawa, co pozostałe wyemitowane akcje. Wartość godziwa wyemitowanych akcji wyniosła 10,050 PLN (2.83 PLN na akcję). Towarzystwo koszty transakcyjne w kwocie 50 PLN potrącono z teoretycznych wpływów z emisji.

Komentarz PwC

Akcje własne powinny być ujmowane zgodnie ze stosowaną praktyką i lokalnym prawem. Akcje własne mogą zostać ujawnione jako oddzielna pozycja w bilansie lub pomniejsza zyski zatrzymane albo kapitał rezerwy. W zależności od uregulowań w prawie lokalnym, jednostka może mieć prawo ponownej sprzedaży akcji własnych.

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

27 Płatność oparta na akcjach

MSSF2p45(a) Opcje na akcje przyznaje się kadrze zarządzającej i wybranym pracownikom. Cena realizacji przyznawanych opcji równa jest cenie rynkowej akcji na dzień przyznania opcji, pomniejszonej o 15%. Opcje są uwarunkowane przepracowaniem przez pracownika trzech lat (stanowiącego okres nabywania uprawnień do realizacji). Jednocześnie opcje można realizować po upływie trzech lat od daty ich przyznania, pod warunkiem osiągnięcia przez Grupę wzrostu zysku na akcję o 4% powyżej inflacji. Opcje wygasają po pięciu latach. Grupa nie ma prawnego ani zwyczajowego obowiązku odkupienia lub uregulowania opcji w formie pieniężnej.

Zmiany stanu istniejących opcji na akcje oraz średnie ważone ceny realizacji przedstawiają się następująco:

		2015		2014	
		Przeciętna cena realizacji w PLN na jedną opcję na akcję	Opcje (w tysiącach)	Przeciętna cena realizacji w PLN na jedną opcję na akcję	Opcje (w tysiącach)
MSSF2p45(b)(i)	Stan na 1 stycznia	1.73	4,744	1.29	4,150
MSSF2p45(b)(ii)	Przyznane	2.95	964	2.38	1,827
MSSF2p45(b)(iii)	Przepadek praw	2.30	(125)	0.80	(33)
MSSF2p45(b)(iv)	Zrealizowane	1.28	(750)	1.08	(1,000)
MSSF2p45(b)(v)	Wygasłe	-	-	2.00	(200)
MSSF2p45(b)(vi)	Stan na 31 grudnia	2.03	4,833	1.73	4,744

MSSF2p45(b)(vii) Z ogólnej liczby 4,833,000 wyemitowanych opcji (2014 r.: 4,744,000 opcji), można było zrealizować 1,875,000 opcji (2014 r.: 1,400,000).

MSSF2p45(c) Opcje zrealizowane w 2015 r. spowodowały emisję 750,000 akcji (2014 r.: 1,000,000 akcji) o średniej cenie ważonej w wysokości 1.28 PLN każda (2014 r.: 1.08 PLN każda). Średnia ważona cena akcji na dzień realizacji wyniosła 2.85 PLN (2014 r.: 2.65 PLN) na akcję. Koszty transakcyjne w kwocie 10 PLN (2014 r.: 10 PLN) pomniejszyły uzyskane wpływy z emisji akcji.

MSSF2p45(d) Wyemitowane opcje na akcje na koniec roku mają następujące ceny realizacji oraz daty wygaśnięcia praw do akcji:

Przyznanie - nabywanie uprawnień	Data wygaśnięcia praw - 1 lipca	Cena realizacji w PLN na jedną opcję na akcję	Opcje na akcje (w tys.)	
			2015	2014
2010 - 13	2015	1.10	-	500
2011 - 14	2016	1.20	800	900
2012 - 15	2017	1.35	1,075	1,250
2013 - 16	2018	2.00	217	267
2014 - 17	2019	2.38	1,777	1,827
2015 - 18	2020	2.95	964	-
			4,833	4,744

Informacja dodatkowa do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

MSSF2p46, 47(a) Średnia ważona wartość godziwa opcji przyznanych w ciągu okresu, ustalona przy wykorzystaniu modelu wyceny Blacka-Scholesa, wyniosła 0.86 PLN na jedną opcję (2014 r.: 0.66 PLN). Ważniejszymi danymi wejściowymi do modelu były: średnia ważona cena akcji wynosząca 3.47 PLN (2014 r.: 2.80 PLN) na dzień przyznania opcji, cena realizacji przedstawiona powyżej, zmienność stóp zwrotu na akcjach wynosząca 30% (2014 r.: 27%), stopa dywidendy w wysokości 4.3% (2014 r.: 3.5%), trzyletni przewidywany okres obowiązywania (życia) opcji (2014 r.: 3 lata) oraz roczna stopa oprocentowania wolna od ryzyka w wysokości 5% (2014 r.: 4%). Zmienność mierzona jako odchylenie standardowe stopy zwrotu akcji o kapitalizacji ciągłej oparta jest na analizie statystycznej dziennych cen akcji w ostatnich trzech latach. Kwotę całkowitych kosztów ujętych w sprawozdaniu z wyniku za opcje na akcje przyznane kadrze zarządzającej i pracownikom zawarto w nocie 10.

28 Zyski zatrzymane

1p106(d)	Stan na 1 stycznia 2014 r.	51,125
	Zysk roku obrotowego	16,304
1p106(d)	Dywidendy wypłacone dotyczące 2013 r.	(15,736)
MSSF2p50	Wartość świadczeń pracowników	822
16p41	Przeniesienie amortyzacji gruntów i budynków, po uwzględnieniu podatku	87
12p68C	Ulga podatkowa odnosząca się do programu opcji na akcje	20
19p120(c)	Wycena zobowiązań z tytułu świadczeń po okresie zatrudnienia, po uwzględnieniu podatku	(637)
	Stan na 31 grudnia 2014 r.	51,985
1p106(d)	Stan na 1 stycznia 2015 r.	51,985
	Zysk roku obrotowego	31,874
1p106(d)	Dywidendy wypłacone dotyczące 2014 r.	(10,102)
MSSF2p50	Wartość świadczeń pracowników	690
16p41	Przeniesienie amortyzacji gruntów i budynków, po uwzględnieniu podatku	80
	Przeniesienie aktualizacji wyceny z tytułu sprzedaży gruntów i budynków	20
12p68C	Ulga podatkowa odnosząca się do programu opcji na akcje	30
19p120(c)	Wycena zobowiązań z tytułu świadczeń po okresie zatrudnienia, po uwzględnieniu podatku	83
12p80(d)	Wpływ zmiany stawki podatkowej w Polsce na podatek odroczoney	(10)
	Stan na 31 grudnia 2015 r.	74,650

Komentarz PwC

Księgowanie obciążeń wynikających z MSSF 2 powinno być ujęte po stronie „ma” w kapitale własnym, zgodnie ze stosowaną praktyką i lokalnym prawem. Obciążenia mogą być ujęte w: kapitale rezerwowym, zysku zatrzymanym lub kapitale podstawowym.

Informacja dodatkowa do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

29 Pozostałe kapitały rezerwowe

	Nota	Obligacje zamienne	Kapitał z aktu- alizacji wyceny gruntów i budynków	Kapitał z wyceny instru- mentów zabezpie- czających	Akcje własne	Kapitał z wyceny inwestycji dostęp- nych do sprzedaży	Kapitał z różnic z przeliczenia jednostek zagran- icznych	Transakcje z udziałow- cami niesprawu- jącymi kontrolą	Razem
Stan na 1 stycznia 2014 r.		-	1,152	65	-	1,320	3,827	-	6,364
16p39 Aktualizacja wyceny gruntów i budynków - kwota brutto	16	-	1,133	-	-	-	-	-	1,133
12p61A,81(ab) Aktualizacja wyceny gruntów i budynków - efekt podatkowy	13	-	(374)	-	-	-	-	-	(374)
16p41 Przeniesienie amortyzacji - kwota brutto		-	(130)	-	-	-	-	-	(130)
12p61A,81(ab) Przeniesienie amortyzacji - efekt podatkowy		-	43	-	-	-	-	-	43
MSSF7p20 (a)(ii) Aktualizacja wyceny inwestycji dostępnych do sprzedaży - kwota brutto	19	-	-	-	-	1,125	-	-	1,125
MSSF7p20 (a)(ii) Przeniesienie aktualizacji wyceny inwestycji dostępnych do sprzedaży - kwota brutto	19	-	-	-	-	(152)	-	-	(152)
12p61A, 81(ab) Aktualizacja wyceny inwestycji dostępnych do sprzedaży - efekt podatkowy	13	-	-	-	-	(61)	-	-	(61)
MSSF7p20 (a)(ii), 28p10 Aktualizacja wyceny inwestycji dostępnych do sprzedaży - jednostki stowarzyszone	12	-	-	-	-	(14)	-	-	(14)
Zabezpieczenia przepływów pieniężnych:									
MSSF7p23(c) - Zyski z tytułu zmian wartości godziwej		-	-	300	-	-	-	-	300
12p61A,81(ab) - Podatek od zysków z tytułu zmian wartości godziwej	13	-	-	(101)	-	-	-	-	(101)
MSSF7p23(d) - Przeniesienia do przychodów ze sprzedaży		-	-	(236)	-	-	-	-	(236)
12p61A,81(ab) - Podatek od przeniesień do przychodów ze sprzedaży	13	-	-	79	-	-	-	-	79
MSSF7p23(e) - Przeniesienia do zapasów		-	-	(67)	-	-	-	-	(67)
12p61A,81(ab) - Podatek od przeniesień do zapasów	13	-	-	22	-	-	-	-	22
39p102(a) Zabezpieczenie udziałów w aktywach netto	20	-	-	-	-	-	40	-	40
21p52(b) Różnice z przeliczenia jednostek zagranicznych - Grupa		-	-	-	-	-	(882)	-	(882)
21p52(b), 28p10 Różnice z przeliczenia jednostek zagranicznych - Jednostki stowarzyszone	12	-	-	-	-	-	105	-	105
Stan na 31 grudnia 2014 r.		-	1,824	62	-	2,218	3,090	-	7,194
Stan na 1 stycznia 2015 r.		-	1,824	62	-	2,218	3,090	-	7,194
16p39 Aktualizacja wyceny gruntów i budynków - kwota brutto	16	-	1,005	-	-	-	-	-	1,005
12p61A,81(ab) Aktualizacja wyceny gruntów i budynków - efekt podatkowy	13	-	(250)	-	-	-	-	-	(250)
16p41 Przeniesienie amortyzacji - kwota brutto		-	(129)	-	-	-	-	-	(129)
12p61A,81(ab) Przeniesienie amortyzacji - efekt podatkowy		-	49	-	-	-	-	-	49
Zbycie gruntów i budynków		-	(20)	-	-	-	-	-	(20)

Informacja dodatkowa do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

		Nota	Obligacje zamienne	Kapitał z aktualizacji wyceny gruntów i budynków	Kapitał z wyceny instru- mentów zabezpie- czających	Akcje własne	Kapitał z wyceny inwestycji dostęp- nych do sprzedaży	Kapitał z różnic z przeliczenia jednostek zagra- nicznych	Transakcje z udziałow- cami niesprawni- jącymi kontrolą	Razem
MSSF7p20 (a)(ii)	Aktualizacja wyceny inwestycji dostępnych do sprzedaży - kwota brutto	19	-	-	-	-	690	-	-	690
MSSF7p20 (a)(ii)	Przeniesienie aktualizacji wyceny inwestycji dostępnych do sprzedaży - kwota brutto	19	-	-	-	-	(130)	-	-	(130)
12p61A,81(ab)	Aktualizacja wyceny inwestycji dostępnych do sprzedaży - efekt podatkowy	13	-	-	-	-	(198)	-	-	(198)
MSSF7p20 (a)(ii), 28p10	Aktualizacja wyceny inwestycji dostępnych do sprzedaży - jednostki stowarzyszone Zabezpieczenia przepływów pieniężnych:	12	-	-	-	-	(12)	-	-	(12)
MSSF7p23(c)	- Zyski z tytułu zmian wartości godziwej		-	-	368	-	-	-	-	368
12p61A,81(ab)	- Podatek od zysków z tytułu zmian wartości godziwej	13	-	-	(123)	-	-	-	-	(123)
MSSF7p23(d)	- Przeniesienia do przychodów ze sprzedaży		-	-	(120)	-	-	-	-	(120)
12p61A,81(ab)	- Podatek od przeniesień do przychodów ze sprzedaży	13	-	-	40	-	-	-	-	40
MSSF7p23(e)	- Przeniesienia do zapasów		-	-	(151)	-	-	-	-	(151)
12p61A,81(ab)	- Podatek od przeniesień do zapasów	13	-	-	50	-	-	-	-	50
39p102(a)	Zabezpieczenie udziałów w aktywach netto	20	-	-	-	-	-	(45)	-	(45)
21p52(b)	Różnice z przeliczenia jednostek zagranicznych - Grupa		-	-	-	-	-	2,149	-	2,149
21p52(b), 28p10	Różnice z przeliczenia jednostek zagranicznych - Jednostki stowarzyszone	12	-	-	-	-	-	(74)	-	(74)
32p28	Obligacje zamienne - element kapitałowy	31	7,761	-	-	-	-	-	-	7,761
12p61A	Podatek od elementu kapitałowego obligacji zamiennych	13	(2,328)	-	-	-	-	-	-	(2,328)
	Nabycie akcji własnych	26	-	-	(2,564)	-	-	-	-	(2,564)
1p106(d)(iii)	Nabycie udziałów niedających kontrolę w Grupie XYZ	40	-	-	-	-	-	-	(800)	(800)
1p106(d)(iii)	Zmniejszenie udziału własnościowego w Red Limited	40	-	-	-	-	-	-	100	100
MSSF3p59	Przeklasyfikowanie aktualizacji wyceny udziałów posiadanych uprzednio w Grupie ABC	39	-	-	-	-	(850)	-	-	(850)
Stan na 31 grudnia 2015 r.			5,433	2,479	126	(2,564)	1,718	5,120	(700)	11,612

Komentarz PwC

Zgodnie z MSR 16 par. 77(f) jednostka w swoim sprawozdaniu finansowym powinna ujawnić, czy są jakiegokolwiek ograniczenia, co do podziału kapitału rezerwowego z aktualizacji wyceny gruntów i budynków na rzecz akcjonariuszy.

Dodatkowo różnice przejściowe dotyczące elementu dłużnego obligacji zamiennych są ujmowane zgodnie z MSR 12 par. 23. Zakłada się, że podstawa opodatkowania obligacji zamiennych nie podlega podziałowi na element dłużny i kapitałowy. Jeżeli podstawa opodatkowania podlegałaby podziałowi, wpłynęłoby to na pozycję w zakresie odroczonego podatku dochodowego.

Informacja dodatkowa do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

Pozostałe dochody całkowite po uwzględnieniu wpływu podatku

Grupa	Pozostałe kapitały rezerwowe	Zyski zatrzymane	Razem	Udziały nieudające kontrolę	Razem pozostałe całkowite dochody
31 grudnia 2015 r.					
DU	Pozycje, które nie zostaną przeklasyfikowane do wyniku finansowego				
16p39	755	-	755	-	755
19p120(c)	-	83	83	-	83
DU	755	83	838	-	838
DU	Pozycje, które mogą być przeklasyfikowane do wyniku finansowego w późniejszym terminie				
	Zmiana wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży				
	362	-	362	-	362
MSSF3p59	Przeklasyfikowanie aktualizacji wyceny udziałów posiadanych uprzednio w Grupie ABC				
	(850)	-	(850)	-	(850)
28p10	Udział w pozostałych całkowitych dochodach jednostek stowarzyszonych				
	(86)	-	(86)	-	(86)
	Wpływ zmiany stawki podatkowej w Polsce na wysokość podatku odroczonego				
	-	(10)	(10)	-	(10)
	Zabezpieczenie przepływów pieniężnych				
	64	-	64	-	64
39p102(a)	Zabezpieczenie udziałów w aktywach netto				
	(45)	-	(45)	-	(45)
21p52(b)	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych				
	2,149	-	2,149	252	2,401
	Amortyzacja gruntów i budynków				
	(100)	100	-	-	-
DU	1,494	90	1,584	252	1,836
	Razem	173	2,422	252	2,674
31 grudnia 2014 r.					
DU	Pozycje, które nie zostaną przeklasyfikowane do wyniku finansowego				
16p39	759	-	759	-	759
19p120(c)	-	(637)	(637)	-	(637)
DU	759	(637)	122	-	122
DU	Pozycje, które mogą być przeklasyfikowane do wyniku finansowego w późniejszym terminie				
	Zmiana wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży				
	912	-	912	-	912
28p10	Udział w pozostałych całkowitych dochodach jednostek stowarzyszonych				
	91	-	91	-	91
	Zabezpieczenie przepływów pieniężnych				
	(3)	-	(3)	-	(3)
39p102(a)	Zabezpieczenie udziałów w aktywach netto				
	40	-	40	-	40
21p52(b)	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych				
	(882)	-	(882)	(40)	(922)
	Amortyzacja gruntów i budynków				
	(87)	87	-	-	-
DU	71	87	158	(40)	118
	Razem	(550)	280	(40)	240

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

MSSF7p20, 1p106A	Komentarz PwC
<p>Jednostki mogą prezentować szczegółowe rozbicie zmian w poszczególnych składnikach kapitału własnego wynikające z transakcji ujętych w pozostałych całkowitych dochodach albo w zestawieniu zmian w kapitale własnym albo w informacji dodatkowej. W niniejszym przykładowym sprawozdaniu finansowym dane te są prezentowane w informacji dodatkowej.</p>	

30 Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania

		Nota	2015	2014
1p77	Zobowiązania handlowe		8,983	9,495
24p18	Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych	41	3,202	1,195
	Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych i innych podatków		1,502	960
	Pozostałe zobowiązania – wynagrodzenie warunkowe	39	1,500	-
	Rozliczenia międzyokresowe (bierne)		1,483	828
			16,670	12,478

31 Kredyty, pożyczki i inne zadłużenie finansowe

	2015	2014
Długoterminowe		
Kredyty bankowe	32,193	40,244
Obligacje zamienne	42,822	-
Obligacje i inne pożyczki	3,300	18,092
Podlegające wykupowi akcje uprzywilejowane	30,000	30,000
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	6,806	8,010
	115,121	96,346
Krótkoterminowe		
Kredyt w rachunku bieżącym (nota 24)	2,650	6,464
Pożyczki zabezpieczone	1,014	-
Kredyty bankowe	3,368	4,598
Obligacje i inne pożyczki	2,492	4,608
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	2,192	2,588
	11,716	18,258
Razem kredyty, pożyczki i inne zadłużenie finansowe	126,837	114,604

(a) Kredyty bankowe

MSSF7p31 Kredyty bankowe mają terminy spłaty do 2019 r. i są średnio oprocentowane w wysokości 7.5% w skali roku (2014 r.: 7.4% w skali roku).

MSSF7p14 Kredyty i pożyczki ogółem obejmują zabezpieczone zobowiązania (kredyty bankowe i zabezpieczone pożyczki) w łącznej kwocie 37,680 PLN (2014 r.: 51,306 PLN). Kredyty bankowe zabezpieczone są na niektórych gruntach i budynkach Grupy (nota 16), a pożyczki zabezpieczone – na należnościach handlowych (nota 21).

MSSF7p31 Obciążenie kredytów i pożyczek Grupy ryzykiem stopy procentowej oraz umowne daty zmiany oprocentowania na dzień bilansowy przedstawiają się w sposób następujący:

	2015	2014
Do 6 miesięcy	10,496	16,748
Od 6 do 12 miesięcy	36,713	29,100
Od roku do 5 lat	47,722	38,555
Powyżej 5 lat	31,906	30,201
	126,837	114,604

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

MSSF7p25 Wartości bilansowe i wartości godziwe kredytów i pożyczek długoterminowych przedstawiają się następująco:

	Wartość bilansowa		Wartość godziwa	
	2015	2014	2015	2014
Kredyty bankowe	32,193	40,244	32,590	39,960
Podlegające wykupowi akcje uprzywilejowane	30,000	30,000	28,450	28,850
Obligacje i inne pożyczki	3,300	18,092	3,240	17,730
Obligacje zamienne	42,822	-	42,752	-
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	6,806	8,010	6,205	7,990
Razem	115,121	96,346	113,237	94,530

MSSF13p93(b), (d), MSSF13p97, MSSF7p25 Wartość godziwa kredytów i pożyczek krótkoterminowych jest równa ich wartości bilansowej, ponieważ wpływ dyskonta nie jest znaczący. Wartości godziwe są oparte na przepływach pieniężnych zdyskontowanych przy użyciu stopy opartej na oprocentowaniu kredytów i pożyczek, które wynosi 7.5% (2014 r.: 7.2%) i zalicza się do poziomu 2 hierarchii wartości godziwej.

MSSF7p31, MSSF7p34(c) Struktura walutowa wartości bilansowej kredytów i pożyczek Grupy przedstawia się następująco:

	2015	2014
Polski złoty	80,100	80,200
Euro	28,353	16,142
Dolar amerykański	17,998	17,898
Pozostałe waluty	386	364
Razem	126,837	114,604

7p50(a), DU Grupa dysponuje następującymi niewykorzystanymi limitami kredytowymi:

	2015	2014
O zmiennym oprocentowaniu:		
Wygasające w ciągu jednego roku	6,150	4,100
Wygasające po upływie jednego roku	14,000	8,400
O stałym oprocentowaniu:		
Wygasające w ciągu jednego roku	18,750	12,500
Razem	38,900	25,000

MSSF7p17, 1p79(b) Limity wygasające w ciągu jednego roku to limity przyznawane na jeden rok. Podlegają one przeglądowi w różnych terminach w trakcie roku obrotowego 2015. Pozostałe limity mają służyć finansowaniu planowanej ekspansji Grupy w Europie.

(b) *Obligacje zamienne*

32p28, 32p31, 1p79(b) 2 stycznia 2015 r. Spółka wyemitowała 500,000 obligacji zamiennych oprocentowanych w wysokości 5.0% o łącznej wartości nominalnej 50 mln PLN. Obligacje podlegają wykupowi po 5 latach od dnia emisji, według wartości nominalnej 50 mln PLN, lub mogą zostać zamienione na akcje w dacie zapadalności według uznania ich posiadacza, w relacji 33 akcje za 5,000 PLN. Wartość elementu dłużnego oraz elementu kapitałowego ustalono w momencie emisji obligacji.

Informacja dodatkowa do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

Kwotę ujętą w bilansie z tytułu obligacji zamiennych wyliczono w sposób następujący:

	2015	2014
32p28		
Wartość nominalna obligacji zamiennych wyemitowanych 2 stycznia 2015 r.	50,000	-
Element kapitałowy (nota 29)	(7,761)	-
Element dłużny w dniu początkowego ujęcia 2 stycznia 2015 r.	42,239	-
Koszty odsetek (nota 11)	3,083	-
Odsetki zapłacone	(2,500)	-
Element dłużny na 31 grudnia 2015 r.	42,822	-

MSSF13p93(b), (d), MSSF13p97 Wartość godziwa elementu dłużnego obligacji zamiennych na dzień 31 grudnia 2015 r. wynosiła 42,617 PLN. Wartość godziwą wylicza się na podstawie przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy użyciu stopy opartej na oprocentowaniu kredytów i pożyczek, która wynosi 7.5% i zalicza się do poziomu 2 hierarchii wartości godziwej.

(c) *Podlegające wykupowi akcje uprzywilejowane*

32p15, 32p18(a) 4 stycznia 2014 r. Grupa wyemitowała 30 mln podlegających wykupowi kumulacyjnych akcji uprzywilejowanych o wartości nominalnej 1 PLN każda. Akcje te podlegają obowiązkowo wykupowi według wartości nominalnej 4 stycznia 2018 r. i uprawniają do dywidendy w wysokości 6.5% rocznie.

10p21 1 lutego 2016 r. Grupa wyemitowała obligacje wyrażone w USD, oprocentowane w wysokości 6.5% (o wartości 6,777 PLN) w celu sfinansowania swojego programu ekspansji oraz wymogów w dziedzinie kapitału obrotowego w USA. Obligacje podlegają spłacie 31 grudnia 2019 r.

(d) *Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego*

Zobowiązania z tytułu leasingu są efektywnie zabezpieczone, gdyż prawa do aktywów w leasingu wracają do leasingodawcy w przypadku naruszenia po stronie leasingobiorcy.

	2015	2014
17p31(b)		
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego brutto – minimalne opłaty leasingowe:		
Do 1 roku	2,749	3,203
Od 1 roku do 5 lat	6,292	7,160
Ponad 5 lat	2,063	2,891
	11,104	13,254
Przyszłe opłaty finansowe z tytułu leasingu finansowego	(2,106)	(2,656)
Wartość bieżąca zobowiązań z tytułu leasingu finansowego	8,998	10,598

17p31(b) Wartość bieżąca zobowiązań z tytułu leasingu finansowego przedstawia się następująco:

	2015	2014
Do 1 roku	2,192	2,588
Od 1 roku do 5 lat	4,900	5,287
Ponad 5 lat	1,906	2,723
	8,998	10,598

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

32 Odroczoney podatek dochodowy

Aktywa i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego są następujące:

	2015	2014
1p61		
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego:		
– przypadające do realizacji po upływie 12 miesięcy	(2,899)	(3,319)
– przypadające do realizacji w ciągu 12 miesięcy	(647)	(64)
	(3,546)	(3,383)
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego:		
– przypadające do uregulowania po upływie 12 miesięcy	10,743	8,016
– przypadające do uregulowania w ciągu 12 miesięcy	1,627	1,037
	12,370	9,053
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego (netto)	8,824	5,670

Zmiany stanu brutto odroczonego podatku dochodowego przedstawiają się następująco:

	2015	2014
Stan na 1 stycznia	5,670	3,047
Różnice kursowe	(2,003)	(154)
Przejęcie jednostki zależnej (nota 39)	1,953	-
Obciążenie wyniku finansowego (nota 13)	379	2,635
Obciążenie/(uznanie) podatkowe dot. transakcji ujętych w pozostałych całkowitych dochodach (nota 13)	527	162
Obciążenie/(uznanie) podatkowe dot. transakcji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym (nota 13)	2,298	(20)
Stan na 31 grudnia	8,824	5,670

12p81(g)(i)(ii) Zmiana stanu aktywów i zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego w trakcie roku (przed uwzględnieniem ich kompensaty w ramach jednej jurysdykcji podatkowej), przedstawia się w sposób następujący:

	Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	Przyspieszona amortyzacja podatkowa	Zyski z tytułu zmian wartości godziwej	Obligacje zamienne	Pozostałe	Razem
	Stan na 1 stycznia 2014 r.	6,412	413	–	284	7,109
12p81(g)(ii)	Obciążenie/(uznanie) wyniku finansowego	1,786	–	–	799	2,585
12p81(ab)	Obciążenie/(uznanie) pozostałych całkowitych dochodów	–	435	–	–	435
	Różnice kursowe	(100)	–	–	(54)	(154)
12p81(g)(i)	Stan na 31 grudnia 2014 r.	8,098	848	–	1,029	9,975
12p81(g)(ii)	Obciążenie/(uznanie) wyniku finansowego	425	–	(193)	388	620
12p81(ab)	Obciążenie/(uznanie) pozostałych całkowitych dochodów	–	448	–	43	491
12p81(a)	Obciążenie kapitału własnego	–	–	2,328	–	2,328
	Nabycie jednostki zależnej	553	1,125	–	275	1,953
	Różnice kursowe	(733)	(200)	–	(350)	(1,283)
12p81(g)(i)	Stan na 31 grudnia 2015 r.	8,343	2,221	2,135	1,385	14,084

Informacja dodatkowa do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

	Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych	Rezerwy	Straty z tytułu utruty wartości	Straty podatkowe	Pozostałe	Razem
Aktywa z tytułu podatku odroczonego						
12p81(g)(ii)	Stan na 1 stycznia 2014 r.	(428)	(997)	(732)	(1,532)	(373) (4,062)
	Obciążenie/(uznanie) wyniku finansowego	-	181	-	-	(131) 50
12p81(ab)	Obciążenie/(uznanie) pozostałych całkowitych dochodów	(273)	-	-	-	(273)
12p81(a)	Obciążenie/(uznanie) kapitału własnego	-	-	-	-	(20) (20)
	Różnice kursowe	-	-	-	-	-
12p81(g)(i)	Stan na 31 grudnia 2014 r.	(701)	(816)	(732)	(1,532)	(524) (4,305)
12p81(g)(ii)	Obciążenie/(uznanie) wyniku finansowego	-	(538)	(322)	750	(131) (241)
12p81(ab)	Obciążenie/(uznanie) pozostałych całkowitych dochodów	36	-	-	-	-
12p81(a)	Obciążenie/(uznanie) kapitału własnego	-	-	-	-	(30) (30)
	Różnice kursowe	(150)	(280)	(210)	-	(80) (720)
12p81(g)(i)	Stan na 31 grudnia 2015 r.	(815)	(1,634)	(1,264)	(782)	(765) (5,260)
12p81(e)	Odroczony podatek dochodowy w związku z występowaniem strat podatkowych możliwych do rozliczenia w kolejnych latach obrotowych ujmuje się w aktywach, jeżeli realizacja odnośnych korzyści podatkowych jest prawdopodobna, dzięki pomniejszeniu o te straty przyszłego dochodu do opodatkowania. Grupa nie ujęła aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego na kwotę 333 PLN (2014 r.: 1,588 PLN) w odniesieniu do strat, które można rozliczyć w przyszłych okresach poprzez zmniejszenie dochodu w wysokości 1,000 PLN (2014 r.: 5,294 PLN). Straty wynoszące 900 PLN (2014 r.: 5,294 PLN) i 100 PLN (2014 r.: 0 PLN) wygasają odpowiednio w latach 2016 i 2017.					
12p81(f)	Nie ujęto zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego w wysokości 3,141 PLN (2014 r.: 2,016 PLN), dotyczących pobieranego u źródła podatku dochodowego i innych podatków, które przypadająby do zapłaty z tytułu niewypłaconych dywidend niektórych jednostek zależnych, ponieważ odnośne kwoty są stale reinwestowane. Łączna kwota takich niewypłaconych dywidend wyniosła na dzień 31 grudnia 2015 r. 30,671 PLN (2014 r.: 23,294 PLN).					

33 Zobowiązania z tytułu świadczeń po okresie zatrudnienia

Poniższa tabela przedstawia w jakich pozycjach sprawozdania finansowego Grupa zawarła kwoty i działalność dotyczącą świadczeń po okresie zatrudnienia.

	2015	2014
Ujęte w bilansie zobowiązania z tytułu:		
– Określonych świadczeń emerytalnych (nota 33.1)	3,684	1,900
– Świadczeń zdrowotnych po okresie zatrudnienia (nota 33.2)	1,432	711
Zobowiązanie w bilansie	5,116	2,611
Koszty ujęte w sprawozdaniu z wyniku, w ramach zysku z działalności operacyjnej, z tytułu:		
– Określonych świadczeń emerytalnych (nota 33.1)	948	561
– Świadczeń zdrowotnych po okresie zatrudnienia (nota 33.2)	184	119
	1,132	680
Aktualizacja wyceny z tytułu:		
– Określonych świadczeń emerytalnych (nota 33.1)	(84)	717
– Świadczeń zdrowotnych po okresie zatrudnienia (nota 33.2)	(35)	193
	(119)	910

Koszty ujęte w sprawozdaniu z wyniku, w ramach zysku z działalności operacyjnej zawierają

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

koszty bieżącego zatrudnienia, koszty odsetek, koszty przeszłego zatrudnienia oraz zyski i straty z tytułu rozliczenia oraz ograniczeń programu.

33.1 Programy określonych świadczeń emerytalnych

DU, 19p136, 19p138, 19p139 Grupa prowadzi programy określonych świadczeń emerytalnych w Polsce i w USA, które podlegają zasadniczo podobnym regulacjom prawnym. Wszystkie programy są programami świadczeń emerytalnych opartymi na końcowym wynagrodzeniu, które wypłacają świadczenia uczestnikom w formie dożywotniej emerytury na gwarantowanym poziomie. Wysokość otrzymanych świadczeń zależy od stażu pracy uczestnika oraz poziomu wynagrodzenia w ostatnich latach poprzedzających emeryturę. W programach w Polsce płatności emerytur są aktualizowane w oparciu o wskaźnik cen detalicznych, podczas gdy w programach prowadzonych w Stanach Zjednoczonych w płatnościach emerytur nie są uwzględniane podwyżki inflacyjne. Za wyjątkiem ryzyka inflacji w Polsce, programom emerytalnym towarzyszą bardzo podobne ryzyka, jak opisano poniżej. Większość świadczeń wypłacana jest z funduszy zarządzanych przez powierników, jednakże istnieje również duża liczba programów niefinansowanych za pośrednictwem odrębnych funduszy, gdzie spółka reguluje zobowiązanie z tytułu wypłaty świadczeń w terminie ich zapadalności. Aktywa programów utrzymywane w funduszach powierniczych, podlegają przepisom prawa miejscowego i praktykom obowiązującym w danym kraju, podobnie jak charakter stosunku między grupą a powiernikami (lub ich odpowiednikami) i ich składem. Odpowiedzialność za zarządzanie programami - w tym decyzje inwestycyjne oraz harmonogramy wypłaty świadczeń – ponoszą wspólnie spółka oraz rada powierników. W skład rady powierników muszą wchodzić przedstawiciele spółki oraz uczestnicy programu zgodnie z przepisami określonymi w programie.

19p140(a) Kwoty ujęte w bilansie ustalono w następujący sposób:

	2015	2014
Wartość bieżąca zobowiązań finansowanych za pośrednictwem odrębnego funduszu	6,155	2,943
Wartość godziwa aktywów programu	(5,211)	(2,797)
Niedobór w finansowanych programach	944	146
Wartość bieżąca zobowiązań niefinansowanych za pośrednictwem odrębnego funduszu	2,426	1,549
Całkowity niedobór w programach określonych świadczeń emerytalnych	3,370	1,695
Wpływ minimalnych wymogów dotyczących finansowania/pułapu aktywów	314	205
Zobowiązanie w bilansie	3,684	1,900

Informacja dodatkowa do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

19p140(a), Zmiana stanu zobowiązań z tytułu określonych świadczeń w ciągu roku przedstawia się
141(a-h) następująco:

	Bieżąca wartość zobowiązania	Wartość godziwa aktywów programu	Razem	Wpływ minimalnych wymogów dotyczących finansowania /pułapu aktywów	Razem
Stan na 1 stycznia 2014 r.	3,479	(2,264)	1,215	120	1,335
Koszty bieżącego zatrudnienia	498	-	498	-	498
Koszty/(Przychody) z tytułu odsetek	214	(156)	58	5	63
	712	(156)	556	5	561
Ponowna wycena:					
- Zwrot z aktywów programu z wyłączeniem kwot ujętych w kosztach/(przychodach) z tytułu odsetek	-	(85)	(85)	-	(85)
- (Zyski)/Straty wynikające ze zmiany założeń demograficznych	20	-	20	-	20
- (Zyski)/Straty wynikające ze zamiany założeń finansowych	61	-	61	-	61
- (Zyski)/Straty powstałe na skutek korekty założeń aktuarialnych ex post	641	-	641	-	641
- Zmiana pułapu aktywów, z wyłączeniem kwot ujętych w kosztach z tytułu odsetek	-	-	-	80	80
	722	(85)	637	80	717
Różnice kursowe	(324)	22	(302)	-	(302)
Składki wniesione przez:					
- Pracodawców	-	(411)	(411)	-	(411)
- Uczestników programu	30	(30)	-	-	-
Wyплаты z programów:					
- Wyплата świadczeń	(127)	127	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2014 r.	4,492	(2,797)	1,695	205	1,900

Informacja dodatkowa do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

	Bieżąca wartość zobowiązania	Wartość godziwa aktywów programu	Razem	Wpływ minimalnych wymogów dotyczących finansowania /pułapu aktywów	Razem
Stan na 1 stycznia 2015 r.	4,492	(2,797)	1,695	205	1,900
Koszty bieżącego zatrudnienia	751	-	751	-	751
Koszty/(Przychody) z tytułu odsetek	431	(308)	123	9	132
Koszty przeszłego zatrudnienia oraz zyski i straty z rozliczenia	65	-	65	-	65
	1,247	(308)	939	9	948
Ponowna wycena:					
- Zwrot z aktywów programu z wyłączeniem kwot ujętych w kosztach/(przychodach) z tytułu odsetek	-	(187)	(187)	-	(187)
- (Zyski)/Straty wynikające ze zmiany założeń demograficznych	32	-	32	-	32
- (Zyski)/Straty wynikające ze zamiany założeń finansowych	121	-	121	-	121
- (Zyski)/Straty powstałe na skutek korekty założeń aktuarialnych ex post	(150)	-	(150)	-	(150)
- Zmiana pułapu aktywów, z wyłączeniem kwot ujętych w kosztach z tytułu odsetek	-	-	-	100	100
	3	(187)	(184)	100	(84)
Różnice kursowe	(61)	(25)	(86)	-	(86)
Składki wniesione przez:					
- Pracodawców	-	(908)	(908)	-	(908)
- Uczestników programu	55	(55)	-	-	-
Wyплаты z programów:					
- Wyplata świadczeń	(566)	566	-	-	-
- Rozliczenie	(280)	280	-	-	-
Przejęte w wyniku połączenia przedsięwzięć	3,691	(1,777)	1,914	-	1,914
Stan na 31 grudnia 2015 r.	8,581	(5,211)	3,370	314	3,684

19p141 Jeden z programów prowadzonych w Polsce wykazuje nadwyżkę, która nie jest ujmowana zgodnie z zasadą, że przyszłe korzyści ekonomiczne są niedostępne dla jednostki w formie obniżki przyszłych składek lub zwrotu gotówki.

19p139(c) W związku z zamknięciem fabryki, została poniesiona strata z tytułu ograniczenia programu, a także zawarto porozumienie z powiernikami programu dotyczące uregulowania zobowiązań, obowiązujące od dnia 30 grudnia 2015 r., które uregulowało wszystkie zobowiązania programu świadczeń emerytalnych dotyczące pracowników tej fabryki.

19p138(a) Zobowiązania z tytułu określonych świadczeń oraz aktywa programu są podzielone na kraje w następujący sposób:

	2015			2014		
	Polska	USA	Razem	Polska	USA	Razem
Wartość bieżąca zobowiązania	4,215	4,366	8,581	1,050	3,442	4,492
Wartość godziwa aktywów programu	(2,102)	(3,109)	(5,211)	(394)	(2,403)	(2,797)
	2,113	1,257	3,370	656	1,039	1,695
Wpływ minimalnych wymogów dotyczących finansowania/pułapu aktywów	314	-	314	205	-	205
Zobowiązania razem	2,427	1,257	3,684	861	1,039	1,900

19p137(a) Na ostatni dzień wyceny, wartość bieżąca zobowiązania z tytułu określonych świadczeń

Informacja dodatkowa do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

składała się z około 3,120 PLN (2014 r.: 1,371 PLN) w odniesieniu do pracowników czynnych zawodowo, 3,900 PLN (2014 r.: 2,115 PLN) w odniesieniu do członków programu, którzy już nie płacą składek, ale zachowali nabyte prawa oraz 1,561 PLN (2014 r.: 1,006 PLN) w odniesieniu do emerytowanych członków programu.

19p144

Istotne założenia aktuarialne:

	2015		2014	
	Polska	USA	Polska	USA
Stopa dyskontowa	5.1%	5.2%	5.5%	5.6%
Inflacja	3.0%	4.0%	3.5%	4.2%
Wskaźnik wzrostu wynagrodzeń	4.0%	4.5%	4.5%	4.0%
Wskaźnik wzrostu emerytur	3.0%	2.8%	3.1%	2.7%

Założenia dotyczące przyszłej umieralności są ustalane na podstawie danych aktuarialnych zgodnych z publikowanymi statystykami oraz doświadczeniami na danym terenie. Założenia te przekładają się na średnią oczekiwaną długość życia (w latach) osób odchodzących na emeryturę w wieku 65 lat w następujący sposób:

	2015		2014	
	Polsce	USA	Polsce	USA
Przejście na emeryturę na dzień bilansowy:				
– Mężczyźni	22	20	22	20
– Kobiety	25	24	25	24
Przejście na emeryturę po upływie 20 lat od dnia bilansowego:				
– Mężczyźni	24	23	24	23
– Kobiety	27	26	27	26

19p145(a)

Analiza wrażliwości zobowiązania z tytułu określonych świadczeń na zmiany w ważonych głównych założeniach przedstawia się następująco:

	Wpływ na zobowiązanie z tytułu określonych świadczeń		
	Zmiana w założeniu	Wzrost założenia	Spadek założenia
Stopa dyskontowa	0.50%	Spadek o 8.2%	Wzrost o 9.0%
Wskaźnik wzrostu wynagrodzeń	0.50%	Wzrost o 1.8%	Spadek o 1.7%
Wskaźnik wzrostu emerytur	0.25%	Wzrost o 4.7%	Spadek o 4.4%
		Wzrost założenia o 1 rok	Spadek założenia o 1 rok
Oczekiwana długość życia		Wzrost o 2.8%	Spadek o 2.9%

19p145(b)

Powyższa analiza wrażliwości jest oparta na zmianie jednego z założeń, przy niezmienności pozostałych założeń. W praktyce, jest to mało prawdopodobne, i zmiany niektórych założeń mogą być skorelowane. Przy wyliczaniu wrażliwości zobowiązania z tytułu określonych świadczeń na istotne założenia aktuarialne została zastosowana ta sama metoda, którą stosuje się do obliczenia zobowiązania emerytalnego ujmowanego w sprawozdaniu z sytuacji finansowej (bieżąca wartość zobowiązania z tytułu określonych świadczeń liczona przy zastosowaniu metody prognozowanych świadczeń jednostkowych na koniec okresu sprawozdawczego).

19p145(c)

Metody i rodzaje założeń stosowane przy sporządzeniu analizy wrażliwości nie uległy zmianie w porównaniu do poprzedniego okresu.

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

33.2 Świadczenia zdrowotne po okresie zatrudnienia

DU, 19p144 Grupa prowadzi szereg programów świadczeń zdrowotnych po okresie zatrudnienia, głównie w USA. Na większość tych programów nie są odkładane środki na specjalnych funduszach. Ujęcie księgowe, istotne założenia oraz częstotliwość dokonywania wyceny zbliżone są do stosowanych w odniesieniu do programów emerytalnych określonych świadczeń, które przedstawione zostały powyżej wraz z założeniami aktuarialnymi związanymi z długoterminowym wzrostem kosztów leczenia na poziomie 8.0% rocznie (2014 r.: 7.6%) oraz wskaźnikami roszczeń na poziomie 6% (2014 r.: 5.2%).

19p140(a) Kwoty ujęte w bilansie ustalono w następujący sposób:

	2015	2014
Wartość bieżąca zobowiązań finansowanych za pośrednictwem odrębnego funduszu	727	350
Wartość godziwa aktywów programu	(605)	(294)
Niedobór w finansowanych programach	122	56
Wartość bieżąca zobowiązań niefinansowanych za pośrednictwem odrębnego funduszu	1,310	655
Zobowiązanie w bilansie	1,432	711

19p140(a) Zmiany stanu zobowiązań z tytułu określonych świadczeń w ciągu roku przedstawiają się następująco:

	Bieżąca wartość zobowiązania	Wartość godziwa aktywów programu	Razem
141(a-h) Stan na 1 stycznia 2014 r.	708	(207)	501
Koszty bieżącego zatrudnienia	107	-	107
Koszty/(Przychody) z tytułu odsetek	25	(13)	12
	132	(13)	119
Ponowna wycena:			
- Zwrot z aktywów programu, z wyłączeniem kwot ujętych w kosztach/(przychodach) z tytułu odsetek	-	(11)	(11)
- (Zyski)/Straty wynikające ze zmiany założeń demograficznych	3	-	3
- (Zyski)/Straty wynikające ze zamiany założeń finansowych	7	-	7
- (Zyski)/Straty powstałe na skutek korekty założeń aktuarialnych ex post	194	-	194
	204	(11)	193
Różnice kursowe	(31)	2	(29)
Składki/premie wniesione przez:			
- Pracodawców	-	(73)	(73)
Wyплаты z programów:			
- Wyплата świadczeń	(8)	8	-
Stan na 31 grudnia 2014 r.	1,005	(294)	711

Informacja dodatkowa do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

	Bieżąca wartość zobowiązania	Wartość godziwa aktywów programu	Razem
Stan na 1 stycznia 2015 r.	1,005	(294)	711
Koszty bieżącego zatrudnienia	153	-	153
Koszty/(Przychody) z tytułu odsetek	49	(18)	31
	202	(18)	184
Ponowna wycena:			
- Zwrot z aktywów programu, z wyłączeniem kwot ujętych w kosztach/(przychodach) z tytułu odsetek	-	(33)	(33)
- (Zyski)/Straty wynikające ze zmiany założeń demograficznych	4	-	4
- (Zyski)/Straty wynikające ze zamiany założeń finansowych	10	-	10
- (Zyski)/Straty powstałe na skutek korekty założeń aktuarialnych ex post	(16)	-	(16)
	(2)	(33)	(35)
Różnice kursowe	37	(5)	32
Składki/premie wniesione przez:			
- Pracodawców	-	(185)	(185)
Wypłaty z programów:			
- Wypłata świadczeń	(7)	7	-
Przejęte w wyniku połączenia przedsięwzięć (nota 39)	802	(77)	725
Stan na 31 grudnia 2015 r.	2,037	(605)	1,432

33.3 Świadczenia po okresie zatrudnienia (emerytalne i zdrowotne)

19p142

Aktywa programu obejmują następujące pozycje:

	2015				2014			
	Notowane	Nienotowane	Razem	%	Notowane	Nienotowane	Razem	%
Instrumenty kapitałowe dotyczące sektora:			1,824	31%			1,216	39%
Technologii informatycznych	502	-	502		994	-	994	
Energetycznego	557	-	557		-	-	-	
Produkcyjnego	746	-	746		194	-	194	
Pozostałych	-	19	19		-	28	28	
Instrumenty dłużne			2,161	37%			571	18%
Rządowe	916	-	916		321	-	321	
Obligacje korporacyjne (poziom inwestycyjny)	900	-	900		99	-	99	
Obligacje korporacyjne (poziom nieinwestycyjny)	68	277	345		41	110	151	
Nieruchomości			1,047	18%			943	31%
w USA	-	800	800		-	697	697	
w Polsce	-	247	247		-	246	246	
Kwalifikujące się polisy ubezpieczeniowe	-	496	496	9%	-	190	190	6%
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	177	-	177	3%	94	-	94	3%
Fundusze inwestycyjne	111	-	111	2%	77	-	77	2%
Razem	3,977	1,839	5,816	100%	1,820	1,271	3,091	100%

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

19p143	<p>Aktywa programu emerytalnego i zdrowotnego obejmują akcje zwykłe Spółki o wartości godziwej 136 PLN (2014 r.: 126 PLN) oraz nieruchomości położoną w Stanach Zjednoczonych zajmowaną przez Grupę o wartości godziwej 612 PLN (2014 r.: 609 PLN).</p>
19p139(b)	<p>Poprzez swoje programy określonych świadczeń emerytalnych oraz programy zdrowotne po okresie zatrudnienia, Grupa jest narażona na liczne ryzyka, z których najważniejsze zostały przedstawione poniżej:</p> <p>Zmienność aktywów Zobowiązania programu są obliczane przy użyciu stopy dyskonta ustalonej w odniesieniu do rentowności obligacji korporacyjnych. Jeśli aktywa programu nie osiągną tej rentowności, spowoduje to niedobór. Zarówno programy amerykańskie, jak i programy w Polsce posiadają znaczącą część kapitałów, wobec których oczekuje się, że w dłuższym okresie czasu osiągną wyższą rentowność niż obligacje korporacyjne, zapewniając jednocześnie zmienność i ryzyko w krótkim okresie.</p> <p>Z uwagi na zbliżające się terminy wypłaty środków w ramach programów, Grupa zamierza obniżyć poziom ryzyka inwestycyjnego poprzez inwestowanie w większym zakresie w aktywa, które są bardziej dopasowane do zobowiązań. Pierwszy etap tego procesu został zakończony w roku finansowym 2013 wraz ze sprzedażą licznych udziałów w spółkach i zakupem kombinacji obligacji rządowych i korporacyjnych. Obligacje rządowe odzwierciedlają wyłącznie inwestycje w papiery wartościowe rządów Stanów Zjednoczonych i Polski. Obligacje korporacyjne to światowe papiery wartościowe z naciskiem na obligacje z Polski i Stanów Zjednoczonych.</p> <p>Jednakże Grupa uważa, że ze względu na długoterminowy charakter zobowiązań programu oraz siłę grupy wspierającej, poziom kontynuacji inwestycji kapitałowej jest odpowiednim elementem długoterminowej strategii grupy, by skutecznie zarządzać programami. Strategia dopasowania aktywów i zobowiązań została bardziej szczegółowo przedstawiona poniżej.</p> <p>Zmiana rentowności obligacji Spadek rentowności obligacji korporacyjnych spowoduje zwiększenie zobowiązań programu, chociaż wzrost ten zostanie częściowo skompensowany przez zwiększenie wartości pakietów kontrolnych obligacji programu.</p> <p>Ryzyko inflacji Część zobowiązań emerytalnych Grupy jest powiązana z inflacją, a wyższa inflacja doprowadzi do wyższych zobowiązań (choć, w większości przypadków ograniczenie poziomu wzrostów inflacyjnych ma na celu zabezpieczenie programu przed skrajną inflacją). Większość aktywów programu nie została dotkniętych inflacją (obligacje o stałym oprocentowaniu) lub są luźno skorelowane z inflacją (kapitały własne), co oznacza, że wzrost inflacji spowoduje także wzrost niedoboru.</p> <p>W programach prowadzonych w USA, płatności emerytur nie są związane z inflacją, więc ryzyko inflacji jest mniej istotne.</p> <p>Oczekiwana długość życia Większość zobowiązań programu ma na celu udzielenie dożywotnich świadczeń uczestnikom programu, dlatego też zwiększająca się oczekiwana długość życia będzie skutkować wzrostem zobowiązań programów. Ma to szczególne znaczenie w programach prowadzonych w Polsce, gdzie wzrosty inflacyjne skutkują wyższą wrażliwością na zmiany w oczekiwanej długości życia.</p>
19p146	<p>W przypadku finansowanych programów, Grupa zapewnia, że pozycje inwestycyjne są zarządzane w ramach założeń koncepcyjnych dotyczących dopasowywania aktywów</p>

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

i zobowiązań (ALM), które zostały opracowane w celu osiągnięcia długoterminowych inwestycji, w zgodzie ze zobowiązaniami programów świadczeń emerytalnych. W ramach założeń koncepcyjnych, celem dopasowywania aktywów i zobowiązań przez Grupę jest dopasowanie aktywów do zobowiązań emerytalnych poprzez inwestowanie w długoterminowe papiery wartościowe o stałym oprocentowaniu z terminami zapadalności odpowiadającymi terminom płatności świadczeń oraz denominowane w odpowiedniej walucie. Spółka aktywnie monitoruje, w jaki sposób czas trwania i oczekiwana rentowność inwestycji odpowiadają oczekiwanym wypływom pieniężnym wynikającym ze zobowiązań emerytalnych. Grupa nie zmieniła procesów stosowanych do zarządzania ryzykiem w stosunku do poprzednich okresów. Grupa nie korzysta z instrumentów pochodnych do zarządzania ryzykiem. Inwestycje są dobrze zdywersyfikowane, w taki sposób, że niepowodzenie pojedynczej inwestycji nie będzie miało istotnego wpływu na ogólny poziom aktywów. Duża część aktywów w 2015 r. składa się z instrumentów kapitałowych oraz obligacji, choć grupa inwestuje również w nieruchomości, obligacje, środki pieniężne i fundusze inwestycyjne (hedgingowe). Zdaniem grupy, instrumenty kapitałowe oferują najlepszy zwrot w perspektywie długoterminowej, przy dopuszczalnym poziomie ryzyka. Większość instrumentów kapitałowych znajduje się w globalnie zdywersyfikowanym portfelu międzynarodowych, dużych i stabilnych spółek giełdowych, z docelowym poziomem 60% instrumentów kapitałowych utrzymywanych w Polsce i innych krajach Europy, 30% w USA, i resztą na rynkach wschodzących.

- 19p147(a)** Grupa uzgodniła, że w ciągu następných dziewięciu lat będzie dążyć do wyeliminowania niedoboru w programie emerytalnym. Poziomy finansowania są monitorowane w skali rocznej i aktualna uzgodniona stawka stałych składek wynosi 14% wynagrodzenia stanowiącego podstawę obliczania składki emerytalnej w Polsce i 12% w USA. Następną wycena trzyletnia powinna zostać wykonana według stanu na dzień 31 grudnia 2016 r. Grupa uważa, że stawki składek ustalone przy ostatniej wycenie są wystarczające, by wyeliminować niedobór w uzgodnionym okresie, a regularne składki, które oparte są na kosztach zatrudnienia, nie wzrosną znacząco.
- 19p147(b)** Przewidywane składki na rzecz programów świadczeń po okresie zatrudnienia za rok zakończony 31 grudnia 2016 r. wynoszą 1,150 PLN.
- 19p147(c)** Średni ważony okres obowiązywania zobowiązania z tytułu określonych świadczeń wynosi 25.2 lata.
- 19p147(c)** Analiza oczekiwanego terminu zapadalności niezdywersyfikowanych świadczeń emerytalnych i świadczeń zdrowotnych po okresie zatrudnienia:

Stan na 31 grudnia 2015 r.	Poniżej 1 roku	W okresie od 1 do 2 lat	W okresie od 2 do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Świadczenia emerytalne	628	927	2,004	21,947	25,506
Świadczenia zdrowotne po okresie zatrudnienia	127	174	714	4,975	5,990
Razem	755	1,101	2,718	26,922	31,496

34 Dywidenda na akcję

- 1p107** Wypłacone w latach 2015 i 2014 dywidendy wyniosły odpowiednio: 10,102 PLN (0.48 PLN na jedną akcję) oraz 15,736 PLN (0.78 PLN na jedną akcję).
- 1p137(a), 10p12** Dywidenda za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2015 r., w kwocie 0.51 PLN na jedną akcję, czyli w łącznej kwocie 12,945 PLN, ma być zaproponowana na dorocznym Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy, które odbędzie się 30 kwietnia 2016 r. Niniejsze sprawozdanie finansowe nie uwzględnia zobowiązania z tytułu tej dywidendy.

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

35 Rezerwy na pozostałe zobowiązania i obciążenia

	Odnowa środowiska naturalnego	Restruktu- ryzacja	Roszczenia prawne	Udział w zysku i premie	Zobowiązanie warunkowe wynikające z połączenia przedsiębiorstw	Razem	
1p78(d)							
37p84(a)	Stan na 1 stycznia 2015 r.	842	-	828	1,000	-	2,670
	Ujęte w sprawozdaniu z wyniku:						
37p84(b)	- Utworzenie dodatkowych rezerw	316	1,986	2,405	500	-	5,207
	- Nabycie Grupy ABC	-	-	-	-	1,000	1,000
37p84(d)	- Rozwiązanie niewykorzystanej rezerwy	(15)	-	(15)	(10)	-	(40)
37p84(e)	- Rozliczenie dyskonta	40	-	-	-	4	44
37p84(c)	Rezerwy wykorzystane w trakcie roku	(233)	(886)	(3,059)	(990)	-	(5,168)
	Różnice kursowe	(7)	-	(68)	-	-	(75)
MSSF5p38	Przeniesione do grupy do zbycia zaklasyfikowanej jako przeznaczona do sprzedaży	(96)	-	-	-	-	(96)
37p84(a)	Stan na 31 grudnia 2015 r.	847	1,100	91	500	1,004	3,542
	Struktura łącznej kwoty rezerw:						
					2015		2014
1p69	Długoterminowe				316		274
1p69	Krótkoterminowe				3,226		2,396
	Razem				3,542		2,670

c

(a) *Odnowa środowiska naturalnego*

37p85(a)-(c) Grupa wykorzystuje różne substancje chemiczne przy obróbce skóry. W związku z tym tworzona jest rezerwa na wartość bieżącą kosztów poniesionych z tytułu rekultywacji terenów produkcyjnych. W latach 2016 i 2017 przewiduje się wykorzystanie rezerw w wysokości, odpowiednio, 531 PLN i 316 PLN. Łączne przewidywane koszty z tego tytułu wyniosą 880 PLN (2014 r.: 760 PLN).

DU Rezerwa przeniesiona do grupy do zbycia zaklasyfikowanej jako przeznaczona do sprzedaży wynosi 96 PLN i odnosi się do rezerwy na odnowę środowiska naturalnego dla Shoes Limited (część segmentu hurtowego w Polsce). Dalsze informacje szczegółowe dotyczące grupy do zbycia przeznaczonej do sprzedaży przedstawiono w nocie 25.

(b) *Restrukturyzacja*

37p85(a)-(c) Redukcja wolumenu produkcji w Steplandii (jednostka zależna wchodząca w skład rosyjskiego hurtowego segmentu operacyjnego) spowoduje ograniczenie zatrudnienia o 155 osób w dwóch fabrykach. Osiągnięto porozumienie z przedstawicielami lokalnych związków zawodowych, określające liczbę osób objętych redukcją zatrudnienia oraz pakiet świadczeń oferowany przez Grupę z tytułu dobrowolnego rozwiązania stosunku pracy, a także kwoty odpraw dla osób zwalnianych przed końcem roku obrotowego. Kwota szacowanych do poniesienia kosztów pracowniczych z tytułu restrukturyzacji wynosi na 31 grudnia 2015 r. 799 PLN (nota 10). Inne koszty bezpośrednie związane z restrukturyzacją, w tym koszty rozwiązania umów leasingu, wynoszą 1,187 PLN. Na koszty te utworzono w 2015 r. rezerwę w pełnej wysokości. Przewiduje się, że rezerwa wynosząca 1,100 PLN na dzień 31 grudnia 2015 r. zostanie wykorzystana w całości w pierwszym półroczu 2016 r.

36p130 W następstwie restrukturyzacji dokonano odpisu w kwocie 4,650 PLN z tytułu utraty wartości firmy w ośrodku wypracowującym środki pieniężne związanym ze Steplandią (nota 17).

Informacja dodatkowa do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

(c) Roszczenia prawne

37p85(a)-(c) Wykazywane kwoty stanowią rezerwę na niektóre roszczenia prawne wniesione przeciwko Grupie przez klientów z amerykańskiego segmentu sprzedaży hurtowej. Odośne koszty ujęto w sprawozdaniu z wyniku jako „koszty administracyjne”. Przewiduje się, że saldo na dzień 31 grudnia 2015 r. zostanie wykorzystane w pierwszej połowie 2016 r. Zdaniem dyrektorów, popartym stosowną opinią prawną, zgłoszenie tych roszczeń nie spowoduje powstania znaczących strat w wysokości przekraczającej kwotę rezerw utworzonych na dzień 31 grudnia 2015 r.

(d) Udziały w zysku i premie

19p9(c),11,DU, 37p85(a)-(c) Kwoty ujęte w rezerwie na udział w zysku i premie przypadają do wypłaty w ciągu trzech miesięcy od zatwierdzenia zbadanego sprawozdania finansowego.

(e) Ujęte zobowiązania warunkowe

37p85(a)-(c) Zobowiązanie warunkowe w wysokości 1,000 PLN zostało ujęte z chwilą nabycia Grupy ABC dla toczącego się postępowania sądowego, w którym jednostka jest pozwany. Roszczenie zostało wniesione przez klienta, który zarzucał istnienie wad w dostarczonych mu produktach. Oczekuje się, że sąd wyda orzeczenie w tej sprawie do końca 2016 r. Potencjalną niezdykontowaną kwotę wszelkich przyszłych płatności, do których grupa może być zobowiązana jeżeli wydane zostanie niekorzystne orzeczenie sądowe szacuje się na od 500 PLN do 1,500 PLN. Na dzień 31 grudnia 2015 r. nie nastąpiła żadna zmiana w wysokości ujętej kwoty (z wyjątkiem rozwiązania dyskonta w wysokości 4 PLN) zobowiązania ujętego na dzień 1 marca 2015 r., ponieważ nie nastąpiła żadna zmiana prawdopodobieństwa wyniku postępowania.

MSSF3B64(g) Akcjonariusze Grupy ABC sprzedający swe akcje umownie zobowiązali się zrekompensować Grupie KASZUBY S.A. roszczenia, jakie mogą podlegać zapłacie w związku z powyższym postępowaniem sądowym. Grupa ujęła składnik aktywów z tytułu prawa do rekompensaty o wartości 1,000 PLN, równoważny wartości godziwej pokrytego zobowiązania. Składnik ten odjęto z wynagrodzenia przekazanego za połączenie przedsięwzięć. Tak jak w przypadku pokrytego zobowiązania, nie wystąpiła żadna zmiana w zakresie kwot wykazanych dla składnika aktywów z tytułu prawa do rekompensaty na dzień 31 grudnia 2015 r., ponieważ nie nastąpiła żadna zmiana wyniku postępowania oraz założeń przyjętych do oszacowania zobowiązania.

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

36 Środki pieniężne z działalności operacyjnej

	2015	2014
7p18(b),7p20		
Zysk przed opodatkowaniem, w tym z działalności zaniechanej	49,100	25,837
Korekty:		
– Amortyzacja środków trwałych (nota 16)	17,754	9,662
– Amortyzacja wartości niematerialnych (nota 17)	800	565
– Odpis z tytułu utraty wartości firmy (nota 17)	4,650	–
– (Zysk)/strata na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	(17)	8
– Płatności oparte na akcjach	690	822
– Świadczenia po okresie zatrudnienia	39	196
– Zyski z tytułu zmian wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych (nota 8)	(86)	(88)
– (Zyski)/straty z tytułu zmian wartości godziwej aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik (nota 8)	(85)	238
– Przychody z tytułu dywidend z aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży (nota 7)	(1,100)	(883)
– Przychody z tytułu dywidend z aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik (nota 7)	(800)	(310)
– Rezerwa na koszty restrukturyzacji	1,100	–
– Odpis aktualizujący wartość zapasów (nota 6)	3,117	–
– Koszty finansowe - netto (nota 11)	6,443	10,588
– Udział w stratach/(zyskach) wspólnych przedsięwzięć i jednostek stowarzyszonych (nota 12)	(1,682)	(1,022)
– Straty/(Zyski) z tytułu różnic kursowych na działalności operacyjnej (nota 8)	277	(200)
Zyski na aktualizacji wyceny inwestycji dostępnych do sprzedaży (nota 7)	(850)	–
Zmiany stanu kapitału obrotowego (z wyłączeniem wpływu przejęcia i różnic kursowych z konsolidacji):		
– Zapasy	(3,073)	(966)
– Należności handlowe oraz pozostałe należności	1,203	(2,429)
– Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik	(3,883)	(858)
– Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania	1,154	543
Środki pieniężne z działalności operacyjnej	74,751	41,703

W sprawozdaniu z przepływów pieniężnych na kwotę wpływów ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych składają się:

	2015	2014
Wartość księgową netto (nota 16)	6,337	2,987
Zysk/(strata) na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	17	(8)
Wpływy ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	6,354	2,979

7p43 Transakcje niepieniężne

Najważniejszą transakcją niepieniężną była emisja akcji stanowiących zapłatę za przejętą jednostkę, co zostało omówione w nocie 39.

37 Pozycje warunkowe

37p86 Od 2013 r. Grupa jest stroną w postępowaniu wszczętym przez agencję ochrony środowiska działającą w Europie. Grupa zaprzecza zarzutom i nie potwierdza istnienia żadnego zobowiązania. W odniesieniu do powyższego pozwu nie została ujęta w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym żadna rezerwa, jako że w ocenie prawników nie jest prawdopodobne powstanie istotnego zobowiązania. Inne sprawy sądowe, w odniesieniu do których zostały utworzone rezerwy, opisano w nocie 35.

Informacja dodatkowa do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

38 Przyszłe zobowiązania umowne

(a) Zobowiązania inwestycyjne

Zobowiązania inwestycyjne wynikające z zawartych umów na dzień bilansowy, lecz jeszcze niezaciągnięte w bilansie, wynoszą:

		2015	2014
16p74(c)	Rzeczowe aktywa trwałe	3,593	3,667
38p122(e)	Wartości niematerialne	460	474
	Razem	4,053	4,141

(b) Przyszłe zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego, gdzie spółka Grupy jest leasingobiorcą (korzystającym)

17p35(d) Grupa użytkuje różne sklepy detaliczne, biura i magazyny na podstawie nieodwoływalnych umów leasingu operacyjnego. Okresy leasingu wynoszą od 5 do 10 lat, a większość umów leasingu jest odnawialna na koniec okresu leasingu po stawkach rynkowych.

17p35(d) Grupa użytkuje również rozmaite maszyny i urządzenia na podstawie możliwych do wypowiedzenia umów leasingu operacyjnego. Jeżeli Grupa chce takie umowy rozwiązać, musi to uczynić, z co najmniej sześciomiesięcznym okresem wypowiedzenia. Łączne koszty z tytułu leasingu, ujęte w trakcie roku w sprawozdaniu z wyniku, ujawnione są w nocie 9.

17p35(a) Łączne kwoty przyszłych minimalnych opłat leasingowych z tytułu nieodwoływalnych umów leasingu operacyjnego wynoszą:

	2015	2014
Poniżej jednego roku	11,664	10,604
Od jednego roku do pięciu lat	45,651	45,651
Powyżej pięciu lat	15,710	27,374
Razem	73,025	83,629

39 Połączenia przedsięwzięć

MSSF3B64(a)(d) W dniu 30 czerwca 2014 r. Grupa nabyła 15% kapitału akcyjnego Grupy ABC za 1,150 PLN. 1 marca 2015 r. Grupa nabyła kolejne 56.73% kapitału akcyjnego i przejęła kontrolę nad Grupą ABC, zajmującą się sprzedażą detaliczną obuwia i wyrobów skórzanych, prowadzącą działalność w USA i będącą sprzedawcą hurtowym działającym w większości krajów Europy Zachodniej.

MSSF3B64(e) W następstwie przejęcia grupa powinna zwiększyć swą obecność na tych rynkach. Powinna też zmniejszyć koszty dzięki korzyściom skali. Wartość firmy w kwocie 4,501 PLN z tytułu przejęcia przypada na przejętą bazę klientów oraz korzyści skali oczekiwane z połączenia działalności Grupy z działalnością Grupy ABC. Żadna część wykazanej wartości firmy nie będzie podlegała odliczeniu dla celów podatku dochodowego.

W tabeli poniżej wyszczególniono wynagrodzenie zapłacone za Grupę ABC oraz wartości godziwe przejętych aktywów i zobowiązań wykazane na dzień przejęcia, jak i wartość godziwą na dzień przejęcia udziałów niedających kontroli.

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

Wynagrodzenie na dzień 1 marca 2015 r.		
MSSF3B64(f)(i)	Środki pieniężne	4,050
MSSF3B64(f)(iv)	Instrumenty kapitałowe (3.55 mln akcji zwykłych)	10,000
MSSF3B64(f)(iii), (g)(i)	Wynagrodzenie warunkowe	1,000
MSSF3B64(f)	Przekazane wynagrodzenie razem	15,050
	Prawo do rekompensaty (składnik aktywów)	(1,000)
MSSF3B64(p)(i)	Wartość godziwa udziału w kapitale Grupy ABC posiadanego przed połączeniem przedsięwzięć	2,000
	Wynagrodzenie razem	16,050
MSSF3B64(i)	Ujęte wartości możliwych do zidentyfikowania przejętych aktywów i zobowiązań	
	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	300
	Rzeczowe aktywa trwale (nota 16)	67,784
	Znaki towarowe (w ramach wartości niematerialnych) (nota 17)	2,500
	Licencje (w ramach wartości niematerialnych) (nota 17)	1,500
	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży (nota 19)	473
	Zapasy	459
	Należności handlowe oraz pozostałe należności	585
	Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania	(11,409)
	Zobowiązania z tytułu świadczeń po okresie zatrudnienia:	
	– Emerytury (nota 33)	(1,914)
	– Pozostałe zobowiązania po okresie zatrudnienia (nota 33)	(725)
	Kredyty i pożyczki	(40,509)
	Zobowiązanie warunkowe	(1,000)
	Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego (nota 32)	(1,953)
	Razem możliwe do zidentyfikowania aktywa netto	16,091
MSSF3B64(o)(i)	Udziały niedające kontroli	(4,542)
	Wartość firmy	4,501
	Razem	16,050
MSSF3B64(m)	Koszty związane z transakcją nabycia w kwocie 200 PLN zostały ujęte w kategorii kosztów administracyjnych w skonsolidowanym sprawozdaniu z wyniku za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2015 r.	
MSSF3B64(f)(iv), (m)	Wartość godziwa 3,550 tysięcy akcji zwykłych wyemitowanych w charakterze wynagrodzenia zapłaconego za Grupę ABC (10,050 PLN) wynikała z opublikowanej ceny akcji na dzień 1 marca 2015 r. Koszty emisji w kwocie 50 PLN skompensowano z domniemanymi wpływami.	
MSSF3B64(g)(i), B67(b)	Uzgodnienia w przedmiocie wynagrodzenia warunkowego wymagają, żeby grupa zapłaciła gotówką dawnym właścicielom Grupy ABC 10% średniego zysku Grupy ABC za okres trzech lat tj. 2015–2017, od kwoty powyżej 15,000 PLN, do maksymalnej niedyskontowanej wysokości 2,500 PLN.	
MSSF3B64(g)(ii)	Potencjalna niedyskontowana kwota wszelkich przyszłych płatności, które grupa może być zobowiązania dokonać na mocy przyjętych uzgodnień, wynosi od 0 PLN do 2,500 PLN.	

Informacja dodatkowa do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

MSSF3B64(g)
(i), (ii)
MSSF13p93(h)
(i)

Wartość godziwa wynagrodzenia warunkowego w wysokości 1,000 PLN została oszacowana metodą dochodową. Szacunki wartości godziwej opierają się na stopie dyskonta równej 8% oraz korygowanym prawdopodobieństwem zakładanym zysku Grupy ABC sięgającym od 15,000 PLN do 25,000 PLN. Jest to wycena na poziomie 3 hierarchii wartości godziwej. Poniżej przedstawiono istotne niemożliwe do zaobserwowania założenia wykorzystane przy wyliczeniu tego zysku:

MSSF13p93(d)	Przyjęte założenia	Przedział
	Sprzedaż (w tys. PLN)	45,000 – 70,000
	Marża brutto (%)	40 – 50%
	Koszty sprzedaży oraz koszty administracyjne (w tysiącach PLN)	4,500 – 7,000

MSSF3B7(b),
MSSF13p93(h)
(ii)

Na dzień 31 grudnia 2015 r. wynagrodzenie warunkowe ujęte w sprawozdaniu z wyniku wzrosło o 500 PLN, ponieważ korygowany prawdopodobieństwem zakładany zysk Grupy ABC oszacowano na około 18,000 - 27,000 PLN. Przy założeniu, że wszystkie pozostałe czynniki nie ulegną zmianie: coroczny wzrost przychodu o 5,000 PLN spowodowałby wzrost zobowiązania o kolejne 250 PLN, coroczny wzrost marży brutto o 5% spowodowałby wzrost zobowiązania o 200 PLN oraz coroczny wzrost kosztów sprzedaży i kosztów administracyjnych o 1,000 PLN spowodowałby zmniejszenie zobowiązania o 90 PLN.

MSSF3B64(h)

Wartość godziwa należności handlowych oraz pozostałych należności wynosi 585 PLN i obejmuje należności handlowe o wartości godziwej równej 510 PLN. Umowna kwota brutto wymagalnych należności handlowych wynosi 960 PLN, z czego należy spodziewać się, że 450 PLN to należności nieściągalne.

MSSF3B67(a)

Ujęta wartość godziwa przejętych możliwych do zidentyfikowania wartości niematerialnych w kwocie 4,000 PLN (obejmujących znaki towarowe i licencje) ma charakter tymczasowy do czasu otrzymania ostatecznych wycen przedmiotowych aktywów.

MSSF3B64(j),
MSSF3B67(c),
37p84, 37p85

Zobowiązanie warunkowe w kwocie 1,000 PLN ujęto w związku z toczącym się postępowaniem sądowym, w którym Grupa ABC jest pozwany. Roszczenie zostało wniesione przez klienta, który zarzucał istnienie wad w dostarczonych produktach. Oczekuje się, że sąd wyda orzeczenie w tej sprawie do końca 2016 r. Potencjalną niedyskontowaną kwotę wszelkich przyszłych płatności, do których grupa może być zobowiązana, jeżeli wydane zostanie niekorzystne orzeczenie sądowe, szacuje się na od 500 PLN do 1,500 PLN. Na dzień 31 grudnia 2015 r. nie nastąpiła żadna zmiana w wysokości ujętej kwoty (z wyjątkiem rozliczenia dyskonta w wysokości 4 PLN) zobowiązania ujętego na dzień 1 marca 2015 r., ponieważ nie nastąpiła żadna zmiana wyniku postępowania oraz założeń przyjętych do kalkulacji szacunków.

MSSF3B64(g),
MSSF3p57

Akcjonariusze Grupy ABC sprzedający swe akcje umownie zobowiązali się zrekompensować Grupie KASZUBY S.A. roszczenia, jakie mogą podlegać zapłacie w związku z powyższym postępowaniem sądowym. Grupa ujęła składnik aktywów z tytułu prawa do rekompensaty o wartości 1,000 PLN, równoważny wartości godziwej pokrytego zobowiązania. Składnik ten odjęto z wynagrodzenia przekazanego za połączenie przedsięwzięć. Tak jak w przypadku pokrytego zobowiązania, nie wystąpiła żadna zmiana w zakresie kwot wykazanych dla składnika aktywów z tytułu prawa do rekompensaty na dzień 31 grudnia 2015 r., ponieważ nie nastąpiła żadna zmiana wyniku postępowania oraz założeń przyjętych do oszacowania zobowiązania.

MSSF3B64(o)

Wartość godziwą udziałów niedających kontroli w Grupie ABC, jednostce nienotowanej na giełdzie papierów wartościowych, oszacowano przy zastosowaniu ceny nabycia zapłaconej za 56.73% udział w kapitale Grupy ABC. Zastosowana cena nabycia została odpowiednio skorygowana, biorąc pod uwagę fakt braku kontroli oraz braku rynku, które uczestnicy rynku mogliby uwzględnić podczas szacowania wartości godziwej udziałów niedających kontroli w Grupie ABC.

MSSF3B64(p)(ii)

Grupa ujęła zysk równy 850 PLN w następstwie wyceny do wartości godziwej swego 15%

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

udziału w kapitale Grupy ABC posiadanego przed połączeniem przedsięwzięć. Zysk został uwzględniony w pozostałych przychodach w sprawozdaniu z całkowitych dochodów Grupy za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 r.

MSSF3B64(q)(i) Przychody Grupy ABC ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów od dnia 1 marca 2015 r. wyniosły 44,709 PLN. Grupa ABC ponadto wniosła w tym samym okresie zysk w kwocie 12,762 PLN.

MSSF3B64(q)(ii) Gdyby Grupa ABC podlegała konsolidacji od dnia 1 stycznia 2015 r., skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów wykazywałoby przychody „pro-forma” w kwocie 220,345 PLN oraz zysk „pro-forma” w kwocie 35,565 PLN.

Komentarz PwC

Dane dotyczące połączonych przychodów i zysków nie przedstawiają faktycznych wyników za rok i dlatego w niniejszym przykładowym sprawozdaniu finansowym zatytułowane są „pro-forma”.

40 Transakcje z udziałowcami niekontrolującymi

(a) Nabycie dodatkowych udziałów w jednostce zależnej

MSSF12p18 W dniu 21 kwietnia 2015 r. Spółka nabyła pozostałe 5% z wyemitowanych akcji Grupy XYZ. Cena nabycia wyniosła 1,100 PLN. Grupa posiada obecnie 100% udział w kapitale akcyjnym Grupy XYZ. Wartość bilansowa udziałów niedających kontroli w Grupie XYZ na dzień nabycia wynosiła 300 PLN. Grupa usunęła z bilansu udziały niedające kontroli o wartości 300 PLN i wykazała spadek kapitału własnego przypadającego na właścicieli spółki dominującej o 800 PLN. Wpływ zmian w udziale własności Grupy XYZ na kapitał własny przypadający na właścicieli Spółki w ciągu roku przedstawia się następująco:

	2015	2014
Wartość bilansowa nabytych udziałów niedających kontroli	300	–
Cena nabycia zapłacona udziałowcom niekontrolującym	(1,100)	–
Nadwyżka zapłaconej ceny nabycia ujęta w kapitale własnym jednostki dominującej	(800)	–

(b) Zbycie udziałów w jednostce zależnej bez utraty kontroli

MSSF12p18 W dniu 5 września 2015 r. Spółka zbyła 10% udziału ze swojego 80% udziału w Red Limited za kwotę 1,100 PLN. Wartość bilansowa udziałów niedających kontroli w Red Limited na dzień zbycia wynosiła 2,000 PLN (co stanowi 20% udziału). Spowodowało to wzrost udziałów niedających kontroli o 1,000 PLN oraz wzrost kapitału własnego przypadającego na właścicieli jednostki dominującej o 100 PLN. Wpływ zmian w udziale własności w Red Limited na kapitał własny przypadający na właścicieli Spółki w ciągu roku przedstawia się następująco:

	2015	2014
Wartość bilansowa zbytych udziałów niedających kontroli	(1,000)	–
Zapłata otrzymana od udziałowców niekontrolujących	1,100	–
Wzrost w kapitale własnym jednostki dominującej	100	–

W 2014 r. nie zawarto żadnych transakcji z udziałowcami niekontrolującymi.

Informacja dodatkowa do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

MSSF12p18	(c) <i>Wpływ transakcji z udziałowcami niekontrolującymi na kapitał własny przypadający na właścicieli jednostki dominującej w roku zakończonym 31 grudnia 2015 r.</i>	2015
	Zmiany kapitału własnego przypadającego na akcjonariuszy Spółki wynikające z:	
	– Nabycia dodatkowych udziałów w jednostce zależnej	(800)
	– Zbycia udziałów w jednostce zależnej bez utraty kontroli	100
	Wpływ netto na kapitał własny jednostki dominującej	(700)

41 Podmioty powiązane

1p138(c), 24p13 Kontrolę nad Grupą sprawuje M Limited (z siedzibą w Wielkiej Brytanii), która posiada 57% akcji Spółki. Pozostałe 43% znajduje się w posiadaniu wielu akcjonariuszy. Jednostką dominującą najwyższego szczebla jest G Limited (zarejestrowana w Wielkiej Brytanii). Podmiotem sprawującym kontrolę nad Grupą na najwyższym szczeblu jest Pan Wong.

24p18, p19, p24 Z podmiotami powiązаныmi przeprowadzono następujące transakcje:

24p18(a)	(a) <i>Przychody ze sprzedaży towarów i usług</i>	2015	2014
	Przychody ze sprzedaży towarów:		
	– Jednostki stowarzyszone	1,002	204
	– Jednostki stowarzyszone G Limited	121	87
	Przychody ze sprzedaży usług:		
	– Jednostka dominująca najwyższego szczebla (usługi prawne i administracyjne)	67	127
	– Członkowie bliskiej rodziny podmiotu sprawującego kontrolę na najwyższym szczeblu (usługi projektowe)	100	104
	Razem	1,290	522

24p23 Towary sprzedaje się na podstawie obowiązujących cenników na warunkach, które byłyby dostępne osobom trzecim. Sprzedaż usług podlega negocjacom z jednostkami powiązаныmi w ujęciu koszt plus, dopuszczając marżę zysku wahającą się od 15% do 30% (2014 r.: od 10% do 18%).

24p18(a)	(b) <i>Zakupy towarów i usług</i>	2015	2014
	Zakupy towarów:		
	– Jednostki stowarzyszone	3,054	3,058
	Zakupy usług:		
	– Jednostka kontrolowana przez kluczowych członków kadry kierowniczej	83	70
	– Bezpośrednia jednostka dominująca (usługi z zakresu zarządzania)	295	268
	Razem	3,432	3,396

24p23 Towary i usługi kupowane są od jednostek stowarzyszonych oraz jednostki kontrolowanej przez kluczowych członków kadry kierowniczej na normalnych warunkach handlowych. Jednostka kontrolowana przez kluczowych członków kadry kierowniczej należy do pana Chamois, jednego z dyrektorów niewykonawczych Spółki. Usługi zarządcze nabywane są od bezpośredniej jednostki dominującej, stosując metodę „koszt plus”, przy marżach zysku wynoszących od 15% do 30% (2014 r.: 10% do 24%).

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

24p17 (c) Wynagrodzenie kluczowych członków kadry kierowniczej

Do grona kluczowych członków kadry kierowniczej zaliczają się dyrektorzy (z uprawnieniami wykonawczymi i bez takich uprawnień), członkowie Komitetu Wykonawczego, Sekretarz Spółki oraz Szef Działu Audytu Wewnętrznego. Wynagrodzenie wypłacone lub płatne na rzecz kluczowych członków kadry kierowniczej za świadczenie pracy wyszczególniono poniżej:

		2015	2014
24p17(a)	Płace i inne krótkoterminowe świadczenia pracownicze	2,200	1,890
24p17(d)	Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	1,600	–
24p17(b)	Świadczenia po okresie zatrudnienia	123	85
24p17(c)	Inne świadczenia długoterminowe	26	22
24p17(e)	Wynagrodzenie w formie akcji	150	107
	Razem	4,099	2,104

24p18(b) Dodatkowo, do powyższych kwot, Grupa jest zobowiązana do zapłaty członkom Komitetu Wykonawczego do 1,250 PLN w przypadku zmiany kontroli w Grupie.

24p18(b), 1p77 (d) Salda rozrachunków na dzień bilansowy będących wynikiem sprzedaży/zakupu towarów/usług

		2015	2014
	Należności od podmiotów powiązanych (nota 21):		
	– Jednostki stowarzyszone	26	32
	– Jednostki stowarzyszone G Limited	24	8
	– Jednostka dominująca najwyższego szczebla	50	40
	– Członkowie bliskiej rodziny kluczowych członków kadry kierowniczej	4	6
	Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych (nota 30):		
	– Bezpośrednia jednostka dominująca	200	190
	– Jednostki stowarzyszone	2,902	1,005
	– Jednostka kontrolowana przez kluczowych członków kadry kierowniczej	100	–

Należności od jednostek powiązanych powstają głównie w wyniku transakcji sprzedaży i są płatne w terminie dwóch miesięcy od daty sprzedaży. Należności te są niezabezpieczone i nieoprocentowane. Nie występują odpisy aktualizujące należności od podmiotów powiązanych (2014 r.: brak).

Zobowiązania wobec jednostek powiązanych wynikają głównie z transakcji zakupu i podlegają spłacie w terminie dwóch miesięcy od daty zakupu. Zobowiązania nie są oprocentowane.

Informacja dodatkowa do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

24p18, 1p77	(e) Pożyczki udzielone podmiotom powiązanim	2015	2014
Pożyczki udzielone kluczowym członkom kadry kierowniczej (oraz członkom ich rodzin):			
	Stan na 1 stycznia	196	168
	Pożyczki udzielone w trakcie roku	343	62
	Splata udzielonych pożyczek	(49)	(34)
	Odsetki naliczone	30	16
	Odsetki otrzymane	(30)	(16)
	Stan na 31 grudnia	490	196
Pożyczki udzielone jednostkom stowarzyszonym:			
	Stan na 1 stycznia	1,192	1,206
	Pożyczki udzielone w trakcie roku	1,000	50
	Splata udzielonych pożyczek	(14)	(64)
	Odsetki naliczone	187	120
	Odsetki otrzymane	(187)	(120)
	Stan na 31 grudnia	2,178	1,192
Razem pożyczki udzielone podmiotom powiązanim:			
	Stan na 1 stycznia	1,388	1,374
	Pożyczki udzielone w trakcie roku	1,343	112
	Splata udzielonych pożyczek	(63)	(98)
	Odsetki naliczone	217	136
	Odsetki otrzymane (nota 11)	(217)	(136)
	Stan na 31 grudnia (nota 21)	2,668	1,388

Komentarz PwC

Żadna z pożyczek udzielonych kluczowym członkom kadry kierowniczej z zaprezentowanych w niniejszym przykładowym sprawozdaniu finansowym, nie została udzielona dyrektorom.

24p18(b)(i)	Warunki pożyczek udzielonych kluczowemu personelowi kierowniczemu przedstawiają się następująco:																												
	<table border="1"> <thead> <tr> <th style="text-align: left;">Imię i nazwisko kluczowego członka kadry kierowniczej</th> <th style="text-align: right;">Kwota pożyczki</th> <th style="text-align: left;">Okres pożyczki</th> <th style="text-align: right;">Oprocentowanie</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td colspan="4">2015</td> </tr> <tr> <td>P. Brown</td> <td style="text-align: right;">173</td> <td>Przypadająca do zapłaty w miesięcznych ratach w ciągu dwóch lat</td> <td style="text-align: right;">6.3%</td> </tr> <tr> <td>P. White</td> <td style="text-align: right;">170</td> <td>Przypadająca do zapłaty w miesięcznych ratach w ciągu dwóch lat</td> <td style="text-align: right;">6.3%</td> </tr> <tr> <td colspan="4">2014</td> </tr> <tr> <td>P. Black</td> <td style="text-align: right;">20</td> <td>Przypadająca do zapłaty w miesięcznych ratach w ciągu dwóch lat</td> <td style="text-align: right;">6.5%</td> </tr> <tr> <td>P. White</td> <td style="text-align: right;">42</td> <td>Przypadająca do zapłaty w miesięcznych ratach w ciągu jednego roku</td> <td style="text-align: right;">6.5%</td> </tr> </tbody> </table>	Imię i nazwisko kluczowego członka kadry kierowniczej	Kwota pożyczki	Okres pożyczki	Oprocentowanie	2015				P. Brown	173	Przypadająca do zapłaty w miesięcznych ratach w ciągu dwóch lat	6.3%	P. White	170	Przypadająca do zapłaty w miesięcznych ratach w ciągu dwóch lat	6.3%	2014				P. Black	20	Przypadająca do zapłaty w miesięcznych ratach w ciągu dwóch lat	6.5%	P. White	42	Przypadająca do zapłaty w miesięcznych ratach w ciągu jednego roku	6.5%
Imię i nazwisko kluczowego członka kadry kierowniczej	Kwota pożyczki	Okres pożyczki	Oprocentowanie																										
2015																													
P. Brown	173	Przypadająca do zapłaty w miesięcznych ratach w ciągu dwóch lat	6.3%																										
P. White	170	Przypadająca do zapłaty w miesięcznych ratach w ciągu dwóch lat	6.3%																										
2014																													
P. Black	20	Przypadająca do zapłaty w miesięcznych ratach w ciągu dwóch lat	6.5%																										
P. White	42	Przypadająca do zapłaty w miesięcznych ratach w ciągu jednego roku	6.5%																										
MSSF7p15	<p>Niektóre pożyczki udzielone jednostkom stowarzyszonym w trakcie roku na kwotę 1,500 PLN (2014 r.: 500 PLN), są zabezpieczone akcjami spółek notowanych na giełdzie. Wartość godziwa tych akcji na dzień bilansowy wynosiła 650 PLN (2014 r.: 590 PLN).</p> <p>Pożyczki udzielone jednostkom stowarzyszonym przypadają do spłaty 1 stycznia 2016 r., a ich oprocentowanie wynosi 7.0% (2014 r.: 8%). Wartości godziwe i efektywne stopy podatku od pożyczek udzielonych jednostkom stowarzyszonym przedstawiono w nocie 21.</p>																												
24p18(c)	Ani w roku 2015, ani w 2014 dokonanie odpisów aktualizujących należności z tytułu pożyczek udzielonych kluczowym członkom kadry kierowniczej i jednostkom stowarzyszonym nie było konieczne.																												

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

42 Zdarzenia po dniu bilansowym

(a) Połączenia przedsiębiorstw

10p21, MSSF3 B64(a)-(d), (m) 1 lutego 2016 r. Grupa nabyła 100% kapitału podstawowego K&Co., grupy spółek specjalizujących się w produkcji butów do uprawiania sportów ekstremalnych, za uiszczoną w formie pieniężnej zapłatę w kwocie 5,950 PLN oraz za wynagrodzenie odroczone w kwocie 250 PLN wymagalne do zapłaty w ciągu 6 miesięcy od przejęcia. Bezpośrednie koszty związane z przejęciem, które zostaną ujęte w wyniku finansowym, wyniosły 150 PLN.

Szczegóły dotyczące zakupionych aktywów netto oraz wartości firmy są następujące:

	Na dzień przejęcia
MSSF3B64(f)(i) Cena nabycia:	
– Zapłacone środki pieniężne	5,950
– Wynagrodzenie odroczone	250
7p40(a) Łączna zapłata	6,200
Wartość godziwa nabytych aktywów netto (zob. poniżej)	(5,145)
Wartość firmy	1,055

MSSF3B64(e) Zaprezentowana powyżej wartość firmy odzwierciedla silną pozycję K&Co. oraz wysoką rentowność działalności handlowej na niszowym rynku sprzętu do uprawiania sportów ekstremalnych.

MSSF3B64(i) W wyniku nabycia powstały następujące, ustalone wstępnie, aktywa i zobowiązania:

	Wartość godziwa
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	195
Rzeczowe aktywa trwałe	31,580
Znaki handlowe	1,000
Licencje	700
Relacje z klientami	1,850
Korzystne umowy leasingowe	800
Zapasy	995
Należności handlowe oraz pozostałe należności	855
Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania	(9,646)
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych	(1,425)
Kredyty i pożyczki	(19,259)
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(2,500)
Przejęte aktywa netto	5,145

(b) Jednostki stowarzyszone

10p21 25 stycznia 2016 r. Grupa nabyła 40% kapitału podstawowego L&Co., grupy spółek specjalizujących się w wytwarzaniu obuwia wycieczkowego, za uiszczoną w formie pieniężnej zapłatę w kwocie 2,050 PLN.

Informacja dodatkowa do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

Szczegóły dotyczące przyjętych aktywów netto oraz wartości firmy są następujące:

	Na dzień przyjęcia
Cena nabycia:	
– Zapłacone środki pieniężne	2,050
– Koszty bezpośrednie dotyczące przyjęcia	70
Łączna zapłata	2,120
Udział w wartości godziwej zakupionych aktywów netto (patrz poniżej)	(2,000)
Wartość firmy	120

DU Wartość firmy odzwierciedla silną pozycję L&Co. oraz wysoką rentowność handlu obuwiem wypoczynkowym, a także zasoby ludzkie spółki; pozycji tych nie można ująć osobno jako składników wartości niematerialnych.

DU Ustalone wstępnie aktywa i zobowiązania, wynikające z przyjęcia, przedstawiają się następująco:

	Wartość godziwa
Relacje z klientami oparte na umowach	380
Rzeczowe aktywa trwałe	3,200
Zapasy	500
Środki pieniężne	220
Zobowiązania handlowe	(420)
Kredyty i pożyczki	(1,880)
Przejęte aktywa netto	2,000

(c) Transakcje kapitałowe

10p21,
33p71(e),
10p21,
10p22(f) 1 stycznia 2016 r. kierownictwu Spółki i pracownikom przyznano 1,200 tys. opcji na akcje o cenie realizacji równej cenie rynkowej akcji z tego dnia, pomniejszonej o 15%, czyli po 3.13 PLN za jedną akcję (cena akcji: 3.68 PLN) (data wygaśnięcia praw: 31 grudnia 2019 r.).

15 stycznia 2016 r. Spółka ponownie wyemitowała 500,000 akcji własnych za łączną kwotę 1,500 PLN.

(d) Kredyty i pożyczki

10p21 1 lutego 2016 r. Grupa wyemitowała obligacje denominowane w dolarach amerykańskich, oprocentowane w wysokości 6.5%, o wartości 6,777 PLN, w celu sfinansowania swojego programu ekspansji oraz wymogów w dziedzinie kapitału obrotowego w USA. Obligacje podlegają spłacie 31 grudnia 2019 r.

Raport niezależnego biegłego rewidenta dla akcjonariuszy KASZUBY S.A.

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

Raport niezależnego biegłego rewidenta dla akcjonariuszy KASZUBY S.A.

[tekst reportu nie jest prezentowany dla celów niniejszej publikacji]

Raport niezależnego biegłego rewidenta dla akcjonariuszy KASZUBY S.A.

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

Raport dotyczący pozostałych wymogów prawnych i regulacyjnych

[Forma i treść tego rozdziału raportu biegłego rewidenta uzależnione są od charakteru ewentualnych pozostałych obowiązków sprawozdawczych biegłego rewidenta.]

Podpis biegłego rewidenta

Data raportu biegłego rewidenta

Adres spółki uprawnionej do badania sprawozdań finansowych

[Format raportu biegłego rewidenta wymaga dostosowania w celu odzwierciedlenia wymogów prawnych poszczególnych krajów. W niektórych krajach sprawozdanie biegłego rewidenta obejmuje zarówno bieżący rok, jak i rok porównawczy.]

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

Załącznik I - Analiza operacyjno-finansowa; Komentarz Zarządu

Międzynarodowa Organizacja Komisji Papierów Wartościowych

W 1998 r. Międzynarodowa Organizacja Komisji Papierów Wartościowych (IOSCO) wydała „Międzynarodowe standardy ujawniania informacji o ofertach zagranicznych oraz pierwszych notowaniach emitentów zagranicznych”, zawierające zalecane standardy co do ujawniania informacji, w tym standardy dotyczące analizy operacyjno-finansowej, a także omówienia widoków na przyszłość. Standardy IOSCO dotyczące prospektów emisyjnych nie są obowiązkowe, są jednak w coraz większym stopniu uwzględniane przez obowiązujące w poszczególnych krajach wymogi giełdowe odnoszące się do prospektów i raportów rocznych. Poniżej przytoczona została treść standardu IOSCO dotyczącego analiz operacyjno-finansowych i prospektów. Chociaż standard w całości odwołuje się do „spółki”, uważamy że jeżeli spółka posiada jednostki zależne, powinien zostać zastosowany przez grupę.

Standard

Omówić należy sytuację finansową spółki, zmiany sytuacji finansowej oraz wyniki finansowe za każdy rok obrotowy i okresy śródroczne, za które należy sporządzać sprawozdania finansowe, w tym przyczyny istotnych zmian zachodzących w poszczególnych latach w odniesieniu do poszczególnych pozycji sprawozdania finansowego, w zakresie niezbędnym do zrozumienia działalności spółki jako całości. Prezentowane informacje powinny również dotyczyć wszystkich odrębnych segmentów grupy. Podać należy informacje określone poniżej, a także inne informacje, które są niezbędne do zrozumienia przez inwestora sytuacji finansowej spółki, zmian sytuacji finansowej oraz wyników finansowych.

A Wynik na działalności operacyjnej. Podać należy informacje dotyczące znaczących czynników, w tym nietypowych lub rzadkich zdarzeń bądź nowych trendów, w istotny sposób wpływających na wynik spółki na działalności operacyjnej, określając ten wpływ. Opisać należy wszelkie inne znaczące pozycje przychodów lub kosztów niezbędne do zrozumienia wyniku finansowego spółki.

- (1) Jeżeli sprawozdanie finansowe ujawnia informacje o istotnych zmianach w sprzedaży lub przychodach netto, należy przedstawić opis zakresu, w jakim zmiany te powstały w wyniku zmian cen, wolumenu bądź ilości sprzedawanych produktów lub usług, bądź też w wyniku wprowadzenia nowych produktów lub usług.
- (2) Jeżeli jest istotny, opisać należy wpływ inflacji. Jeżeli waluta prezentacji sprawozdania finansowego to waluta kraju, w którym występowała hiperinflacja, ujawnić należy fakt zaistnienia takiej inflacji, dane o rocznym poziomie inflacji za ostatnie pięć lat oraz omówienie wpływu hiperinflacji na działalność spółki.
- (3) Należy podać informacje o wpływie zmian kursów walut na spółkę, jeżeli jest istotny, oraz o stopniu, w jakim inwestycje netto wyrażone w walutach obcych zabezpieczone są kredytami i pożyczkami walutowymi oraz innymi instrumentami zabezpieczającymi.
- (4) Podać należy informacje o czynnikach gospodarczych, fiskalnych, monetarnych lub politycznych, które w istotny sposób, pośrednio lub bezpośrednio, wpłynęły lub mogłyby wpłynąć na działalność spółki lub inwestycje akcjonariuszy z danego kraju.

B Płynność i kapitały. Podać należy następujące informacje:

- (1) Informacje dotyczące płynności spółki (zarówno krótko-, jak i długoterminowej), w tym:
 - (a) opis wewnętrznych i zewnętrznych źródeł płynności oraz zwięzłe omówienie wszelkich istotnych niewykorzystywanych źródeł płynności. Zamieścić należy oświadczenie spółki, że jej zdaniem kapitał obrotowy zaspokaja obecne potrzeby spółki lub, jeżeli nie zaspokaja, w jaki sposób planuje pozyskać brakujący kapitał obrotowy.
 - (b) ocenę źródeł i poziomu przepływów pieniężnych spółki, w tym charakteru i zakresu ewentualnych prawnych i ekonomicznych ograniczeń zdolności jednostek zależnych do przekazywania jednostce dominującej funduszy w formie dywidend pieniężnych, kredytów, pożyczek, a także wpływu, jaki tego rodzaju ograniczenia miały lub oczekuje się, że będą miały na zdolność jednostki do wywiązywania się ze zobowiązań pieniężnych.

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

- (c) informacje o poziomie kredytów i pożyczek na koniec okresu podlegającego przeglądowi, sezonowości wymogów kredytowych oraz strukturze zapadalności kredytów i pożyczek, a także o przyznanych limitach kredytowych, wraz z opisem ewentualnych ograniczeń co do ich wykorzystywania.
- (2) Informacje dotyczące rodzaju wykorzystywanych instrumentów finansowych, struktury zapadalności instrumentów dłużnych, struktury walutowej i odsetkowej. Omówienie powinno również obejmować politykę i cele dotyczące finansowania oraz gospodarki pieniężnej, wyrażające się poprzez sposób, w jaki kontroluje się czynności związane z gospodarką pieniężną; waluty, w których posiada się środki pieniężne; zakres, w jakim kredyty i pożyczki posiadają stałe oprocentowanie, oraz wykorzystywanie instrumentów finansowych w celach zabezpieczających.
- (3) Informacje dotyczące istotnych zobowiązań spółki do poniesienia nakładów inwestycyjnych - na koniec ostatniego roku obrotowego oraz każdego następnego okresu śródrocznego, a także określenie ogólnego celu takich zobowiązań i przewidywanych źródeł finansowania potrzebnych do wywiązania się z nich.

C Prace badawcze i rozwojowe, patenty, licencje itp. Należy podać opis polityki spółki w zakresie prac badawczych i rozwojowych w ostatnich trzech latach, a jeżeli jest ona istotna, kwotę wydaną przez grupę w każdym z trzech ostatnich lat obrotowych na finansowanie działalności badawczo-rozwojowej.

D Informacje o trendach. Grupa powinna określić najważniejsze najnowsze trendy w produkcji, sprzedaży i zapasach, stanie wielkości zamówień, kosztach i cenach sprzedaży, jakie wystąpiły od ostatniego roku obrotowego. Grupa powinna również omówić, przynajmniej w odniesieniu do bieżącego roku obrotowego, wszelkie znane jej trendy, obszary niepewności, żądania, przyszłe zobowiązania lub zdarzenia, które z wystarczającym prawdopodobieństwem wywrą istotny wpływ na przychody Grupy netto ze sprzedaży, wynik na kontynuowanej działalności, rentowność, płynność lub zasoby kapitałowe, bądź też te, które sprawiałyby, że wykazywane informacje finansowe nie byłyby miarodajnym wyznacznikiem przyszłych wyników na działalności operacyjnej lub sytuacji finansowej.

Komentarz Zarządu

Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (IASB) wydała w grudniu 2010 r. nieobowiązkowe wytyczne dotyczące sporządzania komentarza Zarządu, które przedstawiają zasady prezentacji raportu opisowego na temat wyników finansowych, sytuacji finansowej oraz przepływów pieniężnych jednostki.

Wytyczne IASB wprowadzają szeroki zbiór zasad, cechy jakościowe oraz elementy, które mogą zostać wykorzystane w celu dostarczenia użytkownikom sprawozdania finansowego informacji ułatwiających podejmowanie decyzji. Wytyczne zalecają, by komentarz był specyficzny dla danej jednostki i zawierał następujące składniki:

- Opis działalności zawierający omówienie takich kwestii jak branża, rynki oraz pozycja konkurencyjna; otoczenie prawne, regulacyjne oraz makroekonomiczne; oraz strukturę jednostki i model gospodarczy.
- Cele i strategie Zarządu mające na celu pomoc użytkownikom sprawozdania w zrozumieniu priorytetów działania oraz środków, które muszą zostać zaangażowane w celu osiągnięcia rezultatów.
- Najważniejsze środki finansowe i niefinansowe dostępne dla jednostki oraz sposób, w jaki te środki są wykorzystywane w realizacji celów ustalonych przez Zarząd dla jednostki.
- Podstawowe ryzyka, oraz plany i strategie kierownictwa dotyczące zarządzania tymi ryzykami, a także efektywność tych strategii.
- Wyniki i rozwój jednostki, by zapewnić ogląd trendów i czynników wpływających na jej działalność oraz by pomóc użytkownikom sprawozdania w zrozumieniu stopnia, w jakim przeszłe wyniki mogą stanowić wskazówkę dla przyszłych wyników.
- Pomiar wyników, które Zarząd używa do oszacowania wyników jednostki w odniesieniu do zakładanych celów, co pomaga użytkownikom sprawozdania w ocenie stopnia, w jakim zakładane cele i zadania zostały osiągnięte.

Załącznik II - Alternatywna prezentacja podstawowych części sprawozdania

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

Załącznik II - Alternatywna prezentacja podstawowych części sprawozdania

Załącznik ten jest sporządzony niezależnie od głównej części przykładowego sprawozdania finansowego Grupy KASZUBY S.A. Dane nie mają żadnego związku z tymi prezentowanymi w głównej części sprawozdania i dlatego też nie powinny być porównywane.

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych – metoda bezpośrednia

MSR 7 zaleca stosowanie metody bezpośredniej przy prezentacji przepływów pieniężnych z działalności operacyjnej. Prezentacja przepływów pieniężnych z działalności operacyjnej przy użyciu metody bezpośredniej zgodnie z MSR 7 par. 18 przedstawia się następująco:

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

1p113, 7p10		Rok obrotowy zakończony 31 grudnia	
		2015	2014
7p18(a)	Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej		
	Wpływy pieniężne od klientów	212,847	114,451
	Płatności na rzecz dostawców i pracowników	(156,613)	(72,675)
	Środki pieniężne z działalności operacyjnej	56,234	41,776
	Odsetki zapłacone	(7,835)	(14,773)
	Podatek dochodowy zapłacony	(16,909)	(10,526)
	Wpływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	31,490	16,477
7p21,7p10	Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej		
7p39	Nabycie jednostki zależnej, pomniejszone o przejęte środki pieniężne	(3,950)	–
7p16(a)	Nabycie rzeczowych aktywów trwałych	(9,755)	(6,042)
7p16(b)	Wpływy ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	6,354	2,979
7p16(a)	Nabycie wartości niematerialnych	(3,050)	(700)
7p16(c)	Nabycie aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	(2,781)	(1,126)
7p16(e)	Pożyczki udzielone jednostkom stowarzyszonym	(1,000)	(50)
7p16(f)	Splata pożyczek otrzymana od jednostek stowarzyszonych	14	64
7p31	Odsetki otrzymane	1,054	1,193
7p31	Dywidendy otrzymane	1,130	1,120
	Wpływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(11,984)	(2,562)
7p21,7p10	Przepływy pieniężne z działalności finansowej		
7p17(a)	Wpływy z emisji akcji zwykłych	950	1,070
7p17(b)	Nabycie akcji własnych	(2,564)	–
7p17(c)	Wpływy z emisji obligacji zamiennych na akcje	50,000	–
7p17(c)	Wpływy z emisji podlegających wykupowi akcji uprzywilejowanych	–	30,000
7p17(c)	Otrzymane kredyty i pożyczki	8,500	18,000
7p17(d)	Splata kredytów i pożyczek	(78,117)	(34,674)
7p31	Dywidendy wypłacone właścicielom jednostki dominującej	(10,102)	(15,736)
7p31	Dywidendy wypłacone posiadaczom akcji uprzywilejowanych podlegających wykupowi	(1,950)	(1,950)
7p31	Dywidendy wypłacone posiadaczom udziałów niedających kontroli	(1,920)	(550)
	Wpływy pieniężne netto z działalności finansowej	(35,203)	(3,840)
	(Zmniejszenie)/Zwiększenie netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów oraz kredytu w rachunku bieżącym	(15,697)	10,075
7p28	Stan środków pieniężnych i ich ekwiwalentów oraz kredytu w rachunku bieżącym na początek roku	27,598	17,587
	Zyski/(straty) kursowe z tytułu wyceny środków pieniężnych i ich ekwiwalentów oraz kredytu w rachunku bieżącym	535	(64)
7p28	Stan środków pieniężnych i ich ekwiwalentów oraz kredytu w rachunku bieżącym na koniec roku	12,436	27,598

Noty na stronach 20 do 136 są integralną częścią niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Załącznik II - Alternatywna prezentacja podstawowych części sprawozdania

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów – pojedyncze sprawozdanie, przedstawiające koszty według funkcji

		Rok obrotowy zakończony 31 grudnia	
		2015	2014
1p10(b), 10A			
	Działalność kontynuowana		
1p82(a)	Przychody ze sprzedaży	211,034	112,360
1p99, 1p103	Koszt własny sprzedaży	(77,366)	(46,682)
1p103	Zysk brutto	133,668	65,678
1p99, 1p103	Koszty sprzedaży	(52,529)	(21,213)
1p99, 1p103	Koszty administracyjne	(30,105)	(10,511)
1p99, 1p103	Pozostałe przychody	2,750	1,259
1p85	Pozostałe (straty)/zyski – netto	(90)	63
1p85	Zysk operacyjny	53,694	35,276
1p85	Przychody finansowe	1,730	1,609
1p82(b)	Koszty finansowe	(8,173)	(12,197)
1p85	Koszty finansowe – netto	(6,443)	(10,588)
1p82(c)	Udział w zyskach inwestycji wycenianych metodą praw własności	1,682	1,022
1p85	Zysk przed opodatkowaniem	48,933	25,710
1p82(d), 12p77	Podatek dochodowy	(14,611)	(8,670)
1p85	Zysk roku obrotowego z działalności kontynuowanej (przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej)	34,322	17,040
MSSF5p33(a)	Działalność zaniechana:		
	Zysk roku obrotowego z działalności zaniechanej	100	120
1p81A(a)	Zysk roku obrotowego	34,422	17,160
	Pozostałe całkowite dochody:		
1p82A	Pozycje, które nie zostaną przeklasyfikowane do wyniku finansowego		
16p39	Zyski z wyceny gruntów i budynków	755	759
19p93B	Wycena zobowiązań z tytułu świadczeń po okresie zatrudnienia	83	(637)
		838	122
1p82A	Pozycje, które mogą być przeklasyfikowane do wyniku finansowego w późniejszym terminie		
MSSF7p20(a)(ii)	Zmiana wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	362	912
MSSF3p59	Przeklasyfikowanie wyceny posiadanego poprzednio udziału w Grupie ABC	(850)	–
1p85	Wpływ zmiany stawki podatkowej w Eurawii na wysokość podatku odroczonego	(10)	–
MSSF7p23(c)	Zabezpieczenia przepływów pieniężnych	64	(3)
1p85	Zabezpieczenia inwestycji netto	(45)	40
21p52(b)	Różnice z przeliczenia jednostek zagranicznych	2,401	(922)
1p82A	Udział w pozostałych całkowitych dochodach jednostek stowarzyszonych	(86)	91
		1,836	118
	Pozostałe całkowite dochody za rok obrotowy, po opodatkowaniu	2,674	240
1p81A(c)	Całkowite dochody za rok obrotowy, ogółem	37,096	17,400
	Zysk przypadający na:		
1p81B(a)(ii)	- Akcjonariuszy jednostki dominującej	31,874	16,304
1p81B(a)(i), MSSF12p12(e)	- Udziały niedające kontroli	2,548	856
		34,422	17,160

Załącznik II - Alternatywna prezentacja podstawowych części sprawozdania

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

		Rok obrotowy zakończony 31 grudnia	
		2015	2014
Całkowite dochody przypadające na:			
1p81B(b)(ii)	Akcjonariuszy jednostki dominującej	34,296	16,584
1p81B(b)(i)	Udziały niedające kontroli	2,800	816
		37,096	17,400
Całkowite dochody przypadające na akcjonariuszy jednostki dominującej:			
	Z działalności kontynuowanej	34,196	16,464
MSSF5p33(d)	Z działalności zaniechanej	100	120
		34,296	16,584
Zysk na akcję z działalności kontynuowanej i zaniechanej przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej w ciągu roku (wyrażony w PLN na akcję)			
		2015	2014
Podstawowy			
33p66	Z działalności kontynuowanej	1.35	0.79
33p68	Z działalności zaniechanej	0.01	0.01
		1.36	0.8
Rozwodniony¹			
33p66	Z działalności kontynuowanej	1.21	0.74
33p68	Z działalności zaniechanej	0.01	0.01
		1.22	0.75

Noty na stronach 20 do 136 są integralną częścią niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

¹ Zysk na akcję z działalności zaniechanej może być przedstawiony w informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego, a nie bezpośrednio w sprawozdaniu z wyniku. Wpływ podatku dochodowego został przedstawiony w ujęciu zagregowanym; dlatego też dodatkowe ujawnienie znosi wpływ podatku dochodowego każdego składnika. Alternatywnie, informacja ta może zostać zaprezentowana w ramach sprawozdania z całkowitych dochodów.

Załącznik III – Obszary nieprzedstawione w sprawozdaniu finansowym Grupy Kaszuby S.A.

1. Aktywa biologiczne

Nota 1 – Informacje ogólne

**1p138(b),
41p46(a)** Grupa prowadzi działalność polegającą na hodowli owiec głównie w celu ich sprzedaży przetwórcom mięsa. Grupa jest także zaangażowana w działalność polegającą na uprawie i zarządzaniu plantacjami palm olejowych w celu sprzedaży oleju palmowego. Grupa generuje dodatkowy przychód z różnorodnych produktów rolnych, takich jak wełna.

Nota 2 – Zasady rachunkowości

Podstawa sporządzenia

1p117(a) Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone według zasady kosztu historycznego, za wyjątkiem aktualizacji wyceny gruntów i budynków, aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, aktywów finansowych i zobowiązań finansowych (w tym pochodnych instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik) oraz określonych aktywów biologicznych.

1p119 **Aktywa biologiczne**

41p41 Na aktywa biologiczne składają się owce oraz plantacje palm olejowych.

MSSF13p93(d) Owce są wyceniane w wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży, w oparciu o ceny rynkowe kształtujące się na aukcji inwentarza żywego o podobnym wieku, rasie i cechach genetycznych wraz z ewentualnymi korektami, których dokonanie byłoby konieczne, aby odzwierciedlić różnice.

MSSF13p93(d) Wartość godziwa palm olejowych nie uwzględnia gruntów, na których drzewa te są zasadzone lub aktywów trwałych użytkowanych w celu utrzymania obsadzonych obszarów. Proces biologiczny rozpoczyna się przygotowaniem gruntu pod sadzonki i kończy zbiorem plonu świeżych gron owocowych. Następnie, ze świeżych gron owocowych tłoczony jest surowy olej palmowy oraz olej z ziaren palmowych. Zgodnie z tym procesem, wartość godziwa palm olejowych jest określana za pomocą modelu zdyskontowanych przepływów pieniężnych, w odniesieniu do szacowanej wielkości zbioru świeżych gron owocowych w pozostałym całkowitym cyklu produkcyjnym drzew dochodzącym do 20 lat, przy zastosowaniu szacunkowej wartości produktów przekazywanych do procesu produkcji i pozwalających na podtrzymanie przyszłych zdolności produkcyjnych, kosztów zbioru i odpowiedniej alokacji kosztów ogólnych. Szacunkowa wartość produktu uzyskiwana jest na podstawie długoterminowej prognozy cen surowego oleju palmowego, aby określić wartość bieżącą oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych w okresie następnym 20 lat. Szacowana wielkość zbiorów świeżych gron owocowych stosowana do określenia wartości godziwej jest osiągnięta poprzez odniesienie ilości uzyskanego oleju palmowego do wielkości plantacji.

41p54(a),(b) Koszty doprowadzenia do sprzedaży obejmują dodatkowe koszty sprzedaży, w tym opłaty aukcyjne i prowizje wypłacane brokerom i pośrednikom.

Zmiany wartości godziwej żywego inwentarza oraz plantacji palm olejowych są ujmowane w sprawozdaniu z wyniku.

Koszty hodowli, takie jak koszty karmienia, koszty pracownicze, koszty utrzymania pastwisk, koszty usług weterynaryjnych oraz koszty strzyżenia ujmowane są w momencie poniesienia. Koszt zakupu owiec wraz z opłatami za transport jest kapitalizowany jako część aktywów biologicznych.

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

Nota 3 – Oszacowania i osądy – Aktywa biologiczne

MSSF13p93(d) Przy wycenie wartości godziwej owiec oraz plantacji palm olejowych konieczne są różne oszacowania i osądy Zarządu:

(a) Owce

Oszacowania i osądy przy ustalaniu wartości godziwej owiec dotyczą cen rynkowych, średniej wagi i jakości zwierząt oraz wskaźników śmiertelności.

Cena rynkowa owcy ustalana jest na podstawie cotygodniowych aukcji, odbywających się na lokalnym rynku. Przy określaniu przybliżonej wielkości inwentarza żywego Grupy przeznaczonego do hodowli i uboju brana jest pod uwagę jakość sprzedanego inwentarza żywego na rynku lokalnym.

Owce rosną w różnym tempie i dlatego może występować znaczący rozrzut co do jakości i wagi zwierząt, wpływający na uzyskaną cenę. Dla owiec przeznaczonych na ubój, które nie osiągnęły jeszcze wagi, przy której następuje zbycie, przyjmowana jest waga średnia.

(b) Plantacje palm olejowych

Oszacowania i osądy przy ustalaniu wartości godziwej plantacji palm olejowych dotyczą określenia ilości uzyskanego oleju palmowego, długoterminowej ceny surowego oleju palmowego, ceny oleju z ziaren palmowych oraz stóp dyskontowych.

Skonsolidowane sprawozdanie z wyniku (wybrane dane)

		Nota	2015	2014
	Przychody ze sprzedaży	4	26,240	27,548
41p40	Zmiana wartości godziwej aktywów biologicznych	5	23,480	19,028
	Koszty sprzedanego żywego inwentarza i oleju palmowego	5	(23,180)	(24,348)

Skonsolidowany bilans (wybrane dane)

		Nota	2015	2014
1p68	Aktywa			
1p60	Aktywa trwałe			
1p54(f)	Aktywa biologiczne	5	37,500	25,940
1p60	Aktywa obrotowe			
1p54(f)	Aktywa biologiczne	5	4,300	5,760

Nota 4 – Przychody ze sprzedaży (wybrane dane)

		Nota	2015	2014
	Sprzedaż żywego inwentarza i oleju palmowego	5	23,740	25,198
	Sprzedaż wełny		2,500	2,350
	Razem przychody ze sprzedaży		26,240	27,548

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

Nota 5 – Aktywa biologiczne

		2015	2014
41p50	Stan na 1 stycznia	31,700	32,420
41p50(b)	Zwiększenie z tytułu nabycia/zakupu	10,280	4,600
41p50(a)	Straty inwentarza żywego	(480)	(350)
41p50(a)	Zmiana wartości godziwej z powodu przemiany biologicznej	21,950	17,930
41p50(a)	Zmiana wartości godziwej żywego inwentarza z tytułu zmian cen	1,530	1,448
41p50(d)	Transfer zebranych świeżych gron owocowych do zapasów	(18,450)	(19,450)
41p50(c)	Zmniejszenie z tytułu sprzedaży	(4,730)	(4,898)
	Stan na 31 grudnia	41,800	31,700
41p43, 45	Owce – w wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży:		
	– Doroste	4,300	5,760
	– Młode	8,200	5,690
		12,500	11,450
	Plantacja palm olejowych		
	– Dojrzała – w wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży	29,300	20,250
		29,300	20,250
	Stan na 31 grudnia	41,800	31,700

41p46(b) Na dzień 31 grudnia Grupa posiadała 6,500 owiec oraz 2,600,000 hektarów plantacji palm olejowych (2014 r.: 5,397 owiec oraz 2,170,000 hektarów plantacji palm olejowych). W ciągu roku Grupa sprzedała 3,123 owiec (2014 r.: 4,098 owiec) oraz 550,000 kg oleju palmowego (2014 r.: 545,000 kg oleju palmowego).

41p43 Owce przeznaczone na ubój są klasyfikowane jako młode do czasu, gdy nie są gotowe do uboju.

W ciągu roku poniesiono koszty sprzedaży w wysokości 560 PLN (2014 r.: 850 PLN).

Inwentarz żywy jest zaliczany do aktywów obrotowych, jeżeli ma zostać sprzedany w przeciągu roku. Zebrane świeże grona owocowe przenoszone są do zapasów wycenianych w wartości godziwej, kiedy zostają zebrane.

MSSF13p93 (a-b) Poniższa tabela przedstawia aktywa biologiczne Grupy wyceniane w wartości godziwej na dzień 31 grudnia 2015 r.

	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
Owce				
– Doroste	–	4,300	–	4,300
– Młode	–	8,200	–	8,200
Plantacja palm olejowych				
– Dojrzała	–	–	29,300	29,300

MSSF13p93 (a-b) Poniższa tabela przedstawia aktywa biologiczne Grupy wyceniane w wartości godziwej na dzień 31 grudnia 2014 r.

	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
Owce				
– Doroste	–	5,760	–	5,760
– Młode	–	5,690	–	5,690
Plantacja palm olejowych				
– Dojrzała	–	–	20,250	20,250

MSSF13p93(c) W ciągu roku nie miały miejsca żadne przeniesienia pomiędzy poziomami hierarchii wartości godziwej.

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

Zmiany w wartości godziwej aktywów w ramach poziomu 3 hierarchii przedstawiają się następująco:

	Plantacja palm olejowych w 2015 r.	Plantacja palm olejowych w 2014 r
Stan na początek roku	20,250	13,639
Zwiększenia z tytułu wydatków na tereny uprawne	4,309	2,503
Zmniejszenia z tytułu zbiorów	(14,115)	(12,752)
Zysk ujęty w wyniku finansowym wynikający z przemiany biologicznej	18,856	16,860
Stan na koniec roku	29,300	20,250
MSSF13p93(e)(i) Razem zyski i straty za okres obrotowy ujęte w wyniku finansowym dla aktywów utrzymywanych na koniec okresu sprawozdawczego, pod pozycją „Zmiana wartości godziwej aktywów biologicznych”	18,856	16,860
MSSF13p93(f) Zmiana niezrealizowanych zysków i strat za okres obrotowy ujętych w wyniku finansowym dla aktywów utrzymywanych na koniec okresu sprawozdawczego	16,532	13,040

MSSF13p 93(d),(h)(i) Do pomiaru plantacji palm olejowych Grupy zostały wykorzystane następujące niemożliwe do zaobserwowania dane wejściowe:

Opis	Wartość godziwa na dzień 31 grudnia 2015 r. (w tys. PLN)		Dane wejściowe niemożliwe do zaobserwowania	Zakres danych wejściowych niemożliwych do zaobserwowania (średnia ważona prawdopodobieństwami)	Związek danych wejściowych niemożliwych do zaobserwowania z wartością godziwą
	Metoda(y) wyceny				
Plantacja palm olejowych	6,815	Zdyskontowane przepływy pieniężne	Wydajność upraw palm olejowych – liczba ton na hektar	20 - 30 (24) na rok	Im wyższa wydajność upraw palm olejowych, tym wyższa wartość godziwa
			Cena surowego oleju palmowego	800 - 1,100 USD (900 USD) na tonę	Im wyższa cena rynkowa, tym wyższa wartość godziwa
			Cena oleju z ziaren palmowych	1,000 - 1,200 USD (1,050 USD) na tonę	
			Stopa dyskontowa	9% - 11% (10.5%)	Im wyższa stopa dyskontowa, tym niższa wartość godziwa
Plantacja palm olejowych	5,323	Zdyskontowane przepływy pieniężne	Wydajność upraw palm olejowych – liczba ton na hektar	20 - 30 (25) na rok	Im wyższa wydajność upraw palm olejowych, tym wyższa wartość godziwa
			Cena surowego oleju palmowego	750 - 1,070 USD (900 USD) na tonę	Im wyższa cena rynkowa, tym wyższa wartość godziwa
			Cena oleju z ziaren palmowych	900- 1,150 USD (1,030 USD) na tonę	
			Stopa dyskontowa	9%-11% (10.5%)	Im wyższa stopa dyskontowa, tym niższa wartość godziwa

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

41p49(c) Nota 6 – Strategie zarządzania ryzykiem finansowym

Grupa jest narażona na ryzyko wynikające ze zmian środowiskowych i klimatycznych, cen towarów oraz ryzyko finansowe.

Rozmieszczenie geograficzne farm należących do Grupy umożliwia ograniczenie w wysokim stopniu niekorzystnych warunków klimatycznych, takich jak: susze, powodzie oraz wybuchy epidemii. Grupa posiada skuteczne polityki ochrony środowiska oraz procedury, które mają zapewnić zgodność z prawem dotyczącym ochrony środowiska oraz innymi prawami.

Grupa narażona jest na ryzyko wynikające z wahań cen i wolumenu sprzedaży owiec. Gdy tylko jest to możliwe, Grupa zawiera umowy na dostawy owiec, by zagwarantować, że zakładane wolumeny sprzedaży zostaną osiągnięte przez zakłady przetwórstwa mięsnego. Grupa posiada długoterminowe umowy na dostawę oleju palmowego do swoich największych klientów.

Sezonowy charakter hodowli owiec wymaga wysokiego poziomu przepływów pieniężnych w drugim półroczu. Grupa aktywnie zarządza wymogami kapitału obrotowego i zabezpieczyła linie kredytowe, wystarczające by sprostać wymogom przepływów pieniężnych.

41p49(b) Nota 7 – Zobowiązania umowne

Na dzień 31 grudnia 2015 r. Grupa zawarła umowę nabycia 250 owiec hodowlanych za cenę 1,250 PLN (2014 r.: zero).

2. Umowy o usługę budowlaną

Nota – Zasady rachunkowości

11p3 Umowa o usługę budowlaną jest definiowana przez MSR 11 „Umowy o usługę budowlaną” jako umowa, której przedmiotem jest budowa składnika aktywów.

11p22 Jeżeli można wiarygodnie oszacować wynik umowy o usługę budowlaną oraz jest prawdopodobne, że umowa ta przyniesie zyski, przychody związane z umową są ujmowane w okresie obowiązywania umowy w odniesieniu do stanu zaawansowania jej realizacji. Koszty związane z umową są ujmowane jako wydatki w odniesieniu do stanu zaawansowania działań wynikających z umowy na koniec okresu sprawozdawczego. W przypadku, kiedy istnieje prawdopodobieństwo, iż łączne koszty umowy przekroczą łączne przychody z tytułu umowy, przewidywana strata jest bezzwłocznie ujmowana jako koszt.

Jeżeli nie można wiarygodnie oszacować wyniku umowy o usługę budowlaną, przychody ujmuje się wyłącznie do wysokości poniesionych kosztów, których odzyskanie jest prawdopodobne.

Zmiany dokonywane w trakcie wykonywania umowy, rozszczenia oraz premie motywacyjne są zawarte w przychodach z tytułu umowy w zakresie, w jakim mogą zostać uzgodnione z klientem i są możliwe do wiarygodnego zmierzenia.

Grupa stosuje „metodę procentowego zaawansowania”, by określić odpowiednią wartość, która powinna być ujęta w danym okresie. Stopień zaawansowania jest mierzony w odniesieniu do kosztów związanych z umową poniesionych aż do końca okresu sprawozdawczego jako procent łącznych szacowanych kosztów związanych z daną umową. Przy określaniu stopnia zaawansowania, koszty poniesione w ciągu roku w związku z przyszłą działalnością w ramach umowy są wyłączone z kosztów umowy.

W bilansie, w odniesieniu do każdej umowy grupa raportuje pozycję netto związaną z umową jako aktywo lub zobowiązanie. Umowa stanowi składnik aktywów, w przypadku gdy poniesione koszty wraz z zyskami (pomniejszonymi o ujęte straty) przewyższają należności uwarunkowane wykonaniem umowy (faktury częściowe). W przeciwnym wypadku umowa stanowi składnik zobowiązań.

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

Skonsolidowany bilans (wybrane dane)

	Nota	2015	2014
1p60	Aktywa obrotowe		
1p54(h)	12	23,303	20,374
1p60	Zobowiązania krótkoterminowe		
1p54(k)	21	17,667	13,733

Skonsolidowane sprawozdanie z wyniku (wybrane dane)

	Nota	2015	2014
11p39(a)		58,115	39,212
11p16		(54,729)	(37,084)
1p103		3,386	2,128
1p103		(386)	(128)
1p103		(500)	(400)

Nota – Należności handlowe oraz pozostałe należności (wybrane dane)

	2015	2014
MSSF7p36, 1p78(b)	18,174	16,944
	(109)	(70)
	18,065	16,874
11p42(a)	1,216	920
	1,300	1,146
1p77, 24p18	54	46
1p77, 24p18	2,668	1,388
Razem	23,303	20,374

Na dzień 31 grudnia 2015 r. należności handlowe oraz pozostałe należności zwierają potrącenia w wysokości 232 PLN (2014 r.: 132 PLN) związane z umowami o usługę budowlaną będącymi w trakcie realizacji.

Nota – Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania (wybrane dane)

	2015	2014
1p77	10,983	9,495
24p18	2,202	1,195
11p42(b)	997	1,255
	2,002	960
	1,483	828
Razem	17,667	13,733

Na dzień 31 grudnia 2015 r. zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania zwierają zaliczki otrzymane od klientów w wysokości 142 PLN (2014 r.: 355 PLN) związane z umowami o usługę budowlaną będącymi w trakcie realizacji.

Nota – Umowy o usługę budowlaną

	2015	2014
11p40(a)	69,804	56,028
	(69,585)	(56,383)
Pozycja bilansowa netto dla trwających umów	219	(355)

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

3. Aktywa z tytułu poszukiwania ropy naftowej i gazu ziemnego

MSSF6p24 Nota – Zasady rachunkowości

Nakłady na poszukiwanie i ocenę zasobów gazu ziemnego i ropy naftowej są ujmowane przy zastosowaniu metody skutecznych wysiłków. Koszty są akumulowane według zasady pole za pole. Koszty geologiczne i geofizyczne są ujmowane z chwilą ich poniesienia. Koszty bezpośrednio związane z odwiertami poszukiwawczymi, poszukiwaniami oraz kosztami nabycia dzierżawionego złoża, są kapitalizowane do momentu, gdy sposób wyznaczenia złóż zdalnych do eksploatacji nie zostanie oceniony. Jeżeli zostanie ustalone, że nie dokonano odkrycia komercyjnego, wydatki te obciążają koszty.

Kapitalizacja jest dokonywana w ramach rzeczowych aktywów trwałych lub wartości niematerialnych w zależności od charakteru poniesionego wydatku.

W momencie, gdy udowodniono komercyjną zdolność wydobywania złóż, aktywa z tytułu poszukiwania i oceny złóż są testowane pod kątem utraty wartości oraz przenoszone do aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych związanych z rozwojem. Amortyzacja nie jest naliczana na etapie poszukiwania i oceny zasobów.

(a) Aktywa trwałe oraz wartości niematerialne związane z rozwojem

Wydatki poniesione na budowę, instalację i ukończenie obiektów infrastruktury, takich jak platformy wiertnicze, rurociągi oraz odwierty w otworach udostępniających, w odniesieniu do których potwierdzono komercyjną zasadność wydobywania złóż, są kapitalizowane w ramach rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych w zależności od rodzaju. Gdy działania rozwojowe na konkretnym polu naftowym są zakończone, obiekty zostają przyporządkowane do produkcji lub wartości niematerialnych.

(b) Aktywa z tytułu wydobywania ropy naftowej i gazu ziemnego

Na złoża ropy naftowej i gazu ziemnego składają się zagregowane aktywa trwałe z tytułu wydobywania i oceny złóż oraz wydatki rozwojowe związane z wydobywaniem udokumentowanych złóż.

(c) Amortyzacja

Amortyzacja nie jest naliczana na etapie poszukiwania i oceny zasobów.

Złoża ropy naftowej i gazu ziemnego oraz wartości niematerialne amortyzowane są z wykorzystaniem metody naturalnej (jednostek wydobywania). Stawki jednostek wydobywania są ustalane na podstawie udokumentowanych, odkrytych złóż, którymi są rezerwy ropy naftowej, gazu oraz innych minerałów szacowane do uzyskania z istniejących obiektów przy użyciu bieżących metod eksploatacji. Wolumeny ropy naftowej i gazu ziemnego uważane są za pozyskane w momencie, gdy zostaną zmierzone przy użyciu liczników podczas przekazania własności lub w punkcie zawarcia transakcji sprzedaży przy zaworze wylotowym zbiornika magazynowego pola naftowego.

(d) Utrata wartości – aktywa z tytułu poszukiwania i oceny złóż

Aktywa z tytułu poszukiwania i oceny złóż są testowane pod kątem utraty wartości w momencie przeklasyfikowania do aktywów trwałych i wartości niematerialnych związanych z rozwojem lub jeżeli fakty i okoliczności wskazują na utratę wartości. Stratę z tytułu utraty wartości ujmuje się w wysokości kwoty, o jaką wartość bilansowa danego składnika aktywów związanych z poszukiwaniem i oceną przewyższa ich wartość odzyskiwalną. Wartość odzyskiwalna stanowi wyższą z dwóch kwot: wartości godziwej składnika aktywów związanych z poszukiwaniem i oceną pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

i wartości użytkowej.

(e) *Utrata wartości – udokumentowane złoża produkcyjne ropy naftowej i gazu oraz wartości niematerialne*

Udokumentowane złoża ropy naftowej i gazu oraz wartości niematerialne są analizowane pod kątem utraty wartości, gdy zdarzenia lub zmiana okoliczności wskazują, że wartość bilansowa może nie zostać odzyskana. Strata z tytułu utraty wartości jest rozpoznawana w kwocie, o którą wartość bilansowa składnika aktywów przekracza jego wartość odzyskiwalną. Wartość odzyskiwalna stanowi wyższą z dwóch kwot: wartości godziwej aktywa pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży i wartości użytkowej. Dla celów oceny utraty wartości, aktywa są pogrupowane na najniższym poziomie, dla którego występują możliwe do zidentyfikowania przepływy pieniężne.

Nota – Rzeczowe aktywa trwale

	Skapitalizowane wydatki związane z poszukiwaniem i oceną zasobów mineralnych	Skapitalizowane wydatki na rozwój	Suma częściowa - aktywa w trakcie realizacji	Aktywa produkcyjne	Pozostałe przedsięwzięcia i aktywa wspólne	Razem
Stan na 1 stycznia 2015 r.						
Koszt	218	12,450	12,668	58,720	3,951	75,339
Umorzenie i łączne dotychczasowe odpisy z tytułu utraty wartości	(33)	–	(33)	(5,100)	(77)	(5,210)
Wartość księgowa netto	185	12,450	12,635	53,620	3,874	70,129
Rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2015 r.						
Wartość księgowa netto na początek okresu	185	12,450	12,635	53,620	3,874	70,129
Różnice kursowe	17	346	363	1,182	325	1,870
Nabycie	–	386	386	125	4	515
Zwiększenia	45	1,526	1,571	5,530	95	7,196
Przeniesienia	(9)	(958)	(967)	1,712	–	745
Zmniejszenia	(12)	(1,687)	(1,699)	–	–	(1,699)
Amortyzacja	–	–	–	(725)	(42)	(767)
Odpis z tytułu utraty wartości	(7)	(36)	(43)	(250)	(3)	(296)
Wartość księgowa netto na koniec okresu	219	12,027	12,246	61,194	4,253	(1,063)
Stan na 31 grudnia 2015 r.						
Koszt	264	12,027	12,291	67,019	4,330	83,640
Umorzenie i łączne dotychczasowe odpisy z tytułu utraty wartości	(45)	–	(45)	(5,825)	(77)	(5,947)
Wartość księgowa netto	219	12,027	12,246	61,194	4,253	77,693

Komentarz PwC

Na potrzeby niniejszego przykładowego załącznika, dane porównawcze za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2014 r. nie zostały zaprezentowane, pomimo tego, że są one wymagane przez MSR 1.

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

Nota – Wartości niematerialne

	Skapitalizo- wane wydatki związane z poszukiwa- niem i oceną zasobów mineralnych	Skapitalizo- wane wydatki na rozwój	Suma częściowa – wydatki na wartości niematerialne w trakcie realizacji	Aktywa produkcyjne	Wartość firmy	Pozostałe	Razem
Stan na 1 stycznia 2015 r.							
Koszt	5,192	750	5,942	3,412	9,475	545	19,374
Umorzenie i łączne dotychczasowe odpisy z tytułu utraty wartości	(924)	–	(924)	(852)	(75)	(19)	(1,870)
Wartość księgowa netto	4,268	750	5,018	2,560	9,400	526	17,504
Rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2015 r.							
Wartość księgowa netto na początek okresu	4,268	750	5,018	2,560	9,400	526	17,504
Różnice kursowe	152	8	160	195	423	28	806
Nabycie	26	32	58	5	–	5	68
Zwiększenia	381	8	389	15	–	86	490
Przeniesienia do produkcji	(548)	(302)	(850)	105	–	–	(745)
Zmniejszenia	–	(28)	(28)	(15)	–	–	(43)
Amortyzacja	–	–	–	(98)	–	(42)	(140)
Odpis z tytułu utraty wartości	(45)	–	(45)	–	(175)	(5)	(225)
Wartość księgowa netto na koniec okresu	4,234	468	4,702	2,767	9,648	598	17,715
Stan na 31 grudnia 2015 r.							
Koszt	5,203	468	5,671	3,717	9,898	659	19,945
Umorzenie i łączne dotychczasowe odpisy z tytułu utraty wartości	(969)	–	(969)	(950)	(250)	(61)	(2,230)
Wartość księgowa netto	4,234	468	4,702	2,767	9,648	598	17,715

Aktywa i zobowiązania związane z poszukiwaniem i oceną zasobów mineralnych, innych niż zaprezentowane powyżej są następujące:

	2015	2014
Należności od partnerów we wspólnych przedsięwzięciach	25	22
Zobowiązania wobec podwykonawców oraz operatorów	32	34

Działalność związana z poszukiwaniem i oceną zasobów mineralnych wygenerowała całkowite koszty w wysokości 5,900 PLN (2014 r.: 5,700 PLN), z czego 5,200 PLN (2014 r.: 4,300 PLN) stanowią odpisy z tytułu trwałej utraty wartości, które umożliwiają spisanie działań poszukiwawczych, które zakończyły się niepowodzeniem.

W 2015 r., w wyniku sprzedaży 16.67% udziałów w przybrzeżnym etapie poszukiwań „Pole X”, odnotowano zysk netto ze sprzedaży w wysokości 3,000 PLN (2014 r.: zero).

W związku z poszukiwaniami i oceną złóż poniesiono wydatki w kwocie 41,500 PLN (2014 r.: 39,500 PLN). Wpływy gotówkowe z tytułu sprzedaży udziałów w „Polu X” wyniosły 8,000 PLN (2014 r.: zero).

Komentarz PwC

Na potrzeby niniejszego przykładowego załącznika, dane porównawcze za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2014 r. nie zostały zaprezentowane, pomimo tego, że są one wymagane przez MSR 1.

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

4. Leasing: Rachunkowość leasingodawcy

17p4 Umowa leasingowa jest umową, na mocy której, w zamian za opłatę lub serię opłat, leasingodawca przekazuje leasingobiorcy prawo do użytkowania danego składnika aktywów przez uzgodniony okres czasu.

Nota – Zasady rachunkowości

1p119 Gdy aktywa są oddane w leasing na podstawie umowy leasingu finansowego, bieżąca wartość płatności z tytułu leasingu ujmowana jest w ramach należności. Różnica między należnościami brutto a wartością bieżącą należności ujmowana jest jako niezrealizowane przychody finansowe.

Metoda alokacji zysku brutto do okresów sprawozdawczych jest określana jako "Metoda aktuarialna". Metoda aktuarialna alokuje opłaty leasingowe pomiędzy przychody finansowe oraz spłatę kapitału w każdym okresie rozliczeniowym, w taki sposób, że przychody finansowe przybierają postać stałej stopy zwrotu z inwestycji leasingowej netto dla leasingodawcy.

17p49 Gdy aktywa są oddane w leasing na podstawie umowy leasingu operacyjnego, aktywo jest ujęte w bilansie zgodnie z charakterem tych aktywów.

17p50 Przychody z tytułu leasingu operacyjnego ujmowane są metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Komentarz PwC

Wymagane jest dodatkowe ujawnienie następujących informacji w odniesieniu do umowy leasingowej:

- (a) uzgodnienie pomiędzy wartością inwestycji leasingowych brutto oraz wartością bieżącą minimalnych opłat leasingowych należnych na dzień bilansowy. Jednostka ujawnia wartość inwestycji leasingowych brutto i wartość bieżącą minimalnych opłat leasingowych należnych na dzień bilansowy, w odniesieniu do każdego z okresów:
 - (i) poniżej jednego roku;
 - (ii) od jednego roku do pięciu lat; oraz
 - (iii) powyżej pięciu lat;
- (b) niezrealizowane przychody finansowe;
- (c) niegwarantowane wartości końcowe przysługujące leasingodawcy;
- (d) narosłe odpisy na nieściągalne należności z tytułu minimalnych opłat leasingowych;
- (e) opłaty warunkowe ujęte jako przychód w danym okresie; oraz
- (f) ogólny opis znaczących postanowień zawartych przez leasingodawcę umów leasingowych.

Nota – Rzeczowe aktywa trwale

Kategoria pojazdy i urządzenia obejmuje przekazane przez Grupę osobom trzecim, w ramach leasingu operacyjnego, pojazdy o następujących wartościach bilansowych:

17p57	2015	2014
Koszt	70,234	83,824
Stan umorzenia na 1 stycznia	(14,818)	(9,800)
Amortyzacja za rok obrotowy	(5,058)	(3,700)
Wartość księgowa netto	50,358	70,324

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

Nota – Należności handlowe oraz pozostałe należności

	2015	2014
1p78(b)	Należności długoterminowe	
17p47(a)	Leasing finansowy – należności brutto	630
17p47(b)	Niezrealizowane przychody finansowe	(98)
	1,588	532
1p78(b)	Należności krótkoterminowe	
17p47(a)	Leasing finansowy – należności brutto	316
17p47(b)	Niezrealizowane przychody finansowe	(38)
	1,196	278
1p78(b)	Należności brutto z tytułu leasingu finansowego:	
17p47(a)	– poniżej jednego roku	316
	– od jednego roku do pięciu lat	630
	– powyżej pięciu lat	–
	3,146	946
1p78(b), 17p47(b)	Niezrealizowane przyszłe przychody finansowe z tytułu leasingu finansowego	(136)
	(362)	
	Inwestycja leasingowa netto (w leasing finansowy)	810
1p78(b)	Inwestycję leasingową netto (w leasing finansowy) można przedstawić następująco:	
17p47(a)	Poniżej jednego roku	278
	Od jednego roku do pięciu lat	532
	Powyżej pięciu lat	–
	2,784	810

Nota – Leasing operacyjny

17p56(a)	Należności z tytułu wynajmu w ramach leasingu operacyjnego - spółka grupy jako leasingodawca		
	Należności z tytułu przyszłych minimalnych opłat leasingowych z tytułu nieodwołalnego leasingu operacyjnego przedstawiają się następująco:		
		2015	2014
	Poniżej jednego roku	12,920	12,920
	Od jednego roku do pięciu lat	41,800	41,800
	Powyżej pięciu lat	840	10,840
		55,560	65,560
17p56(b)	Warunkowe opłaty leasingowe ujęte w sprawozdaniu z wyniku wyniosły 235 PLN (2014 r.: 40 PLN).		
17p56(c)	Spółka oddaje w leasing pojazdy na podstawie różnych umów, które kończą się między 2016 r. a 2019 r. Umowy nie zawierają opcji przedłużenia.		

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

5. Dotacje państwowe

Nota – Zasady rachunkowości

Dotacje państwowe

- 20p39(a), p12** Dotacje otrzymane od państwa są ujmowane w wartości godziwej, jeżeli istnieje uzasadniona pewność, że dotacja zostanie otrzymana a grupa spełni wszystkie związane z nią warunki.
- Dotacje państwowe dotyczące kosztów są odroczone i ujmowane w sprawozdaniu z wyniku w poszczególnych okresach, zapewniających ich współmierność z kosztami, które dotacje mają w zamierzeniu kompensować.
- Dotacje państwowe odnoszące się do rzeczowych aktywów trwałych są ujmowane w ramach zobowiązań długoterminowych jako przychody przyszłych okresów a następnie odpisywane do sprawozdania z wyniku metodą liniową przez szacowany okres użytkowania związanego z nimi składnika aktywów.

Nota – Pozostałe (straty)/zyski

- 20p39(b-c)** Grupa uzyskała dotację państwową i ujęła ją jako przychód w wysokości 100 PLN (2014 r.: zero), aby zrekompensować straty poniesione w zeszłym roku na skutek powodzi. Zgodnie z warunkami tej dotacji państwowej, Grupa jest zobowiązana do nie zmniejszenia średniej liczby pracowników przez okres kolejnych trzech lat.
- Grupa korzysta z pomocy państwowej związanej z promowaniem na rynkach międzynarodowych produktów wytworzonych w Wielkiej Brytanii; taka pomoc obejmuje badania marketingowe oraz podobne usługi świadczone bezpłatnie przez różne brytyjskie agencje rządowe.

6. Ujmowanie przychodów: wieloelementowe umowy sprzedaży

Nota – Zasady rachunkowości

Grupa oferuje szczególne umowy, zgodnie z którymi klient może zakupić komputer osobisty łącznie z dwuletnią umową serwisową. W przypadku takich umów wieloelementowych, kwota przychodów przyporządkowanych do każdego elementu jest ustalana na podstawie względnych wartości godziwych różnych elementów. Wartości godziwe każdego elementu są ustalane w oparciu o aktualne ceny rynkowe każdego z elementów, gdy sprzedawane są oddzielnie. Przychód odnoszący się do komputera jest ujmowany, gdy ryzyko i korzyści wynikające z komputera zostają przeniesione na klienta, co zachodzi z chwilą dostarczenia. Przychód związany z elementem serwisowania jest ujmowany metodą liniową w okresie obowiązywania umowy serwisowej.

7. Programy lojalnościowe dla klientów

Nota – Zasady rachunkowości

Grupa prowadzi program lojalnościowy, w którym za dokonane zakupy, klienci otrzymują punkty uprawniające ich do zniżek na przyszłe zakupy. Punkty lojalnościowe są ujmowane jako odrębny element transakcji sprzedaży początkowej, poprzez alokację wartości godziwej otrzymanego wynagrodzenia pomiędzy punkty lojalnościowe oraz pozostałe elementy transakcji sprzedaży, w związku z którą punkty lojalnościowe zostały początkowo ujęte jako przychody przyszłych okresów w ich wartości godziwej. Przychody z punktów lojalnościowych są ujmowane w momencie, gdy punkty zostają wykorzystane. Zakres niewykorzystanych punktów wynikających z programów lojalnościowych jest rozpoznawany w oparciu o ilość wykorzystanych punktów lojalnościowych oszacowanych na podstawie oczekiwanej stopy wykorzystania punktów. Punkty lojalnościowe tracą ważność po upływie 12 miesięcy od początkowej sprzedaży.

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

Nota – Zobowiązania krótkoterminowe – Pozostałe zobowiązania

	Grupa	
	2015	2014
Przychody przyszłych okresów: program lojalnościowy dla klienta	395	370

8. Umowy dotyczące opcji sprzedaży

Nota – Zasady rachunkowości

Potencjalne wypłaty środków pieniężnych z tytułu opcji sprzedaży wystawionych przez grupę na udziały w spółkach zależnych, wykazywane są jako zobowiązania finansowe, gdy opcje mogą zostać rozliczone tylko w inny sposób niż przez wymianę ustalonej kwoty środków pieniężnych lub innego aktywa finansowego na ustaloną liczbę udziałów w jednostce zależnej. Kwota, która może być płatna z tytułu wykonania opcji jest początkowo ujmowana w wartości godziwej w ramach kredytów i pożyczek z odpowiadającym obciążeniem odniesionym bezpośrednio na kapitał własny. Obciążenie kapitału własnego jest ujmowane oddzielnie jako wystawione opcje sprzedaży w ramach udziałów niekontrolujących, odpowiadające udziałom niekontrolującym w aktywach netto konsolidowanych jednostek zależnych.

Grupa ujmuje koszt wystawienia takich opcji sprzedaży, ustalony jako nadwyżka wartości godziwej opcji ponad otrzymane wynagrodzenie, jako koszt finansowy. Następnie, opcje są wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej, w celu zwiększenia zobowiązania aż do wysokości kwoty, która będzie płatna w ramach opcji na dzień, w którym opcja staje się po raz pierwszy wykonalna. Opłatę z tego tytułu ujmuje się jako koszt finansowy. W przypadku, gdy opcja wygasa niewykonana, zobowiązanie zostaje usunięte z bilansu z odpowiednią korektą kapitału własnego.

9. Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych - zbycie lub częściowe zbycie działalności prowadzonej za granicą

Nota – Zasady rachunkowości

21p48, 48A-C W związku ze zbyciem działalności prowadzonej za granicą (czyli, zbyciem całego udziału grupy w działalności prowadzonej za granicą, lub zbyciem wiążącym się z utratą kontroli nad jednostką zależną, obejmującą działalność za granicą, zbyciem wiążącym się z utratą wspólnej kontroli nad wspólnym przedsięwzięciem, obejmującym działalność za granicą, lub zbyciem wiążącym się z utratą znaczącego wpływu wywieranego na jednostkę stowarzyszoną obejmującą działalność za granicą) wszystkie różnice kursowe zakumulowane w kapitale własnym, w odniesieniu do tej operacji, przypadające na akcjonariuszy spółki zostają przeklasyfikowane do wyniku finansowego.

W przypadku zbycia częściowego, które nie skutkuje utratą kontroli grupy nad spółką zależną, obejmującą działalność zagraniczną, proporcjonalny udział w zakumulowanych różnicach kursowych zostaje ponownie przypisany do udziałów niekontrolujących i nie jest rozpoznany w wyniku finansowym. Dla wszystkich pozostałych zbyć częściowych (czyli zmniejszenia udziału własności grupy w jednostkach stowarzyszonych lub jednostkach współkontrolowanych, które nie skutkują utratą przez grupę znaczącego wpływu lub wspólnej kontroli) proporcjonalny udział w zakumulowanych różnicach kursowych zostaje przeklasyfikowany do wyniku finansowego.

10. Płatności w formie akcji – modyfikacja i anulowanie

Nota – Zasady rachunkowości

MSSF2p27 Jeśli warunki wynagrodzenia rozliczanego w instrumentach kapitałowych zostają zmienione, jako minimum, koszty ujmowane są w taki sposób jakby warunki nie uległy zmianie.

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

Dodatkowy koszt jest ujmowany w przypadku każdej modyfikacji, w wyniku której nastąpił wzrost całkowitej wartości godziwej umowy dotyczącej płatności w formie akcji, lub pojawiły się inne korzyści dla pracownika, zgodnie z wyceną na dzień przeprowadzenia modyfikacji.

**MSSF2
p28(a),(c)**

Jeśli wynagrodzenie rozliczane w instrumentach kapitałowych zostaje anulowane, jest to traktowane jak gdyby uprawnienia zostały nabyte w dniu anulowania, i każdy koszt z tytułu wynagrodzenia, nieujęty do tej pory, jest natychmiast ujmowany. Jednakże, jeżeli nowe wynagrodzenie zastępuje anulowane wynagrodzenie, oraz zostaje ono oznaczone jako wynagrodzenie zastępcze na dzień jego przyznania, anulowane i nowe wynagrodzenia są traktowane jak gdyby stanowiły modyfikację oryginalnego wynagrodzenia, jak opisano w paragrafie powyżej.

Jeśli wynagrodzenie kapitałowe zostaje anulowane poprzez umorzenie, gdy warunki nabywania uprawnień (inne niż warunki rynkowe) nie zostały spełnione, każdy koszt, który na dzień umorzenia nie został jeszcze ujęty z tytułu tego wynagrodzenia, jest traktowany jak gdyby nigdy nie został ujęty. Jednocześnie, każdy koszt uprzednio ujęty z tytułu anulowanego wynagrodzenia kapitałowego zostaje wycofany z ksiąg z datą wystąpienia umorzenia.

Jeżeli wystąpił efekt rozwodnienia przyznanych opcji to jest uwzględniany jako dodatkowe rozwodnienie akcji w obliczeniu zysku na akcję.

Załącznik IV – Nowe i zmienione standardy i interpretacje

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

Załącznik IV – Nowe i zmienione standardy i interpretacje

Niniejszy załącznik przedstawia szczegóły (a) nowych i zmienionych standardów i interpretacji obowiązujących w Unii Europejskiej po raz pierwszy dla okresów rozpoczynających się 1 stycznia 2015 r. oraz (b) przyszłych wymagań – to jest, nowych i zmienionych standardów i interpretacji wydanych i nieobowiązujących dla okresów rozpoczynających się 1 stycznia 2015 r., które będą obowiązywały dla przyszłych okresów.

Nowe i zmienione standardy i interpretacje

Poniżej przedstawiono zestawienie standardów/interpretacji, które zostały wydane oraz obowiązują w Unii Europejskiej dla lat obrotowych rozpoczynających się 1 stycznia 2015 r. lub później.

Temat	Kluczowe wymagania	Data wejścia w życie w UE
KIMSF 21, "Opłaty publiczne"	KIMSF 21 stanowi interpretację MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe”. MSR 37 określa kryteria rozpoznawania zobowiązania, jednym z których jest wymóg, iż obecne zobowiązanie posiadane przez jednostkę stanowi wynik przeszłego zdarzenia (rozumianego jako zdarzenie obligujące). Interpretacja wyjaśnia, co stanowi zdarzenie obligujące, powodujące powstanie obowiązku zapłaty opłat publicznych oraz kiedy zobowiązanie z tego tytułu powinno zostać ujęte.	17 czerwca 2014 r.
Roczne poprawki 2013	Niniejsze roczne poprawki wprowadzają zmiany do standardów z cyklu sprawozdawczego 2011 – 2013. Obejmują one zmiany do: <ul style="list-style-type: none">■ MSSF 1, „Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy”, podstawa wnioskowania została zmieniona tak, aby doprecyzować, iż w przypadkach, gdy przyjęcie nowego standardu nie jest obowiązkowe, ale jest możliwe jego wcześniejsze zastosowanie, jednostka stosująca MSSF po raz pierwszy może zastosować dotychczasową lub nową wersję standardu, stosując tą samą wersję standardu dla wszystkich prezentowanych okresów.■ MSSF 3, „Połączenia jednostek gospodarczych” został zmieniony, aby doprecyzować, że MSSF 3 nie dotyczy rachunkowego ujęcia utworzenia wszelkiego rodzaju wspólnych przedsięwzięć zdefiniowanych w MSSF 11.■ MSSF 13, „Wycena wartości godziwej”, został zmieniony, aby doprecyzować, że zwolnienie portfela zawarte w MSSF 13 dotyczy wszystkich umów (włączając umowy niefinansowe) wchodzących w zakres MSR 39 lub z MSSF 9.■ MSR 40, „Nieruchomości inwestycyjne”, został zmieniony tak, aby doprecyzować, że MSR 40 oraz MSSF 3 nie wykluczają się wzajemnie. MSR 40 pozwala użytkownikom rozróżnić nieruchomość inwestycyjną od nieruchomości zajmowanej przez właściciela. Przy określaniu, czy przejęcie nieruchomości inwestycyjnej stanowi połączenie przedsięwzięć osoby przygotowujące sprawozdania finansowe powinny kierować się wytycznymi zawartymi w MSSF 3.	1 stycznia 2015 r.

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

Przyszłe wymagania

Poniżej przedstawiono zestawienie standardów/interpretacji, które zostały wydane, ale jeszcze nie obowiązują

Temat	Kluczowe wymagania	Data wejścia w życie w EU
Roczne poprawki 2012	<p>Niniejsze roczne poprawki wprowadzają zmiany do standardów z cyklu sprawozdawczego 2010 – 2012. Obejmują one zmiany do:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ MSSF 2, „Płatności w formie akcji” oraz precyzuje definicję „warunków nabywania uprawnień” oraz odrębnie definiuje „warunki związane z dokonaniem gospodarczymi jednostki” i „warunki związane ze świadczeniem usług”. ■ MSSF 3, „Połączenia przedsięwzięć” oraz precyzuje, że zobowiązanie do zapłaty wynagrodzenia warunkowego spełniające definicję instrumentu finansowego jest klasyfikowane jako zobowiązanie finansowe lub jako kapitał własny w oparciu o definicję zawartą w MSR 32, „Instrumenty finansowe: prezentacja”. Poprawki wyjaśniają również, że niekapitałowe wynagrodzenie warunkowe jest wyceniane w wartości godziwej na każdy dzień sprawozdawczy, a zmiany wartości godziwej ujmuje się w sprawozdaniu z wyniku. ■ MSSF 8, „Segmenty operacyjne”, zmieniony tak aby wprowadzić wymóg ujawnienia ocen poczynionych przez zarząd przy agregacji segmentów operacyjnych. Standard został również zmieniony tak by wprowadzić wymóg uzgodnienia aktywów segmentu z aktywami jednostki, jeśli aktywa segmentu są wykazywane. ■ MSSF 13, „Wycena wartości godziwej”, które zmieniają podstawę wnioskowania tak aby doprecyzować, że zamierzeniem standardu nie jest usunięcie możliwości wyceny krótkoterminowych należności i zobowiązań w wartości wykazanej na fakturze, jeśli efekt dyskonta nie jest istotny. ■ MSR 16, „Rzeczowe aktywa trwałe” oraz MSR 38, „Wartości niematerialne” zostały zmienione tak, aby doprecyzować, w jaki sposób traktować wartość bilansową brutto oraz umorzenie, gdy jednostka stosuje model oparty na wartości przeszacowanej. ■ MSR 24, „Ujawnianie informacji na temat podmiotów powiązanych” został zmieniony tak, aby zawrzeć, jako podmiot powiązany, jednostkę świadczącą na rzecz jednostki sprawozdawczej lub jednostki dominującej jednostki sprawozdawczej kluczowe usługi kierownicze („jednostka zarządzająca”). Wymagane jest ujawnienie kwot obciążających jednostkę sprawozdawczą z tego tytułu. 	1 lutego 2015 r.
Zmiany do MSR 19, „Świadczenia pracownicze” dotyczące składek wnoszonych przez pracowników lub strony trzecie do planów określonych świadczeń	Zmiana dotyczy składek wnoszonych przez pracowników lub strony trzecie do planów określonych świadczeń oraz precyzuje sposób ujmowania tego rodzaju składek. Zmiana wprowadza rozróżnienie pomiędzy składkami dotyczącymi świadczenia pracy wyłącznie w okresie, którego składka dotyczy oraz składkami dotyczącymi świadczenia pracy w więcej niż jednym okresie. Celem zmiany jest uproszczenie ujmowania składek, które są niezależne od długości zatrudnienia pracownika, na przykład składek pracowniczych wyliczonych jako stały procent zatrudnienia. Jednostki posiadające plany, w których składki są zależne od stażu pracy będą zobligowane do ujęcia świadczeń z tytułu składek w trakcie całego okresu aktywności zawodowej pracownika.	1 lutego 2015 r.
Zmiany do MSSF 11, „Wspólne porozumienia” dotyczące nabycia udziałów we wspólnych działaniach	Zmiana wprowadza nowe wytyczne odnośnie sposobu rozliczania nabycia udziałów we wspólnych działaniach, jeżeli działalność ta stanowi przedsięwzięcie. Zmiana wymaga, aby inwestor stosował zasady rozliczania dotyczące połączenia przedsięwzięć w sytuacji, gdy nabywa udziały we wspólnym działaniu stanowiącym „przedsięwzięcie”. Zmiany dotyczą zarówno nabycia udziałów we wspólnym działaniu w momencie jego utworzenia, jak i nabycia dodatkowych udziałów w tym samym wspólnym działaniu. Jednakże, poprzednio posiadane udziały nie są ponownie wyceniane, gdy przejęcie dodatkowych udziałów w tym samym wspólnym działaniu skutkuje zachowaniem wspólnej kontroli.	Nie przyjęte przez UE RMSR: 1 stycznia 2016 r.

Załącznik IV – Nowe i zmienione standardy i interpretacje

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

Zmiany do MSR 16, „Rzeczowe aktywa trwałe” oraz MSR 38, „Wartości niematerialne” dotyczące amortyzacji	<p>Zmiana ta wyjaśnia, że wyliczenie amortyzacji aktywów przy użyciu metody opierającej się o przychody jest niepoprawne. Wynika to z faktu, iż przychody osiągnięte w toku działalności jednostki przy użyciu aktywów odzwierciedlają czynniki inne niż konsumpcją korzyści ekonomicznych generowanych przez dany składnik aktywów.</p> <p>Zmiana wyjaśnia także, że przychody nie stanowią odpowiedniej podstawy pomiaru konsumpcji korzyści ekonomicznych generowanych przez składnik wartości niematerialnych. Założenie to może zostać odrzucone w pewnych szczególnych okolicznościach: gdy składnik wartości niematerialnych przedstawiony jest jako miernik przychodów lub jeżeli można wykazać, że przychody z danego składnika wartości niematerialnych są silnie skorelowane z konsumpcją korzyści ekonomicznych.</p>	Nie przyjęte przez EU RMSR: 1 stycznia 2016 r.
Zmiany do MSR 16, „Rzeczowe aktywa trwałe” oraz MSR 41, „Rolnictwo” dotyczące roślin produkcyjnych	<p>Poprawki te zmieniają sposób wykazywania roślin produkcyjnych, takich jak winorośle, drzewa kauczukowe oraz palmy olejowe. Rośliny produkcyjne powinny być ujmowane w taki sam sposób, jak rzeczowe aktywa trwałe z uwagi na to, że ich funkcjonowanie jest podobne do funkcjonowania maszyn produkcyjnych. Poprawki włączają aktywa w zakres przepisów MSR 16, zamiast MSR 41.</p> <p>Plony roślin produkcyjnych pozostaną w zakresie przepisów MSR 41.</p>	Nie przyjęte przez UE RMSR: 1 stycznia 2016 r.
Zmiany do MSSF 10 oraz MSR 28 dotyczące sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem	<p>Zmiany zajmują się problemem niespójności pomiędzy MSSF 10 a MSR 28 dotyczącym sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem.</p> <p>Zysk lub strata jest wykazywany(a) w pełnej wysokości, gdy transakcja obejmuje aktywa stanowiące przedsięwzięcie. Gdy transakcja obejmuje aktywa niestanowiące przedsięwzięcia, zysk lub stratę ujmuje się częściowo, nawet wówczas, gdy aktywa te należą do jednostki zależnej.</p>	Nie przyjęte przez UE RMSR: 1 stycznia 2016 r.
Zmiany do MSR 27, „Jednostkowe sprawozdania finansowe” dotyczące metody praw własności	Zmiana umożliwia jednostce sprawozdawczej zastosowanie metody praw własności w jednostkowym sprawozdaniu finansowym do rozliczania inwestycji w podmiotach zależnych, stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach.	Nie przyjęte przez UE RMSR: 1 stycznia 2016 r.
MSSF 14, „Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe”	Standard ten zezwala jednostkom stosującym MSSF po raz pierwszy, aby po przyjęciu MSSF, jednostki te nadal ujmowały kwoty związane z regulowanymi stawkami zgodnie z wcześniejszymi zasadami rachunkowości. Jednakże w celu zapewnienia lepszej porównywalności z jednostkami już stosującymi MSSF a nieujmującymi takich kwot, standard wymaga, aby rezultaty wynikające z regulacji stawek były prezentowane oddzielnie od innych pozycji.	Nie przyjęte przez UE RMSR: 1 stycznia 2016 r.
Roczne poprawki 2014	<p>Niniejsze roczne poprawki wprowadzają zmiany do standardów z cyklu sprawozdawczego 2012 – 2014. Obejmują one zmiany do:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ MSSF 5, „ Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana” – zmiana wyjaśnia, że w sytuacji gdy aktywo (lub grupa przeznaczona do zbycia) zostaje przeklasyfikowane z kategorii „przeznaczonych do sprzedaży” do kategorii „przeznaczonych do przekazania” lub odwrotnie, nie stanowi to zmiany planu sprzedaży lub przekazania i nie musi być wykazywane jak taka zmiana. Oznacza to, że składnik aktywów (lub grupa do zbycia) nie musi być przywrócony do sprawozdania finansowego, tak jak gdyby nie był wcześniej klasyfikowany jako „przeznaczony do sprzedaży” lub „przeznaczony do przekazania” wyłącznie z powodu zmiany sposobu zbycia. Zmiana dodatkowo wyjaśnia, że wytyczne dotyczące zmian w planie sprzedaży należy stosować do aktywów (lub grupy do zbycia), które nie są już przeznaczone do przekazania, ale nie zostały przeklasyfikowane do kategorii „przeznaczonych do sprzedaży”. ■ MSSF 7, „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji” – wprowadza dwie zmiany: 	Nie przyjęte przez UE RMSR: 1 lipca 2016 r.

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

	<ul style="list-style-type: none"> – Kontrakty usługowe - w przypadku, gdy jednostka przekazuje składnik aktywów finansowych stronie trzeciej na warunkach, które pozwalają przekazującemu zaprzestać ujmowania tego aktywa, MSSF 7 wymaga ujawnienia wszystkich rodzajów kontynuowanego zaangażowania, które jednostka może posiadać w przeniesionym składniku aktywów. Standard dostarcza wytycznych odnośnie tego, co rozumiane jest pod pojęciem „kontynuacja zaangażowania”. Zmiana ma zastosowanie prospektywne z możliwością retrospektywnego zastosowania. Wynikająca z tego zmiana do MSSF 1 zapewnia takie samo zwolnienie jednostkom stosującym MSSF po raz pierwszy. – Śródroczne sprawozdania finansowe - zmiana wyjaśnia, że dodatkowe ujawnienia wymagane w wyniku zmian do MSSF 7 „Ujawnienia – Kompensowanie aktywów i zobowiązań finansowych” nie są wymagane dla wszystkich śródrocznych okresów, chyba że wymaga tego MSR 34. Zmiana ta ma charakter retrospektywny. ■ MSR 19, „Świadczenia pracownicze” - zmiana wyjaśnia, że przy ustalaniu stopy dyskontowej dla zobowiązań z tytułu świadczeń po okresie zatrudnienia, istotna jest waluta, w której zobowiązania są wyrażone, a nie waluta kraju, w którym one powstały. Ocena, czy występuje rozwinięty rynek wysokiej jakości obligacji korporacyjnych, czy też nie, powinna opierać się na obligacjach korporacyjnych w tej właśnie walucie, a nie na obligacjach korporacyjnych danego kraju. Analogicznie, tam, gdzie nie ma dobrze rozwiniętego rynku wysokiej jakości obligacji korporacyjnych w danej walucie, należy zastosować obligacje rządowe w tej właśnie walucie. Zmiana ma charakter retrospektywny, jednakże ograniczony do początku najwcześniejszego prezentowanego okresu. ■ MSR 34, „Śródroczna sprawozdawczość finansowa” - zmiana wyjaśnia, co oznacza odwołanie się w standardzie do „informacji ujawnionych w innym miejscu w śródrocznym raporcie finansowym”. Dodatkową zmianą do MSR 34 jest wymóg zawarcia w śródrocznym sprawozdaniu finansowym odnośnika do miejsca, w którym znajdują się takie informacje. Zmiana ma charakter retrospektywny. 	
MSSF 15, „Przychody z umów z klientami”	<p>MSSF 15 stanowi zbiorczy standard dotyczy ujmowania przychodów. Zastąpi on MSR 11, „Umowy o usługę budowlaną”, MSR 18, „Przychody” oraz powiązane z nimi interpretacje.</p> <p>Przychód jest ujmowany z chwilą, gdy klient przejmuje kontrolę nad danym towarem lub usługą. Klient przejmuje kontrolę w momencie, gdy posiada możliwość bezpośredniego wykorzystania i czerpania korzyści z danego towaru lub usługi.</p> <p>Podstawową zasadą MSSF 15 jest ujmowanie przez jednostkę przychodu w taki sposób, by odzwierciedlał przeniesienie na rzecz klienta przyrzeczonych towarów lub usług w kwocie odzwierciedlającej wartość wynagrodzenia, do którego jednostka oczekuje mieć prawo w zamian za te towary lub usługi. Zgodnie z tą regułą, jednostka ujmuje przychód poprzez zastosowanie następujących etapów:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Etap 1: Identyfikacja umowy/(umów) z klientem ■ Etap 2: Identyfikacja zawartych w umowie zobowiązań do wykonania świadczenia ■ Etap 3: Określenie ceny transakcji ■ Etap 4: Alokowanie ceny transakcji do zawartych w umowie zobowiązań do wykonania świadczenia ■ Etap 5: Ujęcie przychodów w chwili, gdy jednostka wypełni zobowiązanie do wykonania świadczenia. <p>MSSF 15 zawiera także spójny zakres wymagań dotyczących ujawnień, który spowoduje, że jednostka przedstawi użytkownikom sprawozdania finansowego wyczerpujące informacje odnośnie charakteru, kwoty, rozkładu w czasie i niepewności przychodów i przepływów pieniężnych wynikających z zawartych przez jednostkę umów z klientami.</p>	Nie przyjęte przez UE RMSR: 1 stycznia 2017 r.
MSSF 9, „Instrumenty finansowe”	<p>Kompletna wersja MSSF 9 zastępuje większość wytycznych określonych w MSR 39. MSSF 9 zachowuje, jednakże upraszcza mieszany model wyceny oraz określa trzy podstawowe kategorie wyceny aktywów finansowych: wyceniane według</p>	Nie przyjęte przez UE

Załącznik IV – Nowe i zmienione standardy i interpretacje

(Wszystkie kwoty wyrażone są w tys. PLN, o ile nie podano inaczej)

	<p>zamortyzowanego kosztu, wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody oraz wyceniane w wartości godziwej przez wynik. Podstawa klasyfikacji zależy od modelu biznesowego jednostki oraz cech umownych przepływów pieniężnych z aktywów finansowych. Wymagane jest, aby inwestycje w instrumenty kapitałowe były wyceniane w wartości godziwej przez wynik z nieodwołalną możliwością przedstawienia zmian w wartości godziwej w pozostałych całkowitych dochodach w momencie początkowego ujęcia. Pojawia się nowy model oczekiwanych strat kredytowych, który zastępuje model poniesionej straty z tytułu utraty wartości stosowany w MSR 39.</p> <p>W przypadku zobowiązań finansowych nie dokonano zmian w zakresie klasyfikacji i wyceny, za wyjątkiem sposobu ujmowania zmian z tytułu własnego ryzyka kredytowego w pozostałych całkowitych dochodach dla zobowiązań wycenianych w wartości godziwej przez wynik.</p> <p>MSSF 9 łagodzi wymogi w zakresie efektywności zabezpieczenia poprzez zastąpienie precyzyjnego testu efektywności zabezpieczenia. Wymaga on ekonomicznej relacji pomiędzy pozycją zabezpieczaną a instrumentem zabezpieczającym, a w przypadku współczynnika zabezpieczenia, by ten był taki sam, jaki kadra zarządzająca faktycznie stosuje dla celów zarządzania ryzykiem. Bieżąca dokumentacja jest nadal wymagana, lecz jej zakres jest odmienny od tej przygotowywanej zgodnie z MSR 39.</p>	RMSR: 1 stycznia 2018 r.
Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdania finansowego”	<p>W ramach prac związanych z tzw. inicjatywą dotyczącą ujawniania informacji, Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała poprawkę do MSR 1. Celem opublikowanej zmiany jest wyjaśnienie koncepcji istotności oraz wyjaśnienie, że jeżeli jednostka uzna, że dane informacje są nieistotne, wówczas nie powinna ich ujawniać nawet, jeżeli takie ujawnienie jest co do zasady wymagane przez inny MSSF. W zmienionym MSR 1 wyjaśniono, że pozycje prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej oraz sprawozdaniu z wyniku i pozostałych całkowitych dochodów mogą być agregowane bądź dezagregowane w zależności od ich istotności. Wprowadzono również dodatkowe wytyczne odnoszące się do prezentacji sum częściowych w tych sprawozdaniach.</p>	<p>Nie przyjęte przez UE</p> <p>RMSR: 1 stycznia 2016 r.</p>
Zmiany do MSSF 10, MSSF 12 i MSR 28 pt. „Jednostki inwestycyjne: wyłączenia z konsolidacji”	<p>Zmiany precyzują wymagania dotyczące jednostek inwestycyjnych i wprowadzają pewne ułatwienia. Wyjaśniają, że jednostka powinna wyceniać w wartości godziwej przez wynik finansowy wszystkie swoje jednostki zależne, które są jednostkami inwestycyjnymi. Ponadto doprecyzowano, że zwolnienie ze sporządzania skonsolidowanego sprawozdania finansowego, jeżeli jednostka dominująca wyższego szczebla sporządza dostępne publicznie sprawozdania finansowe, obowiązuje niezależnie od tego, czy jednostki zależne są konsolidowane czy wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy zgodnie z MSSF 10 w sprawozdaniu jednostki dominującej wyższego szczebla.</p>	<p>Nie przyjęte przez UE</p> <p>RMSR: 1 stycznia 2016 r.</p>